

VI E / 16

АЛЬМАНАХ 2

ОБ'ЄДНАННЯ
БУВШИХ
ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ
У ВЕЛИКІЙ
БРИТАНІЇ

УБ / 16

А Л Ь М А Н А Х О Б В У 2

1964 — 1980

Inv: 2266

ЛОНДОН

1980

АНГЛІЯ

ALMANAC

2

ASSOCIATION OF UKRAINIAN FORMER COMBATANTS IN GREAT
BRITAIN

Обкладинка мистця
Ростислава Глужка

Накладом Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії
Published by Association of Ukrainian Former Combatants in Great Britain

Загальна редакція: пор. д-р Святомир М. Фостун

З друкарні Української Видавничої Спілки в Лондоні

Printed by Ukrainian Publishers Ltd., 200 Liverpool Road, London N1 1LF

Ми ще повернемось!

Ми ще повернемось! Прийдемо, браття,
Туди — на обрії, де мрій земля,
Де дим родинного завивсь багаття,
Де степ з вітрами розмовля.
Там наша молодість, любов і мати,
Надій веселкових нетлінний храм,
Тож ми повернемось чолом віддати
Дніпру, Полтаві й Княжим Львам.

Ми ще повернемось — міцні, змужнілі,
Омиті хвилями морів чужих,
Дихнути свіжістю лугів Поділля,
Солодкі роси пити їх,
І сонця вкрасити бездонні ріки
Душі промерзлої у кожну грань.
О, ми повернемось, щоб вже довіку
Розлук не знати, ні вигнань!

Ми ще повернемось! Хто там зневіривсь?!
Хто перед фінішем в одчай упав?
Кого день завтрашній манить без міри
Нехай до наших стане лав.
Хай нам, простуючим до весн у світі,
Він міць невгнутої подасть руки,
Скоріш повернемось, як будем злиті
В одну шеренгу вояків.

Ми ще повернемось! І в день приходу
Тріумф Великодня звихрить простір,
Заграють радістю дніпрові води,
Верхи дібров, Карпатських гір,
Жвавіш закрутяться машин колеса,
І враз із брязкотом розбитих пут
Могутнім рокотом струсне Одесу
Вкраїнських крейсерів салют!

* * *

ВСТУПНЕ СЛОВО

Мало хто із основоположників Об'єднання бувших вояків Українців у Великій Британії та учасників перших Основуючих Зборів, передбачав, що ця українська комбатантська організація зможе проіснувати такий довгий час, бо аж тридцять років. Усі надіялися, що прийдуть скоро політичні зміни, внаслідок яких зміниться і положення на Сході Європи й Україна стане вільною державою. На жаль так не сталося. Страх перед нуклеарною війною заморозив статус кво, який у різних відмінах: холодної війни, політики стримування, коегізистенції, а теж детанту, втримався до наших днів.

Тим самим продовжувалося існування та безперервна діяльність Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії, яка характеризувалася своїм поважним вкладом у цілість українського організованого життя у Великій Британії, бо ж його члени були й залишилися промотором цього життя і всіх його багатограних ділянок. У 1964 році Головна Управа ОБВУ видала перший Альманах — історію постанов і діяльності цієї нашої комбатантської організації від 1949 року. Й знову ж таки, видаючи цей Альманах, ми наче відганяли від себе міркування, чи не доведеться видавати нам ще й другого Альманаху через деякий час. Так і сталося. Пробігли роки копіткої праці, посивіли скроні наших побратимів, багато їх уже відійшли до великої, вічної армії й треба було знову зберегти й закріпити здобутки тієї наполегливої праці Об'єднання бувших Вояків Українців у В. Британії. Тому й постала потреба видати другий Альманах ОБВУ.

Цей другий Альманах є хронологією багатогранної діяльності нашої комбатантської організації від 1964 до 1980 року. Вона поділяється на три головні частини: перша — це загальна історія діяльності ОБВУ доведена до кінця 1978 року, друга — продовження огляду діяльності ОБВУ від 1978 року до 30. 7. 1980 року, а третя частина — це хронологічний огляд діяльності Відділів ОБВУ. На жаль, багато Відділів не спромоглися з різних причин опрацювати хронологічного огляду до цього Альманаху. Жалко, що так сталося, бо ж коли б усі Відділи опрацювали звідомлення зі своєї діяльності, це давало б повний образ загальної діяльності клітин нашої комбатантської організації, яка продовж минулих тридцяти років розвинулась у найбільшу українську комбатантську організацію у вільному світі.

Це є заслугою всіх нас. З великою пошаною і вдячністю згадуємо сл. пам. сотника Михайла Дябогу першого голову ОБВУ й сл. пам. сотника Михайла Білого-Карпинця, довголітнього голову нашої комбатантської організації. Згадуємо з пошаною і вдячністю всіх тих наших побратимів, провідних діячів і рядових членів ОБВУ, котрі відійшли у вічність на своїй вояцькій стійці, працюючи віддано й жертвенно для добра та всестороннього розвитку нашої організації.

Сердечно дякуємо всечеснішим отцям капелянам ОБВУ всч. о. митратові д-р Івану Музичні, всч. о. протопресвітерові Сильвестру Богатирцеві та всім іншим отцям за духовну опіку нашим членством. Висловлюємо нашу щирю побратимську вдячність усім нашим довголітнім провідним активним діячам: членам керівних органів ОБВУ,

головам Округ, головам і управам Відділів і Гуртків за великий вклад їхньої відданої праці для ОБВУ. Наша щира подяка Союзіві Українців у Великій Британії, всім братнім установам і організаціям, репрезентативним мистецьким ансамблям «Гомін», «Орлик», індивідуальним мистцям, хорам, танцювальним ансамблям, оркестрам, молодечим групам мистецької самодіяльності, зокрема групам СУМ, за їхню дружню і прикладну співпрацю з ОБВУ.

З великою приємністю висловлюємо в 30-річчя ОБВУ нашу вояцьку пошану українським генералам і старшинам, визначним українським політичним, науковим, громадським і культурним діячам, установам, організаціям, товариствам, як рівнож британським і чужинецьким особистостям, які втримували зв'язок і співпрацювали з ОБВУ. Наша щира подяка Головній Управі Братства кол. вояків І УД УНА, Крайовим Братствам І УД УНА, Управі Братства «Броди — Лев» та Управам інших українських комбатантських організацій у вільному світі за добру і дружню співпрацю з нашою комбатантською організацією.

Щиро дякуємо п-ні Ніні Марченко за опрацювання і приготування до друку огляду діяльності Відділів ОБВУ, а побратимові пор. д-р Святомиру М. Фостуніві за опрацювання огляду загальної діяльності ОБВУ від 1964 до 1980 року та загальну редакцію цього нашого другого Альманаху, який за словами його редактора є неначе вояцьким звітом із проробленої праці ОБВУ — чесної і відданої служби українській нації на вояцькій стійці.

В такому характері і даємо цей наш другий Альманах у руки читачів, а в першу чергу в руки українських вояків — членів ОБВУ.

Лондон, 1980 р.

ГОЛОВНА УПРАВА ОБВУ

У 30-РІЧЧЯ ОБВУ

*Як швидко час підхоплює роки
І нижче їх, мов дівчина коралі,
На нитку ту, що в'ється у віки,
Що у життя заплетена скрижалаї.*

Микола Верес

Як швидко час підхоплює роки, скажемо й ми, за словами покійного поета-лірика, пор. Миколи Вереса. Здається, що так іще недавно, ми відзначували 15 роковини існування і безперервної праці нашої комбатантської організації — Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії та видали з тієї нагоди перший Альманах ОБВУ. Серед буднів метушливого життя, ми навіть і не зауважили, як канули скоро у вічність роки, пробігли весни, минули літечка й непомітно, підійшли тридцяті роковини з того часу, коли в одній з лондонських великих зал, лунав грімко український гімн, що його співали майже тисяча учасників перших Основуючих Зборів Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії.

Учасники цих зборів кладучи тривкі основи для постання української загальної комбатантської організації у В. Британії, визначували і завдання тієї організації, наголошуючи плекання традицій українського вояцтва, єднання його в одну велику, вояцьку сім'ю, в якій існувало б дружнє побратимство та невтомна праця українського вояцтва для української нації і підтримки її визвольної боротьби.

З перспективи тридцяти років слід ствердити, що вірність українській національній справі й добро української нації були основними принципами, покладеними в основу багатогранної діяльності ОБВУ й ці принципи здійснювалися вояцькою честю, побратимством, взаємопошаною, зрозумінням важливих завдань і кожного-часним сповнюванням вояцького обов'язку — служби рідному народові й Україні, від якої ніхто нас, українських вояків, не звільнив.

Коли глянемо сьогодні на пройдений шлях Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії, продовж минулих тридцяти років, бачимо на цьому шляху пророблену, багатогранну, копітку працю в різних ділянках: організаційній, культурно-освітній, видавничій, вишкільній, харитативній, зовнішньо-інформативній і суспільно-громадській. Бо ж не було й немає такої ділянки українського організованого життя, в якій не було б активної участі й вкладу українського вояцтва, яке хоча вже давно зняло з себе військову уніформу, але залишилось і далі українським вояцтвом на службі рідного народу й Україні.

Воно йде слідами великих своїх предків, що їх вів до слави князь Святослав Завойовник, закликаючи: «Поляжемо, а не осоромимо землі Руської!»; предків, що йшли під прапорами Хмельницького, Мазепи; воїнів, що залишилися вірними думкам Головного Отамана Симона Петлюри: «Шлях звільнення нації густо кривиться кров'ю». З кожної сторінки історії нашої Батьківщини, промовляють до нас наші героїчні предки, які клали своє життя за волю і славу вітчизни. Говорить до нас

княжа рать, яка виправлялася на Візантію, рубалася зі степовими ордами, промовляє козацьке лицарство, яке закурювало люльки на пожежах городів турецької імперії, громило польську шляхетчину, сікло москалів під Конотопом та йшло безстрашно на московські редути під Полтавою.

Велика жертва життя і крові наших прапредків і предків не була даремною. Вона народжувала все нових і нових борців і героїв. У новішій історії нашої нації піднесли прапори визвольної боротьби Українські Січові Стрільці, армії УНР, УГА, Січ. Стрільці, Холодноярці, Карпатські Січовики, воїни ДУН, І УД УНА, Української Повстанської Армії та борці УВО й ОУН. На їхній крові, чинах і безсмертних легендах виросло молоде українське покоління, яке знову продовжує боротися з ворогом за відвічні права і волю української нації. Це покоління нескоримих проводить боротьбу в різних її формах і виявах, часто зовсім нових, не все нам зрозумілих, яка ведеться в умовинах неймовірного затиску і брутального ворожого наступу на українську людину і націю.

У цій завзятій боротьбі не загубилась естафета духа й віри в перемогу вічних правд України. Літературний критик Євген Сверстюк твердить, «що наші предки-запорожці будували свій собор, як естафету духа нації, як голос предків і заповіт нащадкам, які не мають ніякого права зректись і запродатися чужим богам, не сміють опуститися нижче висловленого в соборі ідеалу людини, бо цей заповітний голос козацького роду носиться в повітрі для кожного покоління, і кожне покоління мусить піднятися настільки, щоб почути цей голос. Воно має передати естафету, вибудувати свій найвищий собор. У тому його велика думка, його велике поклонання.»

Несемо цю естафету духа нації і ми, українські вояки, об'єднані в нашої комбатантській організації, йдучи історичним шляхом нашої нації. З цією естафетою ми й зустрічаємо 30-річчя нашої комбатантської організації. З цієї нагоди, ми не влаштуємо гучних ювілейних святкувань чи відзначень. Ні! Ми знаємо, що сповнили лише наш вояцький обов'язок, пам'ятаючи слова старовинних римлян, що «добро нації — це найвищий закон.»

Цьому ж найвищому законові підпорядкована вся наша праця, наші зусилля, наші дерзання. Замість святкових відзначень, ми робимо підсумки — вояцький звіт із нашої праці — служби на вояцькій стійці, а водночас і стверджуємо потребу й дальшої нашої праці в рядах ОБВУ, в єдності й згоді, бо тільки плекаючи міцнотривале побратимство вояцького духа, закріплене спільним прямуванням на нашому вояцькому шляху, ми зможемо належно, гідно, чесно й віддано виконувати наш вояцький обов'язок.

Працюймо всі далі спільно, одним міцноспаяним, вояцьким фронтом для добра ОБВУ і нашого народу. Працюймо, вірні нашої вояцькій присязі, яку не відмінили довгі роки перебування на чужині, а навпаки, наголосили ще дужче, в обличчі нових завдань, у всеобіймаючому фронті визвольної боротьби українського народу.

Хай добро української нації — цей найвищий закон — буде й далі нашим життєвим, вояцьким дороговказом!

ДІЯЛЬНІСТЬ ОБВУ В 1964-1978 РОКАХ

Загальна діяльність Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії розгорталася багатогранно, впродовж минулих чотирнадцятих років, тобто в 1964-1978, охоплюючи такі головні ділянки: а) організаційну, б) культурно-освітню, в) видавничу, г) харитативну, ґ) зовнішню, д) загальну. В кожній з цих ділянок була пророблена велика копітка праця, яка водночас була й позитивним вкладом в українське суспільно-громадське життя у Великій Британії, а також і збагачувала українське комбатантське життя в діаспорі.

Період тієї діяльності позначився стабілізацією членства Об'єднання бувших Вояків Українців у демографічному аспекті. В цьому періоді членство нашої комбатантської організації уже прижилося на своїх місцях постійного осідку, а тому й не було майже ніяких емігрувань, більших переселень, крім окремих індивідуальних переїздів із однієї громади до другої. Така ситуація вможливлювала розгортати широкогранну діяльність, тимбільш, що в цій діяльності вже прийшло з допомогою молоде покоління, зокрема в площині культурно-освітній, збагачуючи її зміст своїм активним включанням і охочою участю в різних імпрезах, святкових академіях, Побратимських Зустрічах і Крайових Вояцьких З'їздах, що їх влаштовувало й влаштовує ОБВУ.

Радіючи з помочі нашого молодого покоління, ми водночас спостерігаємо з турботою, як кожного року відходять у вічність наші активні члени, а тим самим і зменшуються ряди нашої комбатантської організації. Щорічно, прощаємо з жалем

*Сотник Михайло Білий-Карпинець
довголітній голова ОБВУ. Помер 27. 7. 1973 р.*

наших побратимів з якими ми ділили во-
яцьку долю і недолю, творили й розбудовували суспільно-громадське життя у Великій Британії, раділи його розвитком, і працювали активно для нашої організації.

Членське поповнення рядів ОБВУ в згаданих роках було мінімальне, коли брати до уваги, що у Великій Британії немає військовозобов'язаності, а тим самим і немає українських молодих військовиків,

крім деяких одиниць. Також незважаючи на працю Управ клітин ОБВУ по лінії активізування пасивних членів чи приєднання нових, згадана праця не дала особливих успіхів, хібащо тільки вможливила втримувати баянс реєстраційного членського обліку в його дійсному стані, що й показує статистична табеля в черго-

вому розділі, в якому характеризуємо організаційну діяльність, а в дальших розділах — культурно-освітню, видавничу, харитативну, зовнішню і загальну, що разом даватиме повний образ і облік багатогранної діяльності ОБВУ продовж минулих чотирнадцятих років.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У рамках організаційної діяльності Головна Управа ОБВУ, Окружні Зв'язкові (тепер Голови Округ ОБВУ) та Управи клітин звертали особливу увагу на організаційний стан цілої організації, вели реєстрацію членства, реактивізували пасивних членів, приєднували нових, допильновували своєчасного відбуття річних Загальних Зборів і проводили всю ділову, актуальну організаційну діяльність, згідно з постановами статуту ОБВУ та правильником Відділів.

Загальну організаційну діяльність ОБВУ унапрямувала Головна Управа, в рамках якої і діяла постійно організаційна референтура, що її очолював безпере-

бійно побратим хорунжий Петро Кіщук. Відмічуємо з признанням його кропітку працю продовж минулих 14 років, у часі якої він відвідував постійно клітини ОБВУ, втримував стислий контакт з Округами, приєднував нових членів, ініціював різні імпрези, полагоджував ділові організаційні справи, брав участь у річних Загальних Зборах клітин ОБВУ та присвячував максимум часу і труду організаційним справам і проблемам Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії. Коли йдеться про стан і рух членства ОБВУ в згаданих 14 роках, це виказує нижчеподана статистична табеля, як слідує:

Звітний рік	Загальний стан членства	Відділів	Гуртків	Прибули нові члени	Виємігру- вали	Померли	Виступили з ОБВУ
1964—1966	1,718	47	7	83	5	67	—
1966—1968	1,782	53	3	96	25	26	1
1968—1970	1,799	53	3	44	—	26	1
1970—1972	1,820	53	3	43	—	18	4
1972—1974	1,813	54	3	44	—	49	2
1974—1976	1,814	56	3	57	2	53	1
1976—1978	1,802	56	3	22	—	34	—
				389	32	273	9

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОБВУ

Загальні Збори ОБВУ у Великій Британії є найвищим керівним органом нашої комбатантської організації. Вони відбувалися кожних два роки, в різних місцевостях, як це показує нижче подана таблиця. На Загальних Зборах делегати (а кожний з них заступав 30 членів) заслухували звіт із діяльності Головної Управи та фінансової господарки, обговорювали їх, схвалювали, уділювали абсолютну уступаючій управі, вибирали нові керівні органи, Контрольну Комісію, Суд Чести, ухвалювали бюджет, плян праці на чергову каденцію і схвалювали резолюції. Дворічний загальний звіт із діяльності Головної Управи, а також фінансово-господарський звіт одержували не тільки делегати — учасники Загальних Зборів, але також кожна клітина ОБВУ в терені. В часі Загальних Зборів, передовий Відділ, або Відділи одержували переходову чашу, або грамоти, що їх одержували також голови клітин ОБВУ, чи окремі активні діячі ОБВУ в клітинах за взірцеву працю упродовж ділової каденції.

Хор. інж. Теодор І. Кудлик голова ОБВУ в 1974-1978 рр., теперішній почесний голова ОБВУ.

Ч. П. Загальних Зборів	Дата	Місцевість	Голова Зборів	Число делегатів	Голосів	Заступає членів
15	16. 5. 1964	Лондон	К. Роснецький	24	47	1,410
16	14. 5. 1966	Лестер	К. Роснецький	41	57	1,710
17	18. 5. 1968	Лестер	сот. М. Длябога	38	55	1,650
18	30. 5. 1970	Лестер	інж. Т. І. Кудлик	36	47	1,410
19	27. 5. 1972	Лестер	інж. Т. І. Кудлик	36	57	1,710
20	18. 5. 1974	Ноттінгхам	пор. Б. Микитин	37	52	1,560
21	19. 6. 1976	Лестер	В. Лесюк	35	48	1,440
22	3. 6. 1978	Лондон	пор. Б. Микитин	28	45	1,350

»Воїнові, що на війну вирядився, або слід перемогу добути, або з руки вzego впасти!«.

Король Данило

КЕРІВНІ ОРГАНИ ОБВУ

а) Головна Управа ОБВУ

Голови ОБВУ: сотник Михайло Білий-Карпинець (1964-1973), хор. інж. Теодор І. Кудлик (1974-1978), пор. Богдан Микитин — 1978.

Члени Головної Управи ОБВУ в 1964-1978 роках (в алфавітному порядку): пор. Вашкович, пор. Микола Веремієнко, побр. Маріян Д. Гайва, сотник Іван К. Гвоздик, побр. Андрій Гавірко, побр. Богдан Головатий, побр. Олекса Дем'янчук, побр. Михайло Захарчук, хор. інж. Теодор І. Кудлик, хор. Петро Кіщук, побр. Василь Крук, побр. Володимир Лесюк, побр. Михайло Музика, інж. Петро Маслій, пор. Нестор Мулька, пор. Богдан Микитин, побр. Володимир Нагайло, побр. Михайло Поврозник, побр. Василь Томків, пор. д-р Святомир М. Фостун, побр. Ярослав Фатерига, побр. Маркіян Шептицький, пор. Михайло Якуб'як і побр. Володимир Янківський.

Заступники, побратими: Володимир Андрусишин, Микола Барабаш, Василь Гуменюк, Богдан Кашевка, Василь Кіндрат, Степан Ришкович, Клим Роснецький, Василь Скалич, Ярослав Собків, Михайло Татарчук і Ярослав Фатерига.

б) Контрольна Комісія ОБВУ

Голови: сотник Михайло Длябога, пор. Микола Веремієнко, інж. Василь Олесків і побр. Михайло Гринюк.

Члени: пор. Ярослав Гаврих, сотник Іван К. Гвоздик, побр. Михайло Захарчук, побр. Василь Крук, інж. Петро Маслій, інж. Василь Олесків, побр. Іван Скальський.

Пор. Богдан Микитин голова ОБВУ від 1978 року.

Заступники, побратими: Володимир Андрусишин, Богдан Головатий, Зенон Гайовський, інж. Петро Маслій, Іван Скальський, Василь Скалич, Михайло Ткачук і Володимир Янківський.

в) Суд Чести ОБВУ

Голови: сотник Михайло Длябога, пор. Богдан Микитин, проф. Петро Цимбалістий, пор. Микола Веремієнко. Члени: пор. Микола Веремієнко, пор. Степан Каратницький, пор. Богдан Микитин, побр. Михайло Музика, дир. Іван Равлюк, побр. Клим Роснецький, побр. Лев Шинковський.

Заступники, побратими: Микола Барабаш, пор. Володимир Вашкович, Петро Дем'янчук, Іван Костів, Василь Мартинюк, Василь Петрина, Василь Петришин, Михайло Поврозник, Михайло Саварин і Ярослав Собків.

Члени керівних органів ОБВУ, а голов-но члени Головної Управи сповняли різні обов'язки в часі своїх каденцій. Вони не лише брали участь у пленарних засіданнях, але виїздили до клітин, відвідували Округи, виголошували доповіді та реферати, брали участь у різних комісіях і комітетах, що діяли в рамках загальної праці Головної Управи ОБВУ.

Централа Об'єднання бувших Вояків Українців приміщувалася постійно при 49 Лінден Гарденс у Лондоні, в будинку Централі СУБ. Недостача постійних матеріальних засобів не вможливлювала Головній Управі мати постійного працівника, а все діловодство Централі полагоджував довголітній генеральний секретар ОБВУ пор. д-р Святомир М. Фостун. У праці допомагали йому продовж різних каденцій Головної Управи: побр. Маріян Гайва довголітній фінансовий референт Головної Управи, який одночасно вів касове діловодство ГУ ОБВУ, ред. Микола Клименко-Верес, побр. Михайло Поврозник, побр. Ігнатій Федчиняк, пані Люба Галуццак-Фостун, побр. Волод. Мащак.

Упродовж 1964-1978 років Централа ОБВУ: отримала листів	3,904
Вислала листів, друків і різних матеріалів та формулярів	27,539
Видала обіжників	34
Обіжних листів	79
Відбула пленарних засідань	32
Обговорено справ на засіданнях	359
Екзекутива Гол. Управи відбула засідань	10
Обговорила справ на тих засідань	71

Сотник Іван К. Гвоздик заступник голови ОБВУ.

Сотник Михайло Длябога голова КК і Суду Чести ОБВУ. Помер 31. 12. 1971 року.

*Пор. д-р Святослав М. Фостун довголітній
ген. секретар ОБВУ.*

*Хор. Петро Кишук довголітній
організаційний референт ОБВУ
й голова Округи Мідлянд.*

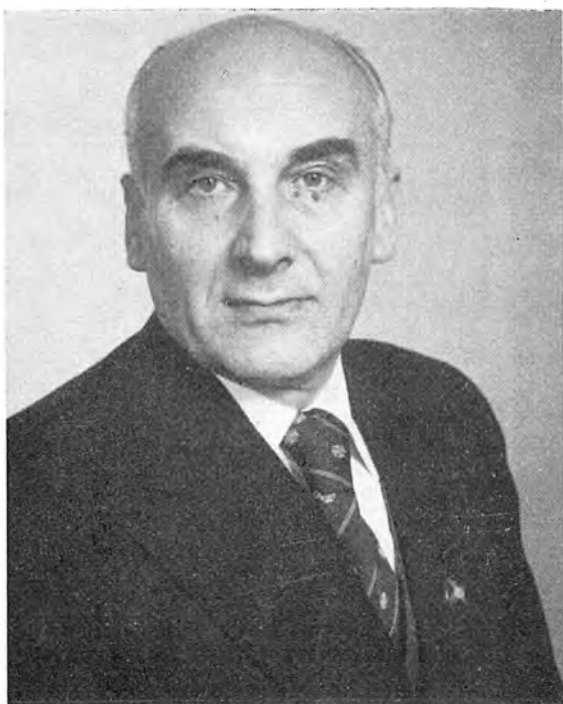
*Побр. Маріян Д. Гайва довголітній
фінансовий референт ОБВУ.*

*Побр. Михайло Захарчук довголітній
член Головної Управи ОБВУ.*

*Побр. Володимир Лесюк член
Головної Управи ОБВУ.*

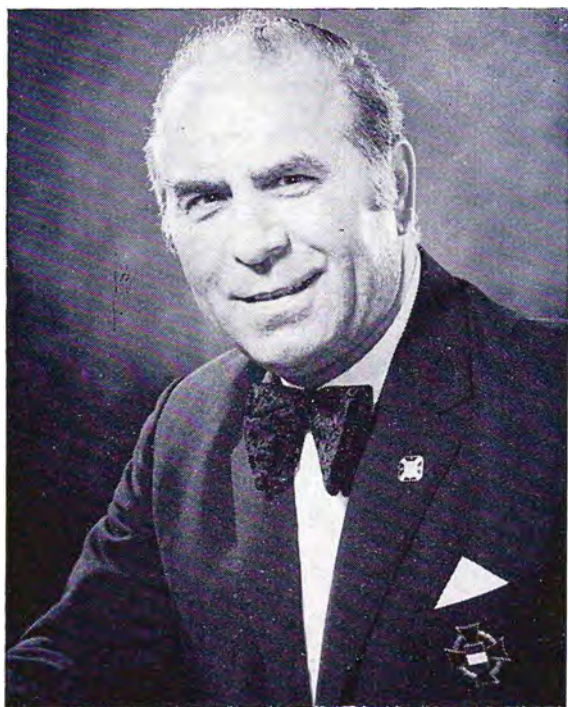
*Підх. Богдан Головатий член Головної
Управи ОБВУ й голова Округи Лянкахір.*

*Побр. Володимир Нагайло довголітній
член Головної Управи ОБВУ.*

*Пор. Нестор Мулька член Головної
Управи ОБВУ.*

*Пор. Андрій Гавірко член Головної
Управи ОБВУ.*

*Пор. Микола Веремієнко довголітній
голова Суду Чести ОБВУ.*

*Побр. Михайло Музика довголітній
член керівних органів ОБВУ.*

*Побр. Ярослав Фатерига член
керівних органів ОБВУ.*

*Пср. Володимир Ваикосич член Гсловної
Управи ОБВУ. Помер 4. 3. 1980 року.*

*Побр. Михайло Татарчук член Головної
Управи ОБВУ й голова Округи Лінколншир.*

*Побр. Маркіян Шептицький член
Головної Управи ОБВУ.*

*Побр. Володимир Янківський член
Головної Управи ОБВУ.*

*Інж. Василь Олеськів довголітній голова
Контрольної Комісії ОБВУ.*

*Дир. Іван Равлюк довголітній член
Суду Чести ОБВУ.*

*Інж. Петро Маслій довголітній
член Контрольної Комісії ОБВУ.*

*Дир. Іван Скальський довголітній
член Контрольної Комісії ОБВУ.*

*Побр. Михайло Псврозник член
керівних органів ОБВУ.*

*Побр. Клим Рснецький довголітній член
Суду Чести ОБВУ. Помер 17. 4. 1980.*

ОКРУГИ ОБВУ

Ще 26. 6. 1957 року терен діяльності ОБВУ був поділений на шість Округ, що їх очолили Зв'язкові Округ, котрі діяли як репрезентанти Головної Управи ОБВУ. Звичайно, це були в більшості члени Головної Управи. Вони провели продовж минулих 14 років велику і копітку діяльність у своїх Округах, відвідуючи клітини, організуючи різні імпрези, активізуючи пасивних членів, приєднуючи нових, відбуваючи засідання і наради з Управами Відділів, брали участь у річних Загальних Зборах Відділів та полагоджували різні біжучі справи. Вони брали також участь у пленарних засіданнях Головної Управи та співпрацювали тісно з організаційним референтом ГУ побр. Петром Кіщукком і Головною Управою. У 1963-64 роках організаційна система Ок-

руг ОБВУ була змінена й у висліді проведеної реорганізації постали дві нові Округи — Захід і Лінколншір. Таким чином у терені діяли вісім Округ ОБВУ. Округи: Бедфордшір, Лондон, Мідлянд, Лінколншір, Лянкашір, Йоркшір, Захід і Шотляндія. Обов'язки Окружних Зв'язкових (а від 1978 року Голів Округ) сповняли такі побратими: Богдан Головатий, пор. Микола Веремієнко, Маріян Д. Гайва, Василь Гуменюк, Олекса Дем'янчук, Юрій Ілюк, сотник Іван К. Гвоздик, хор. Петро Кіщук, Василь Крук, Михайло Музика, Василь Мартинюк, Степан Ришкович, Василь Скалич, Михайло Татарчук, Григорій Трухан, Ярослав Фатерига, Василь Футерко, Лев Шинковський. Вони очолювали Округи ОБВУ в таких роках:

ОКРУГА БЕДФОРДШІР

1964-66 побр. С. Ришкович
1966-68 -"-
1968-70 -"-
1970-72 побр. В. Гуменюк
1972-74 -"-
1974-76 -"-
1976-78 -"-

ОКРУГА ЛОНДОН

1964-66 побр. Л. Шинковський
1966-68 -"-
1968-70 -"-
1970-72 побр. М. Музика
1972-74 побр. М. Д. Гайва
1974-76 -"-
1976-78 -"-

ОКРУГА МІДЛЯНД

1964-66 хор. Петро Кіщук
1966-68 -"-
1968-70 -"-
1970-72 -"-
1972-74 -"-
1974-76 -"-
1976-78 -"-

ОКРУГА ЛІНКОЛНШІР

1964-66 побр. Я. Фатерига
1966-68 -"-
1968-70 -"-
1970-72 побр. В. Скалич
1972-74 -"-
1974-76 побр. М. Татарчук
1976-78 -"-

ОКРУГА ЛЯНКАШІР

1964-66 побр. М. Музика
1966-68 -"-
1968-70 -"-
1972-74 -"-
1974-76 побр. Б. Головатий
1976-78 -"-

ОКРУГА ЙОРКШІР

1964-66 сотн. І. К. Гвоздик
1966-68 побр. В. Футерко
1968-70 побр. В. Крук
1970-72 побр. Я. Фатерига
1972-74 -"-
1974-76 пор. М. Веремієнко
1976-78 -"-

ОКРУГА ЗАХІД

1964-66 побр. В. Мартинюк
1966-68 -"-
1968-70 -"-
1970-72 побр. М. Татарчук
1972-74 побр. Г. Трухан
1974-76 -"-
1976-78 -"-

ОКРУГА ШОТЛЯНДІЯ

1964-66 побр. Ю. Ілюк
1966-68 побр. О. Дем'янчук
1968-70 -"-
1970-72 -"-
1972-74 -"-
1974-76 -"-
1976-78 -"-

*Побр. Василь Гуменюк довголітній
голова Округи ОБВУ Бедфордшир.*

*Побр. Олекса Дем'янчук довголітній
голова Округи ОБВУ Шотландія.*

*Побр. Василь Скалич кол. голова Округи
ОБВУ Лінколншир.*

*Побр. Григорій Трухан голова
Округи ОБВУ Захід.*

Учасники Окружної Конференції ОБВУ в Рсчдейлі в 1971 році.

Президія XIX Загальних Зборів ОБВУ, що відбулись у Лестері, 1972 року.

ЗАГАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗВ'ЯЗКОВИХ ГОЛІВ ОКРУГ ОБВУ В 1964-1978 РОКАХ

Окружні Конференції	49	Репрезентаційні поїздки	101
Поїздки організаційного характеру	455	Окружні засідання і наради	135
Поїздки іншого характеру	392	Одержали листів	337
Доповіді	103	Вислали листів	811
Поїздки на Збори клітин ОБВУ	169		

ВІДДІЛИ І ГУРТКИ ОБВУ В ОКРУГАХ

З часу постановня Округ ОБВУ, відбувались у їхньому складі різні реорганізації у висліді яких закріпився на день 31. 12. 1978 року такий розподіл клітин ОБВУ в Округах:

Округа Бедфордшір	Округа Лондон	Округа Лінколншір	Округа Йоркшір
1. Бедфорд	1. Лондон	1. Лінколн	1. Брадфорд
2. Лютон	2. Волтам Крос	2. Сканторп	2. Галіфакс
3. Рашден	3. Редінг	3. Діннінгтон—	3. Гаддерсфілд
4. Лечворт	4. Сляв	Шеффілд—	4. Кіхлей
5. Нортгемптон	5. Гай Викоуб	Донкастер	5. Лідс
6. Кембрідж	6. Іпсвіч	4. Грімсбі	
7. Пітерборо	7. Фелікстов		
Округа Мідлянд	Округа Лянкашір	Округа Захід	Округа Шотляндін
1. Лестер	1. Манчестер	1. Кіддермінстер	1. Едінбург
2. Дарбі	2. Рочдейл	2. Свіндон	2. Данді
3. Ноттінгем	3. Олдгам	3. Глостер	3. Карлайл
4. Волвергемптон	4. Бері	4. Челтенгам	4. Аннан
5. Доннінгтон	5. Стокпорт	5. Кардіф	
6. Ковентрі	6. Глоссоп	6. Свансі	
7. Бірмінгем	7. Болтон		
8. Буртон-он-Трент	8. Блякбурн		
9. Мансфілд	9. Аштон		
10. Рабї	10. Лій		
	11. Тодморден		

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛІВ ОБВУ

Відділи ОБВУ знаходяться майже в усіх українських громадах на терені Великої Британії. Вони тісно співпрацюють з місцевими братніми організаціями, зокрема зі Союзом Українців у Великій Британії, користуючися приміщеннями в домах СУБ. Співпраця проходить у всіх площинах суспільно-громадського і культурно-освітнього життя, в якому Відділи ОБВУ беруть активну участь, розгортаючи свою діяльність згідно напрямних Головної Управи. Належить відмітити, що багато Відділів ОБВУ проводять свою діяльність дуже прикладно й заслуговують на признання. Треба рівнож підкреслити при тому віддану, наполегливу і копітку працю довголітніх провідних діячів ОБВУ на місцях у Відділах, котрі незважаючи на різні труднощі працюють упродовж довгих років для добра нашої комбатантської організації. Головна Управа оцінює належно великий вклад праці Відділів ОБВУ в цілість українського організованого життя і відзначає на кожних Загальних Зборах ОБВУ перехідною чашею один або два Відділи, котрі вив'язалися найкраще із своєї діяльності продовж ділової каденції, а також відзначає грамотами заслужених діячів ОБВУ у Відділах.

Перехідні чаші за прикладну діяльність одержали такі Відділи ОБВУ:

Роки	Відділи
1964 . . .	Ковентрі
1966 . . .	{ Стокпорт Міддлетон
1968 . . .	{ Лестер Ковентрі
1970 . . .	{ Лестер Аштон

1972 . . .	{ Болтон Рочдейл
1974 . . .	{ Дарбі Болтон
1976 . . .	{ Волвергамптон Бедфорд
1978 . . .	{ Ноттінггам Едінбург

Крім звичайної ділової праці, що її виконували Управи та членство Відділів ОБВУ в рамках своєї діяльності та співпраці з другими братніми організаціями, Відділи брали активну участь у різних крайових з'їздах, здвигах, маніфестаціях, акціях в обороні українських політичних в'язнів, протестних акціях у зв'язку з приїздом до Великої Британії московських ансамблів, делегацій чи урядових представників і т. п.

Звичайно, що в праці Відділів ОБВУ є труднощі, зокрема в малочисельних, де немає потрібного провідного активу, або там, де українські громади є малі чи слабкі. Але загально, всі Відділи намагаються вив'язатися належно зі своїх обов'язків.

ВІДДІЛИ І ГУРТКИ ОБВУ В 1964-1978 РОКАХ

1. Аннан	13. Гаддерсфілд
2. Аштон	14. Гай Викома
3. Бедфорд	15. Галашілдс
4. Бері	16. Глоссоп
5. Бірмінггам	17. Глостер
6. Блякбурн	18. Грімсбі
7. Бадфорд	19. Данді
8. Брістоль	20. Дарбі
9. Буртон-он-Трент	21. Діннінгтон
10. Волвергамптон	22. Доннінгтон
11. Волтам Крос	23. Донкастер
12. Галіфакс	24. Едінбург
	25. Ейлбері

26. Іпсвіч
27. Карляйл
28. Кардіф
29. Кембрідж
30. Ковентрі
31. Кіддермінстер
32. Кіхлей
33. Лестер
34. Лечворт
35. Лідс
36. Лій
37. Лінколн
38. Лондон
39. Лютон

40. Манчестер
41. Мансфілд
42. Міддлетон
43. Ноттінггам
44. Нортгемптон
45. Олдгам
46. Пітерборо
47. Рагбі
48. Рашден
49. Рочдейл
50. Редінг
51. Свіндон
52. Сляв
53. Свансі

54. Сканторп
55. Стокпорт
56. Тодморден

57. Тетфорд
58. Фелікстов
59. Челтенгам

Унаслідок різних змін, був розв'язаний Відділ ОБВУ в Брістолі. Відділ у Галля-шілс був прилучений до Едінбургу, а в 1978 році були розв'язані Гуртки ОБВУ в Ейлбері й Тетфорді. Перестав існувати Відділ ОБВУ в Міддлетоні. Таким чином у дні 31. 12. 1978 року ОБВУ нараховувало 53 Відділи і 1 Гурток.

Побр. Маріян Д. Гайва голова Округи — Лондон, виголошує святкове слово на Святі Героїв у Чіддінгфолді.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

Як уже було згадано, Відділи ОБВУ співпрацювали постійно й співпрацюють тісно з братніми місцевими організаціями. Вони розгортають разом із ними діяльність у рамках загальної суспільно-громадської праці та в інших площинах, а в тому також і в площині культурно освітньої праці, в якій вносить уже велику допомогу молоде покоління. Окрім тісної співпраці з братніми організаціями, клітини ОБВУ проводять і свою власну культурно-освітню діяльність, і саме в цьому розділі подаємо загальну характеристику згаданої діяльності.

Згідно з традицією, клітини ОБВУ відзначували щороку Свято Героїв. Звичайно, це Свято припадало в Зелені Свята. В ту неділю священники відправляли Панахиди на цвинтарях, на яких похоронені члени ОБВУ та колишні українські воїни, відбувалися походи до пам'ятників Невідомого Вояка, складалися вінки, влаштовувалися святочні імпреди у пам'ять полеглих героїв, борців за волю України та українських провідників. Щороку в Зеленосвятну неділю відбувалося окружне Свято Героїв в Оселі СУБ у Чіддінг-фолді, Саррей, заходами Лондонської Округи ОБВУ, з участю завжди кількасот громадянства. Організуванням і підготовою того окружного свята займався звичайно підготовний комітет, у складі якого входили представники клітин ОБВУ Лондонської Округи, а головою комітету був голова Округи побр. Маріян Д. Гайва. В сімдесятих роках, коли була побудована зала в оселі СУМ Тарасівці, Свято Героїв часто відбувалося в залі »Хортиця«, заходами Округи ОБВУ Мідлянд та її працюючого голови хор. Петра Кіщука.

Другим традиційним святом, що його відзначувала наша комбатантська організація це було свято Покрову — Свято УПА й української зброї. Це свято влаштовували всюди на місцях Управи місцевих клітин ОБВУ, а також відбувалися святкування й окружного характеру.

У рамках культурно-освітньої діяльності впродовж 1964-1978 років клітини ОБВУ влаштували:

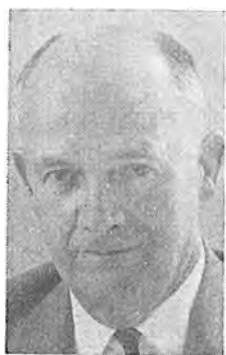
Доповіддей	306
Рефератів	213
Екскурсій	28
Товариських дискусійних вечорів, зустрічей та гутірок	78
Національних свят	461
Різних імпред самі, або разом із братніми організаціями	677
Забав	316

До культурно-освітньої діяльності ОБВУ, окрім згаданих традиційних свят і відзначувань, треба зарахувати інші імпреди, дсповіді, відвідини клітин ОБВУ з доповіддями, що їх відбули запрошені гості-доповідачі, головню з-поза Англії, концертів турне запрошених співаків та ін. Щорічні Вояцькі З'їзди та Побратимські Зустрічі були також у великій мірі пов'язані з культурно-освітньою діяльністю, але вони унагляднені в розділі про загальну діяльність ОБВУ.

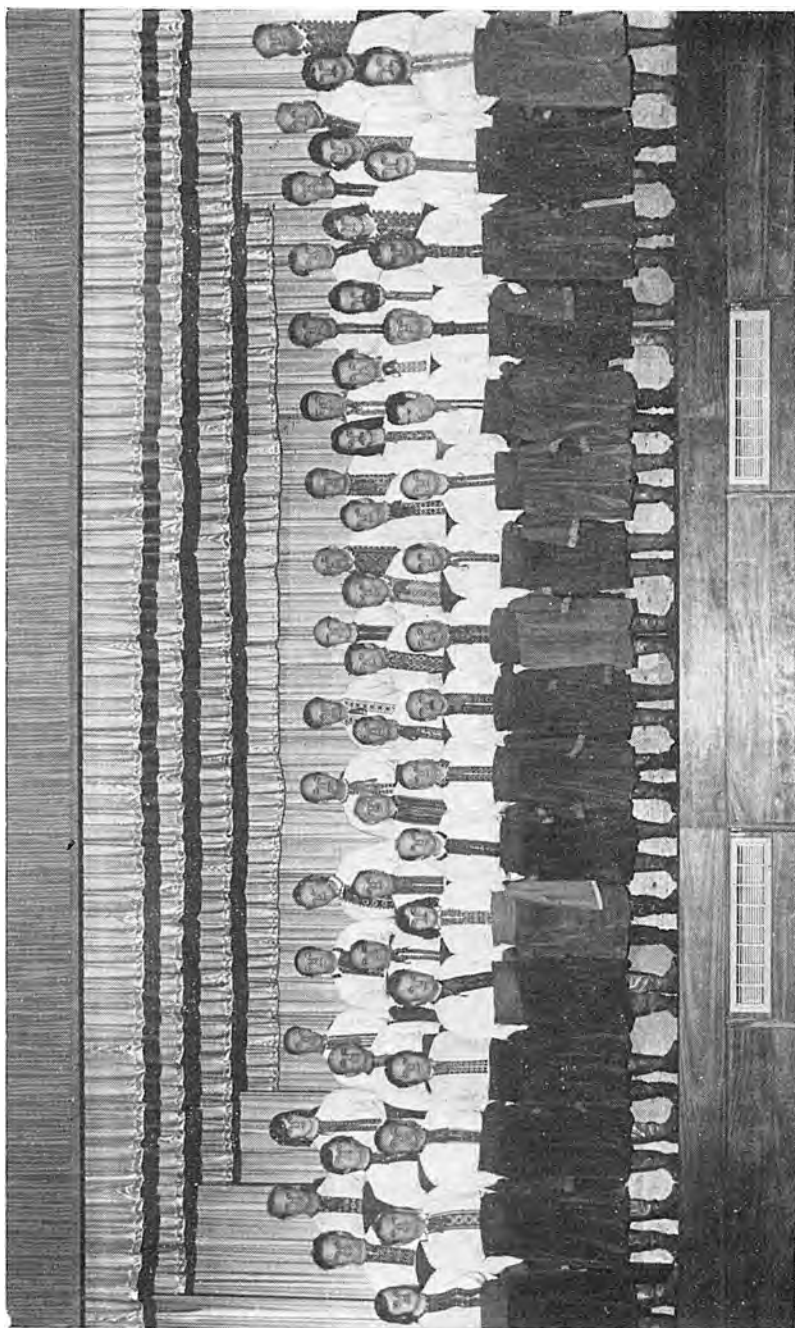
Коли йде мова про індивідуальних мистців, які збагачували своїми виступами культурно-освітню діяльність нашої комбатантської організації у 1964-1978 роках, належить відмітити в першу чергу маестра Володимира Луцева, співака-бандуриста, який часто брав участь у більших імпредзах, що їх улаштувало ОБВУ, як

Маєстро Ярослав Бабуняк
диригент хору «Гомін».

Вільям Джонс довголіт-
ній акомпаніатор хору
«Гомін» і великий
приятель українців.

Репрезентативний хор Союзу Українців у Великій Британії «Гомін».

Репрезентативний танцювальний ансамбль СУБ «Орлик».

*П-ні Марія Бабич і п. Дмитро Парадюк —
мистецькі керівники танцювального
ансамблю «Орлик».*

*Петро Лазорищак-Дністровик
хореограф і основник
ансамблю «Орлик».*

*Хор Відділу СУБ у Брандфордї «Діброва» зі своїм диригентом
маестром Я. Гаврилюком.*

*Хор «Верховина» в Ковентрі (давніші роки) під диригентурою
п. Маріяна Костюка.*

окружного характеру чи крайового за-
сягу. В 1967 році концертували в україн-
ських громадах панна Уляна Чайківська
і панна Одарка Андріїшин з Франції,
учениці маестра Міро Скаля-Старицького.
В 1974 році п-ні Уляна Чайківська-Вир-
ста знову концертувала у В. Британії на
запросини Головної Управи ОБВУ.

З признанням належить підкреслити
тісну співпрацю з ОБВУ відомого тріо
«Коєвалія», подруг Марусі Юрків-Яро-
цької, Дарії Ярош-Голиш і Олі Юрків,
котрі часто брали участь у різних імпре-
зах, концертах, академіях і з'їздах, що
їх улаштовувало ОБВУ, впродовж 1964-
1978 років.

У тих роках у культурно-освітній ді-
яльності ОБВУ брали участь такі самоді-
яльні мистецькі ансамблі й групи: а) ре-
презентативний хор СУБ — «Гомін» у
Манчестері під диригуванням проф. Євге-
на Пасіки, а потім безперерйного маестра
Ярослава Бабуняка, постійним акомпаніа-
тором хору був і є п. Вільям Джонс — ве-
ликий прихильник українського мисте-
цтва. б) репрезентативний танцювальний
ансамбль «Орлик» під мистецьким керів-
ництвом хореографа маестра Петра Лазо-
рищак-Дністровика, а після його смерті
під мистецьким керівництвом п-ні Марії
Бабич і п. Дмитра Парадюка. в) чоловічий
хор Відділу СУБ у Брадфордї «Діброва»
під диригуванням маестра Ярослава Гав-
рилюка, акомпанімент — талановитий
молодий піаніст Ярослав Шутка, г) чоло-
вічий хор ім. Миколи Лисенка в Ноттінг-
гамі під диригуванням п. Остапа Пицка;
г) дівочий хор СУМ «Трембіта» в Олдгамі
під диригуванням маестра Ярослава Ба-
буняка; д) чоловічий хор з Ковентрі
«Верховина» — диригент п. Маріян Кос-
тюк; е) оркестра Юного СУМ у Ноттінг-
гамі під керівництвом п. Мирона Скаліша;
е) репрезентативний танцювальний ан-
самбль СУМ у Брадфордї «Крилаті» під

мистецьким керівництвом хореографа ма-
естра Остапа Буряка; ж) жіночий хор з
Лестеру під диригуванням п. В. Нищоти;
з) чоловічий хор сумівсько-пластунський
під диригуванням п. В. Мельниченка;
и) лондонський мішаний хор «Боян» під
диригентурою п. Миколи Соломки; і) лон-
донська танцювальна група «Лиман» під
мистецьким керівництвом п. Михайла
Ткачука; й) жіночий хор з Болтону — ди-
ригент п. Григорій Болюбаш; к) хор Юно-
го СУМ у Галіфаксі — диригент п. М.
Кондрат; л) оркестра СУМ з Гаддерсфіл-
ду — диригент Зенон Сидор; м) оркестра
Юного СУМ у Редінгу під керівництвом
п. М. Телюка; н) танцювальний ансамбль
СУМ «Верховина» в Дарбі під мистець-
ким керівництвом Осипа Купранця; о)
танцювальна група Осередку СУМ у Га-
ліфаксі під мистецьким керівництвом
маестра Остапа Буряка; п) чоловічий хор
у Бедфордї під диригентурою п. І. Джи-
джори; р) жіночий хор у Манчестері під
диригуванням п-ні Марії Цебрїй; с) моло-
дечий хор СУМ у Ковентрі під диригу-
ванням п. Ігоря Ковалія; т) чоловічий хор
у Кіхлей під диригуванням п. А. Музики;
у) танцювальна група Юного СУМ у Лїй
під керівництвом п. В. Шербатюка; ф)
оркестра Осередку СУМ в Едінбурзі під
керуванням п. Павла Дем'янчука; х) хор
Юного СУМ у Лондоні під диригуванням
інж. Т. І. Кудлика; ц) жіночий хор у Роч-
дейлі під диригуванням п-ні Оксани Па-
ращак; ч) оркестра Осередку СУМ у Дар-
бі «Говерля» під керівництвом п. Осипа
Купранця; ш) вокальна група «Чабан» у
Брадфордї під керівництвом п. Ярослава
Шутки; щ) розвагова група «Здесяткава-
на чота» під керівництвом хор. Романа
Старосольського, і хор «Сурма» Осередку
СУМ у Лондоні.

Окрім названих мистецьких ансамблів
і груп, брали участь у культурно-освітній
праці нашої комбатантської організації

різні малі мистецькі одиниці — дуети, тріо, квартети, а також хвилево діючі гуртки. Усіх їх годі перерахувати, але всім їм, як і всім згаданим мистецьким ансамблям і групам та їхнім керівникам належить признание і подяка за їхню довголітню співпрацю з ОБВУ.

З важливішої культурно-освітньої діяльності ОБВУ в 1964-1978 роках треба відмітити слідує:

1964 — відзначення 50-ліття УСС і 15-ліття ОБВУ.

— відзначення 40-ліття смерті сл. п. Головного Отамана С. Петлюри.

— активна участь ОБВУ у всеукраїнській маніфестації в Лестері у відзначенні 50-ліття початків Української Національної Революції.

1967 — відзначення 25-ліття постанови УПА.

— концертне турне п-ни Уляни Чайківської і п-ни Одарки Андріїшин.

1968 — відзначення 25-ліття з часу постанови І УД УНА.

— постала в Лестері розвагова група «Здесяткована чота» під керівництвом хор. Романа Старосольського.

— полк. Євген Рен відбув об'їздку клітин ОБВУ з доповідями.

1969 — відзначення 25-ліття Брідського бою.

1970 — відзначення 20-ліття смерті сл. п. генерал-хорунжого Романа Шухевича — Тараса Чупринки.

— концертне турне тріо «Конвалія» в Скругах ОБВУ Мідлянд, Захід і Шотляндія.

1973 — полк. Євген Рен відбув чергову свою об'їздку клітин ОБВУ з доповідями на військову тему.

— відбулося концертне турне спі-

*Маестро Володимир Луців
співак-тенор бандурист.*

вачки п-ни Уляни Чайківської-Вирсти, яке охопило 22 Відділи ОБВУ.

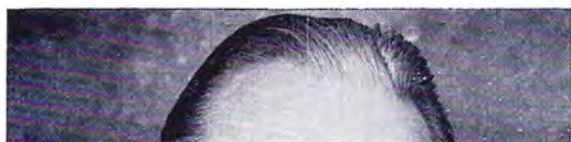
— відзначення 30 роковин з часу постанови УПА.

1975 — відзначення 25-ліття смерті Головного Командира УПА сл. п. генерал-хорунжого Романа Шухевича — Тараса Чупринки.

1977 — сот. Богдан Крук-Мелодія з Америки об'їхав клітини ОБВУ з доповіддю на тему 60-ліття української національної революції і в 35-ліття постанови УПА.

— заходами Головної Управи ОБВУ відбулось у Лондоні крайове відзначення 35-ліття Української Повстанської Армії.

1978 — відзначення 50-ліття проголошення української державности.

Співачка Уляна Чайківська.

Співачка Одарка Андрійшин.

*Дівочий хор Осередку СУМ у Олдіамі «Трембіта» під диригуванням
маєстра Ярослава Бабуняка.*

Чоловічий хор у Бедфорді під диригуванням п. Івана Джиджори.

Виступ лондонського хору в роковини 30 червня 1941 року. Діти вручають квіти дост. Ярославу Стецькові. Біля дітей ред. Ілля Дмитрів теперішній голова СУБ

Лондонський мішаний хор Відділу СУБ, під диригентурою п. Миколи Соломки.

Лестерський хор під диригентурою д-р Ярослава Мицька. На світлині хором диригує п. Маріян Костюк, що заступав тимчасово диригента.

Самодіяльна мистецька група Відділу ОбВУ в Лестері »Здесяткована чота«, під керівництвом побр. хор. Романа Старосольського.

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Коли говорити про видавничу діяльність, Об'єднання бувших Вояків Українців у В. Британії упродовж 1964--1978 рр., треба відмітити в першу чергу, що в діловій дворічній каденції Головної Управи, тобто в 1966-1968 рр. були видані дві книжки — Альманах ОБВУ і збірка вибраних поезій лірика Миколи Вереса (Клименка) »В чужинних приплавах«.

Альманах ОБВУ охоплював передісторію постановня ОБВУ, підготову, організаційний процес і широкогранну діяльність нашої вояцької спільноти від початку її заснування в 1949 році до кінця 1964 року. Крім дбайливо опрацьованої характеристики діяльності Головної Управи ОБВУ, що її зготував побр. Василь Томків, майже половина Альманаху була присвячена діяльності Відділів. Багатоілюстрований Альманах був виданий накладом 2.000 примірників, у твердій і м'якій оправі. Зредагувала його колегія, а головним редактором був хор. інж. Теодор І. Кудлик. Редколегія діяла в такому складі: сот. Михайло Білий-Карпинець, хор. інж. Теодор І. Кудлик, пор. д-р Святомир М. Фостун, побр. Василь Томків, побр. Ігнат Федчиняк, ред. Микола Клименко-Верес, мистецьке оформлення графіка проф. Роберта Лісовського. Експедиція цього Альманаху, який віддзеркалював перебіг п'ятнадцятирічної діяльності Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії, була як слідує:

Вислано Відділам ОБВУ	Примірників 1.508
Індивідуальним особам у В. Британії	115

Різним індивідуальностям і видавництвам	223
Різним книгарням	11
Продано індивідуально	20
Книгарня СУБ	15
На складі у твердій і м'якій оправі (на 1. 5. 1968)	108
Разом	2.000

Другим виданням, що його вдалося зреалізувати в тій же згаданій каденції, була збірка вибраних поезій Миколи Клименка (Вереса). Беручи до уваги її цінний зміст ГУ ОБВУ вирішила видати цю збірку в 25-ліття УПА, щоб таким чином ушанувати наших побратимів-вояків скромною, але тривалою пам'яткою бо саме один із циклів збірки є присвячений УПА й українському революційному рухові.

Збірка вибраних поезій поета-лірика була видана накладом 2.060 примірників (у тому числі 480 в твердій, а 1.580 в м'якій оправі). Обкладинку оформив графік проф. Роберт Лісовський, а друкувалася збірка в друкарні Української Видавничої Спілки в Лондоні. Експедиція згаданої збірки в 1968 році була як слідує:

Вислано Відділам	Примірників 1.231
Редакціям і визначним особистостям	171
У Великій Британії	105
Книгарням у світі	108
Авторські примірники	100
На складі: у твердій оправі	64
у м'якій оправі	281
Разом	2.060

Оцінка збірки поезій «В чужинних приплавах» була наскрізь прихильна. Сенатор Павло Юзик у своєму листі-подяці за надісланий йому примірник писав: «Гратуюю Вам за видання прекрасної збірки...», Микола Понеділок: «...припала мені до серця Ваша збірка своєю щирістю, а теж і чепурністю...»

Вкінці 1969 року Головна Управа ОБВУ обговорила можливість видання пропам'ятної книги про табори полонених І УД УНА у Великій Британії. У висліді обговорення тієї справи прийнято настанову таку книгу видати. Приступивши до праці Головна Управа ОБВУ видала окреме звернення у згаданій справі, котре було опубліковане в українській пресі та розіслане всім клітинам ОБВУ. В цьому зверненні Головна Управа ОБВУ закликала священників, колишніх вояків, кол. комендантів таборів, їхніх заступників, культурно-освітніх референтів, старшин, підстаршин і вояків І УД УНА надсилати до цієї пропам'ятної книги різні матеріали, спомини, таборів публікації, газети, світлини, тощо. Крім згаданого звернення був опрацьований також окремий запитник і розісланий до всіх тих, які могли б внести до пропам'ятної книги свій вклад. Цей запитник був висланий 78 особам, котрі проживають у різних країнах вільного світа та які перебували в таборах воєннополонених у Вел. Британії. Виринула думка, щоб до пропам'ятної книги долучити також матеріал про українців, які перебували як полонені, на терені Вел. Британії, ще перед прибуттям до цієї країни полонених І УД УНА. Ці матеріали становили б вступний розділ у пропам'ятній книзі.

Загальним упорядкуванням надісланих матеріалів займався побр. М. Матчак з Дарбі, а повне зредагування та підготовку до друку мала б зробити редакційна колегія покликана Гол. Управою ОБВУ.

Пор. М. Клименко-Верес. Помер 26.12.1978.

Пор. Осип Ярослав Боднар. Помер 23.2.1980.

На жаль, незважаючи на постійні заклики і прохання до різних осіб, а головню колишніх комендантів таборів, культурно-освітніх референтів та різних діячів, котрі могли б дати до тієї пропам'ятної книги різні матеріяли, а зокрема написати про життя воєнополонених І УД УНА в тих таборах, лише незначне число таких осіб відгукнулося на наші заклики й у висліді запланованої акції зібрано лише певну частину потрібних матеріялів, а також і світлин. Після їхнього впорядкування виявилось, що зібраних матеріялів далеко не вистачає для того, щоб можна було приступити до підготовки наміченої пропам'ятної книги. Тож видання вищезгаданої пропам'ятної книги не вдалося зреалізувати, хоч ГУ ОБВУ має і далі цю справу на увазі.

В 1971 році, в рамках видавничої діяльності ГУ ОБВУ видала історичну повість пор. д-ра С. М. Фостуна: «Плем'я непокірних» із часів декабристського руху в Україні. З уваги на те, що згадана повість друкувалася підвалом у часописі «Українська Думка», кошти друку книжки були значно менші, вона скоріше розійшлася, знайшовши прихильну оцінку читача. Друковано її було накладом 1.000 примірників. Обкладинку й ілюстрації виконав мистець Ростислав Глукко. Передмову написав майор Юрій Тис-Крохмалюк. Увесь наклад був скоро зовсім вичерпаний. Експедиція повісті «Плем'я непокірних» була як слідує:

	Примірників
Вислано клітинам ОБВУ	500
Подаровано закордон і у В. Британії	284
Авторські примірники	25
Книгарні	133
На складі залишилося	58
Разом	1.000

Фінансові труднощі в наступних роках не дали можливостей Головній Управі

зреалізувати будь-які видавання, крім журналу «Сурмач», а також її увага вже зосереджувалася на намірі видати другий Альманах ОБВУ, і починаючи з 1975 року управам клітин ОБВУ було доручено опрацювати хроніку своєї діяльності від 1964 року до 1978.

Внаслідок фінансових труднощів довелося Головній Управі ОБВУ видавати свій офіціоз «Сурмач» лише раз у рік, або двічі в рік. Журнал і надалі залишився на високому рівні, був дбайливо редагований і багатоілюстрований. Його головним редактором був безперерійно пор. д-р

Поет Борис Шкандрій—Бора.

Полк. Євген Рен.

Майор інж. Юрій Тис-Крохмалюк.

Пор. Фелікс Кордуба.

Мистець графік Ростислав Глукко.

Святомир М. Фостун, а мовним редактором Микола Клименко-Верес. До редколегії «Сурмача», яка міняла свій склад у різних каденціях Головної Управи належали: сот. М. Білий-Карпинець, сот. І. К. Гвоздик, хор. інж. Теодор І. Кудлик, пор. Володимир Вашкович і пор. Осип Я. Боднар.

Співпрацювали в «Сурмачі» впродовж 1964–1978 років, крім членів редакційної колегії: поет Богдан Бора, сот. М. Дябога, пор. Фелікс Кордуба, генерал-поручник Михайло Крат, майор Юрій Тис-Крохмалюк, поет Андрій Легіт, полк. Михайло Ліщинський, побр. Мирон Матчак, інж. Петро Маслій, побр. Степан Мечник, сотн. Євген Попівський, полк. Євген Рен, побр. Волсдимир Стечишин, побр. Василь Томків і генерал-полковник Павло Шандрук. Таким чином з редколегією співпрацювали українські старшини, діячі українського комбатантського руху та особи, які цікавилися військовознавством і його вивчають. Як уже було згадано, журнал втішався (з уваги на свій високий рівень) признанням не лише українських, але й чужинецьких публіцистів і військовиків.

Упродовж 1964–1978 років у «Сурмачі» були поміщені:

Статті українських авторів	92
Статті чужих авторів	29
Віршів з вояцькою тематикою	28
Вістей з військової світової хроніки	235
Матеріалів з військовознавчого огляду	56
Матеріалів із хроніки діяльності ОБВУ	162

Крім згаданих розділів у журналі були поміщені інші різні матеріали, в тому теж посмертні згадки, цікаві історично-військові короткі статті, що друкувалися в рубриці: «Зі скрижалів історії», а також у кожному числі друкувався гумористичний додаток «Оса», як традиційне продов-

Пор. Ігор Гаврилів керівник друкарні УВС у Лондоні.

ження рімінської «Оси». Військовознавчий огляд опрацьовував цікаво й всесторонньо пор. Фелікс Кордуба.

Журнал «Сурмач» розсилала адміністрація клітинам ОБВУ, кольпортерам, до української преси, бібліотекам, музеям, видатним особистостям, а також і до чужинецьких бібліотек, між іншими, до бібліотеки Британського Музею і Конгресу ЗСА, видавництва і співпрацівників.

Закінчуючи це звітлення про журнал «Сурмач» у 1964–1978 роках, висловлюємо щиро подяку всім членам редакційної колегії, а також усім співпрацівникам за їхню прикладну співпрацю впродовж згаданого часу. Водночас щиро дякуємо побр. пор. Ігсрєві Гавриловому, керівникові друкарні Української Видавничої Спільки в Лондоні та всім працівникам

друкарні за дружню співпрацю в друкуванні як «Сурмача», так і других наших видань та матеріалів.

Для належного ознайомлювання з модерним військовознавством і для редакційних потреб, Головна Управа О6ВУ передплачувала різні чужомовні військово-знавчі журнали.

У рамках своєї загальної видавничої діяльності, Головна Управа О6ВУ видавала також циклоstileвим друком виготовлені різні матеріали для потреб клітин, а в першу чергу різні збірники, реферати, доповіді та інші матеріали, що були видані в слідуючій черговості:

Роки	Видані матеріали	Приміроків
1964-1966	15-ліття О6ВУ	200
	50-ліття УСС	250
	Симон Петлюра (1926-66)	200
	Стінний календар у	

	15-ліття смерти Романа Шухевича	70
1966-1968	Політична констеляція світу 60 років пор. Ф. Кордуба	250
1968-1970	25-ліття І УД УНА	300
	Українське море	300
	»Броди« — збірник	300
1970-1972	Базар	200
1972-1974	Святослав Хоробрий	180
	30-річчя постання І УД УНА	170
	Броди	170
	25-ліття О6ВУ	180
1974-1976	25-річчя смерти Романа Шухевича	100
	50-річчя смерти Отамана Симона Петлюри	100
	Поштівка у відзначення 25-ліття О6ВУ	1.000

Лестерський чоловічий хор у 50 роках під диригентурсю п. Миколи Соломки.

ХАРИТАТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Опіка й допомога потребуючим побратимам — членам ОБВУ і колишнім українським воякам, були завжди у планах нашої комбатантської організації. У кожній діловій каденції треба було допомагати матеріально хворим, непрацездатним і калікам. Головна Управа намагалася постійно подавати допомогу таким потребуючим і впродовж 1964-1978 років дала допомогу 62 особам у В. Британії в сумі: £1.010.35. Крім допомоги потребуючим на місцевому терені, Головна Управа ОБВУ допомагала теж колишнім українським воякам з-поза Англії, у тому числі бл. пам. майорові Андрію Мікулінові в Західній Німеччині, кільком особам в Австрії, допомагала щорічно інтернатові «Рідна Школа» в Мюнхені, давала пожертви на допомогу українським політичним в'язням та їхнім родинам на рідних землях, а також дотації на різні цілі, пов'язані з харитативною ділянкою, як спорудження пам'ятників, догляд воєнних цвинтарів, могил, допомога вдовам і сиротам, оплата похоронів та ін. У доволі широкогранній харитативній діяльності ОБВУ прийшла в часі трьох каденцій з матеріальною поміччю станиця Братства кол. вояків І УД УНА в Аделайді, Австралія, яка кожного року присилала влітку певну грошову суму, призначену на допомогу потребуючим побратимам, а разом фінансова допомога згаданої станиці становила £633.27, за що належить нашим побратимам в Австралії щира подяка і признання.

Приймаючи до уваги постійне збільшення числа потребуючих допомоги, а також різні потреби й вимоги, зв'язані з харитативною діяльністю ОБВУ, в тому теж спорудження пам'ятника поляглим воякам І УД УНА на воєнному цвинтарі

в австрійській місцевості Травтмансдорфі, Головна Управа ОБВУ рішила розписати збірку на Харитативний Фонд ОБВУ, щоб із того фонду була змога давати грошові допомоги потребуючим, а також фінансувати спорудження пам'ятника в згаданій місцевості та опіку могилами й пам'ятниками на цвинтарях. Тому, що харитативна ділянка ставала щораз то більш важливішою, зокрема в 70 роках був призначений окремий референт у складі Головної Управи, що його завданням було піклуватися могилами і цвинтарями, а також і полагоджувати різні справи, пов'язані з побудовою пам'ятника в Травтмансдорфі й щорічно груповими поїздками на воєнні цвинтарі в Австрії. Цей обов'язок сповняв пор. Андрій Гавірко, а обов'язки референта суспільної опіки сповняв побр. Михайло Захарчук. Побр. Андрій Гавірко веде окрему реєстраційну книгу померлих членів ОБВУ, пропам'ятну книгу поляглих вояків і займається зовнішніми зв'язками в харитативній діяльності. Він також належав до комісії побудови пам'ятника-могили в оселі Тарасівці, в пам'ять поляглих воїнів і борців за волю України. Головою комісії був побр. Михайло Захарчук.

У рамках харитативної діяльності Головна Управа ОБВУ запланувала також вмурувати пропам'ятну таблицю в храмі св. Софії у Римі, присвячуючи її пам'яті поляглих вояків за волю України. Згаданий проект є здійснений завдяки фінансуванню Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії Головної Управи Братства І УД УНА й Братства «Бродилев». Про деякі аспекти харитативної діяльності подаємо також у розділі про загальну діяльність ОБВУ.

ЗОВНІШНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

Зовнішню діяльність ОБВУ треба зарахувати до особливо важливих ділянок праці нашої комбатантської організації. У цій ділянці брали живу участь не лише сама Головна Управа, але теж і клітини СбВУ, маючи на місцях широкі можливості вияву власної ініціативи й дії на зовнішньому відтинку, або спільно, з другими братніми організаціями й слід відмітити, що вони проводили працю задовільно, допомагаючи тим самим Головній Управі в її праці на зовнішньому відтинку.

Зовнішньою загальною діяльністю займався в ГУ — генеральний секретар пор. д-р С. М. Фостун, який проводив листування з українськими комбатантськими й некомбатантськими організаціями, чужинецькими установами, українськими генералами й старшинами, писав різні меморандуми, урядові листи та полагоджував справи зовнішнього характеру.

Багато років сповняв обов'язки референта зовнішніх справ побр. Михайло Музика, який зосереджував свою увагу на зовнішню діяльність на терені Великої Британії та вклав дуже багато наполегливої праці. Допомогали йому й інші члени ГУ та голови Округ. 1964-1978 роки — це був період виходу нашої комбатантської організації на широкий, український зовнішній форум, бо ж ОБВУ в тому часі стало повноправним членом Координаційного Осередку Українських Центральних і Крайових Установ в Європі, Світового Конгресу Вільних Українців, членом Світової Української Комбатантської Ради, а теж і членом Європейської Ради Свободи. Представники ОБВУ брали завжди активну участь у різних конгресах, з'їздах, конференціях і нарадах.

В рамках діяльності на зовнішньому відтинку ОБВУ було ініціатором постанови Української Комбатантської Ради у Вел. Британії та підтримувало її всесторонньо.

Немає місця в цьому розділі описувати в подробицях перебіг усієї зовнішньої діяльності ОБВУ, однак, хочемо відмітити важливіші справи, дії, чи акції, що відбулися продовж 1964-1978 років.

1964—1966

- Окрема увага була приділена справі активізації Української Комбатантської Ради.
- Звернення до Папи Павла VI у справі патріярхату Української Католицької Церкви.
- Становище ОБВУ відносно справи так зв. «культурних зв'язків».

1966—1968

- Заходи, щоб ОБВУ було прийнято до Світового Союзу Ветеранських Організацій. Ця справа тривала довго, але не увінчалась успіхом.
- ОБВУ стало повноправним членом КОУГЦУ на Конгресі, що відбувся в днях 21-22 жовтня 1967 року в Брюссель, і в якому брали участь делегати ОБВУ.
- Ген. секретар ОБВУ брав участь у 3'їзді українських комбатантських організацій, який відбувся в рамках СКВУ в Нью-Йорку та користаючи зі свого побуту в ЗСА мав зустріч із членами Головної Управи Братства І УД УНА у Філадельфії в цілі обговорення різних питань українського комбатантського життя і співпраці.

Високопреосвященніший архієпископ Іван Бучко відправляє Панахиду на воєнному цвинтарі у Фута Пас, Італія, при участі делегації ОБВУ і Головної Управи Братства кол. вояків І УД УНА з Америки і Канади.

Панахида на воєнному цвинтарі в Травтмансдорфі.

Похід у місті Фельдбаху.

*На весняному цвинтарі у Фельдбаху в часі врочистостей
з нагоди його реставрації.*

1968—1970

- Зустріч із президентом Європейської Ради Свободи, кол. данським міністром і президентом Ради НАТО.
- Поїздка ген. секретаря ОБВУ до Копенгагену на похорон видатного данського публіциста Єнса Нільсона, великого приятеля українців. Перебуваючи в Копенгагені ген. секретар був запрошений на зустріч у домі дост. Оле Бйорн Крафта, де обговорили багато питань і проблем пов'язаних із українською національною справою.
- Представники ОБВУ брали участь у конференціях Європейської Ради Свободи й Антибольшевицького Бльоку Народів, що відбулись у Лондоні в днях 17-19 жовтня 1968 року та були присутніми на прийнятті в британському парламенті.
- Користаючи зі свого перебування в Канаді, вкінці 1969 року з нагоди пленарного засідання Секретаріату СКВУ, пор. д-р С. М. Фостун відбув зустріч із головою і секретарем Гол. Управи Братства І УД УНА на якій була змога обговорити різні справи пов'язані з діяльністю Братства й ОБВУ. На цій зустрічі було особливо підкреслено потребу затиснення співпраці між згаданими найбільш активними комбатантськими організаціями у вільному світі. Побувавши коротко в ЗСА пор. д-р С. М. Фостун зустрічався також з деякими членами Крайової Управи Братства та знайомився з діяльністю Братства на терені ЗСА.

1970—1972

- Участь делегатів ОБВУ в Конгресі КОУГЦУ, що відбувся в днях 24-25 жовтня 1970 року в Парижі. Делегатами були побр. Петро Кіщук і побр. Михайло Поврозник.

- Головна Управа вислала кондоленційного листа до французького уряду з приводу смерті президента ген. де Голя.
- Відбулася зустріч ген. секретаря ОБВУ з представниками Головної Управи Братства І УД УНА в Торонті.
- Ген. секретар брав участь у нарадах Світової Української Комбатантської Ради в Нью-Йорку.
- В липні 1971 року Екзекутива ОБВУ брала участь у зустрічі з п. Осамі Кубокі, президентом міжнародної федерації для боротьби з комунізмом.
- Користаючи зі своєї поїздки на п'яту пленарну сесію Секретаріату СКВУ, ген. секретар ОБВУ мав нагоду знову зустрічатися з Головною Управою Братства І УД УНА та членами Світової Української Комбатантської Ради.
- Того ж року ОБВУ включилося в підтримку змагань за встановлення патріархату ПУКЦ.
- В осінніх місяцях 1971 року ОБВУ стало членом Британської Ради Допомоги Біженцям. У згаданій Раді ОБВУ репрезентує побр. Михайло Захарчук, член Головної Управи й референт суспільної опіки.

1972—1974

- Головна Управа ОБВУ вислала привітання британській королівській парі у 25-ліття подружнього життя.
- Побр. Маріян Д. Гайва, відвідуючи ЗСА, відбув зустріч з Управами деяких станиць Братства І УД УНА і відвідав ген.-поручника Михайла Крата, інформуючи його про діяльність ОБВУ.
- Ген. секретар у часі поїздки на пленарну сесію Секретаріату СКВУ відбув зустріч із Головною Управою Братства І УД УНА.

Зложення вінків на воєнному цвинтарі у Фельдбаху.

- У травні 1973 року ген. секретар репрезентував ОБВУ на врочистостях у Роттердамі присвячених роковинам смерті сл. пам. полк. Євгена Коновальця.
- Вкінці того ж місяця відбулася поїздка членів Головної Управи ОБВУ, побр. Петра Кіщука, Маріяна Гайви, Богдана Головатого й Андрія Гавірка до Австрії на цвинтарі поляглих дивізійників. Згадана делегація зарепрезентувала себе дуже добре, й брала участь у поминальних Богослуженнях і Панахидах на цвинтарях, відбула зустрічі й розмови із представниками австрійських комбатантів та місцевих урядових чинників у Фельдбаху, як також мала можливість відбутися зустріч із представниками Крайової Управи Братства у Західній Німеччині та обговорити з ними різні питання. Про поїздку делегації ОБВУ до Австрії

був поміщений обширний репортаж побр. Маріяна Гайви в «Українській Думці», а другий репортаж побр. Андрія Гавірка був поміщений у «Сурмачі». Обидва репортажі ілюстровані світлинами пам'ятників на цвинтарях, де є похоронені дивізійники.

- Нав'язуючи до згаданої поїздки ГУ прийняла постанову побудувати пам'ятник за проектом побр. Андрія Гавірка, на воєнному цвинтарі в Травтмансдорфі, Австрія, тобто на цвинтарі, де немає ще пам'ятника нашим воякам. У висліді довшого листування між ГУ ОБВУ й австрійськими урядовими чинниками та Австрійським Чорним Хрестом, організацією, яка опікується вояцькими могилами й воєнними цвинтарями, треба було здержатися хвилює від дальших заходів побудови пам'ятника в місцевості Травтмансдорфі, з уваги на те, що австрійці роз-

Члени Головної Управи ОбВУ: хор. Петро Кіщук, Маріян Д. Гайва, підх. Богдан Головатий і пор. Андрій Гавірко біля пам'ятника полеглим воюкам І УД УНА в місцевості Ст. Стефан, Австрія.

почали переговорювати з Чорним Хрестом відносно перенесення тлінних останків полеглих на головний цвинтар у Фельдбаху й ліквідації воєнного цвинтаря у Травтмансдорфі. У випадку коли цвинтар там залишиться ОбВУ побудує там пам'ятник полеглим побратимам-дивізійникам.

- Ген. секретар репрезентував ОбВУ улітку 1973 р. на урочистостях закінчення Надзвичайного Собору УАПЦ у Парижі.
- Члени Головної Управи, як теж і багато рядових членів були учасниками

конференцій ЕРС і АБН, що відбувались у серпні 1973 року в Лондоні, а від ГУ було вислано лист-привітання згаданим конференціям.

- Хор. інж. Т. І. Кудлик, виконуючий обов'язки голови ОбВУ, брав участь у Другому Конгресі СКВУ в Торонті, Канада. На жаль, не відбулася в тому часі конференція українських комбатантських організацій, що її планувала скликати Світова Рада Українських Комбатантських Організацій.
- Користаючи зі свого побуту на Другому Конгресі СКВУ, ген. секретар від-

був зустріч із новим головою ГУ Братства д-ром Романом Дражньовським, та іншими членами ГУ Братства, котра тепер має осідок у ЗСА та обговорив із ними різні справи, пов'язані з діяльністю як ОБВУ, так і Братства.

- З важливіших привітань, висланих ГУ ОБВУ у вищезгаданих роках належить відмітити: а) привітання Делегатському З'їздові Братства кол. Воєнків І УД УНА в ЗСА; б) привітання Головній Раді НТШ у сторіччя цієї української інституції; в) побажання княжні Анні у день її вінчання; г) привітання п'ятій конференції Світової Антикомуністичної Ліги і сьомій Світовій Антикомуністичній Лізі Молоді, що відбулись у Вашингтоні, ЗСА; г) привітання З'їздові ЦПУЕН у Західній Німеччині й кондоленцію французькому уряду з приводу смерті президента держави Жоржа Помпіду.

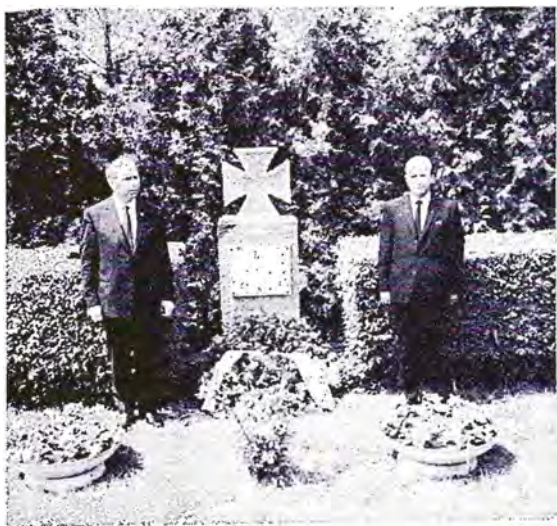
1974—1976

- 1 липня 1974 року вислано телеграму до американського президента Ніксона в обороні Валентина Мороза та українських політичних в'язнів в ССРСР.
- Голова ОБВУ хор. інж. Т. І. Кудлик брав участь у похороні Архієпископа Кир Івана Бучка, що відбувся в Римі, 26 вересня 1974 року. На похороні голова ОБВУ репрезентував нашу організацію, склав візиту Його Блаженству Патріярхові Йосифу І і привітав його в імені ОБВУ.
- У днях 12-13 жовтня того ж року, генеральний секретар ОБВУ пор. д-р С. М. Фостун був у Філадельфії, ЗСА, де репрезентував ОБВУ на З'їзді Світової Ради Українських Комбатантських Організацій, був запрошений до Ділової Президії та вітав з'їзд від ОБВУ.

Він також брав участь у з'їзді Ради Суспільної Служби при СКВУ і був учасником святкового вечора для відзначення 60-ліття виходу на фронт Українських Січових Стрільців, на якому виголосив привіт УСС від ОБВУ.

- 30 січня 1975 року Головна Управа ОБВУ вислала телеграму до уряду Західної Німеччини, протестуючи проти візиту А. Шелспіна в Західній Німеччині.
- 13 лютого, того ж року, вислано привітальну телеграму Його Блаженству Патріярхові Йосифу І у відзначення роковин дня його народження.
- 26 лютого вислано привітання XII Конференції Ліги Визволення України з нагоди відзначення 25-ліття існування та безперервної діяльності цієї української організації в Канаді.
- 7 березня 1975 року Головна Управа ОБВУ подала меморандум до британського уряду в справі приїзду А. Шелспіна до Великої Британії.
- 14 квітня вислано привітання восьмій конференції Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ) у Ріо-де-Жанейро, Бразилія.
- У днях 7-11 травня 1975 року члени ГУ ОБВУ: побратими Петро Кіщук, Марієн Гайва й Андрій Гавірко — відбули поїздку до Австрії на відзначення 30 річниці закінчення боїв під Фельдбахом. Тоді ж побр. А. Гавірко полагодив різні справи, зв'язані з побудовою пам'ятника у Травтмансдорфі.
- Голова ОБВУ хор. інж. Т. І. Кудлик відбув у днях 11-18 липня 1975 року поїздку до Риму і брав там участь у врочистостях українських святкових днів у рамках Святого Року. Він репрезентував ОБВУ, склав візити і брав активну участь у різних нарадах та зустрічах.

- 20 листопада 1975 року Головна Управа вислала кондоленційний лист до еспанського уряду з приводу смерті голови еспанської держави, генерала Франціска Франка, й одержала подяку.
- В половині лютого 1976 року хор. інж Теодор І. Кудлик був у Римі на відзначенні 84 роковин народження Його Блаженства Патріярха Йосифа І, де склав привіт від ОБВУ.
- 21 квітня вислано привітальну телеграму королеві Єлисаветі ІІ з при-

На військовому цвинтарі в м. Гнасі, Австрія.

- воду її 50-ліття. Одержано подяку з канцелярії королівського двору.
- У днях 23-31 травня 1976 року відбулася групової поїздка на відкриття й посвячення пам'ятника Дивізійникам на військовому цвинтарі у Травтмансдорфі. Учасників поїздки був один автобус. З ними їхав член ГУ побр. Андрій Гавірко. В урочистостях брали участь також інші члени Управи: побр. Петро Кіщук, пор. Нестор Мулька й Маріян Гайва. Відкриття і посвячення пам'ятника відбулося дуже врочисто з участю священників — о. протопресві-

тера Паладія Дубицького (УАПЦ), о. д-ра О. Дзеровича, о. крилошанина М. Матичака, місцевих священників, представників льокальних урядових чинників, Австрійського Чорного Хреста та представників Братства з Німеччини, а в тому числі полк. Євгена Рена й голови Братства, побр. Романа Дебрицького. Їдучи до Австрії учасники поїздки відвідали Мюнхен, де склали вінки на могилах сл. пам. Степана Бандери й д-ра Лева Ребета. На військових цвинтарях, що їх відвідали учасники поїздки, промовляли члени Головної Управи. Треба підкреслити, що австрійські місцеві урядові чинники, Австрійський Чорний Хрест та австрійські комбатантські організації внесли великий вклад праці в підготовку й проведення урочистостей. Також заходами й засобами Австрійського Чорного Хреста був упорядкований і відновлений військовий цвинтар у Травтмансдорфі.

1976—1978

- Конференція Європейської Ради Свободи й Антибольшевицького Бльоку Народів, яка відбулася в Манчестері в днях 15-17 жовтня 1976 року мала представника ОБВУ в особі ген. секретаря.
- Участь членства ОБВУ в Тижднях Поневолених Народів, котрі відбувалися щорічно в різних місцевостях.
- Члени ОБВУ завжди приймали активну участь в акціях оборони українських політичних в'язнів, які були перепроваджувані з ініціативи Комітету Оборони Українських Політичних В'язня у СРСР. У рамках згаданих акцій належить відмітити щонедільні пікетування советської амбасади в 1977 році.

Пам'ятник полеглим воюкам I УД УНА на всенному цвинтарі у Травтмансдорфі, побудований заходами й засобами ОБВУ.

- Вислано привітання королеві Єлисаветі II з нагоди 25-ліття її володіння та одержано подяку з королівської канцелярії.
- Вислано побажання генерал-полковникові Павлу Шандрукові скорого видужання.
- Втримувано переписку з відповідними чинниками у справі відкриття і посвячення переформованого воєнного цвинтаря у Фельдбаху, Австрія. Це відкриття мало б відбутися в 1977 р., однак до наміченого речення ще не були закінчені всі підготовчі праці, а тому відкриття було відложено на 1978 рік на місяць травень, потім ще раз відложено, й воно відбулося аж восени 1978 року.
- Голова ОБВУ хор. інж. Теодор І. Кудлик, репрезентував нашу організацію в Римі, на святкуваннях, котрі відбувалися з нагоди 86-ліття Блаженнішого Патріярха Йосифа І та 15-ліття його виходу на волю з московських концтаборів.
- У зв'язку з поміщенням у «Таймс» наклепницької статті Рубена Айнштейна на І УД УНА, Головна Управа ОБВУ опрацювала спростовуючий матеріал і вислала до згаданого часопису. Писали також спростовуючі листи члени нашої організації та окремі особи, але «Таймс» збув їх цілковитою мовчанкою.

*Ген. секретар ОБВУ пор. д-р Святомир М. Фостун промовляє на
Крайовому Вояцькому З'їзді в м. Манчестері (1971 р.)*

ЗАГАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

В цьому розділі подана характеристика загальної багатогранної діяльності Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії в 1964-1978 роках, зокрема керівних органів ОбВУ — Головної Управи та її Екзекутиви. Огляд подаємо за роками, тобто дворічними діловими каденціями Головної Управи:

1964—1966

● Відбулися два великі Крайові Вояцькі З'їзди. Перший 21 листопада 1964 року, в м. Бадфорд — під кличем відзначення 50-ліття УСС і 15-ліття ОбВУ, а другий 2 жовтня 1965 року, в м. Рочдейлі — під кличем «Українське вояцтво в боротьбі з Москвою». Відбулися щорічні Свята Героїв і Свята Св. Покрову.

1966—1968

● В рамках загальної діяльності ОбВУ, в 1966 році було врочисто відзначено окружними і льокальними святочними імпрезами 40-ліття смерті сл. п. Симона Петлюри, голови української держави й Головного Отамана збройних сил України. Секретар ОбВУ брав участь у врочистостях у Парижі, що відбулися 29 травня, того ж року.

● Представники Головної Управи ОбВУ брали участь у міжнародній зустрічі АБН, яка відбулась у Лондоні в Какстон Гол у дні 26 липня, 1966 р. Централь ОбВУ була також заступлена в Ювілейному Комітеті для відзначення 25 роковин Акту 30 червня 1941 р., що відбулися величаво в Лондоні, а теж і в терені.

● Представники ГУ ОбВУ брали участь у зустрічі, яка відбулась з нагоди приїзду до В. Британії українського приятеля данського журналіста п. Єнса Нільсена, який з дружиною побував, як гість Централі СУБ восени 1966 року.

● Централь ОбВУ була заступлена в святочному Комітеті для влаштування всеукраїнської маніфестації в Лестері, в цілі відзначення п'ятдесятиліття початків Української Національної Революції в 1917 році. Члени ГУ і членство ОбВУ приймали активну участь у цій всеукраїнській маніфестації, яка відбулась у суботу 8 липня в м. Лестері з участю біля 8.000 учасників, у тому 1.700 молоді.

● Того ж (1967 р.) за ініціативою Централі ОбВУ в цілому терені відзначено врочисто 25 роковини постанови УПА. Центральне свято відбулося в Лондоні заходами Ювілейного Комітету, який видав окремий збірник матеріалів присвячений тій урочистості. У редакційній підготовці згаданого збірника працювали члени ГУ ОбВУ.

● В 1967 році, згідно з постановою пленарного засідання ГУ, були зроблені старання, щоб ОбВУ мало своїх капелянів і у висліді заходів всч. о. д-р Іван Музичка став капеляном ОбВУ від Української Католицької Церкви, а всч. о. протоіерей Сильвестер Богатирець капеляном ОбВУ від УАПЦеркви.

● У звітній каденції відбулися два Крайові Вояцькі З'їзди. Перший в Галіфаксі 8 жовтня 1966 р., який відбувся під кличем: «В боротьбі твориться майбутнє України», мав офіційну і мистецьку час-

Його Блаженство Блаженніший Патріярх ПУКЦ Йосиф І.

»Ви схотіли і бажали своїми пожертвами, а над усе своєю вояцькою дружбою поставити пам'ятник у цьому нашому святософійському соборі в Римі тим своїм друзям по зброї, яких ви залишили навіки на побоевищах України й Європи 35 років тому. Великий це вияв вашої любови до тих героїв, що віддали своє молоде життя, щоб ми жили на волі... Подвійна благодать пов'язана з тією пропам'ятною таблицею: душі того юного українського цвіту одержать нашу молитву перед престолом Божого милосердя, а ті, що будуть тут молитися, пригадають собі Христове слово «немає більшої любови, як хто душу свою положить за друзі своїх».

(Зі святкового слова Блаженнішого Патріярха Йосифа, в часі посвячення пропам'ятної таблиці в крипті собору св. Софії в Римі, в пошану полеглим воякам за волю України.)

Його Блаженство Блаженніший Митрополит УАПЦ Мстислав.

»Місяць листопад у недавньому минулому українського народу багатий на величні, а водночас і трагічні події. У тому місяці почалася героїчна оборона Львова в 1918 році перед наступом поляків. Листопад — це початки першого й другого Зимового Походу української армії в Україну скуповану Москвою. В місяці листопаді 1932 року Москва посилила наступ на українське село, що й довело до великого голоду й мільйонів невинних жертв. Коротше кажучи — листопад це місяць великих жертв нашого народу. Саме тому, Українська Православна Церква молиться рік-річно в листопаді за душі мучеників, українських воїнів, страдників і героїв нашої нації, що життя своє віддали за Україну».

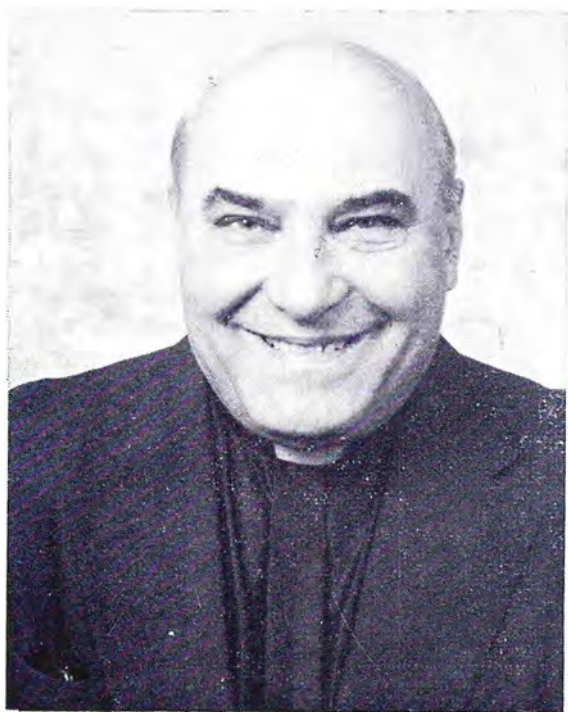
(Із Звернення Блаженнішого Митрополита Мстислава до вірних, у зв'язку з посиленням переслідуванням нескорених патріотів на землях України.)

*Всч. о. протопресвітер Сергій
Молчанівський. Помер 25. 5. 1972 р.*

*Всч. о. митрат д-р Іван Музичка
кол. капелян ОБВУ.*

Всч. о. крил. Микола Матичак.

Всч. о. крил. Михайло Ратушинський.

тину, в якій виступав уперше в Британії паризький квартет учнів Музично-Драматичної Студії маестра М. Скали-Старицького: Одарка Андріїшин, Уляна Чайківська, Данило Ганяк і Василь Бідник, які при акомпанієменті Жоржа Вернера відтворили частину опери «Запорожець за Дунаєм». Після мистецької частини відбулася ввечері велика забава з вибором королеви краси, якою стала Марійка Кисіль з Лідс.

● Другий Крайовий Вояцький З'їзд відбувся також у Галіфаксі в дні 16 вересня 1967 р., під гаслом відзначення 50-річчя початків української національної революції і 25-ліття постанови УПА. В мистецькій частині брали участь учні маестра М. Скали-Старицького: панна Одарка Андріїшин і панна Уляна Чайківська з Парижу. Королевою краси була обрана п-на Маруся Юрків з Бері. На обидвох З'їздах були схвалені відповідні резолюції. Треба відмітити, що у Вояцьких З'їздах брала велику участь молодь, а також кожного року збільшувалося число учасників, тому виникла потреба винаймати більшу залю, яка б могла змістити всіх учасників.

● В осінніх місяцях 1967 року на прохання маестра М. Скали-Старицького, ГУ ОБВУ влаштувала його ученицям: п-ні Одарці Андріїшин і п-ні Уляні Чайківській концертне турне, яке охопило 18 Відділів ОБВУ. Молоді співачки теж виступали на окружних святкуваннях 25-ліття УПА, які відбувалися в тому часі на терені В. Британії. Загально їхнє концертне турне було успішне й задовільне.

● Голова і секретар репрезентували ОБВУ на формальному відкритті українського кадетського відділу в Ноттінгхамі 5 березня 1967 року.

● Представники ГУ входили до святого Комітету 50-річчя проголошення самостійності України, а голова ОБВУ

*Всч. о. протопресвітер Сильвестер
Богатирець капелли ОБВУ.*

счолював Діловий Комітет по підготовці центрального Свята Державности, яке відбулось у найкращій концертній залі Лондону, в неділю, 28 січня 1968 року. Відділи ОБВУ виставляли на святі почесні стійки з прапорами.

1968—1970

● У 1968 році відбулося відзначення 25-річчя з часу постанови І УД УНА, як окружними так і місцевими імпрезами. Продовжувалося відсвятковувати щорічне традиційне свято св. Покрову. Відбувалися щорічно Зеленосвяточні імпрези в

Інвалідській Оселі СУБ, а також відзначувано Свято Героїв у клітинах ОБВУ, спільно з іншими українськими організаціями.

● У звітному часі зрезигнував капеляч ОБВУ від Української Католицької Церкви о. д-р Іван Музичка з Волвергампту. Висловлюючи жаль з приводу його резигнації Головна Управа ОБВУ висловила о. д-рові І. Музичці щирю подяку за належне співнювання його обов'язків як капеляна ОБВУ. Капеляном ОБВУ від Української Автокефальної Православної Церкви був увесь час о. прот. С. Богатирець.

● При Відділі ОБВУ в Лестері постала під керівництвом хор. Романа Старосольського самодіяльна мистецька група «Зде-сяткована чота», яка ставила дивізійні монтажі у ревійовій формі. Згадана група виступила в багатьох громадах, а також на Крайовому Вояцькому З'їзді і втішалася популярністю.

Всч. о. Григорій Лазієнко.

Свято Героїв в оселі СУБ у Чіддінгфолді (70 роки).

*Офіційне започаткування українського кадетського відділу в Ноттінггамі.
Сидять зліва направо: пор. д-р Святомир М. Фостун, п. Ярослав Деремєнда
глова КУ СУМ, комендант відділу брит. майор, голсва ОБВУ сотник М.
Білий-Карпинець і службовий старшина відділу.*

Український кадетський відділ на Крайовому Здвижі СУМ у Лестері.

Кадети в часі збірки.

Український кадетський відділ у Ноттінгемі.

Голова ОБВУ сотник Михайло Білий-Карпинець вручає нагородну грамоту в часі Загальних Зборів ОБВУ.

Окружна нарада Управ Відділів ОБВУ в Шотляндії, що відбулась у м. Данді 1972 року, з участю орган. референта ОБВУ побр. Петра Кіщука і голови Округи побр. О. Дем'янука.

● Впродовж листопада й до половини грудня 1968 року, відвідував клітини з доповіддями полк. Євген Рен, на запрошення ГУ ОБВУ. Його виступи втішались великим успіхом, а доповідач був дуже вдоволений відвідинами Англії та високо оцінив розвиток організованого життя на британському острові.

● Головна Управа ОБВУ видала у звітному часі доручення, щоб Відділи піклувалися на терені свого діяння могилами членів ОБВУ та українських вояків, які не були в рядах комбатантської організації. Також було доручено Відділам ОБВУ у часі Зелених Свят відправляти Панахиди на могилах вояків-українців.

● У звітній каденції відбулися два Крайові Вояцькі З'їзди. Чотирнадцятий З'їзд відбувся 31 серпня 1968 року в м. Лестері, а п'ятнадцятий у м. Брадфорді 4 жовтня 1969 р. Підготовою З'їздів займалися окремі комітети зі складу ГУ ОБВУ в тісній співпраці та допомозі місцевих клітин ОБВУ. Льотерією займався побр. М. Музика — член ГУ.

● У Крайовому XV Вояцькому З'їзді, який відбувся в Брадфорді 4 жовтня 1968 року брав участь, як запрошений почесний гість д-р В. Малецький, голова Управи Братства І УД УНА і виголосив на З'їзді привітальне слово. Користаючи зі свого короткого побуту в Англії він відбув нараду з головою ОБВУ у видавничих справах.

● У 1968 р. роз'їжджав з доповіддями по клітинах ОБВУ сот. Михайло Дябога.

● ОБВУ приймало активну участь у відзначеннях 40-річчя ОУН, 10-ліття смерті Степана Бандери, а представники ГУ ОБВУ входили до почесного та ділового комітету. В 1969 році відмічено 25 роковини брідського бою.

● В Інвалідській Оселі Союзу Українців у В. Британії, згідно з постановою ГУ ОБВУ була перенесена пропам'ятна таб-

Пропам'ятна плита в оселі СУБ у пам'ять поляглих воїнів за волю України.

лиця на площу і там вмурована на високому постументі та огорожена.

● У звітному часі скаталоговано бібліотеку ОБВУ. Каталогування зробив п. К. Стрижак.

● Спрацьовано проект ревізії статуту ОБВУ і вислано всім клітинам ОБВУ до переглянення та обговорення.

1970—1972

● Поповнено бібліотеку ОБВУ новими виданнями — закупленими й подарованими.

● На запрошення ГУ ОБВУ прибув до В. Британії майор Юрій Тис-Крохмалюк, письменник і військовознавець, котрий виступав із доповіддями в клітинах ОБВУ та виголосив доповідь на XVI Крайовому З'їзді ОБВУ, що відбувся в Лестері.

● З ініціативи ГУ ОБВУ в 1970 р., був оформлений Громадський Комітет для вшанування пам'яті генерал-хорунжого УПА Романа Шухевича — Тараса Чуп-

*Генерал-полк. Павло Шандрук
Головнокомандуючий УНА.
Помер 15. 2. 1979 року.*

*Генерал-пор. Михайло Крат.
Помер 8. 8. 1979 р.*

ринки в 20-ліття його героїської смерті, й заходами цього комітету була влаштована Святочна Академія теренового характеру в Лондоні, 11 жовтня того ж року.

● У згаданому місяці відбулась у Манчестері, в новозбудованій залі місцевого Відділу СУБ, іноваційна імпреза в діяльності ОБВУ, а саме перша Побратимська Зустріч, яка пройшла дуже успішно. Наступного року, 1971, друга Побратимська Зустріч відбулася там же в літньому часі.

● В червні 1971 р., в Лондоні відбулося врочисте відзначення 50-ліття УАПЦеркви. Наша комбатантська організація була запрошена до Почесного Комітету й там її репрезентував голова.

● ГУ і членство ОБВУ підтримало активно акцію в обороні Валентина Мороза та ув'язнених українських політичних і культурних діячів, а ОБВУ було заступ-

лене в Громадському Комітеті, створеному для проведення згаданої акції.

● З ініціативи й заходами Округ ОБВУ відбулося в листопаді 1970 р., урочисте відзначення 21 річниці безперервної активної праці сотника Михайла Білого-Карпинця в ОБВУ. У відзначенні взяли участь представники різних українських організацій на терені В. Британії.

● Як ГУ так і Окружні Зв'язкові, управи і клітини та членство ОБВУ не тільки морально підтримували, але і брали активну участь у всіх маніфестаціях, котрі відбувалися як у Лондоні, так і в цілому терені в обороні переслідуваних та ув'язнених в Україні патріотів, письменників, поетів, науковців.

● У звітному часі відбулися два Крайові Вояцькі З'їзди. 5 вересня 1970 року відбувся в м. Лестері XVII Крайовий Вояцький З'їзд, на якому почесними гостями

були майор Юрій Тис-Крохмалюк із ЗСА й ред. В. Верига, член Головної Управи Братства колишніх вояків І УД УНА. XVIII Крайовий Вояцький З'їзд пройшов дуже успішно. Він відбувся в Манчестері, 18 вересня 1971 року, з участю українських репрезентативних ансамблів на терені В. Британії — хору «Гомін» і танцювального ансамблю «Орлик».

● З ініціативи ГУ була покликана окрема військово-політичнознавча група, завданням якої було б студіювання, вивчення військово-політичних проблем та слідкування за розвитком подій у східноєвропейському, далекосхідньому і глобальному аспектах.

● Влаштовано концертне турне тріо «Конвалія» в Округах Мідлянд, Захід і Шотляндія. Треба відмітити, що тріо «Конвалія» завжди радо виступало на різних імпрезах, як льокального, так і окружного та крайового характерів, які влаштовувала комбатантська організація.

● Надруковано статут, прийнятий на попередніх Загальних Зборах і розіслано до клітин та керівних чинників ОБВУ.

● Великою втратою для ОБВУ була смерть сотника Михайла Ддябоги, голови Суду Чести ОБВУ, одного з основоположників нашої організації і її першого голови. Помер сот. М. Ддябога 31 грудня 1971 року, й у його похороні взяли участь члени ГУ ОБВУ та членство.

● Представники ГУ — голова, заступник голови, секретар, фінансовий референт, члени ГУ й Окружні зв'язкові репрезентували ОБВУ, де було потрібно. З головніших репрезентацій належить згадати слідуючі: Крайові здвиги СУМ, похорон Петра Лазорищака-Дністровика, мистецького керівника репрезентативного танцювального ансамблю «Орлик», котрий увесь час дружньо співпрацював з ОБВУ, крайове свято Лесі Українки

(участь у комітеті), відзначення 10-ліття «Англо-Українських Вістей» і діяльності ред. Дж. Грегата, похорон д-р Анни Герасимович, голови Пласту у В. Британії, Річні Загальні Збори СУБ, СУМ, ОУЖ, УСГ, УВС, «Нової Фортуни»; відзначення 80-ліття Верховного Патріярха Архiepіскопа Кир Йосифа Сліпого; відзначення 50-ліття УАПЦ; відзначення 25-літньої мистецької діяльності співака-тенора Володимира Луцева; відкриття філії музею Тараса Шевченка в Манчестері ім. Алли Горської; відкриття й посвячення Оселі «Кобзарівки».

● Члени ГУ ОБВУ, зокрема голова, заступник голови, секретар, фінансовий референт, організаційний референт і сот. І. К. Гвоздик виступали у звітному часі з доповідями та святочними словами з нагоди різних національних свят, імпрез, що їх улаштовували клітини ОБВУ.

1972—1974

● Відбулися три Побратимські Зустрічі — 22. 5. 72. в Галіфаксі, 26. 5. 73. в Манчестері, та 4. 5. 74. в Манчестері. Зустрічі підготовляли окремі Комітети, покликані ГУ СбВУ.

● Відбулися два успішні Вояцькі З'їзди з вибором королев краси ОБВУ: в Манчестері 14 жовтня 1972 року й 13 жовтня 1973 року. Обидва З'їзди втішались великою популярністю серед учасників, а головню молоді. В мистецькій частині обидвох З'їздів виступали репрезентативні мистецькі ансамблі СУБ у Вел. Британії — хор «Гомін» і ансамбль «Орлик». На З'їзді в 1973 році виступала також гостя — співачка з Франції п-ні Уляна Чайківська-Вирста. Відмічуємо з приємністю, що обидва названі мистецькі ансамблі завжди виступають на всяких більших імпрезах, організованих заходами ОБВУ. Належить відмітити добру співпрацю

відомого тріо «Конвалія», яке весь час виступає на різних імпрезах ОБВУ, як льокального, так і окружного чи крайового характерів. Королевами ОБВУ були на 1972/1973 рр. п-на Мокіа Саврій з Галіфаксу. На 1973/1974 рр. п-на Анна Малюська з Лондону.

● ОБВУ підтримувало постійно і брало активну участь у всіх акціях в обороні переслідуваних і ув'язнених українських патріотів в Україні, виступало у протестаційних акціях і співдіяло з іншими українськими організаціями, як також стало членом Комітету Оборони Українських Політичних В'язнів у ССРСР.

● На запрошення ГУ ОБВУ прибув воєни 1973 р., до В. Британії полк. Євген Рен з Німеччини, й об'їхав 22 Відділи ОБВУ з доповідями на військовоознавчі теми, як теж про 30-ліття постанови І УД УНА. Він також виступав із святковим словом на Воєцькому З'їзді в Манчестері.

● Дня 27 липня 1973 року помер несподівано довголітній голова ОБВУ сот. Ми-

хайло Білий-Карпинець, а обов'язки виконуючого голови ОБВУ перебрав хор. інж. Т. І. Кудлик. Величавий похорон відбувся з численною участю членства ОБВУ й громадянства. З приводу смерти улюбленого голови ОБВУ ГУ видала звернення до членства ОБВУ такого змісту:

»Невмолима смерть забрала з рядів нашої комбатантської організації українського старшину одного з її основоположників — сотника М. Білого-Карпинця, який очолював ГУ ОБВУ понад двадцять років.

Його несподівана смерть є дуже великою і болючою втратою для цілої української спільноти у В. Британії, бо ж Покійний брав активну участь в українському організованому житті, сповняв багато різних відповідальних і важливих обов'язків: другий заступник голови Централі СУБ, довголітній директор «Нової Фортуни», заступник голови Кураторії бібліотеки й музею ім. Тараса Шевченка в Лон-

Священики українських Церков супроводять бл. пам. сотника М. Білого-Карпинця на вічний спочинок.

*Громадські діячі супроводять авто з домовиною бл. пам. сотника
М. Білогс-Карпинця.*

Сумівська молодь з вінками в похоронному поході.

*Пластова репрезентація і представники Відділів ОБВУ
з вінками і прапорами.*

Над гробом промовляє тодішній голова СУБ проф. Володимир Василенко.

*Надгробна промова виконуючого обов'язки голови
хор. інж. Теодора І. Кудлика.*

*Посвячення пам'ятника на могилі сл. пам. сотника Михайла
Білого-Карпинця.*

Пам'ятник на могилі сл. пам. сотника М. Білого-Карпинця.

доні, довголітній секретар «Капітули», голова багатьох громадських комітетів та втішався пошаною й авторитетом серед українського громадянства, а головню серед колишнього вояцтва.

Покійний не належав до жодної української політичної партії, але був великим українським патріотом і, як старшина, вважав завжди, що своєю невтомною працею він стоїть на вояцькій стійці, в чесному служінні своїй нації і Батьківщині. ОбВУ у В. Британії, під його проведом розвинулося і є найбільшою комбатантською організацією у вільному світі, об'єднуючи у своїх рядах колишню укра-

їнське вояцтво, всіх тих колишніх вояків, котрі, змінивши військову уніформу на цивільний одяг, осталися далі в душі й серці українськими вояками і вважають своїм почесним обов'язком стояти далі на вояцькій стійці відданого служіння своєму народові.

Наступного року ОбВУ відзначатиме своє 25-річчя. Цей довгий період активної діяльності нашої комбатантської організації очолюваної сот. М. Білим-Карпинцем, характеризувався міцно спаяною єдністю, згодою і розважливою тактикою, завдяки чому ОбВУ у В. Британії закріпило свою позицію в організованому житті

ті, здобуло признання та належне йому місце в системі українського комбатантського руху у вільному світі.

Жорстока смерть забрала несподівано нашого голову. Його фізично вже немає між нами. Але духово він житиме далі серед нас...

Ми ж працюймо всі далі в єдності й у згоді, бо тільки у спільній міцній єдності збережеться наша організація, для якої багато-багато з нас віддали своє знання й чимало років наполегливої кропіткої праці, так як віддав сл. пам. сотник Михайло Білий-Карпинець.»

● У 1973 році відбулося також успішне концертне турне співачки п-ні Уляни Чайківської-Вирсти з Франції. Турне охопило 23 Відділи ОБВУ. Як уже було згадано, співачка виступала теж і на Воляцькому З'їзді.

● ОБВУ брало участь у Громадському Комітеті для відзначення 50-ліття Українського Вільного Університету, а також у громадському Комітеті відмічення 40-річчя голоду в Україні та стало членом Громадського Комітету За Патріархат Української Католицької Церкви.

● У звітному часі діяла студійна військовознавчо-політична група. Її члени побр. хор. інж. Т. І. Кудлик, побр. Маріян Гайва, ген. секретар ОБВУ, сот. І. К. Гвоздик відвідували клітини ОБВУ з доповідями на військовознавчо-політичні теми для членства й українського громадянства.

● Округи і клітини ОБВУ відзначували кожного року Свято Героїв, Свято Покрову та інші національні свята. Згідно з традицією, Лондонська Округа ОБВУ влаштовувала кожного року Свято Ге-

Президія Другого З'їзду Світової Ради Українських Комбатантських Організацій, що відбулася 13 жовтня 1974 року у Філадельфії, ЗСА.

роїв в Інвалідській Оселі СУБ у Чіддінгфолді.

● На відзначення 30-річчя постанови УПА (1942-1972) і 30-ліття постанови І УД УНА (1943-1973) які проводилися Окружними й під кличем яких відбувалися Вояцькі З'їзди, Головна Управа ОБВУ видала теж картки-листівки, присвячені згаданим роковинам.

● З ініціативи Головної Управи ОБВУ 16. 3. 1974 р., відбулося засідання Президії Української Комбатантської Ради, на якому рішено відновити і продовжувати діяльність УКРади у В. Британії.

● Клітини ОБВУ відбували регулярно свої Річні Збори, на яких заслухували звітів із діяльності, вибирали нові Управи та намічували пляни праці. В Загальних Зборах клітин ОБВУ брали участь, як репрезентанти Головної Управи, Окружні Зв'язкові і члени ГУ.

1974—1976

● 25 травня 1974 року член ГУ ОБВУ побр. Богдан Головатий, репрезентував ОБВУ на XVI З'їзді Легіону Симона Петлюри в Рочдейлі.

● У суботу, 12 жовтня 1974, відбувся Крайовий Вояцький З'їзд ОБВУ в Манчестері, а теж і посвячення нового прапору ОБВУ.

● З ініціативи ГУ ОБВУ відбулося 6 лютого 1975 року в Централі СУБ засідання, на якому оформився Крайовий Комітет для відзначення 25 роковин смерті Головного Командира УПА. Головою цього Комітету був обраний хор. інж. Теодор І. Кудлик, а ОБВУ брало активну участь у підготові відзначення згаданих роковин, як у льокальному, так в окружному та крайовому характерах.

● 15 лютого генеральний секретар репрезентував ОБВУ на відзначенні 60-ліття майора Івана Горобця, голови Союзу

Гетьманців Державників у В. Британії.

● 21 лютого генеральний секретар брав участь у похороні о. прот. Степана Морозюка в Ноттінгхамі й виголосив жалобне слово.

● Масова участь членства ОБВУ і його провідних членів у демонстраціях проти А. Шелепіна, що відбулися в Лондоні у днях 1-2 квітня 1975 року.

● Гслова ОБВУ репрезентував нашу комбатантську організацію на похороні о. Андрія Гринаха й виголосив жалобне слово.

● 24 травня відбулося посвячення пам'ятника на могилі сотника Михайла Білого-Карпинця, довголітнього голови ОБВУ. На посвяченні були присутні — голова і члени ГУ, а також представники Відділів ОБВУ.

● Член ГУ ОБВУ побр. Володимир Лесюк, репрезентував ОБВУ на відкритті норовбудованої залі «Хортиця» в оселі «Тарасівці».

● Відбулася успішно Побратимська Зустріч у м. Болтоні, в залі місцевого Відділу СУБ.

● Відбулося Свято Героїв в оселі СУБ у Чіддінгфолді, зорганізоване Округою ОБВУ Лондон, у співпраці з Головною Управою.

● У Манчестері відбулося 29 червня посвячення пам'ятника на могилі хореографа Петра Лазорищака-Дністровика, ОБВУ репрезентував генеральний секретар, д-р Святомир М. Фостун.

● Голова ОБВУ репрезентував нашу комбатантську організацію на Європейському Злеті Молоді в Тарасівці у днях 6-7 липня 1975 року.

● 11 жовтня 1975 року в Манчестері відбувся Крайовий Вояцький З'їзд ОБВУ.

● 26 жовтня в Лондоні відбулося крайове відзначення 25-річчя смерті сл. пам. Головного Командира УПА. Свято, що його відкрив голова ОБВУ, хор. інж. Тео-

*Хор. інж. Теодор І. Кудлик голова ОБВУ промовляє на Крайсвому
Вояцькому З'їзді в Манчестері 1974 року, коли-то був посвячений
новий прапор ОБВУ.*

*Члени Управ Відділів Округи Лянкашір, зібрані з нагоди Побратимської
Зустрічі в м. Болтоні. Посередині голова ОБВУ хор. інж. Теодор І. Кудлик
і члени Головної Управи ОБВУ.*

Королеви краси Відділів ОБВУ на конкурсі Крайового Вояцького З'їзду в м. Манчестері 1978 року.

Конкурсне журі Крайового Вояцького З'їзду в 1978 році.

Королева краси ОбВУ на 1973-74 рр. п-на Анна
Малюська з Лондону.

Частина членів Головної Управи ОБВУ в часі Крайового Вояцького З'їзду в 1978 році.

дор І. Кудлик (він же голова Комітету) пройшло дуже успішно, при масовій участі членства ОБВУ, українського громадянства та молоді.

● Того ж місяця відбулися окружні свята Покрову Пресвятої Богородиці в Бедфордшир і Мідлєнд, а також Побратимська Зустріч в Окрузі ОБВУ-Мідлєнд (окружна).

● Впродовж цілого 1975 року членство ОБВУ брало активну участь в акціях оборони українських політичних в'язнів і в акціях пов'язаних із підтримкою патріархату Помісної Української Католицької Церкви.

● У першому кварталі 1976 року відбулося в Тарасівці наше щорічне свято — ОБВУ, з участю Окружних Зв'язкових і членів ГУ, як представників Централі ОБВУ.

● 1 січня ОБВУ стало членом Крайового громадського комітету відзначення

50 річниці смерті Голови української держави й Головного Отамана, Симона Васильовича Петлюри.

● Члени Головної Управи і членство Лондонського та сусідніх Відділів ОБВУ брали участь у демонстраціях з приводу приїзду радянського міністра закордонних справ А. Громика до Лондону.

● Генеральний секретар репрезентував ОБВУ на посвяченні нового пам'ятника на могилі Гетьманича Данила Скоропадського, виголосив слово, а також їздив на святкову академію до Манчестеру, де вів від ОБВУ Її Світлість Гетьманівну Олену, яка прибула до Англії на згадані урочистості.

● В суботу 15 травня 1976 року, відбувалися Річні Загальні Збори Відділів Побратимська Зустріч, підготована комітетом, який очолював організаційний референт ГУ побр. Петро Кішук. Святочне слово виголосив на зустрічі голова ОБВУ.

● Того ж дня генеральний секретар репрезентував ОбВУ на похороні одного з найстарших членів ОбВУ сл. пам. Івана Візновича в Манчестері й виголосив жалобне слово.

● Генеральний секретар також репрезентував ОбВУ на прийнятті, що відбулося в Манчестері в честь Блаженнішого Владики Мстислава — митрополита УАПЦ і вітав Владику від ОбВУ.

● Треба відмітити, що ГУ ОбВУ покликала у звітній каденції окрему комісію у складі побратимів Михайла Захарчука, пор. Нестора Мульки й Андрія Гавірка для простудіювання можливостей псбудови на терені В. Британії пам'ятника поляглим українським воїнам. Згадана комісія відбула своє засідання 15 лютого 1975 року, представила свої погляди ГУ, яка обговоривши цю справу, доручила комісії продовжувати її завдання.

● Генеральний секретар, д-р Святомир М. Фостун, відбув у дні 29-31 травня 1976 року поїздки до Парижу і брав участь у відзначеннях 50 річниці смерті Голови української держави й Головного Отамана, Симона Васильовича Петлюри.

Медаль ОбВУ — почесне відзначення за довголітню працю в ОбВУ.

Радник м. Кардіфу Степан Терлецький.

Від ОбВУ був зложений вінок на могилі сл. пам. Головного Отамана.

● Головна Управа зреалізувала теж у звітній каденції справу медалів ОбВУ — почесного відзначення за довголітню працю в ОбВУ. Медалі виготовив д-р Богдан Цяпчина з Лондону.

1976—1978

● Відбулися три Крайові Вояцькі З'їзди. Один у дні 18. 9. 1976 року в сумівській оселі «Тарасівка», а другий 1. 10. 1977 року, в приміщенні Бель В'ю в Манчестері. Третій Крайовий Вояцький З'їзд відбувся 13. 10. 1978 року в приміщеннях Бель В'ю в Манчестері.

● Полк. Євген Рен відвідав терен Великої Британії і відбув об'їздки Відділів ОбВУ восени 1978 року, відвідавши 22 Відділи. На Побратимській Зустрічі в м. Лестері Головна Управа ОбВУ нагородила його медалю — почесним відзначенням.

● У дні 17-24 вересня 1978 року, відбулась збірна поїздка до Австрії, на посвячен-

ня реставрованого воєнного цвинтаря у Фельдбаху. Очоловав цю збірну поїздку голова ОБВУ побр. пор. Богдан Микитин, із допомогсо членів ГУ: побр. хср. Петра Кіщука, побр. пор. Андрія Гавірка, побр. Володимира Янківського. Дуже багато праці в підготову цієї поїздки вклав побр. Маріян Д. Гайва фін. референт ГУ, який і їздив до Мюнхену, полагоджувати різні справи, зв'язані з підготовсою цієї поїздки. Добрий репортаж про поїздку та вчистості у Фельдбаху написав побр. Михайло Ткачук, і цей репортаж був поміщений в «Українській Думці», а також і в «Сурмачі».

● 30 вересня того року, ген. секретар ОБВУ побр. пор. д-р Святомир М. Фостун і побр. хор. Петро Кіщук як делегати ОБВУ брали участь у Четвертому Конгресі КОУГЦУ, що відбувся в Бельгії. До керівних органів КОУГЦУ були обрані: ген. секретар, побр. Петро Кіщук і побр. Маріян Д. Гайва.

● В листопаді того року відбувся в ЗСА Третій Конгрес СКВУ. Головним делегатом

від ОБВУ був побр. Маріян Д. Гайва, а також мали уповноваження бути делегатами побр. хор. інж. Т. І. Кудлик і псбр. Михайло Захарчук, які були делегатами інших організацій і могли при тому також заступати ОБВУ. В часі своєї поїздки до ЗСА побр. Маріян Д. Гайва відвідав важкс хворсого тоді генерал-полковника Павла Шандрука.

● Влаштовано дві Побратимські Зустрічі. Одну в «Тарасівці» 21. 5. 1977 року, а другу в Лестері 13. 5. 1978 року.

● Сімнадцятого жовтня 1976 року голова ОБВУ хор. інж. Т. І. Кудлик уручив медалью ОБВУ для музею ім. Степана Бандери в Ноттінггамі. Згадана медала була признана посмертно сл. пам. Провідникові ОУН за його великі заслуги для українського народу.

● Голова ОБВУ й члени Головної Управи брали участь у похороні сл. пам. сотника Євгена Алетіяно-Попівського, в дні 7 червня, в Лондоні.

В поході на воєний цвинтар у Фельдбаху.

ДІЯЛЬНІСТЬ ОБВУ В 1978-1980 РОКАХ

Другий Альманах ОБВУ охоплює і дає чіткий перегляд усієї багатогранної діяльності нашої комбатантської організації в 1964-1978 рсках. Але його випуск із друку здійснюється з різних оправданих причин аж у 1980 році, тсбто без уваги залишавсь би майже півторарічний проміжок часу, продовж якого була пророблена доволі важлива діяльність Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії. Тому Головна Управа ОБВУ вирішила, щсб і цю загальну важливу діяльність нашої комбатантської організації в часі від 1. 1. 1979 до 31. 7. 1980 року відмітити також у цьому другому нашому Альманаху, порядком окремого розділу — діяльність ОБВУ в 1978-1980 роках, характеризуючи в цьому розділі такі важливіші справи і події.

● Головна Управа ОБВУ й Екзекутива відбули в згаданому часі, тсбто від 1. 1. 1979 до 31. 7. 1980 року дванадцять засідань, розглянувши на них 163 різні ділові справи та прийнявши відносно тих справ такі чи інші рішення.

● Відбулись дев'ять Окружних Конференцій. Крім голів Округ, у тих Конференціях брали звичайно участь: ген. секретар ОБВУ пор. д-р Святомир М. Фостун, хор. Петро Кіщук — орган. референт і побр. Маріян Д. Гайва — фінансовий референт ОБВУ. В нарадах Окружної Конференції, що відбулась у суботу, 7 червня 1980 року, брав участь також голова ОБВУ побр. пор. Богдан Микитин.

У згаданому часі голови Округ:

- відбули поїздок орган. характеру 38
- поїздок іншого характеру 29
- доповідей 17
- поїздок на Збори до Відділів 49
- влаштували різних імпрез 19
- відбули засідань, нарад, зустрічів 31.

● Відділи ОБВУ провели багатогранну діяльність упродовж того півторарічного часового проміжку. Виризнились у загальній діяльності Відділи ОБВУ в Лондоні, Парбі та Ноттінггамі. Передовими Відділами по сплаті членських вкладок і фінансових зобов'язань

були — Відділ ОБВУ в Лестері й Відділ ОБВУ у Сляв. У рамках своєї загальної діяльності Відділи відбули:

- відзначень нац. свят (самі або спільно) 119
- влаштували доповідей 34
- рефератів 21
- різних імпрез 76
- поїздок 37
- товариських зустрічів (місцевих) 25
- брали участь у різних акціях . . 56

● Після XXII Загальних Зборів ОБВУ, що відбулись 8 липня 1978 року відсвила свою діяльність військовознавча студійна група, що її очолив ген. секретар ОБВУ. Членами цієї групи були: сотник Іван К. Геоздик, пор. Осип Боднар, пор. Володимир Вашкович і побр. Маріян Д. Гайва. На весні 1980 року відійшли у вічність бл. пам. пор. Осип Боднар і бл. пам. пор. Володимир Вашкович, а їхня смерть ускладнила діяльність цієї групи.

● У весняних місяцях 1979 року, відбулась у Лондоні товариська зустріч членів Головної Управи з побр. mgr Василем Верігою членом Головної Управи Братства кол. Восяків І УД УНА, а водночас і головою Крайовсї Управи Братства в Канаді, в часі якої обговорено багато різних справ, відносно співпраці між Братством і ОБВУ.

● У тому ж часі ген. секретар ОБВУ відбув зустріч з президентом УНР в екзилі п. Миколою Лівичьким і головою уряду д-р Теофілем Леонтьєм у справі проєктованого Світового З'їзду українського вояцтва.

● З нагоди відзначення 50-ліття ОУН, що відбулось у Манчестері 16. 6. 1979 року, Головна Управа ОБВУ нагородила медалями — почесним відзначенням ОБВУ Голову Проводу ОУН дост. Ярослава Стецька і п. Валентина Мороза.

● Продовжувалася підготовка матеріалів другого Альманаху ОБВУ до друку, а теж були видані чотири числа нашого військовознавчого журналу »Сурмач«. Головна Управа ОБВУ видала також картку-поштівку з

видом воєнного цвинтаря в Травтмансдорфі, продовжувала кольпортувати «Вісті комбатанта» й окремі книжки — видання Головної Управи Братства І УД УНА.

● У вересні 1979 року інж. Михайло Добриденко з Австралії відвідав 16 Відділів ОБВУ з доповіддю про життя українців у Австралії.

● Побр. О. Шляхетко з Манчестеру опрацювавши фільм про І УД УНА, і про відбуті поїздки на воєнні цвинтарі в Австрії, висвітлював цей фільм у зимових місяцях і на весні 1980 року у Відділах ОБВУ.

● Голова ОБВУ й ген. секретар брали участь у конференції громадських організацій, що відбулась з ініціативи Союзу Українців у Великій Британії, у Лондоні в днях 15-16 березня 1980 року.

● Важливе і пам'ятне діло Головної Управи ОБВУ — це побудова пам'ятника в сумівській оселі Тарасівці, в пошану й пам'ять усім полеглим за волю України. Тому цій справі присвячуємо дещо більше уваги й місця в цьому нашому огляді діяльності ОБВУ від 1. 1. 1979 року до 31. 7. 1980 року.

На своєму пленарному засіданні, що відбулося 8 липня 1978 року, Головна Управа

ОБВУ доручила комісії побудови пам'ятника в сумівській оселі Тарасівці в пам'ять усіх полеглих за волю України, продовжувати всі потрібні заходи, щоб такий пам'ятник спорудити. Згідно рішення Головної Управи, комісія побудови пам'ятника, що її очолював побр. Михайло Захарчук, а її членами були побратими: пор. Богдан Микитин, хор. Петро Кіщук, пор. Андрій Гавірко, пор. Нестор Мулька і побр. Володимир Нагайло, продовжувала діяти, реалізуючи постанови і рішення Головної Управи, щоб спорудити в Тарасівці пам'ятник — символічне поєднання козацько-стрілецької могили, що підкреслюватиме традиційну вояцькість і перемність української зброї та буде споруджений у пам'ять усіх полеглих за волю України в усіх періодах історичного буття української нації. Крайова Управа Спілки Української Молоді, як власник оселі погодилась відступити під пам'ятник невелику площу, на правах довготривалого, безплатного винайму, з правом доїзду та інших гарантій для ОБВУ.

Спорудити пам'ятник погодились українці-будівники — пп. І. Іванцюра і О. Данкович з Ноттінгхаму, котрі й закінчили споруду-

Масово зібране українське громадянство в часі посвячення пам'ятника в Тарасівці.

*Комендант свята побр. Володимир Лесюк звітує голові ОБВУ
пор. Богданові Микитиному.*

*Голова ОБВУ побр. пор. Богдан Микитин відкриває пам'ятник
в асисті ген. секретаря пор. д-ра Святомира М. Фостуна
й орган. реф. хор. Петра Кіщука.*

*Всч. о. протопресвітер Сильвестер Богатирець капелян ОБВУ
і всч. о. митрат д-р Іван Музичка посвячують пам'ятник.*

*Священики наших Церков правлять Панахиду. Зліва доправа:
всч. о. крил. Микола Матичак, всч. о. Григорій Лазієнко, всч. о.
митрат д-р Іван Музичка, всч. о. протопресвітер Сильвестер
Богатирець і всч. о. д-р Рафайл Турконяк.*

дження цього пам'ятника з початком місяця серпня 1979 року. В останньому тижні роботи цікавився на місці її перебігом побр. Михайло Гринюк і допомагав полагоджувати різні справи, а теж і багато допомагав у підготові відкриття і посвячення пам'ятника. Допомогали теж у закінченні різних додаткових праць побр. хор. Петро Кіщук і побр. Михайло Татарчук.

Урочисте відкриття і посвячення пам'ятника відбулось у неділю, 5 серпня 1979 року, при численній участі почтив з прапорами Відділів ОБВУ, Осередків СУМ, Гуртків ОУЖ і делегації Пласту. Комендантом свята був побр. Володимир Лесюк член Головної Управи. Врочисту польову Службу Божу відправили всч. о. митрат Іван Музичка і всч. о. д-р Рафаїл Турконяк, а до спільного посвячення пам'ятника стали крім названих отців теж всч. о. протопресвітер Сильвестер Богатирець, всч. о. Григорій Лазієнко і всч. о. крил. Микола Матичак. Офіційно відкрив пам'ятник голова ОБВУ побр. пор. Богдан Микитин у асисті ген. секретаря побр. д-ра пор. Святомира М. Фостуна і побр. хор. Петра Кіщука організаційного референта ОБВУ. Після посвячення пам'ятника була відправлена Панахида, а представники громадських організацій і громад склали вінки й китиці квітів. Святкове слово виголосив голова ОБВУ, який вказуючи на важливе значення

цього пам'ятника, наголосив, що хай »цей пам'ятник нагадує повсякчасно нам і нашим молодим поколінням, тих усіх, що в розквіті свого молодого, часто ще юного життя, прощались з ним, віддаючи його у великій жертві... Хай цей пам'ятник пригадає постійно нам українським воякам, наш вояцький обов'язок — далі служити вірно своїй Батьківщині і нашому народові.«

Продовж 1979 року, а теж і в першому чвертьріччю 1980 року продовжувалися далі необхідні доповнюючі праці біля пам'ятника. Вирівняно площу, покрито її частину дерниною, посаджено деревця й кущі. Завдяки фундаторству радника Степана Терлецького з Кардіфу і псбр. Степана Бурляка зі Шеффілду поставлено два залізні хрести при ворстях входу на площу, а Відділ ОБВУ в Рагбі справив тривалий вінок на хрест пам'ятника. Для догляду за пам'ятником потрібно було відповідної особи, і доглядати пам'ятник погодився побр. Іван Федоришин голова Відділу ОБВУ в Дарбі, за скромну, щорічну винагороду.

Коли мова про фінансування цього пам'ятника, що ним безумовно можна гордитися, то крім поважного грошового вкладу з каси Головної Управи, велику фінансову допомогу подали Українські Товариські Клуби, що діють у системі СУБ, а теж і один Манчестерський клуб, який не є в

Пам'ятник полеглим за волю України.

системі СУБ. Усім їм належить ся щира подяка, а треба відмітити, що майже всі УТК гідгукнулися прихильно на звернення Головної Управи ОбВУ й склали свої пожертви. Склали свої пожертви також декотрі Відділи ОбВУ, а теж і окремі громадяни. Таким чином спільними зусиллями був споруджений гарний пам'ятник — тривала пам'ятка діяльності ОбВУ й пошана всім полеглим за волю України. Згідно рішення Головної Управи ОбВУ при цьому пам'ятнику відбуватиметься щорічно Свято Героїв.

● Одночасно з реалізацією побудови пам'ятника в сумівській оселі Тарасівка, Головна Управа ОбВУ продовжувала заходи відносно виготовлення пропам'ятної таблиці, що мала б бути вмурована в крипті храму св. Софії у Римі. Проект пропам'ятної таблиці зробив мистець Ростислав Глукко, а таблицю виготовила одна фірма в Римі. Блаженніший Патріарх Йосиф дозволив умурувати цю пропам'ятну таблицю в крипті храму св. Софії у Римі. У між часі Головна Управа ОбВУ вела переговори з Головною

Управою Братства кол. Вояків І УД УНА й Управою Братства «Броди-Лев» про їхню спільну співучасть у здійсненню запланованого діла. Водночас на прохання Головної Управи ОбВУ всч. о. митрат д-р Іван Музичка, займався на місці в Римі всіма справами, пов'язаними зі спорудженням пропам'ятної таблиці та підготовки її врочистого посвячення, яке й відбулось у часі ювілейних святкувань 40-річчя єпископської хіротонії Блаженнішого Патріарха Йосифа й в 10-річчя посвячення храму св. Софії, тобто в четвер, 20 вересня 1979 року, пополудні. Почесну стійку обабіч таблиці творили представники ОбВУ, Братства кол. Вояків І УД УНА і Братства «Броди-Лев». Посвятив пропам'ятну таблицю Блаженніший Патріарх Йосиф, відправивши Панахиду за всіх полеглих за волю України. Він і виголосив зворушливе проповідне слово з тієї нагоди. В часі авдієнції українських паломників з Великої Британії у Блаженнішого Патріарха, Голова ОбВУ побр. пор. Богдан Микитин уручив Блаженнішому Патріархові почесне відзна-

Блаженніший Патріарх Йосиф I править Панахиду за всіх полеглих за волю України.

*Блаженніший Патріярх виголошує проповідне слово з нагоди посвячення
пропам'ятної таблиці.*

*Голова ОБВУ побр. пор. Богдан Микитин вручає Блаженнішому Патріярхові
почесне відзначення — медалю ОБВУ.*

*Побр. хор. Петро Кіщук вручає Блаженнішому Патріярхові грамоту
почесного відзначення.*

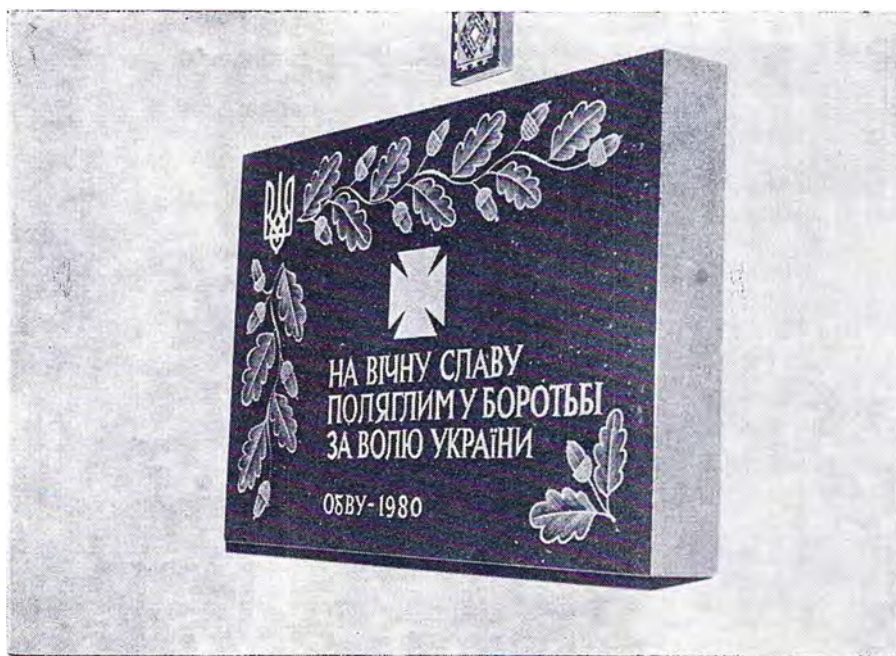
*Представники ОБВУ й Братства кол. Вояків І УД УНА з різних країн,
біля пропам'ятної таблиці в крипті собору св. Софії у Римі.*

чення — медалю ОбВУ, а побр. хор. Петро Кіщук грамоту цього почесного відзначення, що ним Головна Управа ОбВУ нагородила Блаженнішого Патріярха Йосифа за його великі заслуги для ПУКЦ і українського народу.

● Другу пропам'ятну таблицю в пам'ять поляглих за волю України вмуровано в катедральному храмі УАПЦ у Лондоні. Проект цієї таблиці зробив також мистець Ростислав Глукко, а таблицю виготувала лондонська фірма Йордан. Блаженніший Владика митрополит Мстислав дав дозвіл умурувати цю пропам'ятну таблицю в катедральному храмі УАПЦ у Лондоні й посвячення цієї таблиці відбулося в неділю, 18 травня 1980 року, коли-то Блаженніший Владика митрополит Мстислав посвятив новопоставлений іконостас у цьому храмі. Почесну стійку tworили члени Головної Управи й присутні члени ОбВУ. В часі святкового прийняття, що відбулося того дня пополудні, голова ОбВУ побр. пор. Богдан Микитин, у асисті ген. секретаря і хор. Петра Кіщука вручив Блаженнішому Владиці митрополитові медалю ОбВУ — почесне відзначення з грамотою, що нею Головна Управа ОбВУ нагородила Владику за його великі заслуги для Української Православної Церкви та українського народу.

● З початком 1979 року, Головна Управа ОбВУ розглянула можливість спорудження пропам'ятної плити або пам'ятника в місцевості Ст. Вайт, Австрія, де також є могили похоронених поляглих дивізійників. У тій справі Головна Управа ОбВУ вела довгий час переговори з міською управою, а теж побр. пор. Андрій Гавірко їздив до Австрії, щоб особисто переговорити на місці всі відносні справи. З уваги на те, що були різні труднощі зі сторони міських чинників, Головна Управа ОбВУ була змушена покищо відложити реалізацію цього задуму, а за те, взялася за здійснення другого задуму — спорудження пам'ятника в пошану всім поляглим за волю України, що мав бути поставлений у м. Бад Гляйхенбергу, відкритий та посвячений влітку 1980 року. Головна Управа відмічує при тому наполегливу працю побр. пор. Андрія Гавірка, який вклав багато труду й зусиль, щоб полагодити позитивно цю справу.

Коли ж пам'ятник був майже вже готовий, Головну Управу ОбВУ повідомили несподівано з Австрії, що з уваги на політичні та інші ускладнення, він не може бути поставлений у місті Бад Гляйхенбергу. З уваги на заплановану збірну поїздку до Австрії, у рамках якої мало б відбутися теж відкриття і посвячення згаданого пам'ятника,

Пропам'ятна таблиця в катедральному храмі УАПЦ у Лондоні.

Головна Управа ОБВУ виделегувала негайно побр. пор. Андрія Гавірка до Австрії, щоб там на місці перевірити всю справу та її обговорити з австрійськими урядовими чинниками. У висліді його інтервенції наступила компромісова розв'язка тієї справи в такому характері, що австрійські урядові чин-

ники погодилися, щоб пам'ятник був поставлений у м. Фельдбаху, біля церкви, в дуже репрезентативному місці, а його відкриття і посвячення відбудеться в 1981 році. Спорудження цього пам'ятника фінансуватимуть ОБВУ і Братство кол. Вояків І УД та Братство «Броди-Лев».

Сумівці й члени Головної Управи ОБВУ зустрічають Блаженнішого митрополита Мстислава.

Почесна стійка обабіч пропам'ятної таблиці в катедральному храмі в часі її посвячення.

Члени Головної Управи ОБВУ біля пропам'ятної таблиці.

Українські кол. вояки з терену Великої Британії в часі свого побуту в Австрії. Посередині всч. о. д-р Олександр Дзерович.

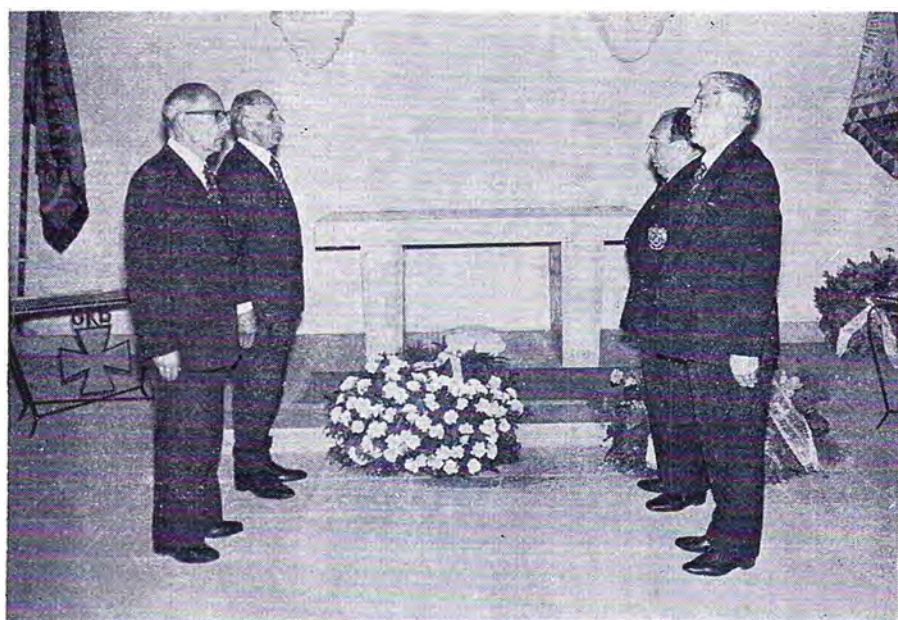
Побр. хор. Петро Кіщук провадить похід на один із воєнних цвинтарів в околиці Фельдбаху.

Сумівці віддають почесність полеглим воякам І УД УНА.

Панахида на воєнному цвинтарі в Травтмансдорфі.

Салют полеглим у крипті церкви м. Фельдбаху, після зложення вінка.

Сумівці складають вінок у стіп пам'ятника на воєнному цвинтарі у Фельдбаху.

Побр. хор. Петро Кіщук промовляє біля могили сл. пам. Провідника ОУН Степана Бандери, на цвинтарі в Мюнхені.

● Від 12 до 22 червня 1980 року відбулась збірна поїздка до Австрії на военні цвинтарі. Збірну поїздку очолив побр. Петро Кіщук, з допомогою побр. Маркіяна Шептицького, побр. Володимира Янківського та побр. Михайла Ткачука. Тому що відкриття і посвячення пам'ятника у Фельдбаху відбудеться аж у 1981 році, рішено щоб замість тієї планованої врочистості відвідати Відень.

● Величаве Свято Героїв відбулось у Зеленосвяточну неділю 25. 5. 1980 року в Тарасівці, в майже першу річницю відкриття і посвячення спорудженого там пам'ятника. Це було одне з великих імпульсних свят, з участю майже чотирьох тисяч українського громадянства.

● Спільними заходами Головної Управи ОБВУ і побр. пор. Ярослава Тріски з Мадриду, постав Відділ ОБВУ в Іспанії. Основуючі Збори Відділу відбулись у суботу, 19 липня 1980 року в гірській місцевості Бустанвехо, з участю голови ОБВУ побр. пор. Богдана Микитина й ген. секретаря побр. пор. д-р Святомира М. Фостуна та побратимів, кол. вояків, які з'їхались з різних далеких міс. Іспанії на Збори, що ними проводила президія у складі пор. Теодор Барабаш — голова, а пор. Нестор Романик — секретар. Прийнявши статут ОБВУ та рішення про

сформлення Відділу в Іспанії учасники Зборів обрали Управу новоствореного Відділу як слідує: пор. Ярослав Тріска — голова, пор. Нестор Романик — секретар, проф. Всеволод Варжанський — скарбник. Члени Управи побр. д-р Михайло Гичка і побр. Роман Левкович. Контрольна Комісія: пор. Теодор Барабаш і побр. Степан Гладун. Збори обрали п. Вол. Пастущука, відомого українського політичного діяча в Іспанії почесним членом Відділу та схвалили резолюції.

● У рамках загальної діяльності треба відмітити активну участь нашої комбатантської організації в різних комітетах, участь нашого членства в різних акціях, маніфестаціях і демонстраціях. До загальної діяльності належить також захищати різні скружні свята, а в тому теж відзначування Свята Героїв у Чіддінгфолді в оселі СУБ, що його влаштовувала Округа ОБВУ — Лондон та різні окружні свята, влаштовувані головні в Окрузі Мідлєнд, а також і в інших Округах ОБВУ. Наша комбатантська організація була заступлена теж і на всіх громадських зібраннях, з'їздах, здвигах, конференціях та святкуваннях головно крайового характеру. Представники Головної Управи чи Голови Округ брали теж участь у похоронах провідних діячів ОБВУ.

Збірна група з Великої Британії в часі побуту в Австрії.

*Прапороносці Відділів ОБВУ з прапорами в часі Свята Героїв
у сумівській оселі Тарасівці в 1980 році.*

*Всч. о. митрат д-р Іван Музичка читає Євангелію у часі польової
Служби Божої на Святі Героїв.*

Представники ОБВУ несуть головний вінок.

Похід з площі до пам'ятника полеглим.

Врочистий похід підходить до пам'ятника.

Прапороносці Гуртків ОУЖ біля пам'ятника.

*Всч. о. митрат д-р Іван Музичка і всч. о. Григорій Лазієнко
правлять Панахиду.*

*Виступ мішаного хору «Діброва» з Брадфорду під диригуванням
маестра Ярослава Гаврилюка в концертній частині Свята Героїв.*

Представники суспільно-громадських організацій з вінками.

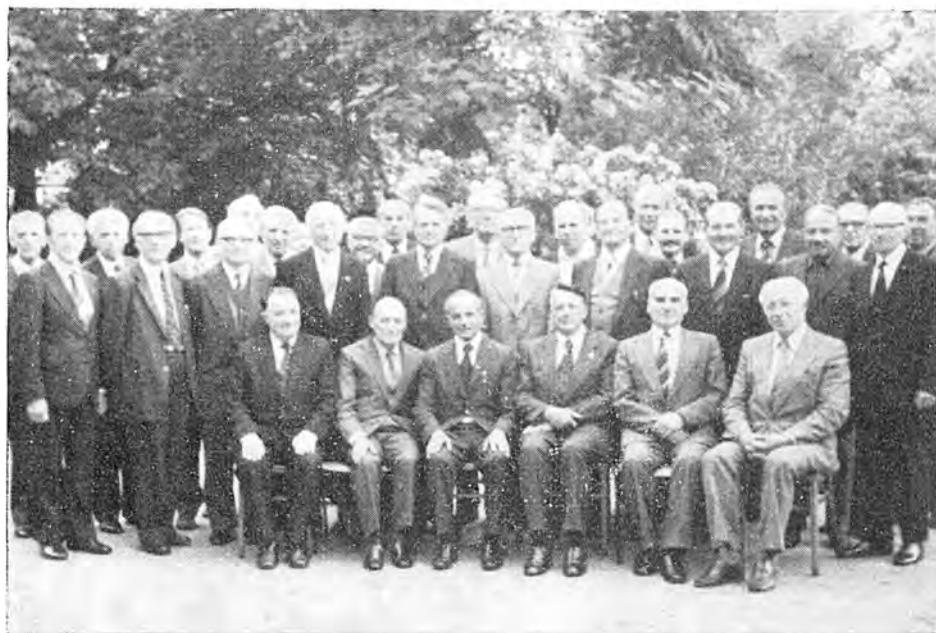
Група гуцулів — членів Товариства «Гуцульщина» — учасники свята.

Учасники Окружної Конференції ОБВУ в Лестері (1980 р.).

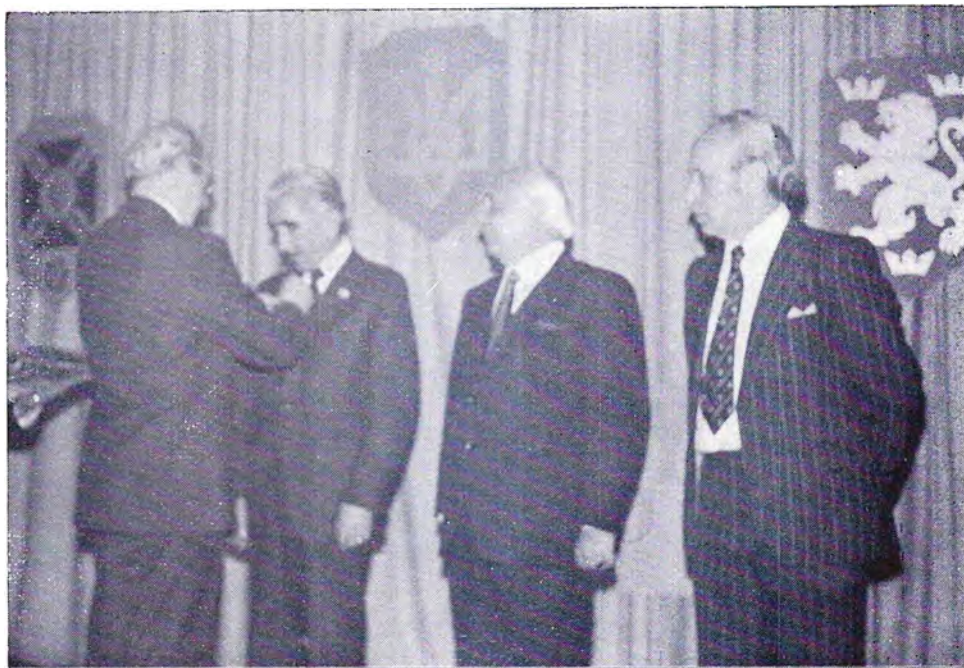
Учасники Окружної Конференції ОБВУ в Шотляндії (1980 р.).

Учасники Окружної Конференції ОБВУ в Манчестері (1980 р.).

Нагородження медалею ОБВУ побратимів із Аштонського Відділу на Крайовому Вояцькому З'їзді в 1978 році.

Голова ОБВУ пор. Богдан Микитин нагороджує в часі Побратимської Зустрічі в Лестері почесним відзначенням — медалю ОБВУ політичних і громадських діячів: ред. Іллю Дмитрова, побр. Ярослава Деремєнду і побр. Михайла Гринюка.

Голова ОБВУ побр. пор. Богдан Микитин уручає подарунок побр. хор. Петрові Кіщук на тій Побратимській Зустрічі, з нагоди його переходу на емеритуру.

ХРОНІКА ВІДДІЛІВ

ЦЛАНБА

Гадалося: затишне тупіт,
Погасне горно грозове,
Скитальців рід на судна ступить
І в рідну землю попливе.

Гадалося: заграють дзвони,
Поллється радість звідусіль
І вже не буде з ран бездонних
Огнем пашіти лютий біль.

Гадалося... Інакше сталося:
Ненатля пащу підвела,
Шалене море розгулялось,
Шляхи загородила мла.

Бушує шквал, ламає весла.
Тріщить стерно. Дрижить чердак...
Та віра нам назустріч вийшла,
Надія світить, мов маяк.

Нас не зупинять грози чорні,
Нас дикий вихор не змете,
Бо ми невтомні і незборні
Під стягом райдуги-мети.

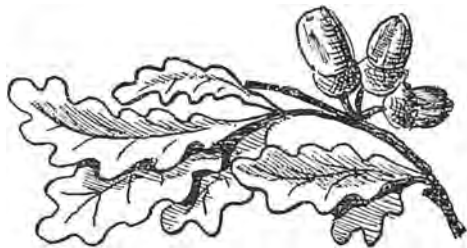
Ніхто нам стерен з рук не виб'є,
Ніхто не згасить маяків,
Любови з серць ніхто не вип'є,
Не загородить нам шляхів.

В боях родились ми й зростали,
В боях здобули міць і гарт.
Це нас залізом причащали
Потужні випали гармат.

Кураєм не росли ми в полі,
А корінь запустили вглиб.
Кормили нас батьків мозолі,
Гойдали нас долоні скиб.

Нам людська гідність — хоругвою,
Напутницею — предків кров,
Вітчизна — нашою метою,
Наснагою — в серцях любов.

Багато палива у грудях!
Ще наші судна допливуть.
Коли не ми, то ботокуда
На суд нащадки приведуть.

ВІДДІЛ ОБВУ В АННАНІ

Для тих, що не є ознайомлені з тереном Шотляндії не є відомо, що українців тут не так багато, а особливо в Аннані. Додавши до того, що майже всі родини є — мішані подружжя — проводити українську суспільно-громадську працю не так легко. Треба великого вкладу часу, наполегливості і впертої боротьби з байдужістю розкиданих одиниць, що ввійшли в чуже середовище й за щоденними турботами забули і своїх рідних і Україну.

Проте навіть у малій громаді завжди знаходяться ентузіясти, які стараються з маленької іскри розпалити багаття щирої любови до батьківщини

Не маючи надії зібрати дорослих, Михайло Кормило, на початку січня 1966 року почав організовувати дитячий хор і Школу Українознавства. Йому вдалося зібрати 14 дітей, що жили в Аннані. Протягом 4 років працював він сам з дітьми у приміщенні римо-католицької школи св. Колумбаса. І Школа Українознавства і хор, під наполегливим керуванням прогресували. Періодично давали концерти в льокальних шотляндських школах, залах і навіть їздили з концертами до Карлаю і Едінбургу. Тож упродовж тих чотирьох років діти не тільки набули деяких знань з української мови й українознавства, а також навчилися багатьом рідних пісень. Батьки були горді за успіхи своїх дітей і 17 жовтня 1970 року ШУ мала успішний концерт у «Вікторія Гол» для шотляндської місцевої громади.

Для допомоги дітворі були запрошені група з Карлаю і танцювальна група з Едінбургу. Концерт під кожним оглядом був настільки успішний, що захопив не тільки шотляндців, а розворушив і українців.

Батьки дітей ШУ таки того вечора звернулися до п. М. Кормила з проханням, щоб він організував Батьківський Комітет, і заявили, що вони готові прийти йому зі всебічною допомогою. Батьківський Комітет мав охопити не тільки Аннан, а і його околиці: Локербі та Дамфріс.

Використовуючи нагоду п. М. Кормило 25 жовтня запросив бажаючих працювати до свого дому. Так був заснований Батьківський Комітет. Присутніми були 20 батьків і три матері. В управу увійшли: п. М. Кормило — голова, юнак П. Кормило — секретар, п. С. Лайкіш — скарбник і п. Т. Андибур — член.

Цей комітет мав завдання побудувати залу (спільно з льокальними католиками) на церковному подвір'ї для користування обидвох груп. Протягом двох років Комітет завзято працював, а в день 10 червня 1972 року залу офіційно відкрив римо-католицький єпископ МакГі та парох о. Окіф. Єпископ особливо дякував українській громаді, яка багато допомогла в будіванні залі.

Від того часу Батьківський Комітет керував усім українським суспільно-громадським життям, а у вересні 1973 року на засіданні була схвалена постанова заснувати Відділ ОБВУ на Аннан і околицю. Побр. М. Кормило нав'язав контакт з Централєю ОБВУ в Лондоні, а також з організаційним референтом ОБВУ побр. Петром Кіщуком. На наше запрошення побр. П. Кіщук радо приїхав до Аннан 22 вересня, щоб познайомитися з громадою, а також підібрати сили, які б могли проводити працю ОБВУ в Аннані й околиці.

Вже тоді була устійнена дата основуючих Загальних Зборів і 22 грудня 1973 року, о годині 2.30 пополудні відбулися основуючі Збори ОБВУ на Аннан, Ло-

кербі і Дамфріс, на які прийшли двадцять шість осіб і четверо гостей, з Карлаю. Однак голосували тільки 16, які вже тоді були дійсними членами ОБВУ.

Голова Батьківського Комітету п. М. Кормило привітав присутніх і попросив організаційного референта побр. П. Кіщука зайняти почесне місце. Побр. П. Кіщук виголосив коротку доповідь про цілі і працю ОБВУ на чужині, після чого відбулися основуючі Загальні Збори. На голову був обраний побр. Т. Солтис, який прийняв головуство з умовою, що йому допомагатиме п. М. Кормило. До Управи увійшли: М. Кормило — секретар, М. Пуфкий — культурно-освітній референт, С. Ляйкіш — скарбник і М. Химович — вільний член. Управу обрано одноголосно.

До Контрольної Комісії увійшли: побр. М. Богдан — голова, побр. Т. Андибур і М. Буга — члени.

Три роки працювала Управа Відділу

дуже успішно, а до неї був кооптований побр. М. Данчак і з початком 1977 року Відділ ОБВУ в Аннан і околиці за добре проведenu працю отримав почесну чашу ОБВУ.

Нова Управа ОБВУ була обрана 9 січня 1977 року. Її очолив побр. М. Богдан. В Управу увійшли побр.: М. Пуфкий — секретар, М. Боднарчук — культурно-освітній референт, С. Ляйкіш — скарбник і М. Данчак — вільний член. Контрольна Комісія була обрана в такому складі: побр. С. Стасюк — голова, побр. Т. Андибур і М. Хомончак — члени. Заступниками обрано побр.: М. Панчака і Д. Процика.

У дні 5 червня 1977 року організаційний референт Головної Управи ОБВУ побр. Петро Кіщук уручив почесну чашу ОБВУ новій Управі в присутності двадцять чотирьох членів і почесного гостя всч. о. крил. Миколи Матичака.

М. К.

ВІДДІЛ ОБВУ В АШТОНІ

Відділ ОБВУ в Аштоні був заснований в 1952 році, а про його діяльність до 1964 року було подано в ювілейному Альманасі ОБВУ.

Відділ є численний і завжди приймає участь у суспільно-громадському житті Аштону та okazійно влаштовує самий імпрези з різних нагод.

1965 рік

Склад Управи: побратим С. Галай — голова, члени Управи побратими: Пилип Савків, Петро Савків, В. Погребний, І. Щепанівський, І. Мокляк та Б. Павлусь. Стан членства — 58.

На протязі року відзначено всі національні річниці та свята військового характеру. Взято участь в окружній академії присвяченій 15-літтю трагічної смерті генерал-хорунжого Романа Шукевича — Тараса Чупринки.

Управа рівнож домовилася з англійськими чинниками, щоб брати участь у листопадовому поході і складає кожного року вінок від нашого Відділу біля пам'ятника Незнаного Вояка. Щороку відбувається вибір королеви краси, з якою наш Відділ прибуває на Крайовий Воєцький З'їзд.

1966 рік

Склад Управи: голова — побратим С. Галай, члени Управи побратими: П. Савків, І. Щепанівський, В. Погребний, Е. Червак, Микола Галай, І. Мокляк та Б. Павлусь. Стан членства — 61.

Протягом згаданого часу відзначено всі національні річниці. Спільно з місцевим Осередком СУМ влаштовано концерт у міській залі.

1967 рік

Склад Управи: голова — побратим С. Галай, члени Управи побратими: П. Савків, Е. Червак, І. Щепанівський, Микола Галай, О. Микитій та В. Олексевич. Стан членства — 61.

На протязі року відзначено всі національні річниці і 15-ліття існування Відділу ОбВУ в Аштоні. З цієї нагоди був влаштований концерт у міській залі, на якому виступали дві молоді співачки з Франції — панни Уляна Чайківська і Дарія Андрішин.

1968 рік

У цьому році Управу очолив також побратим С. Галай. В Управу були обрані побратими: С. Влашин, Е. Червак, П. Савків, О. Микитій, М. Галай та В. Олек-

севич. Стан членства — 58.

Продовж року, як і попередніх років, відзначено всі річниці і свята. Влаштовано концерт у міській залі з виступом хору «Гомін», тріо «Конвалія» і танцювального гуртка місцевого Осередку СУМ.

1969 рік

Склад Управи: голова — побратим В. Мілько, члени Управи побратими: С. Влашин, В. Вільницький, П. Савків, М. Галай, О. Микитій та В. Олексевич. Стан членства — 50.

Окрім звичайних річниць, які Відділ відзначає щороку, була влаштована академія присвячена 25-літтю бою під Бродами і 20-ліття смерті Головного Командира УПА Тараса Чупринки та влаштовано концерт у міській залі з виступом хору «Гомін».

Управа Відділу ОбВУ в Аштоні в 1974 році. Сидять зліва доправа побратими: Осип Микитій, Іван Іваник, Петро Савків, Володимир Мілько, Володимир Вільницький, Степан Влашин і Мілько Лупійчук.

1970 рік

Склад Управи: голова побратим В. Мілько, члени Управи побратими: С. Влашин, В. Вільницький, П. Савків, М. Галай і О. Микитій. Стан членства — 51.

Продовж року відзначено всі національні річниці та свята. Спільно з Осередком СУМ у міській залі, величавим концертом, відмічено Свято Покрову — Свято УПА, на якому виступав хор «Гомін» і місцеві сумівці. Наше членство брало участь у Крайовому Вояцькому З'їзді.

1971 рік

Склад Управи: голова побратим В. Мілько, члени Управи побратими: В. Вільницький, С. Влашин, П. Савків, О. Микитій та І. Іваник. Стан членства — 53.

На протязі року відзначено всі національні річниці і свята. Побратим Е. Червак дав доповідь на тему Чорноморської фльоти. Відділ одержав переходову чашу ОБВУ, і з цієї нагоди влаштовано концерт, а ввечері забаву. На концерті виступало тріо «Конвалія». З гостей були присутніми голова Централі ОБВУ сот. Михайло Білий-Карпинець, побратими Михайло Музика, Богдан Головатий та Петро Кіщук — члени Головної Управи ОБВУ. Членство брало участь у Крайовому Вояцькому З'їзді.

1972 рік

Склад Управи: голова побратим В. Мілько, члени Управи побратими: В. Вільницький, С. Влашин, П. Савків, О. Микитій, І. Іваник та М. Лупійчук. Стан членства — 56.

Окрім свят, які Відділ щорічно відзначає, у тому році відбувся успішний концерт на який було запрошено тріо «Конвалія». Відсвятковано День Чорноморсь-

кої фльоти та 30-ліття УПА з виступом дуету і хору «Гомін». Відділ брав активну участь, разом з іншими суспільно-громадськими організаціями Аштону, у відсвяткуванні 80 уродин Блаженнішого Патріярха Йосифа І. Відділ був рівнож репрезентований на Крайовому Вояцькому З'їзді.

1973 рік

Склад Управи: голова побратим В. Мілько, члени Управи побратими: В. Вільницький, С. Влашин, І. Іваник, П. Савків, О. Микитій та М. Лупійчук. Стан членства — 55.

Як і в попередніх роках були відзначені всі національні річниці і свята. В річницю Бродів виступав дует і запрошений хор «Гомін» з Манчестеру. Відсвятковано рівнож 30-ліття створення української дивізії «Галичина». Відділ брав активну участь у всіх демонстраціях і вічах, як також були вислані телеграми до президента ЗСА Ніксона під час його перебування в Києві та до Корей в часі відбуття там конференції АБН. Відділ ОБВУ брав участь у Крайовому Вояцькому З'їзді, а Управа була присутня на Окружних Конференціях та співпрацювала із суспільно-громадськими організаціями на всіх відтинках нашого організованого життя.

Від 1954 року в Аштоні померли такі члени Відділу ОБВУ: Василь Басараб — 12.4.1954 р., Пилип Супрун — 21.1.1955 р., Степан Шеремета — 17.2.1955 р., Євген Сохацький — 16.11.1961 р., Марко Кравець — 28.2.1966 р., Василь Мендела — 26.4.1969 р., Михайло Панькуш — 27.8.1969 р., Ярослав Дашевський — 9.10.1969 р., Антін Винарчук — 28.1.1970 р., Володимир Копитко — 23.4.1971р., Ілля Тригук — 31.10.1971 р., Микола Сташко — 8.6.1973 р., та Василь Левицький.

Вічна їм пам'ять!

ВІДДІЛ ОБВУ В БЕДФОРДІ

1964-1965 рік

На 14 річних Загальних Зборах, у присутності 11 членів Відділу (всіх нараховується 29) було обрано нову Управу в такому складі: побратим В. Петришин — голова, побратими: М. Слободян, В. Гуменюк, М. Мадилюс, В. Ваврин і А. Ципух — члени. Контрольна Комісія: В. Крамар — голова, побратими: В. Мороз та І. Барабаш — члени.

Попередня Управа, як подавалось у звіті на протязі року розпродувала одержану літературу. Серед неї журнал «Сурмач», «Альманах ОБВУ» та інші комбатантські видання.

Відділ жертвував на закуп сумівської оселі, давав на Визвольний Фонд, куплено вінець на могилу п. В. Гуралюка.

Управа на протязі року тісно співпрацювала з громадськими організаціями, які існують у Бедфорді. Зокрема з Відділом СУБ, Осередком СУМ, Гуртком ОУЖ та Школою Українознавства.

1965-1966 рік

Управа вибрана на попередніх Зборах працювала спільно з громадськими організаціями Бедфорду, але також проводила і самостійну свою діяльність.

На протязі року було відзначено жалібною академією смерть ген. Тараса Чупринки в березні місяці. У квітні загостив, на запрошення Управи, інж. Т. І. Кудлик з доповіддю. У цьому році посилив свою діяльність чоловічий хор. Побратими-хористи, під диригентурою побр. І. Джиджори брали участь у міжнародньому фестивалі колядок і своїм виступом здобули прихильність публіки. Хор виконав: «Бог Предвічний», «Нова радість стала» — К. Стеценка та щедрівку «Дзвони» — Котка. Остання найбільше імпонувала присутнім. Цей вдалий виступ на міжнародньому форумі був мар-

кантною подією, що пожвавила діяльність хору. У складі хору були співаки з коли кол. вояки перебували в гостелі Гордій (Пасіка), пізніше мгр Г. Дорожівський, І. Джиджора, В. Сверлюк, у часі, коли бувші вояки перебували в гостелі Кемпстон-Гардвік.

На 15 Загальних Зборах, у присутності 15 членів Відділу була обрана нова Управа, яку очолив побратим В. Петришин. До Управи ввійшли: В. Гуменюк, М. Слободян, А. Ципух, М. Мадилюс і Д. Павлишин. Контрольна Комісія: побр. В. Крамар — голова, побратими А. Білик та І. Походай — члени.

1966-1967 рік

Замітною подією в громаді, в якій брали участь усі члени ОБВУ була Архиерейська візитація єпископа УКЦ Августина Горняка в червні 1966 року. Хор, разом з присутніми співав Службу Божу, опісля відбулася гостина в домівці Відділу СУБ. Архиерейська візитація мала чисто релігійний характер, але в підготові до неї багато зробила Управа Відділу ОБВУ.

Другою замітною подією було влаштування свята з нагоди 110 роковин народження і 50-ліття смерті Великого Каменяра — Івана Франка. Свято мало окружний характер і відбулося в Бедфорді з участю Відділів Округи ОБВУ-Південь. Працю в підготові свята координував Зв'язковий Округи побр. С. Ришкович. Свято вийшло дуже імпрезантино, про що писала місцева англійська преса. Головним доповідачем був проф. Вол. Шаян. У концерті брали участь хор з Ковентрі і танцювальний гурток, як також п. Максимів поставив інсценізацію «Соті Роковини — Козака Невмираки». Свято відбулось у приміщенні міського театру.

Третьою подією, яка піднесла нас на дусі був виступ нашого хору на початку березня 1967 року в музичному фестивалі Бедфорду й околиць. Це вперше в історії фестивалю, (а вони відбуваються від лютого 1921 року), чужинецька група брала участь у конкурсі.

Секретар фестивалю привітав наших козаків у національному одязі, сказав, що вони додадуть фестивалеві більшого кольориту та побажав нам успіху, подаючи руку кожному хористові. Хор, під диригентурою побратима І. Джиджори виконав: «Засяло сонце золоте» — Недільського. Партитура і переклад був даний членам журі. Як вислід наш вояцький хор здобув друге місце і нагороду. Про це писав місцевий часопис «Бедфордшір Таймс». Беручи до уваги, що наша громада не є багаточисельна, призначення англійського професійного журі було для нас великим тріумфом. Так закінчив свою річну діяльність наш Відділ.

На 16 Загальних Зборах, у присутності 15 членів була обрана Управа в такому складі: побратим В. Петришин — голова, побратими: М. Слободян, М. Мадилюс, Я. Ткачук, І. Марієвич, І. Походай і В. Гуменюк — члени. До Контрольної Комісії обрано побр. В. Крамара — голова і побратими: В. Матвійв та І. Івасіка — члени.

1967-1968 рік

Відділ, як і в попередніх роках проводив свою діяльність і тісно співпрацював з іншими громадськими організаціями, допомагаючи улаштовувати імпрези льокального й окружного характеру.

Проте найбільше таки пописувався вояцький хор. Після здобуття другого місця у фестивалі, підбадьорені хористи і диригент інтенсивно працювали над собою, а в березні 1968 року хор здобув перше місце і срібну переходову чашу. 16 березня посади міста Бедфорд п. Р. Шерман урочисто передав диригентові нашого хору побр. І. Джиджорі грошову нагороду, грамоту і переходову срібну чашу. Проф. музики Річард Лятгам оцінюючи виконання «Птичого хору» — (Іполіт Іванів, обробка Котка), був приємно вражений, що така маленька бедфордська українська громада спромоглася на такий хор,

що він і відмітив роблячи підсумки виступу наших хористів. Звичайно, вся наша громада раділа успіхам. Це ще раз підкреслило, що можна досягнути при наполегливій праці.

1968-1969 рік

У цьому році Відділ так само проводив свою діяльність. Відбувалися як і попередньо засідання Управи та наради з іншими організаціями.

На 17 річних Загальних Зборах, у присутності 17 членів (Відділ нараховує 31 член) було обрано Управу в такому складі: побр. В. Петришин — голова, побратими: М. Слободян, М. Мадилюс, О. Романишин, Я. Ткачук, В. Гуменюк і А. Ципух — члени. Контрольна Комісія: побр. В. Крамар — голова, побратими: В. Матвійв і О. Шлапак — члени.

1969-1970 рік

На порозі року Управа скликала кілька разів засідання на яких полагоджувано різні справи, зв'язані з діяльністю Відділу.

На Зелені Свята Управа зорганізувала поїздку до Інвалідської оселі в Чіддінгфолді на Свято Героїв. Наш хор брав участь у Архиерейській Службі Божій, та Панахиді біля пропам'ятної плити. Після офіційної частини відбулася академія в якій брав участь наш бедфордський хор.

У жовтні 1969 року місцевий хор і танцювальний гурток, яким керує наш побратим М. Мадилюс брали участь в окружному Святі Покрову — УПА. Головну доповідь на цьому святкуванню виголосив д-р С. М. Фостун.

На наступну каденцію було поновно обрано головою Відділу побр. В. Петришина. До Управи увійшли побратими: В. Гуменюк, Д. Павлишин, А. Ципух, О. Романишин, Я. Ткачук, М. Слободян. Контрольна Комісія: побр. В. Крамар — голова, побратими: І. Івасівка і А. Біляк — члени.

1970-1971 рік

У цьому році Управа мала п'ять засідань на яких пляновано працю нашого Відділу.

З важливіших подій слід відмітити: Управа організувала поїздку до Інвалідської Оселі на Свято Героїв. Після Панахиди відбулась академія з концертом. Наш хор, як і попередньо брав участь у програмі. Також п-і Віні Ткачук (англійка) дружина члена Управи виконала дві пісні, одну українську і другу англійську. От. д-р Войнар був захоплений її виконанням української пісні: «На чужині загигаю», яку вона співала з великим чуттям.

У жовтні Бедфорд (Відділ ОБВУ) був господарем окружного Свята Покрову — Свята УПА. Наші хористи брали участь у концерті, як рівнож танцювальний сумівський гурток. Доповідь виголосив інж. Т. І. Кудлик, а в англійській мові сумі-

На зборах у присутності 18 членів Відділу була обрана Управа в такому складі: побр. В. Гуменюк — голова, побратими: М. Мадилюс — заступник, М. Слободян — секретар, О. Романишин — скарбник, Я. Ткачук — культурно-освітній референт, В. Петришин — організаційний референт, А. Білик — кольпортер, побратими: А. Ципух, І. Івасівка і І. Ковальчук — члени.

Варто згадати, що на Загальних Зборах Централі ОБВУ, що відбулись у Дарбі наш Відділ отримав похвальну грамоту за довголітню і наполегливу працю.

1971-1972 рік

Великою подією для нашого Відділу було посвячення новопридбаного прапора

Члени Управи, Контрольної Комісії та рядові члени Відділу ОБВУ в Бедфорді після річних Зборів Відділу в 1973 році.

вець — Давид Шумський. Дякував виконавцям побр. М. Музика — Зв'язковий Округу ОБВУ.

На бенкеті в честь Блаженнішого Патріярха Йосифа, що відбувся у травні 1970 року, Відділ репрезентував побр. І. Джиджора.

ОБВУ. Цей акт урочисто довершив всц. о. крилошанин М. Матичак у місцевій парафіяльній церкві св. Йосафата та передав його на руки голови місцевого Відділу ОБВУ побратима В. Гуменюка разом із побажанням, щоб під цим прапором Відділ і далі успішно розгортав свою діяль-

ність для Божої слави і для добра нашого народу.

Хресними батьками були чотири колишні вояки: Василь Комарницький, Іван Джиджора, Михайло Мадилюс та Микола Слободян.

Увечері, з цієї нагоди в міській залі відбувся концерт у якому брав участь хор під диригентурою І. Джиджори. Хор розпочав концерт співом: «Засяло сонце золоте». У своєму вступному слові побр. В. Гуменюк згадав про значення акту посвячення прапору та запросив сот. М. Білого-Карпинця — голову Централі ОБВУ до слова. Голова у стислій формі дав перегляд української збройної боротьби, згадуючи про події, які розвинулись у зв'язку з вибухом другої світової війни. Рівнож накреслив завдання українського воюка в майбутньому.

Всім учасникам концерту дякував голова нашого Відділу побр. В. Гуменюк, особливо тим воюкам, які склали «на крижму» для прапору £80.36. Після відспівання національного славня, відбулася танцювальна забава.

Другим великим святом для Бедфорду і членів Відділу було окружне Свято Покрову — Свято УПА. Відбулося воно в Нортгемптоні з участю Відділів і громадянства з Бедфорду, Лютону, Кембріджу, Рашдену, Велінгборо і Блечлею. В самій програмі брали участь хор з Бедфорду і танцювальна група, мішаний хор з Пітерборо і танцювальний гурток.

Для господарів свята та маленьких містечок, де є наші українці, це дійсно було свято. День був соняшний, теплий, нагадував середину літа в Україні... І море, море українців...

Всч. о. крилошанин М. Матичак і всч. о. Г. Лазієнко (УАПЦ) відправили Марійський Молебень та Панахиду за всіх поляглих синів нашого народу. Після Богослуження відбулася академія-концерт. Окрім згаданих місцевостей в програмі приймали участь мистецькі гуртки з Рашдену та Нортгемптону.

Про значення Покрову для українського народу говорив побр. В. Гуменюк, а програмою концерту керував п. В. Рудницький з Нортгемптону.

Зворушливе святочне слово виголосив всч. о. Г. Лазієнко, згадуючи про голод в Україні в 1932-33 роках. Доповідь в англійській мові прочитав сумівець Давид Шумський. На закінчення мав слово до присутніх всч. о. М. Матичак. Після відспівання національного славня, відбулася танцювальна забава.

Наш Відділ був також господарем третьої Окружної конференції, в якій брали участь члени Управи нашого Відділу. Прибули сюди члени Головної Управи: д-р С. М. Фостун і побр. М. Гайва. Обидва мали доповіді. Ген. секретар реферував про організаційні справи ОБВУ та з'ясував присутнім розвиток міжнародної політики.

Побратим М. Гайва говорив про сучасний спротив в Україні, зокрема про Валентина Мороза. Обидві доповіді викликали живу дискусію.

Відділ виділив зі своїх фондів: £10.00 на видавничий фонд ОБВУ та £2.00 на фонд ОУН.

На 20 Загальних Зборах Відділу в присутності 17 членів була вибрана така Управа: побр. В. Гуменюк — голова, побратими: О. Романишин, М. Слободян, В. Петришин, М. Мадилюс, Д. Павлишин і Я. Ткачук — члени. Контрольна Комісія: побр. І. Джиджора — голова, побратими: В. Матвіїв та І. Ковальчук — члени.

1972-1973 рік

Відділ як і попередніх років проводив свою діяльність. З більш маркантних подій у нашій громаді було відзначення 1000-ліття князя Святослава Завойовника, яке влаштував Відділ ОБВУ.

Відділ рівнож організував подорож до Лютону на Окружне Свято Покрову — Свято УПА. Як і попередньо Відділ брав участь у програмі. Доповідь читав п. Микола Верес — поет. Концертна частина була закінчена виступом хору з Бедфорду. Виконав він: «Марш Бедфордського Відділу ОБВУ» слова написав поет М. Верес, музику написав диригент хору побр. І. Джиджора.

Управа зорганізувала подорож до Інвалідської Оселі на Свято Героїв, де наше членство включилось у спів польової Служби Божої.

На Загальних Зборах, у присутності 15 членів і в присутності представника Централі ОбВУ побратима М. Поврозника, було обрано Управу в такому складі: побр. В. Гуменюк — голова, побратими: Д. Павлишин, О. Романишин, М. Слободян, М. Мадиліус, В. Петришин і Я. Ткачук — члени. Контрольна Комісія: побр. І. Джиджора — голова, побратими: В. Матвіїв та І. Ковальчук — члени.

1973-1974 рік

Заходами Округи Південь і в тісній співпраці з Відділом у Бедфорді відбулась Побратимська Зустріч пов'язана з річницею створення І Української Дивізії. Відкрив цю імпрезу Зв'язковий на південну округу побр. В. Гуменюк у просторій залі міського театру. Він представив присутнім пароха Пітерборо і Бедфорду всч. о. крилошанина М. Матичака, організаційного референта Централі побр. Петра Кіщука та англійських гостей. Всч. о. крилошанин М. Матичак розпочав трапезу молитвою «Отче наш», у коротких

словах подякував за запрошення та пригадав побратимам, що мають і надалі не випускати з рук зброї та щоб трималися своєї віри і гуртувалися довкола наших суспільно-громадських організацій.

Під час обіду промовляв також побратим П. Кіщук. Згадуючи про корисну працю в комбатантській організації, закликав посилювати і скріплювати її ряди. Побратимська Зустріч закінчилася танцювальною забавою.

Наш Відділ зорганізував, як і попередньо поїздку до Чіддінгфолду на Свято Героїв. Свято Покрову ми не відзначували самостійно, натомість поїхали до Пітерборо, де мали нагоду почути доповідь полк. Є. Рена-Побігушого, який об'їжджаючи в минулому році англійський терен «виключив» зі свого «маршруту» Бедфорд. Проте ми не тільки послушали цінної доповіді, але й збагатили програму свята виступом нашого вояцького хору і танцювального гуртка.

У грудні 1973 року померла дружина консервативного члена парламенту — Маргарета Тревор-Скеет. Члени нашого

*Чоловічий хор і дитяча оркестра під диригуванням п. Івана Джиджори.
Зліва побр. Василь Крамар довголітній громадський діяч, зправа
диригент п. І. Джиджора.*

Відділу: М. Мадилюс, О. Романишин та І. Джиджора були на її похороні.

Відділ, як і в попередніх роках роз-
продавав журнал «Сурмач», книжку —
«Звідуни степових когорт» — авторства
д-ра С. М. Фостуна, книжку «На шляхах
Європи» та інші видання ОБВУ.

У грудні 1973 року наш Відділ і грома-
ду відвідав на запрошення Управи побр.
М. Гайва та розповів присутнім про мо-
гили поляглих дивізійників на цвинтарі
під Фельдбахом. Згадував за те, що треба
було б упорядкувати могили. На цю ціль
Відділ зібрав гроші в сумі £58.00.

На Зборах Відділу в присутності 21
члена і гостя з Централі пор. інж. Т. І.
Кудлика вибрано Управу в такому скла-
ді: побр. В. Гуменюк — голова, побрати-
ми Я. Ткачук, О. Романишин, М. Мадил-
юс, М. Слободян, Василь Петришин і
Дмитро Павлишин — члени. Контрольну
Комісію очолив побр. І. Джиджора, по-
братами: В. Матвіїв та І. Ковальчук —
члени.

На Загальних Зборах промовляв інж.
Т. І. Кудлик — голова Централі ОБВУ,
закликав до об'єднання і приєднання
членства, як також поділився вражен-
нями з поїздки на II Світовий Конгрес
Українців.

Опрацював І. Джиджора

1974-1975 рік

На протязі ділового року Управа відбу-
ла 5 засідань та два засідання окружного
характеру.

Відділ співпрацював з місцевими брат-
німи установами, а у спілці з Пітерборо
влаштував 25 річницю смерті Тараса
Чупринки. Управа зорганізувала поїздку
до Інвалідської Оселі на Свято Героїв,
як рівнож до Манчестеру на Крайовий
Вояцький З'їзд.

Свято Покрову з ініціативи нашого Від-
ділу було влаштоване в Пітерборо, де
наш хор брав участь. Хором керував мо-
лодий диригент — п. Ярослав Мадилюс.
Брали участь в академії також наші
сумівці.

В листопаді в Бедфорді відбулася Ок-
ружна Конференція на яку прибули го-
лови Відділів ОБВУ з південної Англії.
Були присутні на ній також д-р С. М.

Фостун і побр. П. Кіщук — організ. реф.
Гол. Управи ОБВУ.

На конференції обговорювалися пита-
ння діяльності ОБВУ.

Не тільки Управа а й членство було
заангажоване в організації цієї конферен-
ції. На конференції були вручені медалі
ОБВУ побратимам за довголітню працю
в рядах комбатантів. Медалі отримали:
побр. В. Гуменюк, М. Слободян, В. Пет-
ришин і М. Мадилюс. Їх уручив ген. се-
кретар ОБВУ д-р С. М. Фостун в асисті
побр. Петра Кіщука. Для нашого Відділу
це була велика і незабутня подія.

На Загальних Зборах була обрана Уп-
рава Відділу в такому складі: В. Гуменюк
— голова, побратими: М. Слободян, Я.
Ткачук, О. Романишин, В. Петришин, М.
Мадилюс і Д. Павлишин — члени. Контр-
ольна Комісія: побр. І. Джиджора — го-
лова, побратими: Л. Коваль і В. Матіїв —
члени.

1975-1976 рік

Управа на протязі року відбула 5 за-
сідань на яких уплянувала діяльність
Відділу. Члени Управи були присутніми
на засіданнях окружного характеру,
яких на протязі року було двоє.

Відділ приймав живу участь в органі-
зуванні академії присвяченої 50 річниці
смерті Головного Отамана Симона Пет-
люри. На академію з'їхалися всі Відділи
Округи Південь, як теж громадянство з
ближчих околиць.

У цьому році наш Відділ делегував на
посвячення могил наших побратимів в
Австрії — побр. В. Петришина.

З ініціативи Відділу було влаштовано
в Бедфорді Свято Покрову. З цієї нагоди
приїхали до нас побратими з інших
ближчих місцевостей. Свято збагатилося
виступами нашого хору під керівництвом
сумівця Я. Мадилюса а гостинний виступ
дали п. Мирон Бучок з дружиною.

Члени нашого Відділу завжди прий-
мають участь у всіх акціях, які ініціюють
громадські організації Бедфорду як: де-
монстрації, пікетування та ін.

Уклав — М. Слободян

*

Застановляючися над пройденим шляхом і переглядаючи нотатки, скільки було вкладено праці, постає питання чи ж дійсно все так гладко було, як занотовано? Безперечно були і невдачі, але там де нічого не робиться невдач немає.

Громада наша в Бедфорді невелика, проте існує тут і Відділ СУБ і ОБВУ. СУМ, ОУЖ і Школа Українознавства. Існує хор, існує танцювальна група, вже з молодого покоління народженого на чужині. Всю цю суспільно-громадську працю розгортають українські патріоти, а серед них колишні вояки. Все ж вірять, що прийде момент, коли не словом а ділом зможуть знову послужити батьківщині. Вони цікавляться всіми, а не

Суспільна опіка

Не забували також наші побратими про інвалідів, хворих, яких відвідували в шпиталях і приватних помешканнях, опікувалися також емеритами. Цим займалися найбільше наші побратими: В. Петришин, А. Ципух і О. Романишин.

Побратими М. Мадилюс і Я. Ткачук навчають сумівців танців, побр. М. Слободян учить дітей у Школі Українознавства, побр. І. Джиджора є диригентом чоловічого хору та є учителем співу при ШУ. Інші побратими затруннені в товариському клубі «Червона Калина», який поступово починає ставати на ноги. Багато часу побратими приділяють пробам хору. Вже навіть мають свій власний

Нагороджені медалями за довголітню працю в ОБВУ (зліва до права) побр.: М. Слободян, В. Гуменюк, В. Петришин і М. Слободян. Посередині — ген. секретар ОБВУ пор. д-р С. М. Фостун і хор. Петро Кіщук організаційний референт ОБВУ.

тільки питаннями суспільно-громадсько-го життя.

Відділ, хоч і малочисленний завжди вив'язувався з обов'язків накладених Централією ОБВУ. Члени Відділу ширили між громадою літературу, вели перед у культурно-освітній праці.

марш — «Вперед Брати!» — музику до слів Миколи Вереса написав п. І. Джиджора.

Відділ, хоч немає власної бібліотеки, користується бібліотекою, що є при СУБ. Відділ є власником трьох портретів: Симона Петлюри, Тараса Чупринки та Івана

Франка, як також більшого розміру відзнаки ОБВУ. Маємо ми рівнож образ св. Покрови, роботи мистця-артиста Бориса Гагаринського.

Побіч гармонійної співпраці з громадськими організаціями Бедфорду, Відділ тісно співпрацює з сусідніми Відділами ОБВУ як: Велінгборо, Рашден, Нортгемптон, Кембрідж, Лютон. Всі вони належать до Округи Південь. Добрі відносини у нас і з Пітерборо та Лондоном.

Нам самим важко сказати, наскільки успішно була наша праця. Це видніше Централі ОБВУ. Проте маємо чисте сумління, що зробили все те, на що були

спроможні. Живучи в чужому оточенню борсаємося, щоб у ньому не потонути і нам допомагає в цьому надія, яку ми ледемо та віримо як писав Микола Верес:

»Ми ще повернемося — міцні, змужнілі,
Омиті хвилями морів чужих,
Дихнути свіжістю лугів Поділля,
Солодкі роси пити їх,
І сонця вкрасити бездонні ріки
Душі промерзлої у кожную грань.
О, ми повернемося, щоб вже довіку
Розлук не знати, ні вигнань!«

Опрацював І. Джиджора

ВІДДІЛ ОБВУ В БОЛТОНІ

У першій частині Альманаху ОБВУ, в якій була описана діяльність Відділів ОБВУ від 1949 р., до 1964 року, історія нашого Відділу закінчується на головуванні побратима В. Доскоча, але зазначено, що головою обрано побратима В. Грам'яка. До Управи обрано побратимів: В. Доскоч — заступник, І. Скрипець — секретар, І. Басюк — скарбник, В. Борецький — культурно-освітній референт, Д. Шарко — організаційний референт, І. Колісник — опіка хворими в Австрії. Контрольна Комісія: Г. Волюбаш — голова і побратими: Б. Головатий та М. Рудейчук — члени.

Протягом року Управа відбула 5 засідань та двоє спільних засідань з громадськими організаціями. Відсвятковано: Свято Героїв, Базар, Листопадовий Зрив, річницю митрополита А. Шептицького. Управа і членство брали активну участь в Окружному відзначенню 15-ліття існування ОБВУ, яке відбулося в Аштоні. Відбуто одні сходи з членством. На фонд Альманаху виділено з каси ф.20.00. Відділ нараховує 55 членів.

1965-66 рік

На сімнадцятих річних Загальних Зборах ОБВУ було обрано Управу в такому складі: побр. В. Грам'як — голова, побратими: Г. Пісковий — заступник, Г. Пивоварчук — секретар, І. Басюк — скарбник, І. Яцик — культурно-освітній референт, М. Брошко — організаційний референт, І. Жупник — допомога хворому в Австрії, Б. Дедів та Ф. Житко — члени. Контрольна Комісія: п-ні Анна Дзюбенківна (колишня учасниця Визвольних Змагань — 1917-18 рр.) — голова й побратими: М. Рудейчук та В. Бурій — члени.

Пляни Управи увінчалися успіхом. На протязі року Управа мала 5 засідань, одну Окружну Конференцію на якій був присутнім побр. д-р С. М. Фостун — генеральний секретар Централі, який і виголосив доповідь. Окрім того, Управа і членство брали участь у Крайовому Воляцькому З'їзді ОБВУ в Рочдейлі, а болтонський квартет виступав у мистецькій частині програми.

Відділ власними силами влаштував Свято Чорноморської флотії, відбулися двоє інформативних сходів з членством і влаштовано одну танцювальну забаву.

В цьому році приєднано одного члена. Загальний стан членства збільшився до 56.

1966-67 рік

На вісімнадцятих Загальних Зборах вибрано Управу в такому складі: побр. І. Гнида — голова, побратими: І. Павкнер — заступник, Г. Пивоварчук — секретар, І. Басюк — скарбник, С. Рудяк — культурно-освітній референт, М. Брошко — організаційний референт, М. Скочипець — допомога хворому і Г. Пісковий — член. Контрольна Комісія: п-ні Анна Дзюбенківна — голова та побратими Б. Головатий та В. Грабець — члени.

Під час року Управа відбула 12 засідань і 4 спільні з іншими організаціями, а члени Управи брали участь у двох конференціях, окружного характеру, які відбулися в Бері і Манчестері.

Відзначено свята: Піднесення прапорів на Чорноморській флотії й роковини бою під Бродами. Спільно з іншими відсвятковано річницю трагічної смерті С. Петлюри, Свято Героїв і Свято Покрову — Свято УПА. Члени брали участь в окружному відзначенню смерті Головного Отамана С. Петлюри в Олдгамі.

Всч. о. радник М. Ратушинський відправив Панахиду на могилах померлих членів нашого Відділу, а також за українських вояків, які згинували в боротьбі за незалежність України.

Старанням Управи, голова Централі сотник М. Білий-Карпинець, виголосив доповідь для членства і громадянства. Влаштовано два товариські вечори, на які прибули численно колишні вояки з дружинами та гості. На одному з них були присутні колишній дивізійний капелан всч. о. радник М. Ратушинський та сот. М. Білий-Карпинець. Обидва вечори пройшли вдало. Крім того Відділ влаштував велику танцювальну забаву, на якій обрано королевою краси п-ну Богданну Грабець. Організовано дві поїздки, — одну до сумівської оселі Тарасівки, а звідтіля до Ноттінгхаму, де відбулася зустріч з членами Ноттінгхамського Відді-

лу та громадянством. Опісля учасники відвідали музей ім. Провідника ОУН — Степана Бандери. Ця подорож напевно залишиться в пам'яті присутніх на довгі роки. Метою другої подорожі був Крайовий Вояцький З'їзд до Галіфаксу. Спільно з Управою Осередку СУМ були влаштовані вишивані вечорниці. Управа і членство брали активну участь у всіх імпрезах улаштовуваних болтонською громадою. Управа рівнож вела посилену акцію приєднання нового членства й у висліді в тому році Відділ мав 65 членів.

1967-68 рік

На дев'ятнадцятих Загальних Зборах Відділу було вибрано Управу в такому складі: всч. о. радник М. Ратушинський — почесний голова Відділу, побр. І. Гнида — голова, побратими: Ф. Житко — заступник, Г. Пивоварчук — секретар, І. Басюк — скарбник, С. Рудяк — культурно-освітній референт, М. Брошко — організаційний референт, Т. Калита — допомога хворому та Б. Головатий і В. Грабець — члени. Протягом року відбулися 11 засідань Управи та 4 засідання з іншими організаціями. Були також два окружні засідання з участю членів Управи.

Управа брала участь в Окружному Святі 25-річчя УПА, а також в Окружному Святі Героїв у Рочдейлі. Святочними сходами відзначено Свято моря, влаштовано концерт і забаву на яких Відділ гостив співачок з Франції: Уляну Чайківську і Одарку Андріїшин. Був улаштований великий осінній бал з буфетом і несподіванками, а також танцювальна забаву на якій вибрано королевою краси п-ну Оксану Буру.

Всч. о. радник М. Ратушинський, на прохання Управи відправив Панахиди за померлих членів. Зорганізовано поїздку на Крайовий Вояцький З'їзд до Галіфаксу, а другу поїздку до Рочдейлю на Свято Героїв. Управа як і завжди приймала активну участь у всіх починах громади. Рівнож члени Відділу багато працювали при будові залі місцевого Відділу СУБ. На протязі року Відділ закупив образ до нашої церкви, купив для бібліотеки книжку «Історія Українського Війська», жертвував гроші для Централі ОБВУ.

Вділено одноразову допомогу хворому, а також пожертви на інші цілі. Були приєднані три нові членів, що й збільшило Відділ до 68 осіб.

1968-69 рік

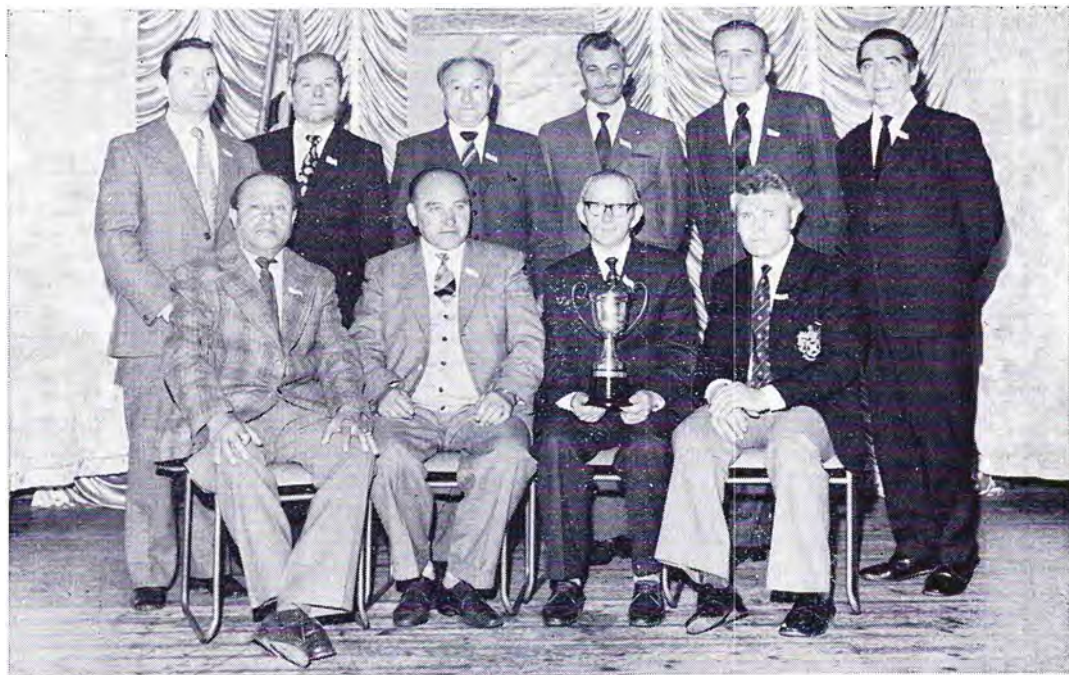
На двадцятих Загальних Зборах була обрана Управа в такому складі: всч. о. радник М. Ратушинський — почесний голова, побр. Б. Головатий — голова, побратими: І. Павкнер — заступник, Г. Пивоварчук — секретар, І. Басюк — скарбник, С. Рудяк — культурно-освітній референт, В. Вичівський — організаційний референт, Г. Пісковий — допомога хворому. Контрольна Комісія: п-ні Анна Дзюбенківна — голова, побратими: О. Я. Боднар та Т. Грабець — члени. Відбулися 8 засідань і дві конференції окружного характеру.

Силами нашого Відділу було влаштовано: День Чорноморської фльоти та річницю бою під Бродами. Всч. о. радник М. Ратушинський відправив Панахиду за померлих членів нашого Відділу, а також за всіх вояків. Члени брали

участь у Святі Державності, влаштованому в Лондоні, в Окружному Святі Героїв у Рочдейлі і у відзначенні 25-річчя І УД УНА, що відбулося в Манчестері. Управа і члени брали участь у Крайовому Вояцькому З'їзді в Лестері. Зорганізовано три поїздки: одну на згаданий З'їзд, а дві на окружні відзначення. Відбуто одну зустріч з членством, улаштовано дві танцювальні забори. На одній з них вибрано королевою краси п-ну Любу Бريدун. Управа постійно втримувала тісний контакт з Централєю. Стан членства — 67.

1969-70 рік

На двадцять перших Загальних Зборах обрано Управу в такому складі: всч. о. радник М. Ратушинський — почесний голова, побр. Б. Головатий — голова, побратими: І. Довбенюк — заступник, Г. Пивоварчук — секретар, І. Басюк — скарбник, М. Рудейчук і С. Рудяк — культурно-освітні референти, П. Кобрин — суспільна опіка, М. Скочипець — кольпортер видань ОБВУ. Контрольна Комі-

*Управа Відділу ОБВУ в Болтоні з перехідною чашою ОБВУ в 1975 році.
Немає на світліні побр. В. Вичівського.*

сія: п-ні Анна Дзюбенківна — голова, побратими: О. Я. Боднар та Ф. Житко — члени. Протягом року Управа мала 10 засідань, 2 з церковним комітетом і 2 з іншими громадськими організаціями. Управа займалася розпродажем льотерійних квитків, що їх прислала Центральна ОБВУ, розпродувала журнал «Сурма» та поезії М. Вереса — «В чужинних приплавах». Розповсюджувала також відзнаки ОБВУ та краватки.

Власними силами було відмічено: День моря, 20-річчя І УД УНА і 20-ліття існування Відділу в Болтоні з побратимським обідом, мистецькою частиною і забавою при участі 200 осіб. Відбуто одні ширші сходи з членством, на яких інформувалося про посвячення вояцького цвинтаря в Італії.

На відзначення 25-ліття ІУД УНА і 20-ліття Відділу запрошено колишнього дивізійного капеляна всч. о. радника М. Ратушинського та сот. М. Білого-Карпинця. В своїй промові о. радник згадав про пройдений шлях дивізійників, включно з полоном, а голова ОБВУ навітлив завдання комбатантської організації на чужині. На згаданому святі драматичний гурток колишніх вояків з Рочдейлю, під керівництвом п. І. Куртяника поставив сатиричну інсценізацію на дві дії: «Нещастя в хаті». Місцевий хор «Веселка» — диригент Г. Болюбаш, звеличав свято вояцькими піснями. Описля відбулася танцювальна забава на якій грала місцева оркестра під керівництвом М. Тимчишина.

Управа брала участь в окружній академії, 25-ліття бою під Бродами в Олдгамі. Під час Зелених Свят делегація з чотирьох осіб взяла участь у Панахиді в Манчестері, на могилі колишнього душпастиря о. А. Маркевича, на якій зложено вінок. Зложено також вінки на могилах побратимів Романа Керницького і Данила Михайлечка. Влаштовано одну забаву з вибором королеви. Нею була п-на Ліля Бей. Спільно з іншими організаціями відзначено Свято Героїв та 20-ліття смерті Т. Чупринки. Всч. о. радник М. Ратушинський відправив Панахиди за всіх померлих членів Відділу та за всіх тих які полегли за волю батьківщини. Зорганізовано дві поїздки: на академію в Олдгам та

до Бадфорду на Крайовий Вояцький З'їзд. Приєднано двох нових членів. Відділ нараховує 69.

1970-71 рік

На двадцять других Загальних Зборах обрано одноголосно головою побратима І. Довбенюка, Почесним головою і далі залишився всч. о. радник М. Ратушинський, до Управи ввійшли побратими: Б. Головатий — заст. голови, Г. Пивоварчук — секретар, І. Павкнер — скарбник, Т. Калита — культурно-освітній референт, І. Басюк — організаційний референт, М. Скочипець — кольпортаж видань ОБВУ, І. Роздзябек і М. Рудейчук — члени. Контрольна Комісія: побр. Ф. Житко — голова, побратими: В. Янківський і П. Вичівський — члени.

В діловому році відбулись 9 засідань Управи. Члени Управи брали завжди участь в окружних засіданнях і конференціях, а також у інших засіданнях громадських і церковних організацій.

Власними силами відзначено річницю бою під Бродами, Свято моря з прийняттям і концертом та забавою з участю 200 людей. Святкове слово на цьому святі виголосив пор. д-р С. М. Фостун, а в мистецькій частині програми приймали участь танцювальна група з Лій, дуєт сестер Юркових з Бері та дуєт брата і сестри Лесевих з Рочдейлю.

Спільно з іншими організаціями, за ініціативою Відділу було відзначення: 20-річчя смерті ген. Т. Чупринки, Свято Героїв, Свято Покрову — Свято УПА та річницю смерті Степана Бандери. Управа і членство брали участь у двох академіях окружного характеру: 25-ліття бою під Бродами і 20-ліття смерті ген. Т. Чупринки, а також були на доповіді, яку виголосив майор Юрій Тис-Крохмалюк з Америки у Манчестері.

Зорганізовано дві поїздки: на Крайовий З'їзд Вояцтва до Лестеру, а другу на академію до Олдгаму. На Побратимській Зустрічі, що відбулась у Манчестері від нашого Відділу взяли участь 30 осіб. Два члени Управи були присутні на відзначенню 25-річної діяльності голови ОБВУ, сотника М. Білого-Карпинця.

Влаштовано дві танцювальні забави, одну з вибором королеви краси, якою була вибрана п-на Оксана Бура.

На протязі року Управа розпродувала журнал «Сурмач», поезії М. Вереса (продано 10 книжок) 5 примірників «Історії Дивізії» «Галичина», 22 англomовні книжки генерал-полк. Павла Шандрука, 15 відзнак, 6 краваток, 500 льотерійних квитків Централі. Відділ не мав жодних заборговань супроти Централі. Приєднано два нових члени. Тепер Відділ нараховує 71 член.

1971-72 рік

На двадцять третіх Загальних Зборах була обрана Управа Відділу в такому складі: побр. І. Довбенюк — голова, почесний голова всч. о. радник М. Ратушинський, побратими: І. Павкнер — заступник голови, Г. Пивоварчук — секретар, З. Предко — скарбник, М. Рудейчук — культурно-освітній референт, Г. Пісковий — організаційний референт, І. Роздзябек — кольпортаж видань ОбВУ, Т. Калита і А. Демкович — члени. Контрольна Комісія: побр. Ф. Житко — голова, побратими: В. Янківський і В. Вичівський — члени.

Управа відбула 10 засідань і чотири спільних. Чотири члени брали участь в Окружній Конференції, що відбулася в Рочдейлі. Члени Управи рівнож брали участь у трьох маніфестаціях (двох у Лондоні, і в Болтоні).

Власними силами Відділ відзначив: Свято моря з товариською забавою та річницю бою під Бродами, а спільно з іншими організаціями: Свято Героїв, Свято Покрову — Свято УПА, Листопадовий Чин і Базар. Управа і членство брали активну участь в окружних і крайових імпрезах, як рівнож були на Побратимській Зустрічі, та Крайовому З'їзді ОбВУ в Манчестері.

Всч. о. радник М. Ратушинський відправив, як і попередніх років Панахиди за померлих членів Відділу та поляглих воїнів у боях за волю України.

Влаштовано три танцювальні забави, на одній з них вибрано королевою краси п-ну Ірину Гавришко. Вона здобула місце — першої княжни ОбВУ на В. Британію.

Відбуто одні сходини з членством. Управа продавала книжки: «Історія дивізії» «Галичина», «Плем'я непокірних» д-ра С. М. Фостуна, розпродала льотерійні квитки та краватки ОбВУ.

Двом хворим нашого Відділу уділено одноразову грошову допомогу, як рівнож відвідувано хворих у шпиталях і домах. Стан членства — 71.

1972-73 рік

На двадцять четвертих Загальних Зборах вибрано Управу на чолі з почесним головою Відділу всч. о. радником М. Ратушинським. Управа відділу: побр. І. Довбенюк — голова, І. Павкнер — заступник, Г. Пивоварчук — секретар, З. Предко — скарбник, Л. Бучинський — культурно-освітній референт, Г. Пісковий — організаційний референт, І. Роздзябек — кольпортаж видань ОбВУ, І. Басюк, М. Скопичець і М. Тимчишин — члени. В короткому часі побр. І. Басюк перебрав скарбництво від побр. З. Предка і провадив його до кінця каденції. Контрольну Комісію очолив побр. Ф. Житко, побратими: І. Скрипець та В. Вичівський — члени. Управа відбула 5 засідань і 4 спільні. Власними силами відзначено: річницю бою під Бродами, Свято моря зі спільним обідом, мистецькою частиною і танцювальною забавою. Спільно відзначено: Свято Героїв, 30-річчя УПА, на якому був присутній заступник голови Централі — інж. Т. І. Кудлик, який виголосив святкову доповідь на тему: «У 30 річницю постановня слави», яку почав словами князя Святослава Завойовника: «Нам або жити з перемогою, або славно полягти, як слід хоробрим мужам».

Члени Управи брали участь у демонстрації, яка відбулась у Лондоні. Управа разом з членством були присутні на Побратимській Зустрічі в Галіфаксі. Влаштовано три танцювальні забави, на одній з них вибрано королевою краси п-ну Любу Лохман.

За вірцеву працю наш Відділ у цьому році одержав переходову чашу ОбВУ. Як і попередньо всч. о. радник М. Ратушинський відправив Панахиди за померлих членів нашого Відділу і за все українське воцтво, що згинуло в боротьбі з ворогом.

Двом хворим членам надано одноразову допомогу (грошову) та відвідано хворих у шпиталях і в приватних домах.

До продажу були у нас: «Історія дивізії» «Галичина», «Звідуни степових когорт». Були розпродані 500 льотерійні квитки ГУ і 80 поштівків з нагоди 30-річчя УПА.

Стан членства в цьому році зменшився до 61. Два члени виїхали, а вісім, які не сплачували членських вкладок, були викреслені з реєстру на власне бажання.

сід: побр. Ф. Житко — голова, побратими: І. Довбенюк та І. Скрипець — члени.

Управа на протязі року мала 10 засідань і 4 спільні. В цьому році Управа запланувала довести до порядку могили друзів та поставити на них надгробні плити. Голова за згодою Централі ОБВУ і в порозумінню із членами Управи докооптував до складу Управи І. Купника.

Власними силами відзначено: Свято мсря, бою під Бродами, Свято Покрову і 30-ліття І УД УНА, з побратимським обі-

Член Головної Управи ОБВУ побр. Михайло Музика вручає перехідну чашу ОБВУ голові Відділу побр. І. Довбенюкові в 1973 році.

1973-74 рік

На двадцять п'ятих Загальних Зборах Відділу, що його почесним головою є всч. о. радник М. Ратушинський, була обрана Управа в такому складі: побр. І. Павкнер — голова, побратими: Г. Болюбаш — заступник, Г. Пивоварчук — секретар, М. Федішин — скарбник, Л. Бучинський — культ-освітній референт, І. Басюк — організаційний референт, П. Юцишин — кольпортер видань ОБВУ, А. Демкович, Г. Пісковий — члени. Контрольна Комі-

дом, мистецькою частиною і танцювальною забавою. Спільно з братніми організаціями, та з ініціативи Відділу, відбуто: Свято Героїв, на якому обширну і цікаву доповідь виголосив запрошений гість, член ГУ сотник І. К. Гвоздик, а жіночий хор з Манчестеру під диригентурою п-ні М. Цебрій проспівав кілька пісень і цим звеличав згадане свято. На відзначенню 30-річчя постанови І УД УНА, після молитви проведеної кол. капеляном всч. о. радником М. Ратушинським, дивізійники з дружинами і гостями засіли до спільної

трапези приготованої панями Гуртка ОУЖ, а достойний гість з Німеччини, полк. Євген Рен-Побігущий, виголосив доповідь про генезу І УД та її значення для українських змагань за державну незалежність. Опісля побратими з хору «Гомін» — В. Сверлюк та І. Туїшин у супроводі піаніста В. Джонсона забавляли присутніх чудовим виконанням пісень.

Управа і члени Відділу брали активну участь у Побратимській Зустрічі, Крайовому З'їзді в Манчестері та в маніфестації в Лондоні.

Всч. о. радник М. Ратушинський відправив Панахиди за всіх померлих членів і вояків, які загинули на фронтах під час другої світової війни, а також за спокій душі померлого голови Централі ОБВУ — сот. М. Білого-Карпинця. Голова Відділу і два члени були присутні на його похоронах у Лондоні. Остання наша зустріч з колишнім головою ОБВУ була тоді, коли він у липні 1972 року вручив переходову чашу (в Рочдейлі), за вірцеву працю нашого Відділу.

В тому році приступлено до впорядкування могил померлих друзів. На пам'ятники була перепроваджена збірка, яка принесла гарний вислід. Продовж року відійшли від нас у вічність два члени Відділу В. Грабець (нар. 24. 4. 1921 р.) і С. Рудяк (нар. 5. 4. 1921 р.). Управа зі смутком відпроварила їх на вічний спочинок, а на їхніх могилах були складені вінки. Приєднано одного члена. Стан членства — 60.

1974-75 рік

На 26 зборах Відділу почесним головою якого є всч. о. радник М. Ратушинський, була обрана Управа в такому складі: побр. І. Павкнер — голова, побратими: Б. Головатий — заступник, Г. Пивоварчук — секретар, М. Федішин — скарбник, М. Рудейчук — культурно-освітній референт, Г. Пісковий — організаційний референт, І. Роздзябек — кольпортер видань ОБВУ, З. Предко, М. Брошко і Л. Бучинський — члени. Контрольна Комісія: побр. А. Демкович — голова, побратими: А. Демкович та Вичівський — члени.

Управа Відділу на протязі року мала 9 засідань і три спільні з нашими громадськими організаціями та була заступлена

на засіданні окружного характеру. На початку нової каденції Управа запланувала посвятити п'ять готових, уже поставлених плит-пам'ятників, набути прапор ОБВУ, що й було зроблено. Всч. о. радник М. Ратушинський посвятив пам'ятники, на які дали свої щедрі внески 115 осіб. Також набуто і посвячено новий прапор ОБВУ, що його виготовила пані О. Роснецька з Ноттінгхаму.

Власними силами відзначено 30 річницю бою під Бродами та 25-ліття ОБВУ. Всі інші імпрези Відділ відзначував разом з іншими громадськими організаціями. Члени Відділу брали участь у маніфестаціях та протестаційних вічах. Відбуто одні сходи з членством інформативного характеру. Влаштовано три танцювальні заходи, на одній з них вибрано королевою краси п-ну Віру Доскок. Відділ брав участь у Побратимській Зустрічі і Крайовому Вояцькому З'їзді в Манчестері. На Загальних Зборах Централі СБВУ, які відбулись у травні 1974 року в Ноттінгхамі, наш Відділ вдруге (на протязі трьох років) був нагороджений переходовою чашею, яку через рік мав передати йому Дарбівський Відділ ОБВУ.

Всч. о. радник М. Ратушинський відправив Панахиди за померлих членів і українських вояків. Члени Управи відвідували хворих у шпиталях. Два члени відновили своє членство, а один член приєднався, збільшуючи число членства до 63. Тим молодим членом ОБВУ став побратим М. Габрій, вояк британської армії і син покійного члена І. Габрія. Відділ розраховувався повністю з Головною Управою за всі переслані матеріяли й ніяких заборговаг перед нею немає.

Два члени з нашого Відділу брали участь у посвяченні прапору ГУ ОБВУ. Проводилася збірка на Харитативний Фонд ОБВУ, яка дала £91.00. Продовжувалася рівнож збірка на надгробні пам'ятники на могилах членів Відділу.

У відзначенню 25-ліття ОБВУ та в посвяченні прапору поєднаного з побратимським обідом, узяли участь понад 200 осіб, колишніх вояків з дружинами і гістьми. Свято відкрив побр. Б. Головатий та керував програмою. Відтак відбулася врочиста церемонія передачі посвяченого прапору що його вручив інж. Т. І.

Кудлик — голові нашого Відділу побратиму І. Павкнеру, який у свою чергу передав його наймолодшому побратимові М. Габрієві. З нагоди цього великого свята, виступав зі словом колишній капелян всч. о. радник М. Ратушинський. Він підкреслив, що посвячений прапор завжди об'єднував усіх вояків як у минулому, під час війни, так єднатиме їх і тепер, у цивільному житті. Опісля був зачитаний перебіг праці Відділу за 25 років, який виготовив побр. Б. Головатий. Від Централі промовляв побратим інж. Т. І. Кудлик, висловлюючи признання нашому Відділові та насвітлив важливість комбатантської організації для нас на вигнанні.

На протязі цього року відійшли у вічність три активні члени Відділу: Володимир Харлевич, Ілько Габрій і п-ні Анна Олексівна Дзюбенківна — учасниця Визвольних Змагань. Стан членства на кінець року — 60.

1975-76 рік

На зборах обрано нову Управу в такому складі: побр. І. Павкнер — голова Почесним головою і надалі залишився всч. о. крил. М. Ратушинський, до Управи увійшли побратими: Т. Калита, В. Вичівський, Г. Пивоварчук, М. Федішин, М. Рудейчук, Д. Шарко, І. Роздзябек, М. Перепічка. Заступниками побратими: Г. Пісковий і П. Гнатюк. Контрольна Комісія: побр. В. Янківський — голова, В. Бурій, А. Демківч — члени. Управа на протязі року відбула 9 засідань і 4 спільні та одне окружного характеру.

З культурно-освітньої ділянки, власними силами відзначено: Свято моря, річницю бою під Бродами. Разом з іншими організаціями, але з ініціативи Відділу були влаштовані: Свято Героїв, Свято Покрову, відзначено річницю голоду в Україні, спільно з Легіоном С. Петлюри. Відбуто інформативні сходи з членством, відправлено аПнахиди за померлих і поляглих.

Влаштовано три забави. На одній з них обрано королезою краси п-ну Льюрен Янківську. Влаштовано поїздки до Відділу ОБВУ в Скаторпі, другу на Вояцький З'їзд у Манчестері й Побратимську Зустріч. За віддану працю для ОБВУ були

відзначені медалями і грамотами побратими Б. Головатий і Г. Пивоварчук. У цій каденції поставлено шостий пам'ятник на могилі побратима М. Гречки.

Відділ, як і попередньо немає заборгованості супроти ГУ ОБВУ. Стан членства — 60.

1975-76 рік

27 Річні Загальні Збори Відділу ОБВУ відбулися 27 березня 1975 року, й у висліді нарад і голосування, на каденційний 1975-76 р., обрано його керівні органи в такому складі: І. Павкнер — голова, і всч. о. крил. Михайло Ратушинський — почесний голова.

До Управи були обрані: побр. Т. Калита, В. Вичівський, Г. Пивоварчук, М. Федішин, М. Рудейчук, Д. Шарко, І. Роздзябек і М. Перепічка. Заступниками членів Управи обрано побр. Г. Піскового і П. Гнатюка.

Триособова Контрольна Комісія: побр. В. Янківський — голова і члени побр. А. Демківч і В. Бурій.

На протязі каденційного року Управа відбула 9 засідань і 4 з управами братніх установ та одне окружне засідання.

Культурно-освітньою ділянкою завідував побр. М. Рудейчук. Відзначено святковою академією роковини Бродів, Чорноморської фльоти. За ініціативою ОБВУ, разом з іншими громадськими установами, відзначено Свято Покрову, Свято Героїв та Свято УПА.

У відзначенні роковин 7 млн. жертв голодової смерті під большевицькою займанщиною в Україні, співініціаторами була Управа Легіону Симона Петлюри. З ініціативи Управи ОБВУ, всч. о. крил. М. Ратушинський відслужив Панахиди за всіх поляглих у боях українських вояків різних формацій і військ та відійшовших у вічність членів місцевого Відділу ОБВУ.

Відбуто одні інформативні сходи членів, відвідувано хворих у шпиталях і приватних домах; улаштовано три танцювальні забави й одну з вибором королеви краси, якою обрано п-ну Морін Янківську, котра згодом брала участь у конкурсі Крайового Вояцького З'їзду в Манчестері. Зорганізовано на згаданий Вояцький З'їзд до Манчестеру і на това-

риську Побратимську Зустріч комбатантів до Стокпорту.

Управа Відділу була активною в усіх льокальних імпрезах, як також активізувалась на зорганізованому Вояцькому З'їзді й улаштувала побратимські зустрічі у Болтоні. На одній такій зустрічі, Відділ ОБВУ з Дарбі, передав для нашого Відділу переходову чашу, що її вручив до рук голови нашого Відділу побр. І. Павкнера голова Централі ОБВУ хор. інж. Т. І. Кудлик. Ця чаша, за яку змагались довгі роки попередні управи болтонського Відділу ОБВУ, була нам нагородою за трирічну зразкову комбатантську працю, що піднеслась із своєрідного застою за головування побр. І. Павкнера.

На згаданій місцевій побратимській зустрічі, Головна Управа ОБВУ відзначила медалями за взірцеву й довголітню працю в нашій комбатантській організації двох членів болтонського Відділу, побр. Богдана Головатого і Григорія Пивоварчука.

Впродовж каденційного року Управи, споруджено нагробну плиту-пам'ятник на гробі покійного побр. М. Гречки. Це була шоста з черги нагробна плита споруджена на опущених могилах наших побратимів по зброї, піклування над якими перебрала на себе Управа Відділу ОБВУ.

Стан членства Відділу — 62 члени. За всі одержані книжки і т. п., від Централі ОБВУ, Управа повністю розчислилась і жодних задовжень не було.

1976-77 рік

Слідуючі, 28 Річні Загальні Збори Відділу ОБВУ відбулися 28 березня 1976 р. Головою Управи обрано побр. І. Павкнера, і почесним головою всч. о. крил. Михайла Ратушинського, який на протязі десять років, як Почесний Голова і член Відділу, допомагав його Управам щирими порадами.

До Управи були обрані такі побратими: пор. О. Я. Боднар — заст. голови, В. Вичівський — секретар, М. Федішин — скарбник, Г. Пивоварчук — орган. референт, М. Тимчишин — культурно-освітній референт, З. Предко — референт суспільної опіки, П. Ющишин — референт опіки над могилами, М. Перепічка — кольпортер видань ОБВУ. Заступниками членів

Управи, обрано побр. М. Рудейчука і Г. Піскового. До Контрольної Комісії увійшли побр. В. Янківський — голова, побр.: В. Доскоч і В. Глаголюк — члени.

Делегатами на Загальні Збори Централі обрано побр.: Б. Головатого, І. Павкнера і В. Янківського.

У каденційному році Управи відбулися п'ять засідань, чотири з братніми установами і одне засідання окружного характеру. Відзначено свято Чорноморської фльоти, а після академії відбулася танцювальна забава. Відзначено роковини брідського бою, на які опрацював реферат і виголосив його на тему «Броди і сучасна концепція визвольної боротьби» пор. О. Я. Боднар.

Спільно з управами братніх установ, відзначено Свято Покрову, академію призначену пам'яті Івана Франка, Листопадовий Чин, Крути і Базар. На протязі ділового року влаштовано три танцювальні забави. Одна із них була забавою з вибором королеви краси — п-ни Анни Геличак, яка згодом брала участь у конкурсі на Вояцькому Крайовому З'їзді в Тарасівці.

Члени болтонського Відділу ОБВУ брали участь у відзначенні 50-ліття трагічної смерті Головного Отамана військ УНР сл. п. Симона Петлюри в Манчестері. Взяли участь у Побратимській Зустрічі в Тарасівці і включилися до маніфестації під будинком папської делегації в Лондоні. Два члени Управи були присутні на пленаному засіданні Патріархального Комітету ПУКЦ яке відбулось у Лондоні. Організовано також автобусну поїздку на конференцію АБН.

Аналогічно до попереднього року, на прохання членів Управи всч. о. крил. М. Ратушинський відслужив Панахиду за впавших українських вояків і за покійних членів нашого Відділу.

Голова Управи побр. І. Павкнер входив до складу журі вибору королев краси в Аштоні, Блякбурні і Стокпорті. А згодом, голови відділів названих місцевостей брали участь у журі в Болтоні. У діловому році Управи Відділу, Головна Управа ОБВУ нагородила медалею за довголітню і зразкову працю побр. І. Павкнера.

Заходами Управи споруджено шість нагробних плит-пам'ятників на опущених

могилах наших друзів по зброї, членів і нечленів ОБВУ. Набуто новий комбатантський прапор, закуплено машинку до писання і умебльовано приміщення власної канцелярії Відділу яка приміщується в будинку Відділу СУБ. За всі нам прислані Головною Управою книжки і т. п., наш Відділ вповні розплатився.

При закінченні ділового року Управи, Відділ мав 60 членів.

1977-78 рік

29 Річні Загальні Збори відбулися 27 березня 1977 р. Головою Управи Відділу ОБВУ поновно обрано побратима І. Павкнера, а почесним головою всч. о. крил. М. Ратушинського. Управу Відділу на каденцію ділового року, обрано в такому складі: побр. пор. О. Я. Боднар — заст. голови, Г. Пивоварчук — секретар, М. Федішин — скарбник, М. Тимчишин — культурно-освітній реф., З. Предко — реф. суспільної опіки, М. Перепічка —

організаційний референт, І. Казимир — кольпортер видань ОБВУ, П. Кобрин — реф. опіки над могилами. Заступників членів Управи не обирали.

До Контрольної Комісії увійшли побр.: В. Янківський — голова, побр. В. Доскоч і В. Глаголюк — члени.

У каденційному році відзначено свято Чорноморської фльоти, Свято Героїв та 33 роковини боїв під Бродами; Свято Покрову, роковини УПА і 18 роковини трагічної смерті Провідника ОУН Степана Бандери. Академії на Свято Покрову, УПА, і роковини смерти бл. п. Степана Бандери, влаштовано заходами управ усіх братніх установ.

Реферати на день Чорноморської фльоти і Свято Покрову опрацьовував і виголошував побр. пор. О. Я. Боднар.

Відбулися чотири танцювальні заходи, а в тому числі одна з вибором королеви краси Відділу — п-ни Анни Лохман. Вона брала участь у Крайовому Вояцькому З'їзді. За ініціативою побр. М. Тимчиши-

Голова Округи ОБВУ побр. Богдан Головатий вручає подарунок полк. Євгену Ренові в часі його відвідин болтонської громади. Позаду зліва побр. І. Павкнер голова Відділу і побр. Григорій Болюбаш заступник голови.

на, влаштовано Меланчин і Василівський вечір. Коротке резюме традиційного відзначування Меланки і Василія на рідних землях, з'ясував пор. О. Я. Боднар в українській і англійській мовах. Голова Відділу побр. І. Павкнер, входив до журі вибору королев краси в Лій, Аштоні і Блякбурні, а відтак голови відділів названих місцевостей творили склад журі при виборі королев краси Відділу ОБВУ в Болтоні.

За ініціативою Управи відбулася в нашій громаді доповідь сотника УПА д-ра Богдана Крука-Мельодії на тему «УПА та її дії». Члени Управи відвідували хворих по шпиталях і приватних домах. Заст. голови побр. О. Я. Боднар, виступав з рефератами або доповідями не тільки в Болтоні, але також у Рочдейлі і в Бері.

За головства побр. І. Павкнера, того року поживалася праця не тільки на внутрішньому відтинку, але також позначилася і на зовнішньому секторі комбатантської діяльності Управи Відділу. За ініціативою пор. О. Я. Боднара і члена Головної Управи ОБВУ М. Музики, пороблено заходи до нав'язання співпраці з Британським Легіоном. У переговорах з Управою згаданої організації брали участь побр. О. Я. Боднар і побр. З. Предко. У висліді переговорів, між нашою а їхньою комбатантською діяльністю, виявилися доволі широкі розходження і з тієї причини між нами не дійшло до дійсної співпраці. Однак наступило своєрідне наближення. І на тій платформі, існує наша співпраця з окремими визначнішими членами Британського Легіону.

Того ж року, репрезентаційна група нашого Відділу, яку очолював пор. О. Я. Боднар, взяла участь у параді «Ремембранс дей» під власним комбатантським прапором і українською командою. Прапороносцем був побр. З. Предко. Заст. голови дав інтерв'ю заст. редактора місцевої газети «Болтон Івнінг Ньюс», хто це такі українські комбатанти та за що вони боролися проти насильства комуністичної системи в Україні, а відтак згадана газета написала про участь українських бувших вояків у параді.

Управа Відділу переводила збірку на Харитативний Фонд Централі ОБВУ і розпродала всі книжки «Шляхами смер-

ти» автора пор. д-ра С. М. Фостуна, «Вісті Комбатанта» і льотерійні жетони. За всі книжки і журнали Управа вповні розчистилася з Головною Управою ОБВУ.

При кінці ділового року членство Відділу начисляло 61 бувших старшин, підстаршин і вояків.

1978-79 рік

30-ті Річні Загальні Збори Відділу ОБВУ відбулися 2 квітня 1978 р. Головою Управи обрано побр. Івана Павкнера, а почесним головою Відділу всч. о. крил. Михайла Ратушинського. На каденційний рік Управи були обрані такі побратими: пор. Осип Ярослав Боднар — заст. голови, Григорій Пивоварчук — секретар, Михайло Федичин — скарбник, Володимир Грамяк — культурно-освітній референт, Микола Перепічка — організаційний референт, Іван Казимир — кольпортер видань ОБВУ, Петро Кобрин — референт опіки над могилами. Заступників членів Управи не обрано.

До Контрольної Комісії увійшли побр.: Володимир Янківський — голова, Володимир Доскоч і Василь Вичівський — члени. Делегатами на Загальні Збори Централі, обрано побр. Богдана Голова-того і І. Павкнера.

У звітному році Управа відзначила слідуючі свята: Чорноморської фльоти, роковини брідської кампанії за власною ініціативою. Спільно з братніми установами відзначено Свято Героїв, Свято УПА і 19 роковини смерті Повідника Степана Бандери.

У відзначенні Свята Героїв, святкову доповідь опрацював і виголосив пор. д-р Святомир М. Фостун. А на академії відзначення 34 роковин боїв під Бродами, реферат на тему «Броди в формуванні продовжування визвольної боротьби», опрацював і виголосив побр. О. Я. Боднар.

У мистецькій частині свята Героїв виступав хор «Гомін» з Манчестеру. А в мистецькій частині відзначення роковин Бродів і на роковини трагічної смерті сл. п. Провідника ОУН Степана Бандери, виступало музичне тріо «Конвалія». Так як попередніх років, відзначено Свято Покрову.

Заходами Управи ОБВУ влаштовано у Болтоні доповідь полк. Євгена Побігушчого-Рена і відзначено роковини Листопадового чину.

У діловому раці Управа влаштувала три танцювальні заходи. На першу були запрошені визначніші гості з Британського Легіону. На другій з черги заході з вибором королеви краси нашого Відділу, королевою краси обрано п-ну Софію Романців, яка брала участь на Вояцькому Крайовому З'їзді. Влаштовано новорічний обід і третю з черги заході на Меланчин вечір. Після новорічного обіду виступав репрезентативний хор «Гомін». Члени Управи й Відділу ОБВУ брали участь у маніфестації в Лондоні, а теж у Вояцькому З'їзді в Манчестері.

У травні того року, члени ОБВУ нашого Відділу брали участь в інавгураційному поході посадника міста під українською командою і комбатантським прапором. Український відділ комбатантів очолював пор. О. Я. Боднар. У листопаді, на «Ремембранс дей», такий відділ очолював дивізійний підстаршина побр. В. Янківський. Про участь українців на інавгурації посадника міста на параді «Ремембранс дей», писала льокальна преса та були в ній прихильні українцям коментарі її читачів англійців.

У звітному році відійшли у вічність три члени нашого Відділу, побр. М. Опрісник, М. Кухта і М. Мочерад.

Члени Управи відвідували хворих у шпиталях і приватних домах.

У каденційному році заст. голови пор. О. Я. Боднар виступав з доповіддю у Рочдейлі і з рефератом на академії відзначення 40-ліття трагічної смерті полк. Євгена Коновальця у Блякбурні. Він також полагоджував усі формальності відносно участі українських комбатантів у поході посадника міста і на параді «Ремембранс дей».

Всч. о. крилошанин М. Ратушинський відслужив Панахиду за впадших у боях українських вояків і членів ОБВУ які відійшли у вічність та посвятив одну надгробну плиту.

За всі надіслані книжки чи журнали Управа вповні розчислилась з Централю так як попередніх років. Стан членства Відділу при кінці року — 60 членів.

У заключенні потрібно підкреслити той факт, що за головства побр. І. Павкнера діяльність Управи Відділу ОБВУ в Болтоні проходила справно і ділово. Він не щадив труду і посвятив часу на переборення апатії деяких членів. У тактовному підході і розважному поступуванні в обличчі льокальних проблем, які подекуди виринали, він зумів їх розв'язувати. Так, що праця на внутрішньому і зовнішньому ділянках піднеслася на вищий рівень.

Співпраця з управами братніх установ, проходила в тісній і співзвучній гармонійності.

Опрацював Г. Пивсарчук — секретар Відділу

ВІДДІЛ ОБВУ В БІРМІНГґАМІ

Гурток ОБВУ в Бірмінгґамі був заснований у 1955 році, коли було виділено зв'язкового, побр. М. Ховзуна. В 1959 році роллю зв'язкового перебрав побр. В. Ковальчук, а за рік гурток цілковито припинив свою діяльність.

В 1964 році до Бірмінгґаму приїхав член Централі ОБВУ побратим П. Кіщук, виголосив доповідь у якій з'ясував потребу організації колишніх вояків та роздав членські заяви. Записалися 9 осіб, даючи

тим самим поновно почин дії гурткової ОБВУ. Зв'язковим обрано побр. М. Ховзуна. На протязі року зв'язковий приєднав ще дев'ять членів.

У 1966 році до нас приїхав знову побр. П. Кіщук та створив Відділ. Було обрано Управу в склад якої ввійшли: побр. М. Ховзун — голова, побратими: А. Саварин — секретар і В. Сопель — скарбник. Контрольна Комісія побр. Ю. Дидина — голова, побр. І. Ярема — член. Майже вся

праця Відділу ОБВУ проводилася спільно з СУБ. Відділ ОБВУ організував автобус на Округне Свято Покрову — Свято УПА, яке відбулось у Ноттінггамі. Відзначено власними силами 24 річницю відновлення самостійности України в 1941 році. Сальдо на кінець року становило £5.20.

В 1967 році на Загальних Зборах переобрано попередню Управу, на що погодилися присутні. Головою Контрольної Комісії вибрано побр. Ю. Дидина, а побратима А. Матвіїва — членом. У такому складі Управа працювала до 1973 року.

Члени Управи Відділу ОБВУ в Бірмінггамі. Зліва доправа: побр. Андрій Саварин — секретар, побр. Михайло Ховзун довголітній голова Відділу і побр. В. Сопель — скарбник.

Крім громадської праці у співдії з СУБ, Відділ запросив з доповіддю проф. В. Ша-яна на тему: «Історія українського війська». Відзначено Свято Героїв та Акт 30 червня. Після офіційної частини цієї імпрези відбувся концерт з участю мистецької групи з Кіддермінстеру, а в піз-ших годинах була танцювальна забава. Відсвятковано теж 25-ліття створення

І УД УНА і 50-ліття Січових Стрільців.

В 1968 році Відділ ОБВУ відзначив такі річниці: 25-ліття бою під Бродами, Свято Героїв, Свято Покрову (Округне Свято в якому Відділ брав участь і яке відбулось у Волвергамптоні). Самостійно відсвятко-вано: Листопадовий Чин, рівнож був організований автобус на Крайовий З'їзд який відбувся в Лестері.

В 1969 році Відділ самостійно відзна-чив Січневі Роковини, Свято Героїв у якому активну участь брало юнацтво СУМ. Два члени Управи брали участь в Округній Конференції, яка відбулась у

Ковентрі.

Рік 1970 не був успішним роком для нашого громадського життя з уваги браку приміщення. Тому всі імпрези були влаштовувані спільно з Відділом СУБ, а саме: Свято Героїв, 25-ліття УПА, Свято Покрову. Відбулась теж доповідь про українського філософа Григорія Сковоро-ду.

В 1973 році на Загальні Збори Відділу прибув побратим П. Кіщук — член Централі ОБВУ. Він виголосив доповідь на тему: «Важливість зорганізованого життя на чужині». Знову була переобрана до тогочасна Управа. Головою Контрольної Комісії вибрано побр. Ю. Дидина а побр. М. Пилипіва — членом.

В тому ж році в Бірмінгемі була влаштована академія окружного характеру, присвячена 30-літтю створення І УД УНА. На концертну частину були запрошені мистецька група з Дарбі і тріо «Конвалія». Це була одна з найкращих імпрез, яка відбулась у нашій громаді і, хоч члени Відділу багато попрацювали в її підго-

тові, їхні труди увінчалися повним успіхом.

Відділ завжди розпродував усі видання, які пересилала йому Головна Управа. В цьому відношенні не було застою, про що дбав побр. М. Ховзун. Він також був учасником кожної Окружної Конференції, яку влаштовувала Централя. Голова Відділу — побр. М. Ховзун теж їздив на Вояцькі Зустрічі і З'їзди крайового характеру.

Члени Відділу піклувалися і відвідували хворих протягом існування Відділу.

До того часу померли такі члени Відділу побратими: Ф. Мазурик, Іван Бринявський та Юліян Дидина. **Вічна їм пам'ять!**

ВІДДІЛ ОБВУ В БЛЯКБУРНІ

В 1965 році Відділ у Блякбурні відзначував 15-річчя свого існування. На протязі 1965 року в Управі працювали такі побратими: Микола Федак — голова та Володимир Підлиський, Левко Мицишин і Петро Прус — члени. Контрольну Комісію очолював побр. Василь Гелемей. В діловому році заходами Відділу були відзначені такі річниці: Бій під Бродами, Свято Покрову — Свято УПА, 50-ліття УСС та 15-ліття існування Відділу. Управа відбула кілька засідань, а також брала участь у спільних нарадах.

1966-67 рік

На Загальних Зборах, у присутності члена ГУ ОБВУ пор. М. Веремієнка і гостей, обрано Управу Відділу в такому складі: побр. М. Федак — голова, побратими: Л. Мицишин, В. Підлиський, П. Прус — члени. Головою Контрольної Комісії обрано побр. П. Гоголя, а побр. М. Присяжний — член.

Під час року Управа відбула кілька засідань. Постановлено набути прапор Відділу ОБВУ. Проте в касі не було грошей,

тому кошти його набуття покрив побратим М. Федак. Відзначено бій під Бродами, Свято Покрову — Свято УПА. Переведено збірку для побратима Я. Лушинця, який утратив зір.

1967-68 рік

В присутності десяти членів і кількох гостей обрано на Загальних Зборах Управу в такому складі: побр. М. Присяжний — голова, побратими: Л. Мицишин, М. Федак, В. Підянський, С. Дудар — члени. Контрольна Комісія: побр. В. Гриб — голова, побратим В. Гелемей — член. На протязі року Відділ самостійно відзначив: бій під Бродами, Свято Покрову — Свято УПА, 40-ліття смерті Головного Отамана С. Петлюри та роковини Івана Франка. Як також посвячено набутий прапор (всч. о. радник М. Ратушинський). Кумами були голови сусідніх Відділів ОБВУ: побр.: Іван Гнида, А. Сопків, М. Баран та В. Андрусишин, який у своєму слові подякував всч. отцеві від імені Управи за посвячення та кумам за участь.

1968-69 рік

У цьому році, як і в попередньому, Управу очолив побр. М. Присяжний, до Управи ввійшли побратими: Л. Мицишин і М. Федак. Контрольна Комісія: побр. В. Гриб і побр. Петро Гоголь — члени. Управа відбула кілька засідань самостійно та кілька з іншими організаціями, що існують у Блякбурні. Самостійно Відділ відзначив річницю Бродів та Свято Покрову — Свято УПА.

1969-70 рік

На Загальних Зборах була вибрана Управа в складі: побр. Петро Могила — голова і побратими: М. Федак, В. Підлиський, В. Гриб, Степан Дудар — члени. Був присутній член Головної Управи і Зв'язковий на нашу Округу — побр. Михайло Музика. Контрольну Комісію очолив побратим Ярослав Лоїш, побр. П. Гоголь — член. Управа відбула на протязі року

кілька засідань та була на нарадах інших громадських організацій. Як членство, так і Управа вклали багато труду в новонабутому громадському домі.

1970-71 рік

В присутності 12 членів і кількох гостей, на Загальних Зборах було обрано Управу в такому складі: побр. П. Могила — голова, побратими: М. Федак, В. Підлиський, В. Гриб і С. Дудар — члени. Контрольна Комісія: побр. Я. Лоїш — голова. Протягом року Управа відзначила річницю бою під Бродами, Свято Покрову — Свято УПА.

1971-72 рік

В цьому році Управу Відділу очолювали ті самі побратими, що й минулого року. Залишився і той самий голова Контрольної Комісії. Відсвятковано, як і попередньо кілька річниць самостійно, а член-

Члени Управи й члени Відділу ОБВУ в Блякбурні зі своїм посвяченим прапором. У першому ряді зліва направо: побр. М. Крупа — голова Відділу СУБ, побр. В. Підлиський — скарбник Відділу ОБВУ, побр. М. Федак — довголітній голова Відділу ОБВУ, побр. П. Мицишин — секретар і побр. П. Прус — культурно-освітній референт. Стоять зліва направо: побр. А. Собків, побр. І. Гнида, всч. о. крил. М. Ратушинський, побр. В. Андрусишин і побр. М. Баран.

ство приймало живу участь у праці громади.

1972-73 рік

На Загальних Зборах було обрано Управу в такому складі: голова — побр. П. Могила, побратими: М. Федак, В. Підлиський, В. Гриб і С. Дудар — члени. Контрольна Комісія: побр. Р. Ромахней.

Під час цієї каденції, по короткій вожкій недузі, в шпиталі, відійшов у вічність довголітній член Відділу ОБВУ, який теж належав до інших громадських організацій в нашій місцевості, та голова Контрольної Комісії Відділу — побр. Роман Ромахней. Друзі й побратими відпровали його на вічний спочинок. Також де-

легація нашої Управи приймала участь у похороні сл. пам. сотника М. Білого-Карпинця — голови Централі ОБВУ.

Треба зазначити, що Відділ окрім відзначування щороку національних річниць складав вінки на могилі Незнаного Вояка разом з місцевими англійськими комбатантами. Також кожного року Управа замовляла Службу Божу в наміренні українського народу та Панахиду за померлих членів Відділу і за поляглих вояків. Слід висловити признання усім побратимам за їхню відданість у праці для добра нашої невеликої громади, беручи до уваги, що ті самі люди несуть тягар і відповідальність за всю громадську роботу.

Микола Федак

ВІДДІЛ ОБВУ В БРАДФОРДІ

Брадфорд є одним з великих осередків українського поселення, а тому й Відділ ОБВУ є одним з великих, бо нараховує 165 членів.

Головою Відділу на 1964 рік обрано побр. пор. Миколу Веремієнка, а членами Управи були побратими: Т. Сисак, М. Попович, П. Татарин, Ф. Фарина, Г. Мельничайко, І. Шабат, І. Раїнчук, І. Ляйщук, М. Коваль та І. Сідельник. Контрольну Комісію очолив побр. М. Радьо, членами обрано побр.: пор. М. Якуб'яка і М. Федчишина. Заступниками побратими: Т. Черевка й М. Пилявський.

Управа відбувала засідання Відділу та брала участь у спільних засіданнях. У цьому році Відділ відзначив: Свято Героїв, 20-ліття бою під Бродами, Свято Покрову та 15-ліття заснування Відділу ОБВУ в Брадфорді. Зорганізовано дві заходи й одну прогулянку над море для членів Відділу та громадянства. Також зроблено технічну підготовку до Крайового Вояцького З'їзду, який відбувся у Брадфорді. Управа нашого Відділу була господарем З'їзду.

Суспільна опіка Відділу діяла як і попередньо (починаючи з 1949 року). Її ре-

ферент відвідував хворих у шпиталях і в домах, подаючи моральну й матеріальну допомогу. На цю ціль на протязі року було видано з каси £17.50. Пожертви Відділу на інші цілі становили £192.00 в тому £108.00 на будову залі Відділу СУБ. Загальні прибутки Відділу становили суму £1055.50, витрати — £1018.50. Сальдо на кінець ділового року — £37.00. Всі числа подаються в заокругленій сумі.

1965 рік

Стан членства зменшився в тому році до 158, зате членські внески сплатив 101 член, а на Загальні Збори прибули 47 членів і троє гостей. Як і попередньо, Централю ОБВУ репрезентував її голова сотник М. Білий-Карпинець. Нову Управу очолив поновно пор. М. Веремієнко, склад Управи: побратими — П. Татарин, В. Марків, І. Ревіляк, І. Раїнчук, Т. Сисак, М. Сливка, М. Коваль, М. Попович. Заступники: І. Черевка, П. Пилявський. Контрольна Комісія: голова — побр. М. Радьо, пор. М. Якуб'як і побр. М. Федчин — члени.

Управа відбула 5 своїх засідань і троє спільних з братніми організаціями. На спільних засіданнях узгоджувалася діяльність усієї громади, щоб уникнути непорозумінь. Відділ самостійно відзначив бій під Крутами, влаштовано вояцький вечір із товариською забавою, відправлено Панахиду за поляглих борців за волю України, відзначено 15 річницю смерти ген. Т. Чупринки, влаштовано Свято Покрову, влаштовано прощальний вечір преп. отцям: М. Ничці й Т. Олійнику та привітання нового пароха УКЦ о. Е. Кушки. Зорганізовано прогулянку над море та на Вояцький З'їзд до Рочдейлю. Управа взяла також участь в Окружній Конференції ОбВУ в Бранфорді та була рівночасно її господарем. Відділ вислав £38, як фундацію на Енциклопедію Українознавства та продав 8 мап «Галичина». Передплачував і кольпортував: «Вісті», «Сурмач», «Мілітарі Рев'ю». Суспільна опіка піклувалася хворими та уділяли їм допомогу. В тому році видано на цю ціль £51.00. Майно Відділу становить £99.00. Сальдо на кінець року — £96.00.

1966 рік

На Загальних Зборах Відділу був присутній 31 член і кілька гостей. Склад Управи: побр. пор. М. Веремієнко — голова, побратими: Г. Мельничайко, М. Попович, Т. Тисак, І. Шабат, І. Раїнчук, І. Ревіляк, М. Сливка, М. Коваль, І. Черевка і П. Пилявський — члени. Голова Контрольної Комісії — побр. М. Радьо, пор. М. Якуб'як, побр. М. Федчишин — члени.

На протязі року Управа відбула 7 засідань, 4 наради та 3 спільні наради. Стан членства зменшився до 155. Два виїхали, один вибув на власне бажання. Членські внески сплатили 60 членів.

Спільними силами були влаштовані такі імпрези: Крутянська академія з драмою на три дії — «Крути», річниця смерті генерал-хор. Т. Чупринки, влаштовано Свято Героїв окружного характеру. Відзначено Свято Покрову на якому гостем був оперовий співак маестро Мирослав Скала-Старицький з Парижа. Організовано дві прогульки, разом з УТКлюбом «Лиманом» і три товариські забави. За

старанням Відділу був відновлений драматичний гурток при Відділі під керівництвом О. Ковальчука. Цей драм-гурток дав 5 виступів з постановкою «Крути» та поставив комедію: «Сатана в бочці» в Бранфорді, Галіфаксі, Тодмордені і Дюсбері. Влаштовано дві доповіді. Відділ брав участь у зложенні вінка біля пам'ятника Незнаному Воякові.

На потреби Суспільної Опіки було виділено в цьому році £27.00. Крім того Відділ допомагав фінансово іншим громадським організаціям. Загальна сума допомог становила £64.00. Відділ передплачував і розповсюджував журнали військового характеру, як: «Сурмач» і «Вісті». Управа рівнож передплачувала американський військовий журнал «Мілітарі Рев'ю». Набуті дотепер книжки були передані до бібліотеки СУБ для загального користування. Вартість переданих книжок — £20.00.

Майно Відділу складається з різного канцелярйного устаткування: дві друкарські машинки (українська і англійська), мапи, портрети, відзнаки, прапори та різні дрібні речі на суму £98.00. Відділ має свою власну канцелярію за яку платить чинш Відділові СУБ. У цьому році прибутки становили: £697.00, витрати — £629.00. Сальдо £68.00.

1967 рік

У цьому році Відділ зменшився до 149 членів. Чотири члени виїхали, а два померли. 66 членів мають заплачені членські вкладки, 10 звільнено, через вік, решта залягає за рік і більше.

На Загальних Зборах був представник Централі ОбВУ — побр. д-р Святомир М. Фостун — генеральний секретар. Управу знову очолив пор. М. Веремієнко, до Управи ввійшли: побр. Т. Сисак, М. Попович, М. Сливка, І. Ревіляк, І. Шабат, І. Раїнчук, М. Маркович, М. Бачинський. Заступники: І. Черевка і І. Яцик. Контрольну Комісію очолив побр. М. Радьо, побр. М. Бахмат і пор. М. Якуб'як — члени.

На протязі року Управа відбула 7 засідань. В тому році припали багато поважніших річниць і тому Управа організувала їх з іншими громадськими органі-

заціями. Відмічено 25-ліття української національної революції, 25-ліття УПА, 25-ліття УКЦеркви у Брадфордї. Такі річниці як Свято Героїв, Броди і Свято Покрову-УПА були обмежені до відправлення Панахиди. Крім того були влаштовані дві доповіді які виголосили проф. В. Шаян і сотн. Є. Попівський. Відбувся один концерт з участю співачок з Франції — Одарки Андріїшин і Уляни Чайківської. Відбулися дві прогульки, влаштовано дві забави та відбулась постановка, що її поставив у Брадфордї драм-гурток з Тодмордену.

Управа зорганізувала поїздку на Крайовий З'їзд ОБВУ, взяла участь у зложенні вінка на могилу Незнаного Вояка. Відділ брав участь у тереновому Святі Державності в Лондоні.

Суспільна опіка виконувала ретельно свої обов'язки. Управа і членство були учасниками похорону побратима Мирона Радя — довголітнього члена Управи та голови Контрольної Комісії, а на прохання інж. Я. Мотрука приготувала в честь померлого друга поминальну трапезу в залі СУБ.

Голова Відділу ОБВУ в Брадфсрді в 1949-1973 роках. Сидять зліва дотрава: підх. Василь Попадинець, пор. Микола Веремієнко, пор. Михайло Якуб'як, побр. Василь Крук, побр. П. Фучко і побр. М. Миколишин. Бракує на світліні пор. В. Наріжного і побр. С. Чучмана (виемігрували). Стоять члени Управи Відділу в 1973 році: побр. М. Миколайчук, Т. Сисак, Ю. Іванів, М. Маркович, І. Шабат, Г. Голод. Бракує на світліні побратимів — М. Поповича, І. Ревіляка, О. Ковальчука і С. Мандзія.

Кольпортер Відділу займався розпродажем: «Альманаху», «Сурмача», «Вістей». Проте велику частину «Альманаху» і «Сурмача» не вдалося розпродати.

Загальні прибутки на протязі року становили — £614.00, витрати — £542.00, сальдо — £72.00.

1968 рік

У тому році Відділ нараховував 147 членів. Один член виїхав з Брадфорду, а один помер. На Загальних Зборах Централю репрезентував голова ОбВУ сотн. М. Білий-Карпинець. З усього членства тільки третина сплатила свої членські зобов'язання. Головою на той рік обрано поновно побратима пор. М. Веремієнка. Склад Управи: побр. І. Ревіляк, І. Раїнчук, М. Бачинський, М. Попович, Т. Сисак, І. Яцик, І. Маркович, І. Шабат. Заступники: І. Черевка і П. Фучко. Всі зголосилися добровільно бути в Управі на заклик новообраного голови Відділу. Контрольна Комісія була вибрана в такому складі: побр. М. Бахмат — голова, пор. М. Якуб'як і побр. В. Крук — члени. Управа відбула 8 засідань.

З культурно-освітньої ділянки, влаштовано: Свято Героїв, відправлено Службу Божу і Панахиду за поглиблих героїв, взято участь в окружному святі 25 річниці І УД УНА, яке відбулось у Гаддерсфілді. Зорганізовано поїздки на Вояцький З'їзд у Лестері, взято участь в Окружній конференції в Кіхлей, влаштовано Свято Покрову і відправлено Службу Божу в наміренні українського вояцтва і цілого українського народу. Члени Відділу знову брали участь у поході до пам'ятника Незнаного Вояка. Влаштовано доповідь, яку виголосив полк. Є. Рен з Німеччини. Управа допомогла організувати і взяла участь в окружному святі 50-річчя Листопадового Зриву, організовано одну прогульку над море для членства й українського громадянства. Відправлено Панахиду та Молебень за померлих членів Відділу. Влаштовано три товариські забави, а одну спільно з Відділом СУБ, ОУЖ і УТКлюбом «Лиман». З цієї забави разом із іншими датками від оркестри «Луна» і УТКлюбу «Лиман» було чистого прибутку £45.00. Цю суму

передано братам Задаркам (прибули з Польщі) які студіюють у Римі, а в час вакацій приїздять до Брадфорду де живе їхня рідня.

На потреби суспільної опіки видано в тому році з каси Відділу ОбВУ — £20.00. Крім «Сурмача», «Альманаху», «Вістей», члени управи розпродували збірку поезій «В чужинних приплавах» та книжку «Белярія, Ріміні, Англія». Нерозпроданих книжок і журналів залишилися на суму £330.00. Це вказує на те, що загал громадянства мало читає друковане слово, особливо красне письменство чи поезії. Натомість видавництва, розраховуючи на велику громаду сподіваючись у них більшого попиту й пересилають більше число видань, яке є неможливо розпродати.

Прибутки Відділу за рік — £594.00, витрати — £574.00, сальдо — £20.00.

1969 рік

В тому році Відділ нарахував 149 членів. Один прибув, два відновили членство, один помер. На Загальних Зборах Централю ОбВУ репрезентував сот. М. Білий-Карпинець. Головою обрано пор. М. Веремієнка. До Управи ввійшли побр.: І. Шабат, Т. Сисак, М. Попович, М. Маркович, І. Яцик, Г. Голсд, М. Данилко і Г. Чабан. Заступники: М. Сливка, М. Дзьомбак. Контрольна Комісія: голова пор. М. Якуб'як, побр. В. Крук і С. Савків — члени, а побр.: М. Сідельник і І. Раїнчук — заступники.

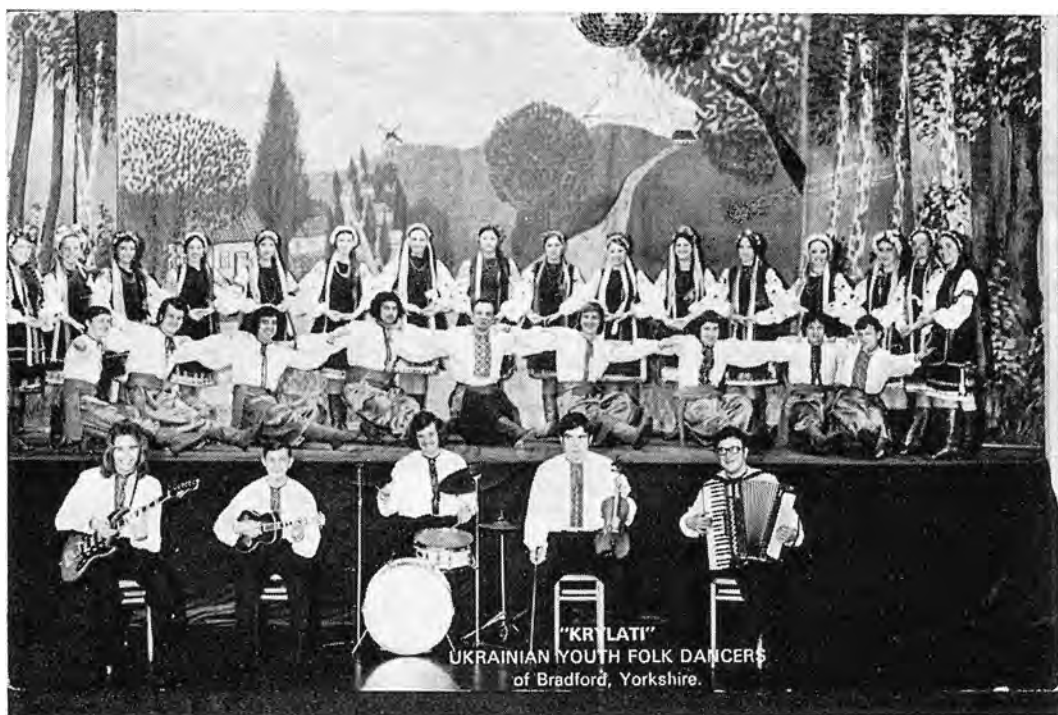
Впродовж року Управа відбула 6 засідань. Управа замовила в маляра Лазаря Микуліци (югослов'янина) образ Св. Покрову, щоб зробити хоругву й передати до УКЦеркви. Цей образ мав би коштувати £130.00. На цю ціль між членами Відділу було зібрано £62.00. З культурно-освітньої ділянки було відзначено 20-ліття існування Відділу, на яке запрошено «Здесятковану чоту» з Лестеру під керівництвом підх. Р. Старосольського. Влаштовано три забави і дві прогульки до моря. Управа брала активну участь у комітетах 100-річчя Товариства «Просвіта», 40-ліття Організації Українських Націоналістів та 200-ліття народження Івана Котляревського. Відділ брав участь у Крайовому З'їзді ОбВУ. Відправлено Па-

нахиду за борців-героїв. Замовлено Служби Божі в УКЦеркві в наміренні українського вояцтва й усього українського народу. Через велике скупчення різних імпрез, Управа вирішила відмітити 25-ліття Бродів тільки відprawою в часі якої преп. о. Кушко в своїй проповіді, згадав про полеглих вояків під Бродами, а під час Панахиди учасники бою під Бродами тримали національні і вояцькі прапори.

Реф. суспільної опіки відвідав десяткох хворих, а з каси Відділу було виділено на потреби суспільної опіки £28.00. Кольпортер розповсюджував вояцькі журнали, як і в попередніх роках.

Сисак, І. Шабат, І. Яцик, Г. Голод, М. Маркович, М. Данилко, М. Дзьобак, М. Харук, М. Сливка. Контрольна Комісія: голова — пор. М. Якуб'як, В. Крук і П. Фучко — члени. В діловому році Управа відбула 7 засідань.

У рамках культурно-освітньої діяльності було влаштовано Свято Героїв, Веселий вечір з товариською забавою, Свято Покрову. Для збагачення імпрез було запрошено з Лондону співака п. В. Луцева, а також тріо «Конвалія» з Бері. В цих імпрезах брали також участь брадфордські мистецькі групи — хор «Діброва», що існує при Відділі СУБ, яким ке-

*Танцювальний ансамбль Осередку СУМ у Брадфорді «Крилаті» з оркестрою.
Хореограф і мистецький керівник п. Остап Буряк.*

1970 рік

Відділ нараховував 146 членів. На протязі того року померли побр.: М. Шевчук, Г. Демчук і Д. Парфанюк.

На Загальних Зборах головою поновно вибрано побратима пор. М. Веремієнка. До Управи ввійшли побр.: М. Попович, Т.

рує маестро Ярослав Гаврилук та ансамбль СУМ «Крилаті» під керівництвом хореографа маестра Остапа Буряка. Спільно з іншими організаціями влаштовано академію в 20 річницю смерті ген. Т. Чупринки. Взято участь у зустрічі Владики Верховного Архієпископа кардинала Йосифа Сліпого та в привітанні

Владики УАПЦ, митрополита Мстислава в часі їхніх відвідин у Брадфорді.

В цьому році був закінчений замовлений образ Св. Покрову для хоругви. Його було врочисто посвячено й передано до церкви.

На протязі року влаштовано три забави і на одній з них обрано королевою краси п-ну Анну Балагуру. Для брадфордців був zorganizований транспорт, а під час брадфордської відпустки влаштовано поїздку до моря. Члени Управи влаштували ювілейне прийняття для голови Відділу пор. М. Веремієнка в десятиліття його головування. Члени Управи рівнож взяли участь у Побратимській Зустрічі ОБВУ, що відбулась у Манчестері, а представник Управи взяв також участь у ювілейному відзначенню голови Централі ОБВУ сотника М. Білого-Карпинця, яке відбулося також у Манчестері. Заходами культурно-освітньої референтури були відправлені Служби Божі й Панахиди в наміренні українського вояцтва, цілого народу та за поляглих синів і дочок українського народу.

На суспільну опіку з каси видано £25. Розповсюджувалися, як і попередньо, вояцькі видання. Прибутки за рік становили £484.00, витрати — £454.50, сальдо — £26.50.

1971 рік

В році 1971 Відділ нараховував 141 член. Два померли (В. Пілюс, М. Скрипник), трьох знято з обліку.

На Загальних Зборах був присутній представник Централі, який був водночас Зв'язковим Округи — побратим Я. Фатерига. Головою обрано пор. М. Веремієнка, до Управи ввійшли побратими: М. Николайчук, М. Попович, Т. Сисак, І. Шабат, М. Сливка, Г. Голод, М. Маркович, М. Данилко, І. Лихолат, А. Матківський. Контрольна Комісія: голова — пор. М. Якуб'як, побр.: М. Харук і І. Раїнчук — члени. Управа на протязі року мала 6 засідань.

В тому році заходами Відділу було відзначено Свято Героїв, Свято Покрову, влаштовано вояцький вечір та три товариські забави, одна з них з вибором ко-

ролеви краси. Управа також zorganizувала дві прогульки і одну поїздку на маніфестацію до Лондону в обороні засуджених українських діячів культури. Влаштовано також поїздку на Вояцький З'їзд до Манчестеру та взято участь в Окружній Конференції. Заходами Управи відзначено річницю героїчної смерти генерал-хор. Т. Чупринки. Рівнож була відправлена Служба Божа в наміренні українського народу.

Відділ набув образ Св. Покрову, який був посвячений і знаходиться тепер у канцелярії Відділу.

Реф. суспільної опіки відвідав 8 хворих, а між ними хворого члена Управи, що знаходився у шпиталі, біля Донкастера побр. Опару та доручив йому дарунок у формі £10.00. На суспільну опіку в тому році було видано £38.00. За старанням референта, так як і минулого року був відправлений Парастас і Сорокоусти за померлих членів.

Кольпортер Відділу побр. Ю. Іванів розпродав досить багато комбатантських видань: 90 чисел «Вістей», 50 чисел «Сурмача», 4 книжки «Плем'я непокірних», 5 книжок «В чужинних приплавах» і 5 чисел «Альманаху ОБВУ». Однак у канцелярії ще залишилося 279 книжок і журналів на загальну суму £180.00. Прибутки в тому році — £1018.00, витрати — £990, сальдо — £28.00.

1972 рік

В тому році членство Відділу згачно зменшилося. Шість членів померли (наибільше число від часу заснування Відділу), два виїхали з Брадфорду, два відмовилися від членства а двох знято з реєстру, бо залягали з членською вкладкою більше, як 10 років. Тож членів на 1972 рік були 129.

На Загальних Зборах Головну Управу знову репрезентував член Централі і Зв'язковий на Йоркшір побр. Я. Фатерига. Головою поновно обрано пор. Миколу Веремієнка. Склад Управи — побр.: І. Шабат, Т. Сисак, М. Николайчук, М. Маркович, М. Попович, Г. Голод, А. Гаргай, І. Ревіляк, Ю. Іванів, І. Білушак. Контрольну Комісію очолив побр. пор. М. Якуб'як, членами були обрані побратими: М.

Сливка і М. Райчук. На протязі року були 5 засідань Управи та три наради з іншими громадськими організаціями.

На протязі року було влаштовано: Свято Героїв, та відправлено Службу Божу за український народ та Панахиду за померлих. Святочну доповідь виголосив підх. Василь Попадинець. Того самого дня відправлено Парастас на цвинтарі за померлих членів ОБВУ. Управа в цілості взяла участь у Побратимській Зустрічі, що відбулася в Галіфаксі. У серпні влаштовано забаву з вибором королеви краси, але не було кандидаток і тому королева залишилася з попереднього року. Управа zorganizувала дві прогульки. Зорганізовано поїздку до Аннан, біля Шотляндії,

чир на якому побр. д-р С. М. Фостун виголосив глибокозмістовну доповідь на тему: «Значення і роля українського воцтва в історії українського народу». В грудні відзначено 30 річницю УПА на якій цікаву доповідь виголосив побратим Михайло Гринюк.

Суспільна Опіка займалася, як і попередньо відвідуванням хворих та несла допомогу потребуючим. Управа брала участь у похоронах членів Відділу побр.: Василя Маркова, П. Кузя, Д. Розміриці та М. Микити.

Кольпортер Відділу побр. Ю. Іванів доложив знову багато праці в розпродажу всіх видань. Нерозпроданими залишилися 105 книжок «Белярія, Ріміні, Англія».

Жіночий хор у Бранфорді, який часто збагачував своїми виступами всякі імпрези Відділу ОБВУ. Диригувала хором п-на Діна Марків.

з нагоди відкриття там залі, що її збудувала тамошня українська громада. В місяці вересні влаштовано одну забаву, а в жовтні, в день Св. Покрову зорганізовано поїздку на Вояцький З'їзд до Манчестеру. Опісля в неділю відправлено Службу Божу в наміренні українського воцтва й народу, а преп. о. Є. Кушко виголосив проповідь присвячену св. Покрову Пресвятої Богородиці. В місяці листопаді влаштовано спільно з ОУЖ вояцький ве-

Прибутки за рік — £651.00, витрати — £585.00, сальдо — £66.00.

1973 рік

Стан членства на 1973 рік — 124.

На Загальних Зборах Відділу від Централі був сотник М. Білий-Карпинець. Після відмови довголітнього голови Відділу пор. М. Веремієнка поновно кандидувати, обрано головою побратима пор. М.

Якуб'яка. Склад Управи — побратими: М. Николайчук, І. Шабат, М. Попович, Т. Сисак, Г. Голод, М. Маркович, Ю. Іванів, С. Мандзій а пізніше докооптовано ще О. Ковальчука й І. Ревіляка. Контрольну Комісію очолив пор. М. Веремієнко. Членами обрано побратимів: М. Сливку й І. Раїнчука. Протягом року відбулися сім засідань.

Культурно-освітня ділянка. Влаштовано Свято Героїв, концерт з нагоди 30-ліття постановня І УД УНА, відзначено Свято Покрову — Свято УПА. Був улаштований концерт з участю співачки з Франції п-ні Уляни Чайківської-Вирсти. Відбулися дві доповіді полк. Євгена Побігущого й пор. Володимира Личманенка, влаштовано одну прогульку для членів і зацікавлених до Блякпулю, зорганізовано дві поїздки: одну на Вояцький З'їзд до Манчестеру, другу на похорон сл. пам. сотника М. Білого-Карпинця. Улаштовано три танцювальні застави, одну з вибором королеви краси. Управа взяла участь у комітеті по відзначенню 40 річниці голоду в Україні, а голова Відділу був секретарем цього комітету. Під час Зелених Свят була відправлена Служба Божа в наміренні українського народу та Панахида за поляглих вояків. На могилах відправлено Парастас.

Референт суспільної опіки ретельно виконував свої обов'язки, а з каси Відділу було видано на хворих £19.00. За стараннями Управи виведено в Централі ОбВУ £30.00, які розділено між п'ятьма непрацездатними членами. На Великдень хворі отримали святочні подарунки.

Кольпортер розпродав літератури на суму £68.35. Майно Відділу вартує £94.00, бібліотека — £24.50. Прибутки за рік — £855.00, витрати — £672.00, сальдо — £183.00.

1974 рік

Нову Управу поновно очолив пор. М. Якуб'як. Склад Управи: побратими — В. Попадинець, М. Попович, Т. Сисак, І. Шабат, Ю. Іванів, В. Граб, М. Николайчук, Т. Коновалик. Управа відбула 10 засідань та дві наради. Представник Відділу брав участь у спільних засіданнях.

Культурно-освітнім референтом був побр. І. Шабат. Відділ улаштував допо-

вала Академію з виступами хору »Дібро-відь, яку виголосив член Централі ОбВУ побр. М. Д. Гайва на тему »Стан могил Дивізійників в Австрії«. Деякі з тих могил були знищені московськими танками. Тому Централія закликає членство щедро жертвувати на Харитативний фонд, який використовуватиметься на поправку могил. Другу доповідь виголосив голова Централі ОбВУ побр. інж. Т. І. Кудлик на тему: »НАТО та Варшавський Пакт«. Ця доповідь була теж надзвичайно цікавою в якій прелегент порівнював військовий потенціал цих двох мілітарних пактів.

Відмічено Свято Героїв Службою Божою в наміренні українського народу, а опісля Панахидою за поляглих у бою з ворогом. У часі Панахиди парох преп. о. Е. Кушко виголосив проповідь у пам'ять впадших воїнів. На Панахиду запрошено представників СУМ, Пласт і ОУЖ, які тримали свої прапори, а побратими тримали прапор ОбВУ. На Зелені Свята був відправлений Парастас на могилі побратима І. Левицького і за всіх померлих членів Відділу. В 30 річницю бою під Бродами відслужено Богослуження в наміренні українського народу та Панахиду за поляглих у тому бою вояків. На Панахиду знову були запрошені всі місцеві організації, а парох виголосив відповідну проповідь. Тоді ж Управа влаштувала» та хору ОУЖ, а святочний реферат присвячений Бродам виголосив учасник цих боїв побратим М. Ревіляк.

У першу річницю смерті сл. пам. сот. М. Білого-Карпинця — довголітнього голови Централі ОбВУ, була відправлена Заупокійна Служба Божа та Панахида з участю громадянства.

Відділ зорганізував дві екскурсії: одну до Лондону, другу над море до Скарборо. Були влаштовані дві товариські застави, одна з них з вибором королеви краси. Королевою обрано п-ну Христину Гук, а княжнями п-ну Хуторну та п-ну Футрак. Улаштовано концерт з нагоди 25-ліття існування Відділу у Брадфордї. На цей Срібний Ювілей був запрошений голова Централі ОбВУ хор. інж. Т. І. Кудлик, який виголосив доповідь про діяльність ОбВУ в Англії на протязі 25-літнього існування. Ці святкування звеличали та-

кож своєю присутністю отці душпастирі обидвох українських Церков всч. о. прот. М. Хуторний від УАПЦ та преп. о. А. Кузьма від УКЦ. Управа запросила на ці святкування всіх бувших голів Відділу ОБВУ у Брадфордї, представників братніх установ та керівників мистецьких груп. Всі вищезгадані представники зайняли місце в Почесній Президії, а представники Церков, голова Централі та представники братніх організацій виголосили короткі привіти.

Під час Ювілейних святкувань, переглядаючи архіви ми ствердили, що на протязі 25 років існування брадфордського Відділу ОБВУ, він мав 8 голів. Першим головою був інж. В. Наріжний в 1949 р. Дальшими головами були: пор. М. Якуб'як (1950-51), підхорунжий В. Попади-

Відділ збільшився до 124, а в 1963 році Відділ нараховував 170 членів. У 1973 році зійшов до 124 членів, помимо того брадфордський Відділ є чи не найбільш численним на терені Англії. Діяльність Відділу продовжується безперерійно і завжди знаходяться ентузіясти, які охоче працюють для добра загалу.

В концертній частині брали участь хор «Діброва», солісти манчестерського хору пп. Сверлюк і Туїшин та балет «Крилаті».

Управа зорганізувала також поїздку на Крайовий З'їзд Вояцтва до Манчестеру. Відмічено концертом Свято Покрову — Свято УПА. В концерті брав участь хор «Діброва», хор ОУЖ та соліст п. І. Глуховецький. Святочну доповідь виголосив преп. о. А. Кузьма. Після концерту відбулася товариська забава, а в неділю була

Музично-вокальна група «Чабан» під керівництвом піяніста п. Ярослава Шутки.

нець (1951-52), побр. М. Миколишин (1952-1953, 1953-54), побр. С. Чучман (1954-55), побр. П. Фучко (1955-56, 1956-57), В. Крук (1957-58, 1958-59, 1959-60), а від 1960 до 1972 головою був пор. М. Веремієнко. Всі голови окрім інж. В. Наріжного й С. Чучмана проживають у Брадфордї.

Зріст членства брадфордського Відділу припадає на 1950 рік, коли з 25 членів

відправлена Служба Божя в наміренні українського народу з нагоди цього свята.

В листопаді Відділ закінчив серію ювілейних святкувань з нагоди 25-ліття Відділу, влаштовуючи Побратимську Зустріч з прийняттям і забавою. На цю зустріч були запрошені парохі обидвох українських Церков, представники організацій з їхніми дружинами, колишні голови

ОбВУ та керівники мистецьких груп з дружинами. Прийняття розпочав преп. о. А. Кузьма молитвою, а опісля був виголошений тост з нагоди 25-ліття Відділу та побажання успіху й на майбутнє, щоб вояцький прапор замайав у вільній Україні.

Після прийняття голова Відділу розповів про діяльність Відділу та були вручені нагороди довголітнім працівникам-побратимам і членам Управи. Ними були пор. М. Веремієнко — голова на протязі 13 років, побр. М. Попович — 18 років членом Управи, побр. Т. Сисак — 15 років та побр. І. Шабат — 10 років. Нагороди вручила королева краси Відділу — п-на Христина Гук, дякуючи кожному за працю та бажаючи успіху в майбутньому. В концертно-розваговій частині, яка відбулася після офіційної, виступало тріо «Конвалія» та гумористи пп. В. Боковський і Й. Било з Донкастеру.

На запрошення Британського Леґіону Відділ брав участь у поході англійських ветеранів.

У грудні, заходами Управи ОбВУ в УКЦеркві було відслужено Богослуження за переслідувану Церкву, священників та вірних в Україні, а ввечері була влаштована академія в 30-ліття смерті митрополита А. Шептицького з участю хору «Діброва» та соліста п. І. Глуховецького. Святочну доповідь виголосив преп. о. А. Кузьма.

Треба відмітити, що за свою багатогранну діяльність Брандфордський Відділ ОбВУ був нагороджений грамотою на Загальних Зборах Централі за вірцеву працю в роках 1972-74.

1975 рік

На Загальних Зборах Відділу було обрано головою побратима пор. Нестора Мульку. Склад Управи: побратими — О.

Молодий талановитий піаніст п. Ярослав Шутка постійний акомпаніатор хору «Діброва».

Кикавець, М. Попович, В. Попадинець, В. Граб, М. Кудла, Т. Коновалик, Г. Голод, Г. Чабан, М. Маркович, І. Лихолат. На пропозицію голови Контрольної Комісії було докооптовано довголітнього культурно-освітнього референта побр. І. Шабата. Управа відбула 8 засідань та 2 наради на протязі ділового року.

Культурно-освітня праця проводилася під керівництвом побр. В. Попадинця та побр. І. Шабата. Були відзначені такі річниці: Свято Героїв, річниця смерти ген. Т. Чупринки. З цієї нагоди була відправлена Панахида за спокій його душі та всіх вояків, що життя своє віддали за волю Батьківщини. Були запрошені представники братніх організацій, які з прапорами стояли під час Панахиди. Панахиду співав хор «Діброва» під диригуванням маистра Я. Гаврилюка. В секції українського цвинтаря на могилі побратима П. Пелявського був відправлений Парастас за всіх померлих членів Відділу.

Друга частина відзначення складалася зі святочної академії у 25-річчя смерті Тараса Чупринки. Святочний реферат виголосив побр. Володимир Парфанюк. Відправлено Службу Божу в наміренні всього українського народу, влаштовано екскурсію над море до Skegnes, відбуто дві товариські забави. На одній з них обрано королевою краси п-ну Г. Попадинець. Першою княжною була Анна Ганчар, другою — Дарія Вовчук. Зорганізовано

поїздку на Крайовий Здвиґ до Манчестеру, влаштовано Свято Покрову — Свято УПА. Тоді ж відправлено Богослуження за політв'язнів і переслідуваних в Україні. Була зорганізована поїздка на товариську зустріч до Карлаю та Локербі в Шотландії.

На запрошення Британського Легіону взято участь у поході англійських ветеранів. У листопаді заходами Управи відправлено в УКЦеркві Панахиду в 30 річницю смерти всч. о. д-ра Августина Волошина президента Закарпатської України. Доповідь на релігійну й національну тему про батька «Срібної Землі» виголосив преп. о. Е. Кушко.

Медалею ОБВУ за довголітню працю у Брадфордському Відділі ОБВУ були нагороджені: маестро Я. Гаврилюк — диригент хору «Діброва», маестро О. Буряк — керівник танцювального ансамблю «Крилаті» та довголітній секретар Відділу Відділу ОБВУ побр. М. Попович.

За минулі роки відійшли у вічність такі побратими: Михайло Куриш, Іван Озерський, Іван Левицький, Петро Пелявський, Михайло Бережанський, Микола Шевчук, Мирон Радьо, Григорій Демчук, Дем'ян Парфанюк, Василь Пілюс, Михайло Скрипник, Василь Марків, Петро Кузьо, Дмитро Розмириця-Роз, Михайло Микитка, Василь Личманенко, Степан Козар та Михайло Дзьомбак. Вічна їм пам'ять!

ВІДДІЛ ОБВУ У ВОЛВЕРГАМПТОНІ

Так як і все інше суспільно-громадське життя громади розгорнулося на початках 50 років, після того як були розв'язані гостелі й певна кількість наших людей, а в тому і бувших вояків поселилися у Волвергамптоні, так тоді й розвинулась діяльність нашого Відділу ОБВУ.

Основуючі Збори цього Відділу відбулись 18 травня 1952 року. На цих Зборах уже тоді було чітко з'ясовано ціль існування нашої вояцької організації і вклад

кожного з нас, колишніх вояків, у наше українське організоване життя. Створивши Відділ, ми постійно вдержували тісний зв'язок з нашою Централею ОБВУ в Лондоні — котра надсилала нам вказівки, напрямні й поради, а ми їх тут на місці реалізували.

Головною метою нашої вояцької організації було і далі є, високо цінити і плекати ідею українського вояцтва серед нашого українського суспільства, вказу-

ючи на боротьбу і героїські чини на протязі нашої історії, а zarazом плекати ідею безкомпромісової боротьби з ворогом для визволення нашого народу з неволі і побудови української самостійної соборної держави яку і в майбутньому український воїн мусить захищати зі зброєю в руках.

Управа Відділу на протязі тих довгих років існування тісно співпрацювала з місцевими братніми установами і чимало різнорідної праці ми проводили спільно, як напр., улаштування імпрез і академій, доповідей і розвагових вечорів. Не було жодної акції політичного характеру в громаді, щоб ми не брали в ній активної участі, а це: демонстрації, пікетування, чи організування різних петицій в обороні прав українського народу і наших політичних в'язнів та інші дії.

Як окрема ділянка праці, що належить нашому Відділові, це щорічне вшанування героїв, які віддали своє життя за Україну. А восени влаштовуємо Свято Покрову — Свято УПА.

Управа Відділу завжди старалася розповсюджувати нашу комбатантську лі-

тературу, журнал «Сурмач» та книжки. На протязі існування нашого Відділу ОБВУ дуже багато допомагав у праці член Головної Управи ОБВУ побратим Володимир Нагайло, який живе у Волвергамптоні. Відділ має свій власний прапор ОБВУ. За добре ведену працю на чолі з довголітнім головою побр. О. Циганом, наш Відділ був першуні і здобув переходову чашу. На терені Відділу жив, і далі є почесним головою Відділу всч. о. митрат д-р Іван Музичка, який окрім духовної опіки, також немало допомагав у нашій праці.

Управа Відділу влаштовуючи Річні Загальні Збори, що були Ювілейними, зробила прийняття для всіх членів і гостей, між якими був присутній наш побратим всч. о. крилошанин Микола Матичак. Збори і прийняття пройшли в дуже гарній і святочній атмосфері.

За довголітню працю в Управі ОБВУ, Центральна нагородила медалями та почесними Грамотами також побратимів нашого Відділу: члена Головної Управи ОБВУ — В. Нагайла, голову Відділу — О. Цигана та членів Управи Відділу побр.: М. Волошиновича і С. Савчука.

Члени Управи Відділу ОБВУ в Волвергамптоні. Зліва доправа побр.: О. Циган, Ярослав Тустановський, І. Гамуляк, Володимир Нагайло, почесний голова Відділу всч. о. митрат д-р Іван Музичка, побр.: С. Савчук, М. Ревій, О. Пилипів і С. Ковалів.

ВІДДІЛ ОБВУ В ГАЙ ВИКОМБ

Першим головою Відділу ОБВУ в Гай Вико́мб, після його заснуванн в 1965 році був побр. В. Кухарський, але того ж року, коли він виїхав на постійний побут до Канади, побратим Т. Козак очолив Відділ. Така розв'язка допомогла Відділові затриматися та розгорнути працю, відповідно до кількості членства та несприятливих умов.

У між часі ще кілька членів виїхали з Гай Вико́мбу й Відділ змалів своїм чис-

лом. Голова — побратим Т. Козак і члени Відділу відвідували регулярно хворих у домах і шпиталях. Імпрез ми не влаштовували з уваги на малу кількість членства та відсутність громадського дому. Та незважаючи на специфічні обставини наш Відділ існує і вив'язується зі своїх обов'язків супроти Централі ОБВУ.

Т. Козак

ВІДДІЛ ОБВУ В ДАРБІ

Місто Дарбі розташоване в центрі середньої Англії, серед мальовничої природи, над рікою Дервент. Дехто називає округу Дарбі — малою Швейцарією.

Це індустріальне місто з великими світової слави фірмами, як «Ролс-Ройс», «Бритіш Саленіз» та іншими підприємствами дало українським поселенцям, по другій світовій війні, працю і притулок. Після звільнення з полону восени 1948 року, поволі почали поселюватися в цьому місті колишні вояки І Української Дивізії УНА. Почали творитися українські родини, українці почали розгортати своє організоване життя. Колишні вояки об'єдналися у Відділ ОБВУ в 1949 р., щоб продовжувати традиції українського війська, української зброї та мали намір поглиблювати своє військове знання.

Річні Загальні Збори Відділу ОБВУ відбулися 1 березня 1964 року. На голову Управи Відділу обрано поновно побр. Василя Гладуна. До Управи на каденційний 1964-1965 рік увійшли побратими: О. Стецишин, М. Матчак, А. Гавірко, П. Цісарський і В. Гавадзин.

До Контрольної Комісії увійшли побр.

Л. Новицький, М. Дяків і В. Поворозник.

На протязі ділового року Управа відбула чотири засідання, відзначено 50-ліття постановня Українських Січових Стрільців, роковини Бродів, свято Покрову, Листопадовий зрив, та влаштовано танцювальну забаву з вибором королеви краси. Реферати на свято Покрову і Листопадового зриву т.і., виголошували М. Матчак і А. Гавірко.

1965 рік застав Відділ ОБВУ добре організованим з певним досвідом. Слід відмітити, що крім комбатантської діяльності, члени Відділу працювали й надалі працюють у суспільно-громадській установі СУБ, молодечих організаціях СУМ, Пласт, у Школі Українознавства, Товариському клубі «Левада», а також приймають живу участь у парафіяльному житті місцевих церков католицької і православної.

Від 1965 до 1968 років, головою Управи Відділу був побр. Михайло Горбань, якого обов'язки перервала передчасна смерть. Загальні Річні Збори відбулися 9 травня 1965 року. На наступну каденцію до Управи увійшли побр.: О. Стеци-

шин. М. Матчак, А. Гавірко, П. Цісарський і В. Поврозник. До Контрольної Комісії увійшли побр. В. Дзьоба, В. Кулик і М. Дяків.

В діловому році Управи відзначено Свято Героїв спільно з Пластом. На тому святі виступав хор під керівництвом п. В. Мельниченка, який виконав кілька стрілецьких пісень. Відзначено роковини брідської битви, на яких реферат виглосив побр. А. Гавірко. Спомин з-під Бродів відчитав учасник брідської кампанії побр. М. Матчак, а з деклямаціями виступали побр. І. Федоришин і М. Попович. Так як попереднього року, відзначено свято Покрову, влаштовано вояцький вечір, на який був запрошений сот. М. Білий-Карпинець.

Чергові Річні Загальні Збори Відділу ОБВУ відбулися 27 лютого 1966 року. На голову Управи Відділу переобрано побр. М. Горбаня, членами згаданої Управи обрано побр.: М. Матчак, В. Кравців, І. Федоришин, А. Гавірко, В. Гладун, М. Копко, М. Попович, М. Перегінець, В. Мельниченко, В. Дзьоба, З. Грегораши і Є. Луцик.

За час каденції Управи Відділу під головуванням М. Горбаня, відзначено Січневі роковини, Свято української зброї, роковини бою під Бродами, свято Чорноморської фльоти; влаштовано три танцювальні заходи, в тому числі забаву з вибором королеви краси. Поширено передплату «Дивізійних Вістей», «Сурмача» та розпродувано книжки поезії Миколи Вереса, книжку п. н. «Белярія-Ріміні-Англія». Управа ОБВУ співпрацювала зі СУБ, ОУЖ, і молодечими організаціями Пласт і СУМ, котрі своїми виступами збагачували програми свят і академій. Наш Відділ брав численну участь у Крайовому Вояцькому З'їзді та в окружних концертах, фінансово допомагав нашим інвалідам. Зложено датку на пам'ятник подяглим у боях українських вояків. Поширено акцію приєднання в члени ОБВУ всіх бувших вояків-українців.

У 1965 році наш Відділ нараховував 37 членів. При кінці каденції Управи в квітні 1969 року, Відділ нараховував 40 активних членів.

Наступні Річні Загальні Збори відбулися 20 квітня 1969 року. Головою Управи обрано побр. Андрія Гавірка. Новообрана Управа уконституувалась у такому порядку: побр. А. Гавірко — голова, члени Управи побратими: М. Матчак, В. Назарук, Є. Луцик, І. Федоришин, В. Гладун, В. Кравців, О. Стецишин, Я. Ониськів, В. Гавадзун і В. Мельниченко.

Новообраний голова побр. А. Гавірко, завдяки набутому військовому досвідові, без труду, зумів піднести працю Відділу ОБВУ на доволі високий рівень. Розуміється, що в праці допомагала йому Управа Відділу. Побр. Мирон Матчак, сповняючи обов'язки культурно-освітнього референта вложив немало праці у свою ділянку, а тому всі святкування відбувалися на належному рівні, затримуючи військовий характер.

Слід підкреслити, що від 1969 р., членами Управи і членами Контрольної Комісії Відділу ОБВУ були побратими: Мирон Матчак, Василь Дзьоба, Василь Назарук, Олександр Стецишин, Михайло Перегінець, Микола Попович, Іван Афтанас, Василь Кулик, Олександр Мельниченко, Василь Мельниченко, Василь Гавадзан, Євген Луцик, Зенон Грегораши, Іван Стрілковський, Ярослав Ониськів, Василь Гладун, Петро Цісарський, Василь Кравців, Михайло Койко і Іван Федоришин.

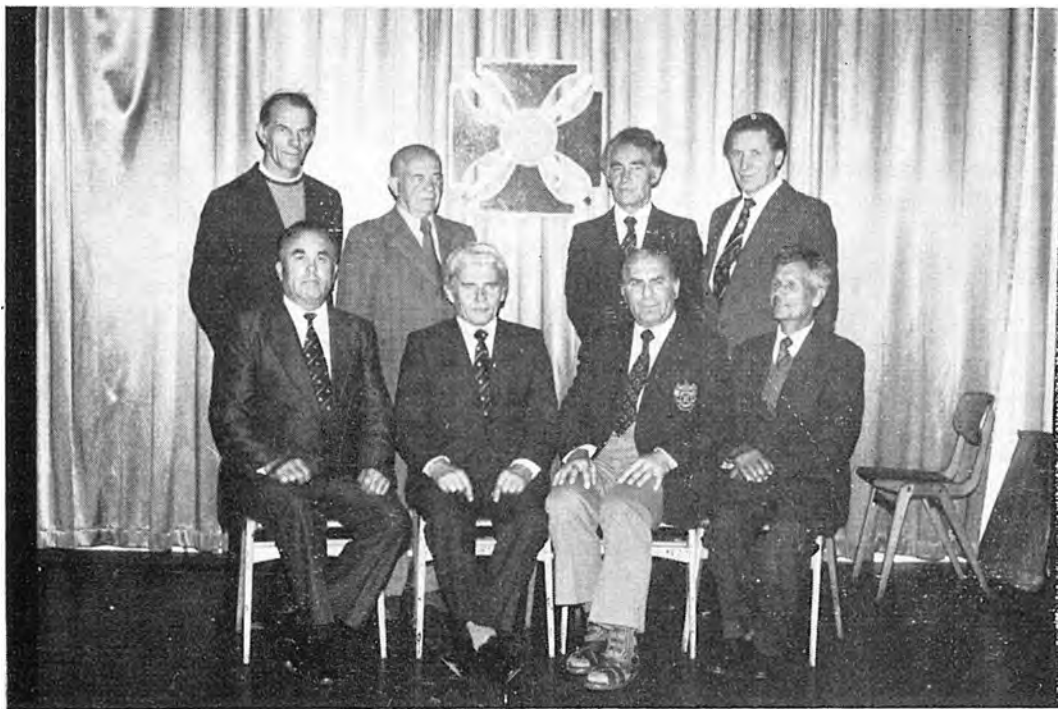
Великими позитивами в праці Управи було і є намагання об'єднати всіх колишніх вояків в ОБВУ. Коли у 1969 р., Відділ складався з 40 членів, то за час до 1973 року, цей стан збільшився до 54 членів, які сплачують свої членські вкладки та беруть активну участь у кожній ділянці праці ОБВУ, а теж льокальних, окружних святкуваннях, чи крайових з'їздах. Фінансово Відділ доволі вив'язується зі своїх зобов'язань, у тому час до часу допомагає одноразовими грошовими датками місцевий УТК «Левада». Прибутки Відділу за 8-річний період часу становили: ф. 1.110. За цей час Відділ ОБВУ користувався залею та канцелярією місцевого Відділу СУБ.

Діяльність Відділу ОБВУ проходила за слідуючим поділом: відзначувалися сходами військово-історичні події та від-

правлялися Панахиди за полеглих і померлих в обидвох українських церквах. Під час Зелених Свят улаштовувалося Свято Героїв, відзначувано річниці бою під Бродами, Свято Покрову — Свято УПА, Листопадові роковини.

Програму згаданих свят збагачували своїми виступами місцеві чоловічий та жіночий хори, під диригентурою побр. В. Мельниченка. Брали участь теж молодечі танцювальні, або інструментальні гуртки місцевих Осередків СУМ і Пласту. Часто виступали з деклямаціями побратими М. Попович, П. Савків, І. Федоришин, п-на Н. Онуфрик і п-ні О. Кельман. Запрошувалися також до участі в програмі мистецькі гуртки: квінтет з Ноттінггаму під диригентурою Остапа Пицка, тріо «Конвалія», тріо з хору «Го-

Запрошувано з рефератами голову Централі ОбВУ сот. М. Білого-Карпинця, сот. М. Длябогу, всч. о. митрата д-ра І. Музичку, поручників В. Вашковича і Є. Лагодинського, побр. Кліма Роснецького, побр. С. Хомина, полковника С. Левченка, побратимів М. Гринюка та Маріяна Д. Гайву. Танцювальні забави з вибором королеви краси, щорічно, проходять дуже успішно. Пригравали на забавах оркестри побр. М. Скаліша з Ноттінггаму, з Гаддерсфілду, Бедфорду та місцева молодеча оркестра «Верховина». Не бракувало також дівчат-кандидаток на королеву краси. Управа Відділу винагороджувала їх китицями квітів, українськими книжками, а королева краси одержувала теж грошову нагороду. Від 1965 року до 1973 р., королевами краси

Члени Управи Відділу ОбВУ в Дарбі.

мін» з Манчестеру, квінтет пластунок з Ноттінггаму під диригентурою п-ни Лізи Барської, тенор-соліст-бандурист Володимир Луців та п-ні Уляна Чайківська з Франції.

були: Марійка Федоришин, Лідія Келемко, Лідія Франкевич, Анна Назарук, Анна Келемко, Марійка Підкорчемна і Степанія Рибчак. Людмила Келемко була також обрана королевою краси ОбВУ на

Англію.

Відділ улаштував гумористичний вечір на який запрошено «Здесятковану Чоту» під керівництвом підх. Романа Старосольського. Придбано новий прапор ОБВУ, який урочисто посвятили всч. о. прот. Степан Морозюк і всч. о. Андрій Гринах у присутності голови Централі ОБВУ сот. М. Білого-Карпинця, всіх членів Відділу і гостей. Сотник М. Білий-Карпинець урочисто передав прапор голові місцевого Відділу Андрію Гавіркові. Перший прапор (доволі виношений) зберігається як музейна вартість.

У тій каденції розпродувано книжки і журнали «Сурмач», «Дивізійні Вісті», «Вісті Комбатанта» і поштівки «Броди»; краватки і відзнаки («блейзери»). Заходами Управи Відділу й за пожертвами односельців, споруджено пам'ятник на могилі покійного Петра Саяльника бувшого дивізійника. Для збірки грошей на згаданий пам'ятник, голова Відділу призначив комітет опіки могилами померлих членів ОБВУ побратимів В. Дзьобу, О. Мельниченка і В. Гавадзина. Серед українського громадянства зібрано 63.50 ф. На Святі Героїв зібрано суму ф. 14.00, яку переслано до Гол. Управи ОБВУ на пам'ятник всч. о. радника Ковалюка, капеляна Дивізії, який похоронений у Граці, Австрія. Як також зібрано ф. 30.00 на пам'ятник колишнього гелови ОБВУ сл. пам. сот. М. Білого-Карпинця. Померли члени Відділу: пор. Трохим Євтимович, Михайло Цюпка, Михайло Горбань, Павло Кучер, Петро Саяльник, Олександр Зубрій, Василь Поврозник. Вічна їм пам'ять!

У 1973 році наш Відділ одержав переходову чашу за взірцеву працю, а довголітній член Управи побр. М. Перегінець був нагороджений медалею ОБВУ за солідну і прикладну працю впродовж довгих років.

Заходами побр. А. Гавірка організовано поїздку на цвинтарі в Австрії, де похоронені українські воїни у 1974 році. Того ж року відвідано м. Мюнхен у Німеччині.

Побратим Андрій Гавірко очолював Управу Відділу ОБВУ від 1969 року до Зборів 1975 року, які відбулися 23 люто-

го. На згаданих Зборах головою Управи Відділу обрано побр. М. Матчака, який головував наступних два роки. Як за каденції побр. А. Гавірка, так за каденції побр. М. Матчака, Річні Загальні Збори відбувалися щороку. Мимо того, що за період часу від 1969 р., до 1977 р., склад Управи Відділу ОБВУ подекуди мінявся, але діяльність Відділу проходила в інтенсивній праці без змін. Саме тому, в 8-річний період діяльності не підсумовується в детальному наświetленні дат відбуття щорічних Зборів, чи деяких змін членів Управи. Однак ми старалися дати загальну характеристику постійної праці в такій або іншій ділянці комбатантської діяльності нашого Відділу згадуючи при тому всіх побратимів, які в ній ангажувалися.

Як уже згадано, Річні Загальні Збори Відділу відбулися 23 лютого 1975 року. Головою Управи обрано побр. М. Матчака, а до її складу ввійшли побратими: В. Кравців, В. Дзьоба, Є. Луцик, М. Перегінець, О. Стецишин, М. Татарчук, В. Мельниченко, В. Назарук, В. Гладун і Р. Загородний.

В каденційному році Управа відзначила ряд національних свят, Січневі роковини, Базар і Крути, Броди, Листопадовий Чин та інші. Голова Відділу побр. М. Матчак виголосив реферат п.н. «Америкаєські бази в Україні під час другої світової війни». На ширших сходах, побр. А. Гавірко звітував про поїздку на цвинтарі до Австрії попереднього року. Як також продискутовано обіжник Централі ОБВУ. Того року вирівняно задоволення за книжки.

Управа Відділу тісно співпрацювала з СУБ, ОУЖ, СУМ і Пластом. Члени Управи брали участь у святкуваннях окружного характеру в Тарасівці, Лестері, та брали участь у Крайовому Вояцькому З'їзді та Побратимській Зустрічі. Полагоджено кольпортаж журналів «Сурмач» і «Вісті Комбатанта», посилено акцію збірки залеглостей членських внесків та приєднування нових членів до ОБВУ. Удільно грошову допомогу хворим членам Відділу, а на закінчення шкільного року подаровано для Школи Українознавства п'ять примірників книжки поезій М. Вереса.

Загальні Річні Збори 1977 року, відбулися 13 березня. Головою Управи на наступний каденційний 1977-1978 рік, обрано майора І. Горобця, до Управи Відділу увійшли побратими: Є. Луцик, А. Гавірко, М. Перегінець, В. Кравців, К. Кол, В. Дзьоба, В. Гладун, О. Стецишин, В. Мельниченко і М. Татарчук.

Під час Зборів уступаючий голова побр. М. Матчак, виголосив доповідь п.н. »Збройні сили Заходу та ССРСР«.

В каденційному році Управи відбулися три засідання. Спільно з громадськими і молодечими установами СУБ, Пласту і СУМ, відзначено Січневі роковини, Зеліні Свята, роковини Бродів та Свято Покрову. Члени Управи брали участь в окружній Конференції в Лестері, перевезено збірку на Харитативний фонд Централі ОБВУ та розпродано »Вісті Комбатанта«.

Наступні Річні Загальні Збори Відділу відбулися 12 березня 1978 року. Головою обрано побр. І. Федоришина, до Управи Відділу увійшли побратими: В. Дзьоба, В. Гладун, В. Назарук, В. Мельниченко, В. Гавадзин. До Контрольної Комісії увійшли побратими: майор І. Горобець, Л. Назарук і П. Цісарський.

В каденційному році відбуто п'ять засідань Управи, відзначено свято Чорноморської фльсти, на якому реферат виголосив член Голсовної Управи побр. М. Гайва. Того року запрошено з доповіддю з нагоди 35-ліття постанови Української Дивізії полк. Є. Рена; відзначено Листопадовий Чин. Спільно з СУБ і молодечими організаціями СУМ і Пласту відзначено 22 Січня, Свято Т. Г. Шевченка, Покрову та влаштовано Миколаївський Вечір. Брано масову участь в окружнім відзначенні постанови І Української Ди-

візії в Лестері та побратимській зустрічі, відзначенні роковин Бродів у Тарасівці. Управа переводила збірку на фонд будови пам'ятників кол. українським воюкам і було зібрано ф. 100. Ті гроші переслано до Централі ОБВУ. Розпродано надіслані журнали »Сурмач« і »Вісті Комбатанта«, книжки, краватки і відзнаки (»блейзери«). З фінансових належностей до Централі Відділ вповні розчислився.

Репрезентанти нашого Відділу, що відвідували цвинтарі де спочивають воюки Української Дивізії в Австрії, побратими І. Федоришин і А. Гавірко, на ширших сходинах членів ОБВУ та громадянства, звітували про перебіг церемонії, поділилися з присутніми своїми враженнями з поїздки, та закликали до масової участі відвідин могил наших друзів по зброї у наступній поїздки до Австрії. В каденційному 1978 році наш Відділ збільшився кількома членами.

Цьогорічні Загальні Збори Відділу ОБВУ відбулися 11 березня 1979 р. Головою Управи переобрано побр. І. Федоришина. Як члени, до Управи увійшли побратими: В. Гладун, В. Дзьоба, В. Гавадзин, П. Цісарський, М. Перегінець, К. Кол, М. Матчак, О. Стецишин і В. Онуфрик.

На першому засіданні Управи намічено широкую програму діяльності нашого Відділу ОБВУ.

З нагоди 30-річчя існування Відділу ОБВУ в Дарбі, Управа шле всім його колишнім головам і членам Управи палкий воюцький привіт. Клонимо наші голови перед тими, що впали на полі бою, і тими, що відійшли у вічність як члени нашого Відділу ОБВУ.

Зібрав В. Дзьоба

ВІДДІЛ ОБВУ В ЕДІНБУРЗІ

1966-67 рік

Управа Відділу: побр. Е. Стешин — голова, побратими: І. Головецький, М. Коваль, М. Волошин і П. Дем'янчук — члени.

На протязі каденції відзначено святочними сходинами: Свято Покрову — Свято УПА, Свято Зброї на 17 роковини геройської смерти ген. хорунжого Т. Чупринки. В лютому 1967 року відбулася Окружна Конференція в Едінбурзі на

якій був присутній член Головної Управи побр. Петро Кіщук. На другий день він виголосив доповідь для кол. вояків і громадян-українців шотландської столиці.

Того ж місяця приїжджав до Едінбургу сов. прем'єр — Косигін. Шотландські українці, а серед них колишні вояки брали активну участь у демонстрації.

1967-68 рік

В цьому році Відділ очолював також побр. Е. Стешин. В Управі були побр.: І. Головецький, М. Коваль, О. Грицковян, П. Дем'янчук, М. Гнатів, В. Дух. Під час року відзначено святочними сходинами: роковини смерти Головного Отамана С. Петлюри, полк. Є. Коновальця, полеглих у бою під Бородами та роковини смерти ген. Тараса Чупринки — командира УПА.

В серпні відбулася забава, на якій вперше було вибрано королевою краси п-ну Любомиру Варську.

1968-69 рік

Відділ відзначив святочними сходинами такі річниці: Бій під Бородами, Свято Покрову — Свято УПА, Свято Зброї та роковини смерти Гол. Отамана С. Петлюри і полк. Є. Коновальця. В грудні завітав до Едінбургу полк. Є. Рен — Побігуший з Німеччини та виголосив доповідь для громадянства на тему: «Українські збройні сили минулих 50 років у боротьбі за державність».

Відділ очолював побратим Е. Стешин. В Управі були побр.: І. Худа, М. Коваль, М. Волошин, М. Гнатів, О. Грицковян, В. Дух.

В серпні відбулася танцювальна забава, що її організував Відділ, на якій вибрано королевою краси п-ну Павлину Константюк. У листопаді відбувся Воляцький Вечір у програмі якого було прийняття, а після обіду громадянство розважалося, разом з вояцтвом, стрілецькими піснями, розказувалися спомини, вояцькі жарти. Вечір закінчився розігрою льотерії і танцями.

1969-70 рік

Управа Відділу: побр. Е. Стешин — голова, побратими: І. Худа, Я. Олесюк, М. Волошин, І. Берчук, О. Грицковян і М. Березовський — члени.

У діловому році відбулися святочні сходини для вшанування поляглих під Бородами, відзначено Свято Самостійності і Соборности, роковини смерти ген. Т. Чупринки та роковини смерти Головного Отамана С. Петлюри і полк. Є. Коновальця.

В серпні 1970 року приїздила до нас лестерська »Здесяткована чота« під керівництвом підх. Р. Старосольського, яка дала нам розвагову »Дивізійну перекуску«.

На танцювальній забаві, влаштованій Відділом, вибрано королевою краси п-ну Христину Бабич. Членство, разом з громадянством їздило на Крайовий Воляцький З'їзд до Бадфорд, а в 1970 році королевою краси обрано п-ну Ірину Гуменюк.

1970-71 рік

Управа Відділу: побр. Е. Стешин — голова, побратими: П. Дем'янчук, Р. Сакатюк, Я. Олесюк, М. Волошин, М. Березовський і В. Дух — члени

Святочними сходинами відзначено Свято Покрову — Свято УПА, Свято Зброї, роковини смерти ген. Т. Чупринки, Гол. Отамана С. Петлюри, полк. Є. Коновальця, бою під Бородами, згинувших під Базаром.

У 1971 році наш Відділ набув прапор ОбВУ, який урочисто посвятив всь. о. крил. М. Матичак. Того року відбулася Окружна Конференція в Едінбурзі на якій був присутній член Головної Управи побр. П. Кіщук. У вересні 1971 року на танцювальній забаві обрано королевою краси — п-ну Ангеліну Дух. Відділ зорганізував поїздку на Крайовий Воляцький З'їзд до Манчестеру. Про роковини ген. Т. Чупринки, які відзначив український Едінбург були поміщені дописи в »Українській Думці« і в »Шляху Перемоги«.

1971-72-73 роки

Управа Відділу була в такому складі: побр. Е. Стешин — голова, побратими: Д. Чиж, Я. Олесюк, М. Березовський, Р. Сакатюк, В. Дух, Р. Довгань — члени.

Під час року відзначено святочними сходами смерть Гол. Отамана С. Петлюри, полк. Є. Коновальця, ген. Т. Чупринки. В 1972 році в Единбурзі відбулося окружне відзначення УПА (30-ліття). У 1972 році королевою краси була обрана п-на Ірина Зорик. Зорганізовано теж поїздку на Крайовий Вояцький З'їзд до Манчестеру.

У 1973 році Единбург відвідав з доповіддю полк. Євген Рен. Темою його доповіді були політичні й військові події. А під час танцювальної забави, що відбулась у вересні 1973 року, королевою краси було обрано п-ну Марію Совяк. Вояцтво й громадянство Единбургу, як і попередньо їздило на Крайовий Вояцький З'їзд до Манчестеру.

Управа Відділу відбула кілька засідань, а також брала участь у спільних нарадах та тісно співпрацювала з існуючими громадськими організаціями.

1973-74 рік

Управу очолив знову побр. Е. Стешин. Склад Управи побратими: Д. Чиж, Я. Олесюк, М. Березовський, Р. Сакатюк, В. Дух і Р. Довгань.

На протязі ділового року відбулися святочні сходи для вшанування роковин смерті наших провідних діячів і поляглих під Бродами. Відзначено Свято Покрову — Свято УПА, Свято Зброї.

У 1974 році в Единбурзі відбувся 25-річний Ювілей ОБВУ. В програмі цього відзначення була товариська зустріч з обідом і танцювальна забава. Свято звеличав своєю присутністю голова Централі ОБВУ — хор. інж. Т. І. Кудлик, який виголосив доповідь про працю ОБВУ. На прийнятті були представники всіх громадських організацій, які існують в українському Единбурзі, як рівнож були присутні кол. вояки зі своїми дружинами і гості.

Відділ і громаду відвідав з доповіддю член Головної Управи побр. Петро Кіщук. Відділ улаштував також поїздку

для членства і охочих до Галашілс на товариський вечір і до Данді на концерт співачки п-ні Уляни Чайківської-Вирсти. Королевою краси на товариській забаві було обрано п-ну Анну Федорів. Зорганізовано рівнож поїздку до Манчестеру на Крайовий Вояцький З'їзд.

Відділ брав активну участь у пікетуванні московської амбасади в Лондоні, а також був учасником маніфестації АБН у Лондоні.

Голова Відділу ОБВУ в Единбурзі побр. Є. Стешин накладає корону вибраній королевій краси Відділу п-ні Х. Бабич. Стоять п-на М. Остапко і П. Константюк. (1969 рік).

1974-75 рік

Управа Відділу: побр. Е. Стешин — голова, побратими: П. Дем'янчук, Я. Олесюк, М. Березовський, О. Дем'янчук, М. Гнатів і Д. Чиж — члени.

Відділ відзначив святочними сходами річниці смерті: ген. Т. Чупринки,

Гол. Отамана С. Петлюри, полк. Є. Коновальця. Відзначено Свято Покрову — Свято УПА — Свято Зброї. Про Свято Покрову була замітка в шотландському часописі. На танцювальній забаві обрано королевою краси Відділу п-ну Христину Довгань. Вояцтво їздило організовано на Крайовий Вояцький З'їзд у Манчестері.

У зв'язку з приїздом Шелепіна до Шотландії члени Відділу їздили до Глазгоу і брали участь у пікетуванні будинку Т.Ю.К.

1975-76 рік

Головувати залишився, як і попередньо, побр. Е. Стешин. До Управи були обрані побратими: О. Дем'янчук, М. Березовський, Я. Олексюк, Р. Довгань, В. Данилюк, Я. Ріпак. Як і попередніх років, так і в тому році Управа відзначила роковини смерті наших визначних мужів та влаштувала Свято Покрову.

Вкінці 1976 року до Едінбургу приїхав з візитом Пономарьов член ЦК компартії СССР. Члени Відділу разом з іншими громадськими організаціями «зустріли» його спонтанним пікетуванням.

У тому ж році відійшли у вічність два активні члени нашого Відділу побратими: Теодор Вовк і Володимир Федисин. На похоронах були присутні члени й Управа Відділу.

1976-77 рік

Побр. Е. Стешин — голова Відділу, побратими: І. Федорів, Я. Олексюк, М. Березовський, П. Шашка, Р. Довгань, Я. Ріпак — члени Управи.

Управа і в цьому році подбала, щоб були відзначені роковини, які щороку влаштовуються. Управа теж кожного року опікувалася хворими колишніми вояками, а також подавала допомогу одному побратимові, який перебуває у шпиталі в Німеччині, та передплачувала йому «Українську Думку». Хворим на місці подавала моральну і матеріальну допомогу. Крім уже згаданих у Відділі померли: П. Дурбак, М. Лозинський, Ю. Верещук, В. Пиндик і Д. Марущак.

Відділ розпродував щороку журнал «Сурмач» та інші комбатантські видання. Управа продавала теж пропам'ятні картки, льотерійні квитки, комбатантські краватки.

Відділ в Едінбурзі в початкових роках існування був досить численним і активним, але багато ентузіастів виїхали до більших українських скупчень, а багато переселилися до Канади й Америки, внаслідок чого праця Відділу дещо підупала. В 1973 році Відділ нараховував 70 членів і розгортає далі свою діяльність.

Е. Стешин — голова

ВІДДІЛ ОБВУ В КОВЕНТРІ

1964-1965 рік

Склад Управи: побр. І. Дутка — голова, побратими: М. Барабан, І. Гресько, П. Ватраль, К. Пашко, Д. Данчук, М. Карач, С. Шостак — члени.

На протязі року Відділ відзначив: річницю Чорноморської фльоти, Свято Героїв, zorganizував поїздку для членства і громадянства на Окружне відзначення 50-ліття створення Українських Січових

Стрільців та 15-ліття існування ОБВУ, а в листопаді ті самі річниці були відзначені в Ковентрі. Відділ брав участь у складанні вінка на могилу Незнаного Вояка та участь у поході, пов'язаним з листопадовими англійськими відзначеннями. У грудні полк. П. Петренко виголосив реферат у 45 річницю здобуття Києва українськими військовими з'єднаннями армії УНР і УГА. В тому році Відділ отримав, за вірцеву працю, переходову чашу ОБВУ.

1965-1966 рік

Склад Управи: побр. І. Дутка — голова, побратими: М. Барабаш, І. Космірак, П. Ватраль, К. Пашко, С. Будний, О. Мицицей — члени.

У березні наш Відділ і місцевий хор «Верховина» під керівництвом п. Маріяна Костюка, брав участь в академії (окружній), яка відбулася в Лестері, і де відзначувалося 15 річницю смерти генерал-хорунжого Т. Чупринки — Командира УПА. Цю саму річницю відзначив Відділ самостійно в Ковентрі, в місяці квітні. Заходами Відділу в нашій громаді була доповідь побратима Кліма Росницького: «Роля української літератури в боротьбі за самостійну державу».

У червні було влаштовано Свято Героїв. Того ж місяця проф. Вол. Шаян виголосив доповідь на тему: «Подвиги князя Святослава Завойовника».

Відділ їздив організовано на Крайовий Вояцький З'їзд до Рочдейлю та до Ноттінггему на Окружне Свято Покрову. В

листопаді Відділ відзначив цю річницю для коventрівського громадянства. В лютому побр. Ю. Собків виголосив доповідь на тему: «Марксизм і Росія».

1966-1967 рік

Склад Управи: побр. М. Барабаш — голова, побратими: І. Гресько, І. Космірак, П. Ватраль, С. Будний, О. Мицицей, М. Пісковий, К. Пашко — члени.

У березні 1966 року п. М. Демус виголосив доповідь на тему: «Соціалізм — загроза свободі». У травні відзначено (в Зелені Свята) Свято Героїв, яке було спеціально призначене 40-літтю смерти Головного Отамана С. Петлюри. У червні п. С. Скалецький виголосив доповідь на тему: «Ідеї соціальної справедливості в історії України». В тому ж місяці побр. С. Рибак мав доповідь на тему: «Майбутня війна в Чорноморській смузі» (доповідь була присвячена річниці Чорноморської фльоти). У вересні була зорганізована поїздка на Окружне відзначення

Актори постановки «Ми ще повернемося». Сидять у першому ряді зліва до права: Петро Барабаш, Михайло Морайко, Стефанія Ліцишин, Маркіян Космірак і Марія Сворінь. Стоять у другому ряді зліва доправа: побр.: Стефан Дуркалець, Іван Падун, Степан Рибак, п-ні Люба Явтушенко, Гаврило Геремлюк, Степан Андрушків, Микола Барабаш. У третьому ряді побр.: Ілько Космірак, Теодор Петрів, Степан Климшин і Маріян Космірак.

40-ліття смерти Гол. Отамана С. Петлюри, а в жовтні до Галіфаксу на Крайовий Вояцький З'їзд. Королевою нашого Відділу була п-на Леся Бойчук, яку було вибрано першому княжною на Вояцькому З'їзді. Відзначено рівнож Свято Покрову. В листопаді проф. Вол. Шаян завітав знову до громади, на запрошення Відділу ОБВУ та виголосив доповідь: «Ідеї українського війська в історії України».

1967-1968 рік

Склад Управи: побр. М. Барабаш — голова, побратими: І. Космірак, І. Гуцуляк, Я. Дунець, Г. Герилюк, І. Гресько, М. Пісковий, К. Пашко — члени.

Свою культурно-освітню працю в цьому році Відділ розпочав влаштуванням доповіді, яку виголосив п. М. Демус. Вона була присвячена 17 роковинам героїчної смерти Командира УПА ген. Т. Чупринки. В червні відзначено Свято Героїв. У вересні членство і громадянство скористало з поїздки організованої Відділом на Крайовий З'їзд ОБВУ, що відбувся в Галіфаксі. Королева краси з Ковентрі — п-на Леся Бойчук — була вибрана на Крайовому З'їзді першою княжною. В жовтні Відділ зорганізував подорож на академію окружного характеру до Ноттінгхаму. Академія була присвячена річниці УПА. На ній виступав наш хор «Верховина» та хор Осередку СУМ. Також у жовтні ми відзначили річниці УПА, а з доповіддю запросили проф. Вол. Шаяна. Вкінці жовтня прибули до нашої громади з гостинним виступом співацьки — Уляна Чайківська і Одарка Андріїшин, обидві з Франції. У січні Відділ зорганізував поїздку до Лондону, де відзначалося 50-ліття проголошення самостійної України.

1968-1969 рік

Склад Управи: побр. М. Барабаш — голова, побратими: І. Гуцуляк, І. Космірак, П. Ватраль, Г. Герилюк, М. Пісковий, П. Сович — члени. Того року на наших Загальних Зборах був присутній голова Централі ОБВУ — сотник М. Білий-Карпинець.

У травні поет Микола Верес виголосив

у нас реферат присвячений 50-літтю піднесення прапорів на Чорноморській фльоті. Після реферату відбувся літературний вечір поета з приводу видання його збірки: «В чужинних приплавах».

Під час Загальних Зборів Централі, наш Відділ був удруге нагороджений за вірцеву працю та отримав переходову чашу ОБВУ.

У червні влаштовано Свято Героїв з наголосом на 30 роковини смерти полк. Євгена Коновальця. В червні Відділ зорганізував поїздку на Окружне Свято Героїв, яке відбулось у «Тарасівці». Там виступав наш сумівський хор «Молода Верховина», яким керував побр. М. Костюк. Відділ і в цьому році їздив організовано на Крайовий Вояцький З'їзд ОБВУ до Лестеру з королевою краси — п-ною Марією Коваль. У вересні побратим С. Рибак виголосив доповідь присвячену 24 річниці Бродів. У жовтні відсвяткували ми Свято Покрову, а реферат призначений 25-літтю постанови І Української Дивізії, виголосив сотник Михайло Дяболога.

У листопаді, на запрошення Управи Відділу виголосив доповідь для громадянства полк. Є. Рен. Тема його доповіді: «Українські збройні сили минулих 50 років у боротьбі за державність». Вкінці листопаду побратими і громадянство брали участь в окружному відзначенню 25-ліття постанови І Української Дивізії. Це відзначення відбулося в Лестері. У грудні відзначено 50 річницю Листопадового Чину, а 1 лютого 1969 року влаштовано вояцький обід з виступом «Здєсьтованої чоти» Лестерського Відділу ОБВУ, якою керував підх. Роман Старосольський. Імпреза була дуже вдала.

1969-1970 рік

Склад Управи: побр. М. Барабаш — голова, побратими: Г. Герилюк, І. Гуцуляк, І. Космірак, П. Ватраль, П. Сович, М. Пісковий — члени.

Свою культурно-освітню діяльність Відділ започаткував відсвяткуванням Свята Героїв, а тиждень пізніше побратими і громадяни Ковентрі їздили на Окружне Свято до Тарасівки. У липні була відправлена Панахида за поляглих під

Бродами в місцевій українській католицькій церкві, а в серпні в українській православній церкві. У вересні побр. П. Кішук — член Головної Управи і Зв'язковий нашої Округи поділився враженнями з побратимами і громадянством з подорожі до Італії на посвячення і відкриття української дільниці на воєнному цвинтарі та про авдієнцію в Блаженнішого Патріярха Йосифа І.

У жовтні 1969 року відбулися сходина, на яких був створений аматорський гурток при Відділі. Пізніше гурток підготував п'єсу, що її автором був побр. С. Рибак, яка була присвячена 25 річниці створення Дивізії. Того ж місяця відзначено Свято Покрову. В грудні вдруге Управа Відділу запросила «Здєятковану чоту» під керівництвом підх. Романа Старосольського.

На запрошення Відділів ОБВУ з Лестеру й Пітерборо наш побр. С. Рибак виголосив у них доповідь на тему: «25-ліття бою під Бродами».

1970-1971 рік

Склад Управи: побратим М. Барабаш — голова, побратими: Г. Герилюк, П. Ватраль, І. Космірак, В. Бабінський, Меуш, І. Гинда, О. Микицей — члени.

У березні Відділ відзначив річницю смерті Командира УПА ген. Т. Чупринки, а в квітні Відділ zorganizовував поїздку до Волвергампτονу для відзначення вищезгаданої річниці. У червні відзначено Свято Героїв, а під кінець червня аматорський гурток ставив: «Ми ще повернемось», що її написав і поставив побр. С. Рибак. У вересні члени Відділу і громадянство були на Крайовому З'їзді ОБВУ в Лестері. Королевою Відділу з Ковентрі була п-на Леся Рибак. У вересні до нас, на запрошення Управи Відділу, загостив майор Ю. Тис-Крохмалюк з Америки та дав доповідь на тему: «Інфільтрація большевицьких агентів серед української еміграції». У жовтні zorganizовано подорож до Лондону на Крайове відзначення 20-річної смерті ген. Т. Чупринки, а в листопаді відсвятковано своїми силами Свято Покрову.

В лютому Відділ відзначив 20-ліття свого існування Вояцькою Зустріччю з обідом. Почесними гістьми на обіді були

колишні вояки, котрі вже тепер є емеритами. Після офіційної частини і святого обіду товариство бавилося до пізньої ночі під звуки оркестри з Гаддерсфілду.

1971-1972 рік

Склад Управи: побр. С. Рибак — голова, побратими: Г. Герилюк, М. Пісковий, О. Микицей, М. Серєда, Я. Масляк, С. Прислята — члени.

На протязі року були влаштовані такі імпрези і подорожі: Річниця Чорноморської фльоти, Свято Героїв. Наш аматорський гурток поставив: «Ми ще повернемось» для лестерської громади.

*Побр. Степан Рибак довгослітний провідний діяч Відділу ОБВУ в Ковентрі.
Помер 30. 4. 1974 року.*

Групою керував побр. С. Рибак. У серпні відзначено річницю бою під Бродами. У вересні zorganizовано поїздку на Крайовий Вояцький З'їзд. Королевою краси Відділу з Ковентрі була п-на О. Коваль. У жовтні відбуто Окружне Свято Покрову — Свято Зброї. Драму: «Ми ще повернемось» наш гурток (на запрошення) поставив в Олдгамі, Волвергамптоні і Ноттінгамі.

1972-1973 рік

Склад Управи: побр. Г. Герилюк — голова, побратими: М. Стефанін, В. Бабін-

ський, С. Прислята, Я. Масляк, П. Багира, І. Гресько — члени.

У квітні відзначено річницю піднесення прапорів на Чорноморській фльоті, у травні відзначено Свято Героїв, як рівнож організовано відбувся похід до пам'ятника Незнаному Воякові, де були складені вінки.

У вересні 1972 р., проф. В. Шаян виголосив доповідь на тему: »1000-ліття князя Святослава Завсойовника та його подвиги«. У жовтні Відділ zorganizував подорож на Крайовий Вояцький З'їзд до Манчестеру. Королевою нашого Відділу була п-на А. Михайлишин, яка здобула на з'їзді місце другої княжни. В жовтні відзначено Свято Покрову — День Української Зброї.

1973-1974 рік

Склад Управи: побр. Г. Герилук — голова, побратими: М. Стефінин, В. Бабінський, С. Прислята, Я. Масник І. Гресько, П. Багира — члени.

На протязі року Відділ улаштував своїми силами такі імпрези і організував подорожі: у квітні п-ні Уляна Чайківська-Вирста дала концерт пісень, у червні влаштовано Вояцьку зустріч з обідом, яка була присвячена 30-літтю створення

І Дивізії. Гостем був голова Централі ОбВУ — сотник М. Білий-Карпинець. У жовтні, на запрошення Управи, загостив до нас полк. Є. Рен з доповіддю: »Українська Дивізія, як збройна сила за українську державу«.

У жовтні була zorganizована подорож на Крайовий Вояцький З'їзд до Манчестеру. Королевою краси нашого Відділу була п-на Надія Дюк.

На закінчення хочемо ствердити, що Управа Відділу на протязі років, як рівнож членство, тісно співпрацювали з братніми організаціями та підтримували їхні почини. Відділ брав участь у всіх спільних маніфестаціях чи демонстраціях місцевого і крайового характеру. Членство Відділу допомагає у виховній праці СУМ.

Не забуваємо також хворих у шпиталях і регулярно їх відвідуємо. Також раз, а то й два рази в рік складаємо вінки на могилах померлих побратимів нашого Відділу.

Кожна Управа доклала всіх зусиль, щоб якнайбільше і якнайкраще розгорнути працю. Як і в кожній суспільно-громадській праці були в нас невдачі, але були й успіхи, що підносили нас на дусі і додали бажання й надалі наполегливо працювати.

ВІДДІЛ ОБВУ В ЛЕСТЕРІ

Пристапуючи до писання хроніки Відділу ОбВУ за час у якому Відділ відзначився своєю посиленою діяльністю, годиться вже на початку зазначити, що перебіг подій, подаватиметься в стислій формі, а подіям особливого значення приділяться, по можливості, дещо більше уваги.

1964-65 рік

Стан членства 119. Склад Управи: побр. П. Кіщук — голова, побр.: О. Боднар — секретар, В. Стефанюк — скарб-

ник, М. Николишин — культурно-освітній референт, І. Костів, Б. Лешнівський і С. Попик — члени. Управа відбула 7 засідань. На протязі року влаштовано: Свято Героїв, Свято Покрову, Річницю Бродів, 15-ліття ОбВУ та 50-ліття Українських Січових Стрільців. Виголошено одну доповідь (п. Ф. Бахно), тема: »Україна і ми«. Організовано 4 товариські забави (одна з вибором королеви краси). Королевою на вищезгаданий рік була п-на Христина Кіщук. Відділу був належно заступлений на Окружних Ювілейних святкуваннях: 15-ліття ОбВУ і

50-ліття УСС у Ноттінггамі, а також брав участь у Крайовому Вояцькому З'їзді в Брадфордї. Розпродано 60 примірників «Сурмача». Переведено збірку на фонд видання Альманаху ОБВУ, яка принесла суму ф. 42.00.

1965-66 рік

Склад Управи: побр. Петро Кіщук — голова, побр.: М. Николишин — заступник і культурно-освітній референт, П. Гошко — секретар, Б. Лешнівський — скарбник, В. Бурбела, І. Костів і С. Попик — члени. Стан членства — 125. Управа відбула 9 засідань та була заступлена двома представниками на Окружній Конференції ОБВУ, яка відбулась у Лестері. На протязі року організовано: Свято Героїв і річницю бою під Бродами. Спільними силами Округи ОБВУ організовано в Лестері Окружне Свято в честь ген. хорунжого Т. Чупринки. Організовано поїздку на таке ж Свято в Лондоні і на Окружне Свято Покрову в Ноттінггамі. Знаменним у житті нашого Відділу був день 7 листопада 1965 року, коли з нагоди Свята Покрову відбулося посвячення прапора нашого Відділу ОБВУ, а опісля відбувся (перший у нас) вояцький обід. Акту посвячення довершив всч. о. протоіерей Григорій Гусак (УАПЦ) та всч. о. радник Василь Паславський (УКЦ). Хресними батьками були побр. Петро Кіщук, підх. Роман Старосольський, побр. Осип Боднар та Іван Омелянчук. Святкування ці збагатили своєю присутністю голоса Централі сотн. М. Білий-Карпинець у товаристві кількох членів Головної Управи ОБВУ. Присутніми також були провідні члени Округи ОБВУ та представники місцевих організацій. Під час вояцького обіду промовляли: всч. о. прот. Г. Гусак і сотн. М. Білий-Карпинець, а д-р Ірина Калюжна поділилася з присутніми спогадами з часів Визвольних Змагань. Важливіші моменти цієї імпрези фільмував п. І. Федчиняк. Прапор Відділу вишила п-і О. Роснецька з Ноттінггаму.

Влаштовано дві доповіді: »1000-ліття подвигів князя Святослава Завойовника« — виголосив прсф. Володимир Шаян і »Наші відносини до краю« — виголосив побр. Маріян Д. Гайва. Організовано дві

товариські забави. На одній з них обрано королевою краси п-ну Христину Кіщук. Організовано поїздку на Крайовий Вояцький З'їзд до Рочдейлю. Уділено Централі ОБВУ позичку на видання наступного числа »Сурмача« в сумі ф. 50.00.

1966-67 рік

Членів у цьому році було 125. Управу очолив, як і попередньо побр. Петро Кіщук. До Управи увійшли побр.: М. Николишин — заступник голови і культурно-освітній референт, П. Гошко — секретар, Б. Лешнівський — скарбник, В. Гуцул — референт суспільної опіки, І. Костів, В. Стефанюк, С. Попик — члени. Управа відбула 9 засідань, а також була заступлена на двох Окружних Конференціях ОБВУ, які відбулись у Лестері: першу зорганізував Окружний Зв'язковий з ціллю відзначення 40-ліття смерти гол. Отамана Симона Петлюри, а другу організувала Центральня ОБВУ.

Впродовж року організовано: академію-концерт для відзначення історичної постаті козацької доби, полк. Івана Богуна, концерт »Вечір української пісні« з участю тенора п. Володимира Луцева та Свято Покрову з нагоди якого, після офіційної частини, організовано вояцьку зустріч з обідом. Численно прибули на цю імпрезу наше бувше вояцтво зі своїми дружинами. Присутніми були також голова Централі сот. М. Білий-Карпинець та представники всіх Відділів Округи. При співучасті Округи організовано академію-концерт у 40-ліття з дня смерти Головного Отамана С. Петлюри. На цій імпрезі, яка відбулася 4 вересня 1967 р., в кооперативній залі, був присутній сотн. М. Білий-Карпинець. Святкове слово виголосив генеральний секретар ОБВУ д-р С. М. Фостун. У концертній частині виступав тенор п. В. Луців і збірний хор Ноттінггаму, Лестері і Дарбі під диригуванням п. Маріяна Костюка з Ковентрі.

Заходами Управи відправлено Заупокійну Панахиду за поляглих борців за волю України — замість Свята Героїв — та за поляглих під Бродами. Відділ брав участь в Окружному Святі Покрову в Ковентрі. Висвітлено у двох сеансах фільм »Життя українців у В. Британії«

продукції І. Федчиняка з Лондону. Влаштовано доповіді: «Сучасне міжнародне положення» — виголосив побр. д-р С. М. Фостун, «Відношення мілітарно-політичних сил» — побр. М. Д. Гайва, «Українське море» — хор. інж. Т. І. Кудлик, «Духовність українського війська» — проф. В. Шаян, «Перспективи майбутньої війни» — проф. д-р І. Марченко.

Лейді Осборн поділилася з нами своїми враженнями з подорожі по СРСР, а зокрема з України, при допомозі кольорових діапроєкторів. Організовано 4 заходи. Королевою краси Відділу обрано п-ну Гарію Гарун. Організовано поїздку на Крайовий З'їзд до Галіфаксу, розпродано 60 примірників «Сурмача». Управа нашого Відділу була ініціатором урядування іменин довголітньому голові Централі сотн. М. Білому-Карпинцеві. Ця особлива подія відбулася під час Вояцької Зустрічі з обідом в Лестері (про який згадано раніше), де сотникові вручено від Округи різьблений альбом з уміщеними у ньому світлинами Управ Відділів ОБВУ Округи Міддлсекс.

1967-68 рік

Стан членства — 120. Голова побр. П. Кіщук, побратими: М. Николишин — заступник і культурно-освітній референт, П. Гошко — секретар, В. Стефанюк — скарбник, В. Гуцул — господарчий референт, С. Попик і Т. Кузик — члени. Управа відбула 7 засідань, була заступлена на Окружній Конференції, яка відбулась у Лестері та була ініціатором творення в Лестері Громадського Комітету для відзначення 25 роковин постанови Української Повстанської Армії. Побр. П. Кіщук, голова нашого Відділу входив до складу Ювілейного Комітету місцевих суспільно-громадських організацій під патронатом СУБ, для відзначення 50-ліття проголошення Акту Самостійності і Незалежності України.

На протязі року організовано: Свято Героїв, академію-концерт для відзначення УПА з участю співачок з Парижу п-ни Уляни Чайківської і п-ни Одарки Андріїшин. Цю імпрезу влаштовано при співучасті місцевих організацій. Річницю бою під Бродами відзначено товариською

зустріччю з вояцьким обідом, під час якого присутні мали нагоду послухати цікавий спомин учасника Брідської кампанії побр. Мирона Матчака з Дарбі. Відбулися товариські сходи з прийняттям з нагоди 20-ліття поселення кол. вояків-українців у Англії та три товариські заходи. На одній з них обрано королевою краси п-ну Оксану Гуцул. Влаштовано доповіді: «Російсько-китайські відносини» — виголосив підх. Роман Старосольський і «Причини наших невдач під час Визвольних Змагань» — виголосив інж. П. Сесь — після чого відбулась дискусія з участю панелю. Організовано поїздку на Крайовий Вояцький З'їзд до Галіфаксу та на Окружне Свято постанови УПА до Ноттінггему. Найбільше уваги Управа присвятила розпродажу Альманаху ОБВУ, у висліді чого продано 80 примірників. Продано також 60 примірників «Сурмача».

1968-69 рік

Стан членства — 120 і 2 почесні члени. Склад Управи той самий, що й попереднього року, на чолі з побратимом П. Кіщуком. Управа відбула 8 засідань, була заступлена трьома представниками (побр. П. Кіщук, П. Гошко, В. Стефанюк) на Окружних Конференціях. Секретар Управи брав участь у засіданні ГУ ОБВУ під час плянування Крайового Вояцького З'їзду, який того року відбувся в Лестері. Впродовж року організовано: Свято Героїв, з участю місцевого Осередку СУМ, Пласту та жіночого хору, річницю Бродів з виступом місцевого чоловічого хору та жіночого і рефератом побр. С. Рибак з Ковентрі. На Святі Покрову — УПА — реферат виголосив п. Ярослав Деремєнда. Влаштовано товариську Вояцьку Зустріч з обідом для відзначення 25-ліття створення І Української Дивізії УНА. Присутніми на цьому святі були полк. Євген Побігущий з Німеччини, який мав святочне слово, сотн. М. Білий-Карпинець та багато провідних діячів Округи. Характерною подією вечора був перший і надзвичайно вдалий виступ створеної при Відділі ОБВУ групи — «Здесятована Чота», яка в підготованому підх. Романом Старосольським мон-

тажі зобразила у веселій і жартівливій формі всі етапи існування І УД УНА.

Влаштовано доповіді: «200-ліття Гайдамаччини» (Коліївщини) в Україні — виголосив побр. д-р С. М. Фостун, «Піднесення українських прапорів на Чорноморській флотії» — виголосив ред. М. Клименко, «Роля жінки в українській армії» — виголосила п-і Олена Єнкала. Відбувся теж авторський вечір поета М. Клименка — Вереса.

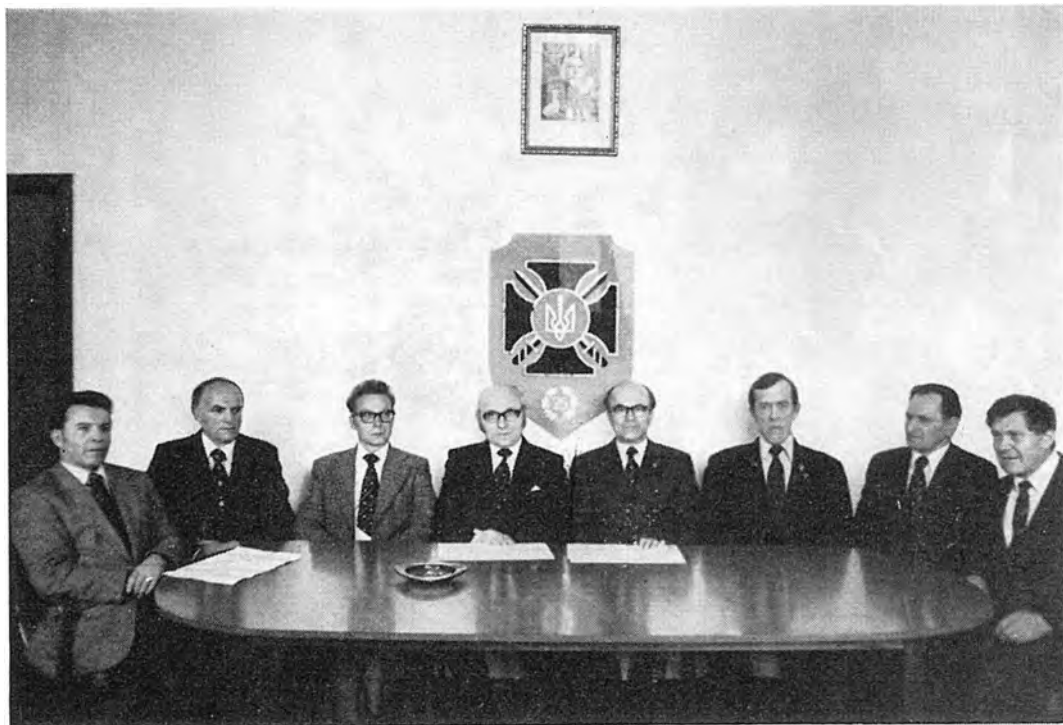
Організовано забаву з вибором королеви краси, якою на цей рік було вибрано п-ну Вікторію Дяківську. Наділено званням почесних членів ОБВУ двох членів громади п. І. Рубля та п. В. Стадника за їхню працю і відданість у праці для Відділу. Управа Відділу, разом з членством і громадянством брала активну участь в організації і переведенні Воєцького З'їзду, який цього року відбувся в Лестері, активно причинилася до

створення Англо-Українського Товариства та була співорганізатором пікетування, яке відбулося в Лестері під час виступу московської симфонічної оркестри.

Відділ був численно заступлений на Окружному Святі Героїв у Тарасівці та на Святі Покрову у Волвергемптоні.

1969-70 рік

Стан членства — 100 і 2 почесні члени. Управу очолював побр. П. Кіщук. Члени Управи побр.: П. Гошко — заступник голови і секретар, В. Стефанюк — скарбник, В. Гуцул — культурно-освітній референт, В. Луговий — господарчий референт, С. Попик та І. Костів — члени. Управа відбула 7 засідань і брала участь в Окружній Конференції ОБВУ в Ковентрі. Впродовж року організовано: Свято Героїв, річницю смерті Т. Чупринки, 25-ліття бою під Бородами, Свято Моря — в річницю піднесення українсь-

Управа Відділу ОБВУ в Лестері. Зліва направо: побр. М. Николишин, побр.: І. Костів, С. Ланчак, П. Гошко, хор. Петро Кіщук довголітній голова Відділу, В. Стефанюк, В. Камінський і Т. Кузик. Бракує довголітнього секретаря Відділу побр. Богдана Острожинського.

ких прапорів на Чорноморській флотії. Управа брала активну участь в Окружних імпрезах: Свято Героїв у Тарасівці, Свято Покрову в Дарбі та 25-ліття бою під Бродами в Ноттінггемі.

Влаштовано дискусійний вечір, темою якого було «Чи суспільно-громадські організації міста Лестер виправдали себе за 20 років свого існування» — членом панелю на цьому вечорі був також, як гість, побр. д-р С. М. Фостун з Лондону. Доповідь на тему: «Міжнародне політичне положення» — виголосив д-р С. М. Фостун. Влаштовано забаву на якій було обрано королевою краси п-ну Марію Михалків.

Цього року Управа подбала про однострої (для виступів) для групи «Здесятована Чота», включно з левиками у формі відзнак Дивізії «Галичина». Організовано поїздку на Крайовий Вояцький З'їзд до Брадфорду. Призначено на українську католицьку церкву в Лестері суму ф. 10.00, розпродано 60 примірників «Сурмача» і продавано книжку «В чужинних приплавах» — М. Вереса.

Значну працю провела існуюча при Відділі група «Здесятована чота», під керівництвом підх. Р. Старосольського. Від початку свого існування група дала 14 виступів по більших і менших українських скупченнях у Вел. Британії, а вершком успіху групи був її виступ на Крайовому Вояцькому З'їзді 4 жовтня 1969 року в Брадфорді.

1970-71 рік

Стан членства — 98 і 2 почесні члени. Склад Управи: побр. П. Кіщук — голова, члени Управи побр.: М. Николишин — заступник і секретар, В. Стефанюк — скарбник, Т. Кузик — культурно-освітній референт, В. Луговий — його заступник, С. Попик — референт преси і кольпортажу, І. Костів — помічник скарбника.

Належить згадати, що 1970 рік був роком копіткої і наполегливої праці, при відбудові і ремонті новопридбаної церкви і дому СУБ, при 2а Фос Роуд. Управа на протязі року відбула 5 засідань і була заступлена на Окружній Конференції ОБВУ, яка відбулась у Лестері. Старан-

ням Управи відправлено дві Заупокійні Панахиди: за поляглих під Бродами і за спокій душі ген. хорунжого Тараса Чупринки, в якій взяли організовану участь члени СУМ і Пласту в одностроях.

Організовано поїздку до Лондону на крайове відзначення 20-ліття смерти ген. Р. Шухевича — Чупринки, поїздку до Волвергемптону на окружне відзначення цього 20-ліття і дві поїздки до Манчестеру, на другу частину Вояцького З'їзду і на 20 роковини активної праці довголітнього голови Централі — сотн. М. Білого-Карпинця. Влаштовано дві доповіді: «Політична ситуація в світі» — виголосив побр. д-р С. М. Фостун і «Що криється під культ-обміном зі західними державами» — виголосив майор Юрій Тис-Крохмалюк з Америки. Організовано товариську забаву, на якій обрано королевою краси п-ну Зеню Конанець. Управа Відділу при допомозі членства і громадянства брала активну участь в організуванні і переведенні Крайового Вояцького З'їзду, який в тому році відбувся в Лестері. Організовано Вояцьку Зустріч з сьбідом, що є спеціальною атракцією для членства і їхніх дружин. Присутній на цій імпрезі голова ОБВУ сотн. М. Білий-Карпинець виступив з промовою про наші комбатантські організації в діаспорі, їхнє значення в загальному та для ОБВУ зокрема. «Здесятована чота» виступала зі своїм репертуаром гумору й сатири. Гідною уваги подією вечора було відзначення медалею св. Архистратига Михаїла, активного члена нашого Відділу побр. Григорія Кулика за його особливі заслуги для української громади в Лестері. Обнявши керівництво над відбудовою церкви і дому СУБ Г. Кулик з подивугідним ентузіазмом і посвятою день-у-день понад 6 місяців, включно з суботами і неділями, не тільки вміло керував усіма роботами, але й самий важко працював. Акту презентації медалі довершив сотн. М. Білий-Карпинець. Другою, не меншої ваги, подією того ж вечора було відмічення 10-ліття активної і кропіткої праці для ОБВУ побратима Петра Кіщука. І тут знову варто відмітити, що в особі П. Кіщука ОБВУ в Лестері має незаступимого голову, а Централья ОБВУ невичерпної енер-

гії організаційного референта, а при тому ще й голову ОБВУ на Середню Англію.

В тому році пожертвувано на потерпілих від землетрусу в Югославії суму ф. 3.00 і на фонд АБН ф. 3.00. Розпродано 60 примірників «Сурмача», також були в продажі книжки: «Ріміні, Белярія», «В чужинних приплавах» — М. Вереса та «Arms of Valour» — ген.-полк. Павла Шандрука.

мічник скарбника, В. Луговий — кольпортер, Т. Кузик — член. Управа відбула 6 засідань, а також була заступлена на Окружній Конференції ОБВУ.

На протязі року відзначено академіями, при співучасті СУМ і Пласту — річницю під Бродами та Героїв Базару. Відзначено річницю смерті ген. Т. Чупринки, організованою участю членів Відділу ОБВУ з прапором у церкві під час відправи Заупокійної Панахиди за спокій душі командира УПА.

Хор. Петро Кіщук складає вінок у стіп пам'ятника Невідомому Воякові. Біля пам'ятника стоять — побр. П. Рафалюк член Ради СУБ, побр. Вол. Лесюк член Ради й Президій Ради СУБ, п-ні Віра Дяківська голова місцевого Гуртка ОУЖ, побр. О. Довбуш, Л. Сенів старший сумівець, п. І. Кулик заст. голови Крайової Пластової Старшини у Вел. Британії та два юні сумівці — З. Лисевич і П. Николишин.

1971-72 рік

Стан членства — 98 і 2 почесні члени. Склад Управи: побр. Петро Кіщук — голова, побр.: І. Костів — заступник, Б. Острожинський — секретар, В. Стефанюк — скарбник, В. Камінський — культурно-освітній референт, С. Гривнак — по-

Управа була співорганізатором Окружного Свята Героїв у Лестері та брала участь в Окружному Святі Покрову в Ковентрі. Організовано, популярну вже в нас, Побратимську Зустріч з обідом, влаштовано 3 товариські забави з танцями, а на одній з них вибрано королевою краси п-ну Лесю Дяківську. Орга-

нізовано поїздку на Крайовий Вояцький З'їзд до Манчестеру. Влаштовано дві доповіді: «Теперішнє політичне становище у світі» — виголосив мгр В. Микула і «Перший український військовий з'їзд і початок української армії» — виголосив полк. П. Петренко. На запрошення Управи, драматичний гурток при Відділі ОБВУ в Ковентрі виступив у нас з постановкою — «Ми ще повернемося».

Відділ цього року став фундатором ікони св. Володимира в УКЦ Вознесіння в Лестері. Управа з цією ціллю провела збірку між членами ОБВУ. Пожертвувано ф. 7.00 на фонд музею при Гуртку ОУЖ в Лестері та ф. 2.00 на пам'ятник покійному побр. В. Пийдунові. Розпродано 30 примірників — «В день Зелених Свят», 13 примірників — «Вісті комбатанта» і 20 примірників книги — «Плем'я непокірних».

1972-73 рік

Стан членства — 95 і один почесний член. Другий почесний член виїхав на пенсійний побут, як працівник до Кобзарівки. Склад Управи: побр. П. Кіщук — голсва, побр.: П. Гошко — заступник, Б. Острожинський — секретар, В. Стефанюк — скарбник, М. Николишин — культурно-освітній референт, І. Костів його помічник, В. Камінський — кольпортер, Т. Кузик та В. Луговий — члени. Управа відбула 7 засідань. Крім того три представники Управи побр.: П. Кіщук, П. Гошко і В. Луговий брали участь в Окружній Конференції в Лестері.

На протязі року влаштовано: Свято Героїв, при співучасті СУМ, Пласту і ОУЖ, 25-ліття з дня постанови УПА (окружного характеру) з участю хору «Гомін», хору СУМ з Ковентрі та місцевих сил. Влаштовано три доповіді: «Ми і Україна» — виголосив підх. Р. Старосольський, «Українська визвольна справа серед англійців» — виголосив радник С. Терлецький з Кардіфу і «Сковородинський симпозиум» — цикл доповідей, які виголосили: всч. о. д-р А. Михальський, п. Клим Роснецький, п. Григорій Хомин і п. Остап Пицко з Ноттінггаму.

Заходами Управи були відправлені дві Заупокійні Панахиди за спокій душі командира УПА ген. Т. Чупринки та за полеглих під Бродами, при участі організованого почоту членів Управи з прапором Відділу.

Організовано Побратимську Зустріч з обідом і забавою. Влаштовано три товариські забави. На одній з них обрано королевою краси п-ну Орісю Щупляк. Організовано поїздку на Крайовий Вояцький З'їзд до Манчестеру, де під час конкурсу на королеву краси ОБВУ п-на Оріся Щупляк здобула 2 місце, з титулом першої княжни.

Розпродано 60 примірників «Сурмача», 50 листівок присвячених 25-літтю УПА. Також почався продаж книжки письменника д-ра С. М. Фостуна — «Звідуни степових когорт».

1973-74 рік

Стан членства — 99 і один почесний член. Склад Управи: побр. П. Кіщук — голова, побр.: П. Гошко — заступник, Б. Острожинський — секретар, В. Стефанюк — скарбник, М. Николишин — культурно-освітній референт, В. Камінський — кольпортер, Т. Кузик і В. Луговий — члени. Управа відбула 5 засідань. Упродовж року організовано: концерт солістки пані Уляни Чайківської-Вирсти з Франції і молодого піаніста Ярослава Шутки з Брайфорду, на цьому концерті виступав також танцювальний гурток місцевого Осередку СУМ. Улаштовано Свято Покрову з виступом чоловічого хору під диригентурою д-ра Ярослава Мицка, жіночого хору під диригуванням п. Володимира Нищоти, та при участі СУМ і Пласту. Відзначено 30-ліття постанови І УД УНА, Побратимською Зустріччю і обідом. Присутній на зустрічі полк. Є. Побігущий мав святочне слово, а в концертній частині виступав соліст Володимир Луців зі своєю дружиною і донькою.

З ініціативи Управи були відправлені три Заупокійні Панахиди при участі почоту з членів Управи, з прапором ОБВУ.

Панахиди були відправлені на Свято Героїв, у річницю смерти ген. Т. Чупринки та за поляглих під Базаром.

Організовано дві товариські забави з танцями, а на одній з них обрано королевою краси п-ну Анну П'ятночку. Як і кожного року, так і цим разом, організовано подорож на Крайовий Вояцький З'їзд до Манчестеру. Вкінці м. травня псбр. П. Кіщук — голова нашого Відділу був членом делегації, яка відбула поїздки до Австрії на цвинтар поляглих там друзів по зброї, дивізійників у бою під Фельдбахом. Він брав також участь у ювілейній конференції АБН у Лондоні.

На похороні голови Централі ОБВУ сл. пам. сотника М. Білого-Карпинця наш Відділ репрезентували побратими: П. Кіщук, Павло Гошко, Богдан Острожинський і М. Николишин. Слід згадати, що на похорон прибули ще й інші члени нашого Відділу.

Продано 60 примірників «Сурмача», 50 примірників книжки письменника д-ра С. М. Фостуна — «Звідуни степових когорт», 50 листівок присвячених 50-літтю УПА.

Відділ брав активну участь в організованні лестерською громадою ювілейних святкувань 25-ліття поселення українців у Лестері. Побратими Петро Кіщук і Павло Гошко входили до складу Ювілейного Комітету створено з представників усіх суспільно-громадських й молодечих організацій міста Лестеру під патронатом Відділу СУБ. Слід відмітити, що до успіху цієї небуденної та імпозантної події, у великій мірі причинилися саме члени ОБВУ. Програма святкувань включала: виставку народного мистецтва та інших речей, що віддзеркалювали наш тут побут, концерт української пісні й танку і «коктейл». На імпрезі були присутні багато англійців, а з визначних гостей були дост. Том Бордман — міністер індустрії, заступник посаdnика міста — він відкривав виставку і багато інших високопоставлених осіб. Виставка була

відкрита на протязі тижня, а жіноча кімната з експонатами народного мистецтва на протязі двох тижнів.

Переглядаючи діяльність нашого Відділу на протязі його існування, можна ствердити, що поруч з невеликими, які були, безумовно, були й поважні успіхи з чого Відділ може гордитися. Організовані Відділом імпрези були завжди на належному рівні і цим Відділ здобув собі респект і повагу цілої місцевої громади. Відділ тісно співпрацював з місцевим Відділом СУБ, молодечими та іншими громадськими організаціями, а члени Відділу були часто промоторами нових починів у нашій громаді. Кожна Управа Відділу ретельно виконувала зарядження своєї Централі, проявляючи при тому і свою власну ініціативу. Членські внески сплачуються на 95-100 відсотків. Розпродуємо постійно «Сурмач» і всі інші видання Головної Управи. Відділ завжди бере участь у Крайових З'їздах Вояцтва, в Окружних Конференціях, висилає представників на Річні Збори Централі ОБВУ.

Наш Відділ організував першу на цьому терені Побратимську Зустріч з обідом, після чого такі зустрічі дуже спопуляризувалися.

«Здесяткована чота» з Лестеру врізноманітнула наші сірі будні та внесла гумор до наших громад. Вона відвідала понад 20 громад, побувала в малих і більших скупченнях як Манчестеру, була в Лондоні, відвідала й далекий Единбург. Відділ двічі здобув переходову чашу ОБВУ за взірцеву працю і був нагороджений грамотою за таку ж саму взірцеву працю в роках 1972-74.

Вкінці належить ствердити, що Відділ проводив успішно свою працю завдяки ентузіязмові і наполегливості довголітнього голови — побратима П. Кіщука. Цієї думки є не лише члени-побратими, але й ціла лестерська громада.

Павло Гошко

ВІДДІЛ ОБВУ В ЛІЙ

Зібрати сьогодні всі дані про Відділ ОБВУ в Лій є неможливо, бо книга протоколів і решта документів затратилися, а тому не так легко встановити хто проводив Відділ, чи хто належав до Управи, не говорячи вже про членство і його працю. Проте все ж нам вдалося довідатися від старих членів, що Основуючі Збори Відділу відбулися в 1949 році, а його першим головою був побр. В. Козак. За ним слідував побр. П. Пістун, а пізніше головою був побр. З. Казимирович.

Невідомо в якому році і з яких причин Відділ перестав існувати. Очевидно на це склалися якісь причини. Такий

стан тривав аж до 1960 року. Тоді то створився ініціативний комітет, який очолив побр. О. Шляхетко, а побр. М. Храбатин і В. Баранюк були членами. Відновлюючі Збори відбулися 20 листопада 1960 року в «Рейлвел» готелі в присутності 26 осіб.

На ці збори було запрошено голову Централі ОБВУ сотника М. Білого-Карпинця. Збори відкрив побр. О. Шляхетко, прочитав статут ОБВУ, після чого приступлено до вибору голови зборів. Збори очолив побр. М. Храбатин і попросив до слова сотника М. Білого-Карпинця, який дав доповідь на тему: «Ціль і

Всч. о. радник Михайло Ратушинський посвячує прапор Відділу ОБВУ в Лію. (1965 рік).

значення комбатантської організації та потреби відновлення Відділу ОБВУ в Лію».

Слова покійного голови глибоко запали в душу присутніх. Вкінці приступлено до реєстру кол. військовиків, без різниці в якому вони війську служили та яку уніформу були змушені носити. Тоді ж обрано головою Відділу ОБВУ в Лію побр. О. Шляхетко, а до Управи увійшли побратими: М. Храбатин, В. Бабинець, В. Баранюк, А. Собків. Рівнож був намічений план діяльності Відділу, а саме: відзначення річниць, виголошення доповідей і рефератів, влаштування забав і приєднання нового членства.

Голова зборів подякував сот. М. Білому-Карпинцеві за доповідь, а присутнім за увагу та на кінець відспівали національний славень — «Ще не вмерла України».

В першому році відновленої діяльності Управа присвятила багато уваги при-

єднанню членства, відзначенню річниць бою під Бородами, Святові Героїв, уряджувано танцювальні забави з вибором королеви краси. Першою була п-ні Стефанія Храбатин. Другою — п-ні Надія Білоус.

Побр. О. Шляхетко був головою Відділу на протязі двох років, а його наступник побр. П. Баран був на цьому пості на протязі чотирьох років.

Праця проводилася і за головування побр. П. Барана тією самою системою. Відсвятковування річниць, урядження товариських забав з вибором королеви краси. Першого року нової каденції королевою краси Відділу була обрана п-і Марійка Флюнт.

Відділ ОБВУ нав'язав приятельські відносини з Британським Легіоном, і від того часу щорічно приймає участь у поході разом з англійцями, та складає вінок на могилі неаного вояка.

Голова ОБВУ хор. інж. Теодор І. Кудлик, накладає корону королевій краси Відділу ОБВУ в Лію п-ні Лінді Кіщун. (1974 рік).

Під час чотирирічної каденції в Управі Відділу були побратими: М. Дідюк, П. Балицький, М. Грицюк.

На наступну чотирирічну каденцію Відділ очолив побратим А. Собків. До Управи увійшли побратими: П. Балицький, М. Дідюк, П. Юрків.

За головування побр. А. Собкова набуто прапор ОБВУ для місцевого Відділу, який урочисто посвятив у 1965 році о. радник М. Ратушинський. З цієї нагоди влаштовано великий концерт, на який були запрошені сусідні Відділи і танцювальний ансамбль з Манчестеру — «Орлик». Королевими краси в тих роках були: п-на О. Сулима і п-на Євгенія Собків.

В 1969 році обрано головою Відділу побр. В. Щербатюка і він очолює його дотепер. Членами Управи є побр.: М. Дідюк, В. Вереснюк, М. Грицюк, А. Собків. Контрольну Комісію очолив побр. П. Баран, членами є побр.: М. Душний і П. Балицький.

Вже на першому засіданні нової Управи намічено плян праці на діловий рік. За рік відзначено Свято Героїв, бій під Бродами. Приєднано трьох нових членів, а кілька членів були звільнені від залеглості в членській вкладці.

В 1970 році уряджено великий концерт з нагоди 10-літнього відновлення праці Відділу. На це свято запрошено голову Централі ОБВУ сот. М. Білого-Карпинця, тріо «Конвалія» з Бері та дует з Рочдейлю. Рівнож був присутній з дружиною посадник міста Лій радник Джордж Макдоналд.

Цього року нав'язалися приятельські відносини нашого Відділу з англійськими летунами — RAF.

В 1974 році відсвятковано 25-ліття існування ОБВУ у Великій Британії. Тоді було запрошено голову Централі ОБВУ інж. Теодора І. Кудлика, котрий виголосив святочну доповідь. Серед почесних гостей були ще побр. Б. Головатий — Зв'язковий Округи Лянкашпир та кол. Зв'язковий — побр. М. Музика.

За час головування побр. В. Щербатюка кожного року розігравалися лотерії, які в загальному дали чистого прибутку ф. 130. Це вможливлювало Управі повністю розрахуватися з Головною Управою за прислану літературу в попередніх роках.

Відділ жертвував і жертвує на різні національні цілі, як: Визвольний Фонд, Фонд АБН, Фонд Оборони України, та різні інші пожертви.

Відділ кожного року бере активну участь у Конференціях ОБВУ, спільних засіданнях, окружного характеру, їздить на Побратимські Зустрічі, на Крайові Вояцькі З'їзди. Королевами краси були в 1969 р. — п-на Марія Андрусак, а 1970 р. — п-на Романа Пістун, в 1971 р. п-на Катерина Вереснюк і в 1974 р., п-на Лінда Кліщун, яку в 1974 році було обрано королевою краси ОБВУ на Крайовому Вояцькому З'їзді, який відбувся в Манчестері.

Члени нашого Відділу завжди сумлінно виконували свої обов'язки супроти Управи та разом з Управою гармонійно співпрацювали з усіма суспільно-громадськими організаціями, які існують у Лію, як: СУБ, СУМ, ОУЖ.

В останньому часі відійшли від нас у вічність два побратими: Петро Сулима і Василь Баран. **Вічна їм пам'ять!**

В. Щербатюк — голова Відділу

ВІДДІЛ ОБВУ В ЛОНДОНІ

Відділ ОБВУ в столиці Великої Британії числом членів не є одним з найбільших, бо загальний стан вагається між 110 і 120 членів. Великим він є тому, бо є Відділом столичним, має більше можливостей для попису, більш цікавий терен до діяння, а головню на зовнішньому відтинку. Менші Відділи південної округи часто звертають свої очі на Лондон, якщо йдеться про організування великих імпрез окружного характеру і т. п. Канцелярія Відділу приміщується в домі Відділу СУБ. На оплату згаданого дому Відділ пожертвував понад ф. 450.00 зі своєї каси.

Головами Відділу були такі побратими: В. Рівний — 1967 р., Л. Шинковський — 1968, а решта років очолював Відділ Г. Бацик. До Управ були обрані побратими: І. Костів, І. Гундер, П. Цюприк, Л. Шинковський, П. Піт, І. Андрусишин, В. Бобецький, М. Коропатницький, І. Кебус, Т. Турко, пор. М. Клименко, М. Терлецький, В. Верхола. Слід зазначити, що побратими І. Костів і П. Цюприк входили безперервно до кожної Управи.

Відділ має свою печатку і фірмовий папір, які вживаються для кореспонденції.

Найбільшою імпрезою, яку Лондонський Відділ організує кожного року це — Свято Героїв в Інвалідській Оселі СУБ. Організування такої великої імпрези на відкритій площі і на віддалі 50 миль від Лондону вимагає дуже багато праці, не враховуючи організування автобусів для людей і мистецьких груп для концертної частини. Свято підготовляється щороку на час Зелених Свят з такою програмою: польова Служба Божа, великий похід усіх учасників до пропам'ятної таблиці поляглим, Панахида і концертна частина.

Концертна частина Свята є досить багата, часто з участю двох хорів, чолові-

чого з Бедфорду і мішаного з Лондону, музичних і співочих гуртків СУМ з Редінгу, Свіндону і Лондону, сольоспівів і деклямацій. Святочні реферати читали: сот. М. Білий-Карпинець, інж. Т. І. Кудлик, дир. Ю. Заблоцький, ред. М. Клименко і ред. І. Дмитрів. За підчисленням, у 1973 році на Свято Героїв приїхали 20 автобусів і 118 особових авт, тсбто пересічно понад 1,200 учасників.

Лондонський Відділ зорганізував великий концерт у 30-ліття УПА, в одній з більших залей Лондону і запросив до участі найкращі хори СУМ, а саме хор і оркестру з Ноттінггему та хор з Ковентрі. В 1968 році зорганізовано Вояцьку Зустріч, у якій взяли участь понад сто колишніх вояків і старшин з дружинами. В програмі зустрічі був обід і велика танцювальна забава. Зустріч була окружного характеру і заля Лондонського Відділу СУБ не могла всіх змістити, проте на забаву число учасників подвоїлося. Аранжером зустрічі був член Головної Управи ОБВУ хор. інж. Т. І. Кудлик. Рівнож був присутній і сказав своє змістовне слово зв'язковий Округи побр. М. Музика. Тут варто зазначити, що хор. інж. Т. І. Кудлик дуже багато допомагав лондонському Відділові в організуванні великих імпрез, часто читав свої реферати, доповіді, давав поради і т. п.

Дуже вдалою і на високому рівні була жалібна академія у 22-річницю смерти командира УПА Т. Чупринки, організована нашим Відділом. Дуже добрий реферат, який написав і по-мистецькому читав поет Микола Верес, читання спогадів про юні роки генерала пані М. К. і виконання пісень співочим гуртком сумівок з Лондону, поставило академію на добромu рівні, про що пізніше один з присутніх написав похвальну статтю в »Український Думці«.

Відзначувано національні річниці: Свято українського моря, бій під Брода-

ми, 30-ліття І Дивізії УНА, Свято Героїв (під час Зелених Свят) 1973 року.

Організовано ряд доповідей з яких найбільше помітною була доповідь полк. Є. Рена і побр. М. Д. Гайви, який поділився своїми враженнями з поїздки до Австрії на вшанування біля могил поляглих воїнів І Дивізії УНА.

Побр. М. Д. Гайва — член Головної

Управи ОБВУ, а рівночасно член нашого Відділу, також дуже багато допомагав нашій Управі, головне в часі Свята Героїв. Покійний сот. М. Білий-Карпинець був теж членом нашого Відділу і може жодний Відділ ОБВУ на терені Англії не відчув так гостро його передчасну смерть, як саме ми, його побратими. Сотник був для нас одночас і батьком і

Управа лондонського Відділу ОБВУ в 1976 році. Сидять зліва направо: побр. В. Бобецький, побр. Вол. Рівний і побр. Михайло Ткачук — голова Відділу. Стоять зліва до права: побр. М. Терлецький, В. Говдяк, І. Костів і А. Лабик.

побратимом. Своєю вірцевою точністю він показував приклад, чи це на Загальних Зборах Відділу, чи на засіданні Управи, як запрошений гість і дорадник, він завжди приходив першим. З почуттям вояцького гумору, він підносив кожного на душі і це допомагало нашій Управі розв'язувати часом досить важкі проблеми.

Не можна оминати також успішного в нашому Відділі концерту п-ни Уляни Чайківської-Вирсти 1973 року, який входив до програми святкувань 30-ліття Української Дивізії УНА. Шановна співачка полонила слухачів своїм ніжним голосом, виконуючи вояцькі і жартівливі пісні.

В Лондоні Управи Відділів ОБВУ, СУБ, СУМ і ОУЖ дуже дружньо між собою співпрацюють, укладаючи кожного року плян праці на спільних засіданнях.

Багато імпрез влаштовується спільно, а головню Свят-Вечір, чи Спільне Свячене. Члени нашої Управи і активні члени СУБ взаємно собі допомагають. Дуже популярним наш Відділ є в організуванні танцювальних забав. Однією з більших забав є та, де вибирається королева краси Відділу. Приготувань є багато, кожний член Управи є заангажований, а голова координує всю працю. На забаві завжди буває багато молоді і старшого громадянства з Лондону і околиць.

Великою гордістю нашого Відділу були п-ни Ірина Осичко і Анна Малюська, які були обрані королевими краси ОБВУ на цілу Англію. Видно, що український Лондон має гарні дівчата.

Відділ завжди розповсюджував журнал «Сурмач» і інші видання ОБВУ. Розпродавалися між громадянством ювілейні картки. Члени Управи входили до різних ювілейних комітетів і були присутні на зустрічі з Блаженнішим Патріархом Йосифом у часі його відвідин у Лондоні.

Актив нашого Відділу включався в різні політичні акції на терені Лондону і давав фінансові дотації на різні цілі.

Члени Управи Відділу постійно відвідують хворих у шпиталях. Управа давала вінки на похорони не лише членів ОБВУ, але й інших активних членів на-

шої громади. Члени Управи брали участь у похоронах. Лондонський Відділ на протязі дуже короткого часу втратив три дуже активні члени: Григорій Липка — його найбільшим бажанням було прищепити у своїх синів любов до рідного краю, сотник Михайло Ддябога —

П-на Ірина Нейлик — королева краси Відділу ОБВУ на 1978/79 рр.

основоположник ОБВУ і всім добре знайний громадський діяч на терені В. Британії. Не було жодної академії, чи доповіді на якій не був би присутній сотник М. Ддябога. Рівнож несподівано відійшов у вічність побр. Михайло Жаровський — щирий український патріот.

На Загальних Зборах Відділу в 1975 році був обраний головою Відділу побр. Г. Бацик, до Управи ввійшли побр.: В. Бобецький — заступник, І. Костів — секретар, П. Цюприк — скарбник, ред. М. Клименко — культурно-освітній референт, Т. Турко і М. Терлецький — заступники. Контрольну Комісію очолив побр. М. Захарчук, побр.: М. Шептицький і І. Дем'янчук — члени. Загальний стан членства — 107. Праця членів Управи, через розпорошення членства не е легкою. Найбільше припадає скарбникові, але побр. П. Цюприк, маючи довголітній досвід, давав собі раду і брав щоріку цей невдячний обов'язок. Зробивши відповідний плян на біжучий рік діяльності і взявшись з повним запалом до праці, не знав, що в дні 21 квітня 1975 року несподівано урветься нитка його життя на серцевий приступ. Смуток покрити цілу лондонську громаду, бо ми втратили в його скромній особі найбільш здисциплінованого і відданого українській справі громадського діяча. Вже по короткому часі, його відсутність далася відчувати не лише в нашому Відділі, але в кожній ділянці праці нашої організації громади. Доцінюючи великий вклад праці Покійного в ділянці української визвольної справи, над його свіжою могилою зібралися понад 200 односельців, друзів по зброї і жалібна лондонська громада. Односельці в прощальних словах над могилою і під час похоронної тризни розповіли присутнім, що Покійний ще з юнацьких років в Україні включився в ряди борців за визволення України і держав прапор боротьби до останньої хвилини свого життя. Хор. інж. Т. І. Кудлик — голова Централі ОБВУ в прощальному слові висловив велике признание Покійному за жертвенну і багатолітню працю в комбатантській організації і нагородив його почесною медаллю, яка знаходиться тепер у музею ім. Тараса Шевченка. »Ти не любив похвал дорогий Петре, але обов'язком нас, Твоїх побратимів, є задокументувати, хоч кількома скромними реченнями. Нехай вони залишаться вічно-живою квіткою на Твоїй свіжій могилі.«

Голова Відділу побр. Г. Бацик був змушений зробити пересунення функцій в

Управі, а побр. Володимир Рівний добровільно погодився, щоб заповнити спорожніле місце скарбника.

У 1975 році діяльність Відділу, як і попередніх років була багатогранною. В березні належно відзначилося 25-ліття смерті Т. Чупринки дуже вдалою академією. Влаштовано Свято Героїв в Інвалідській Оселі — Чіддінгфолд з участю 1,500 осіб. Організовано їздили на Крайовий Вояцький З'їзд до Манчестеру, відбуто вдалу окружну комбатантську зустріч у Лондоні на якій побратими: Г. Бацик і І. Костів були нагороджені почесними медалями за довголітню працю в ОБВУ. Організовано п'ять танцювальних забав, на одній з них обрано королевою Відділу п-ну Олю Говдяк. Відбуто п'ять засідань Управи, два окружні засідання і — спільно з іншими громадськими організаціями Лондону.

Збагативши касу Відділу прибутками з імпрез, Управа пожертвувала ф. 40.00 на видання »Сурмача« і дала ф. 50.00 на Патріярший Фонд.

На Загальних Зборах Відділу в лютому 1976 року, в присутності 47 членів і 16 гостей, Управа отримала поновно признание за пророблену працю і була вибрана нова Управа. В Управу увійшли: побратим Михайло Ткачук — голова, побратими: Г. Бацик — заступник, І. Костів — секретар, В. Рівний — скарбник, пор. М. Клименко — культ-освітній референт, М. Терлецький — референт новоствореної референтури суспільної опіки. Побратим В. Бобецький і заступники: В. Говдяк, М. Лабик і Т. Турко — погодилися допомагати вищезгаданим референтам.

Новообраний голова вже в попередніх роках багато зробив для розвитку праці Відділу та ще в 50 роках був кількаратьово головою. Управу збільшено до 6 осіб і вибрано трьох заступників, які б мали відтяжати референтів. Підкріплена й поширена Управа значно пожвавила й поширила свою діяльність під час 1976 року, але в місяці жовтні ми знову пережили сумні хвилини, випроваджуючи на вічний спочинок голову побр. Григорія Бацика. На його місце був покликаний побр. В. Бобецький, а побр. В. Гов-

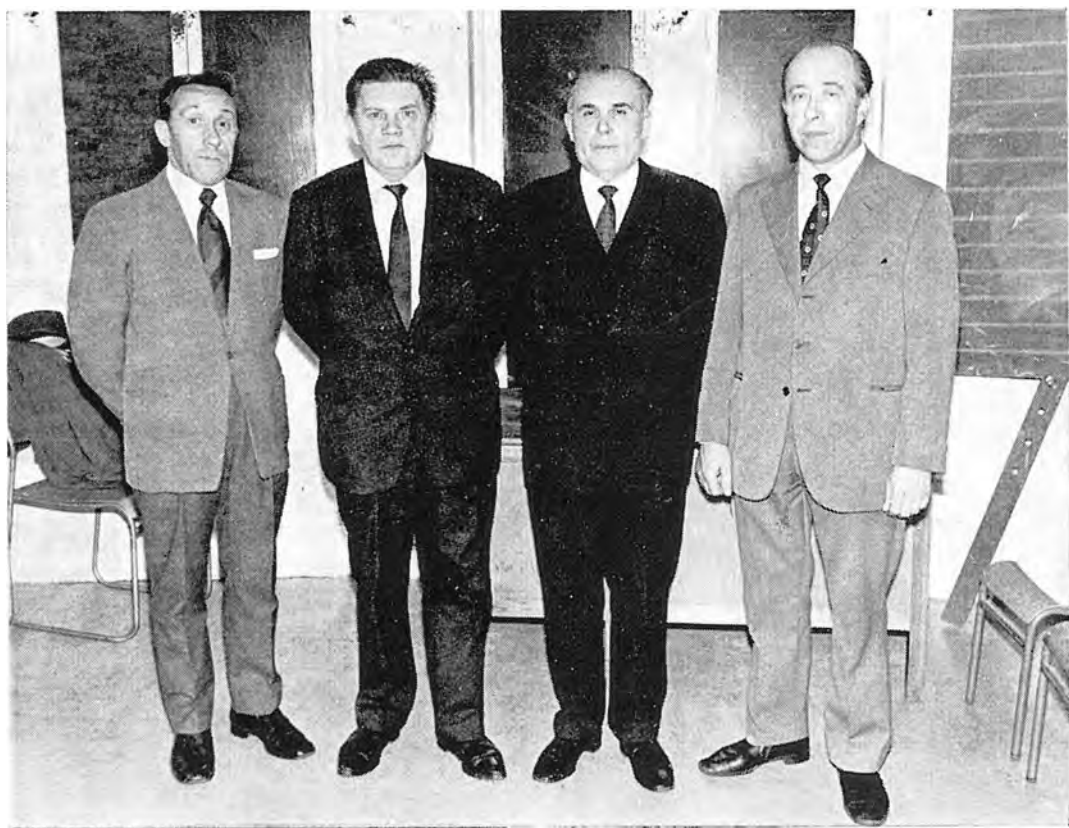
дяк із заступників, став членом Управи. Покійний побратим Г. Бацик був також заслуженим діячем нашого Відділу, сповняючи функцію голови на протязі 17 років, а 4 роки був заступником голови. Такі довгі роки праці в столичному місті вже самі говорять за себе. Навіть хворіючи, на протязі минулих 6 років на серце, Покійний не боявся обов'язків та громадської праці і як справжній воїн і патріот працював до останньої хвилини свого життя.

Був нагороджений почесною медалею і грамотою за довголітню працю в ОБВУ. Г. Бацик, ще в 50 роках був чоловім громадським діячем, перебуваючи в таборах графства Лінколн. Побратими і лондонська громада належно оцінили заслуги Покійного та вкрили його могилу численними вінками, а голова Цент-

ралі хор. інж. Т. І. Кудлик у прощальному слові віддав йому салют та висловив співчуття рідні в Україні.

На Загальних Зборах, у лютому 1977 року голові Відділу побр. М. Ткачуку гратували за вірцеву працю на протязі 1976 року, добре переведені збори, вірцеві звіти і широку діяльність, яку розгорнула Управа.

Управа вшанувала академію 26 річницю смерті Тараса Чупринки, відзначила Свято Героїв в Інвалідській Оселі, zorganizувала дві поїздки: на побратимську зустріч і Крайовий Вояцький З'їзд. Влаштувала дві доповіді на військовій темі. Член Управи побр. В. Рівний і кількох членів Відділу їздили до Австрії на посвячення пам'ятника поляглим воякам І Української Дивізії УНА.

Члени Управи Відділу ОБВУ в Лондоні за каденції побр. П. Бацика. Зліва доправа: побр. І. Цюприк, В. Бобецький, П. Бацик — довголітній голова Відділу і побр. І. Костів — довголітній секретар Відділу.

Відбуто шість танцювальних забав, а на одній з них вибрано королевою краси п-ну Ірину Капустинську, яка була вибрана королевою краси ОБВУ на Англію, під час вояцького з'їзду в Тарасівці.

Прийнято трьох нових членів. Зложено вінки на могилах шістьох померлих членів Відділу. Скарбник Відділу побр.

В. Рівний перевів збірку на похорони двох членів, які не мали відповідних заощаджень.

Каса Відділу в діловій каденції 1976 року досягла суми ф. 500.00. Значно покращало сплачування членських вкладок.

І. Костів — секретар

ВІДДІЛ ОБВУ В ЛЮТОНІ

Лютон не належить до міст з великим скупченням українців, а тому і праця нашого Відділу не є широкознана в терені.

Коли табори військовополонених в Англії були розв'язані, частина вояків поселилися в Лютоні і почали організувати українське суспільно-громадське життя. Серед інших організацій був створений також Гурток ОБВУ. Ця подія трапилася в 1953 році 11 жовтня з ініціативи побр. Г. Натинчука та при участі восьми членів. Побр. Г. Натинчук перечитав присутнім статут ОБВУ і присутні одностайно обрали його зв'язковим. З бігом часу приєдналися до Гуртка ще 4 члени збільшучи число членів до 12.

Працю на ширшу скалю не можна було розгорнути, але Гурток включається до Округи і разом з другими Відділами відзначає роковини різних національних свят. У 1956 році бере участь в Окружному Святі Покрову в Бедфорді. Переводить грошову збірку на прапор ОБВУ Округи Бедфорд.

З часом українська громада збільшується, а більш сприятливі умови поживляють діяльність Гуртка. Відділ СУБ разом з Гуртком ОБВУ організовують віче в обороні політичних в'язнів, про що писалося в місцевому англійському щоденнику. В 1962 році Гурток бере участь у Крайовому З'їзді ОБВУ в Лондоні, з вибором королеви краси. В 1963 році Гурток у тісній співпраці з Відділом СУБ організовує маніфестацію в Лютоні. Вона була присвячена 30 роковинам голоду в Україні. До Лютону приєдналися Відділи з Рашдену, Бедфорду, Гай Викомбу, Редінгу, Сляву і Лейтон Базарду.

В 1964 році ОБВУ з Відділом СУБ влаштовують концерт для англійців. У концерті брали участь запрошені мистецькі групи, хор ім. Миколи Лисенка з Ноттінгему і танцювальний гурток з Лондону. Цей рік був переломовим періодом у діяльності нашого Гуртка. 11 лютого довголітній зв'язковий Гуртка побр. Г. Натинчук скликав Загальні Збори, на яких, згідно зі статутом, Гурток перейменовано на Відділ. Крім 11 членів був присутній Зв'язковий Округи побр. С. Ришкович. На Зборах вибрано нову Управу в такому складі: побр. І. Павлюк — голова і секретар і побр. І. Циган — скарбник. Контрольну Комісію очолив побр. М. Захарків і побр. О. Семчишин — член.

Треті Загальні Збори відбулися 1 травня 1966 року в присутності вісьмох осіб, на яких затверджено стару Управу. На четверті Загальні Збори, які відбулися 23 лютого 1969 року, прибули 9 членів. Управа залишилася без змін, але головою Контрольної Комісії обрано побр. Г. Натинчука і побр. М. Весоловича — член.

У 1972 році 18 листопада в м. Лютоні відсвятковано 30-ліття УПА, зорганізоване Окружним Комітетом Бедфордської Округи ОБВУ. Після маніфестації вулицями міста, в залі відбувся концерт, а потім танцювальна забава. Відділ брав також участь в окружнім святкуванні 30-річчя Дивізії «Галичина», що відбулося в Бедфорді та в окружному Святі Покрсу в Пітерборо, де головним доповідачем був полк. Є. Рен з Німеччини.

П'яті Загальні Збори ОБВУ відбулися 27 березня 1976 року. На Зборах був

присутній Зв'язковий Округи побр. В. Гуменюк. Тоді обрано нову Управу в такому складі: побр. О. Семчишин — голова, побр.: А. Пасічник — секретар, П. Орищук — скарбник. Контрольну Комісію очолив побр. М. Венгер і побр. Г. Ганчарик — член.

На Загальних Зборах ухвалено виділити певну суму грошей на пам'ятник поляглим українським воякам в Австрії. Як також схвалено постанову, щоб Управа придбала нових членів. Під час цієї каденції Відділ ОБВУ пожертвував на

домівку СУБ у Лютоні ф. 20.00.

Шості Загальні Збори Відділу відбулися 1 травня 1977 року, при участі 16 членів та 10 гостей. Представником Головної Управи ОБВУ був побр. М. Д. Гайва з Лондону.

Головою на нову каденцію обрано побр. О. Семчишина, секретарем побр. А. Пасічника, скарбником побр. П. Орищука і вільним членом побр. М. Цінявського. Головою Контрольної Комісії обрано побр. М. Венгера, членом побр. Г. Ганчарика.

ВІДДІЛ ОБВУ В НОТТІНГґАМІ

На протязі двадцятидвохлітнього існування Відділу ОБВУ в Ноттінгґамі (перші основуючі збори відбулися 19 березня 1950 р.), в 1965 році це вже були роки систематичної праці нашої комбатантської організації в усіх ділянках нашого організованого життя у тісній співпраці з нашими церквами та з братніми організаціями, які існують у Ноттінгґамі.

В 60 роках праці, у зв'язку зі змінами обставин мусіла перейти на інші рейки дій, у висліді чого і сам характер праці на комбатантській ниві зазнав певних змін. Ці зміни головню позначилися в організаційнім і культурно-освітньому секторах. Відділ залишив собі всі святкування та імпреви чисто військово-комбатантського характеру, так, що всі інші національні свята відзначувано спільно з братніми установами, до яких вже активно включилась і наша молодь. У той час, в організм нашого суспільного життя поволі стала вливатися вже молодь кров. І тому комбатанти, щоб передати молодому поколінню ідеї і традиції нашої визвольної боротьби, йшли до молодечих організацій з доповідями як: »І Українська Дивізія УНА«, »Свято Моря«,

а 29 січня 1965 року, о год. 8.00 увечері, впрочно передано молоді СУМ і Пласту святкування Крут.

В роках 1965-1973 головою безперервно був побр. Клим Роснецький, а членами Управ побратими: Григорій Хомин, М. Білинський, С. Саїк, Н. Ільницький, Д. Плешкан, М. Савула, С. Степула, Ф. Гула, М. Любінський, Л. Гавдяк, В. П'єтноцький, М. Гуменюк, М. Кріслатий, В. Семак, Григорій Шкатуляк, С. Бойко, М. Зеленюк, М. Брух, Т. Лавришин, В. Балдецький.

Праця Відділу в роках 1965-1973 проводилася в таких основних ділянках: організаційній, культурно-освітній, господарсько-фінансовій, суспільної опіки.

Праця у Відділі проводилася на підставі обіжників і обіжних листків Головної Управи ОБВУ, осідком якої є Лондон.

Відділ у рамках своєї діяльності був у сталому контакті з Централєю ОБВУ, як теж співпрацював зі всіма братніми організаціями Ноттінгґаму. Крім того Відділ завжди був заступлений в різних святкуваннях, у ювілейних і громадських комітетах і в різних акціях політич-

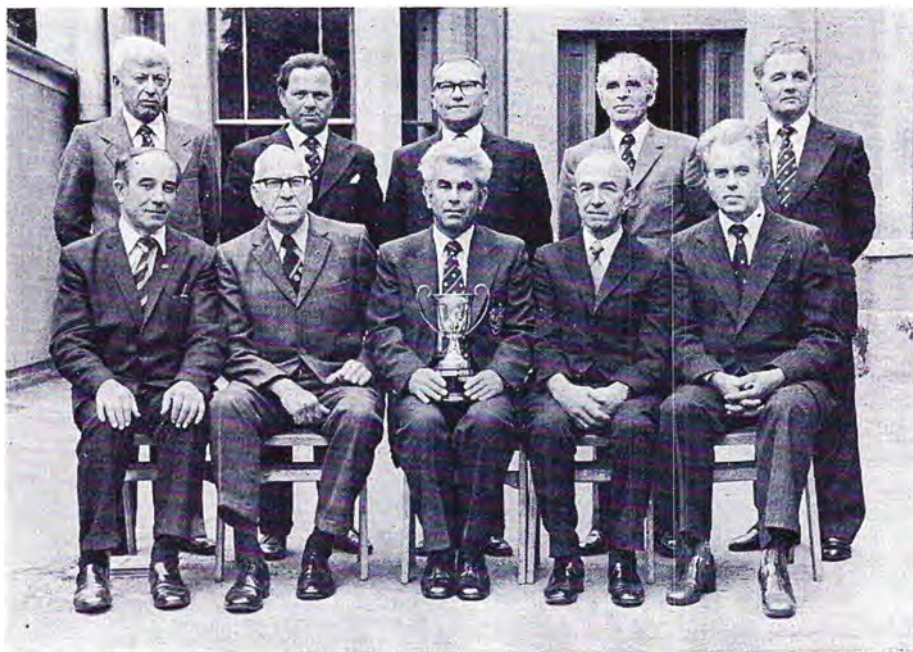
ного характеру, чи то місцевого, окружного, чи й крайового масштабу.

В організаційній діяльності Відділ затурбований зменшенням членства, проводив посилену акцію приєднання нових членів. Стан членства в тих роках вагався між 70 і 80 членів Відділу. Роблено старання створити при Відділі гурток книголюбів і гурток живого слова. Однак намагання і праця в тому напрямку не увінчалися успіхом.

В тих роках найважливішою подією був день 23 травня 1970 року, коли-то нашу громаду відвідав Блаженніший Патріярх Йосиф. В основі нашої організаційної роботи було: 1. Охопити українських вояків у ряди нашої комбатантської організації і плекання побратимства. 2. Продовжувати плекати ідеї і славі традиції нашої визвольної боротьби і по змозі передавати їх молодому поколінню. 3. Приходити з поміччю хворим і потребуючим псбратимам. 4. Пропагувати і поширювати комбатантські видання: журнали, книжки, часописи.

Культурно-освітні референти побратими: С. Саїк, Д. Плешкан і М. Гуменюк. Культурно-освітня праця проводилася на підставі спільного плану СУБ і братніх організацій, що квартално опрацьовувався на спільних засіданнях і подавався до відома громадянства в »Інформативному листку«.

В тих роках відбуто ряд імпрез, академій, доповідей і забав, чи то власними силами, чи спільно з братніми установами. Щорічно відзначувано: Січневі роковини, Шевченківські роковини, Роковини смерті генерал-хорунжого Т. Чупринки, Свято Моря, Свято Могили і Свято Герсів, у дні Зелених Свят, Броди, Свято Покрову, академія присвячена пам'яті Степана Бандери, Акт 30 червня, Листопадові річниці. Крім того Відділ ОБВУ спромігся на такі великі імпрези, як: 1. Рімінський вечір з традиційним рімінським ярмарком 26 червня 1965 р. 2. Вояцька зустріч у Ноттінггамі в дні 13 жовтня 1968 року, під кличем: Український воїн під покровом Пречистої Діви Марії. 3. 50-ліття Базару. 4. Свято Пок-

Управа Відділу ОБВУ в Ноттінггамі з перехідною чашею ОБВУ.

рову в сполученні з 80-літтям уродин Владики скитальців і опікуна римінців Архiepіскопа Івана Бучка.

Та найбільше посиленою і гідною була праця після відбутих Загальних Зборів Відділу в 1972 році. Рік 1972 був роком посилення праці Відділу в усіх ділянках нашого зорганізованого життя, а зокрема в культ-освітньому секторі. Саме на той рік припали кілька ювілеїв, яким Відділ присвятив велику і всебічну увагу. Це були: 25-ліття нашого побуту в Англії, 80-ліття з дня народин Блаженішого Патріярха Йосифа І, 25-ліття Української Католицької Церкви у Великій Британії, 1000-ліття князя Святослава Завойовника, 250-ліття з дня народження філософа Григорія Сковороди, 30-ліття з дня постановня УПА, 50-ліття УВУ, 40-ліття геройської смерти Біласа і Данилишина. Це все відзначувано, або спільними силами, або спільно з іншими, згідно пляну культурно-освітніх референтур української громади Ноттінгхаму. В тому році відбулися кілька доповідей на теми: «Чорне море — українське море» — побр. сотник І. Франчук, «Святослав Завойовник» — побр. мгр Я. Коваль. Корonoю праці рефератової секції був «Сковородинський симпозиум» в дні 1 жовтня 1972 року. Праця над ним тривала майже рік. Участь у «Сковородинському симпозиумі» взяли: всч. о. д-р А. Михальський і пп.: Григорій Хомин, Остап Пицко, Клим Роснецький. З цими доповідями прелегенти відвідали Пітерборо і Лестер.

У роках 1965-73 з важливіших доповідей одну виголосив майор Ю. Тис-Крохмалюк з Америки, а другу полк. Є. Рен-Побігущий з Німеччини.

До розвагових імпрез зараховуємо слідуючі: «Вояцькі Вечорниці» з вибором королеви краси Відділу ОБВУ і «Вояцькі запусти», як теж мистецькі виступи співачки п-і Уляни Чайківської-Вирсти з Парижа.

Скарбниками були побратими: Н. Ільницький і М. Любінський.

Фінанси були пекучою справою у нашому Відділі. Цю ділянку в нашому Відділі дуже дбайливо провадив побр. М. Любінський. Проте Відділові завжди бракувало фінансів. Причини — слабе сплачування членських вкладок, малі приходи з улаштуваних імпрез. Тому Відділ мусів числитися з кожним пенсом у господарчій діяльності. Однак приємно ствердити, що Відділ СУБ і Український Тсвариський Клюб у Ноттінггамі ніколи не відмовляли грошової допомоги, коли ми її потребували.

Наша референтура суспільної опіки тісно співпрацювала з референтурами суспільної опіки братніх установ. Вже від років у дні Зелених Свят роблено збірку «під церквою» на інвалідів і хворих побратимів. Гроші пересилано до Централі ОБВУ в Лондоні.

Кінчаючи цей короткий нарис діяльності нашого Відділу в Ноттінггамі можна ствердити, що Відділ серед змінних обставин і різних труднощів усе таки вдержує себе на відповідному рівні і далі продовжує свою діяльність.

На протязі 1965-1974 рр., відійшли у вічність такі побратими-члени Відділу ОБВУ в Ноттінггамі: інж. Р. Руденський, Й. Губер, Ткач, В. Фалюш, В. Баранецький, Г. Зінь, І. Бойко, В. Плехін.

Вічна Їм пам'ять!

Клим Роснецький

ВІДДІЛ ОБВУ В ПІТЕРБОРО

Відділ ОБВУ не є численний і заснувався 1 січня 1965 року. До 1969 р., головою Відділу був побр. Василь Штиркало. Членами Управи були побратими: Дмитро Голяш, Ярослав Шлапак, Дмитро Гриняшко, Михайло Кивацький, Григорій Висоцький. Контрольна Комісія:

голова побр. Василь Савицький, члени: побр. Дмитро Васильків і побр. Петро Рудий.

Протягом цих чотирьох років Відділ улаштував академії та річніці, рівнож брав участь в Окружних і Крайових З'їздах, Побратимських Зустрічах і тіс-

но співпрацював з іншими суспільно-громадськими організаціями в Пітерборо, як на національному, так і на громадському відтинку.

Від 1969 до 1975 року головою Відділу був побратим Мирон Кузич. В Управі були побратими: Василь Чіча, Ярослав Шлапак, Михайло Кивацький і Дмитро Гриняшко. Контрольна Комісія: голова — побр. Василь Савицький, побратими: Василь Штиркало і Павло Жмінковський — члени.

За головування побр. М. Кузича були влаштовувані різного рода національні свята, членство брало участь у Крайових Вояцьких З'їздах з вибором королеви краси та продовжувало співпрацю з іншими українськими громадськими організаціями, які існують у нашому місті.

За цей час Відділ набув свій власний прапор ОБВУ як рівнож було влаштовувано концерти на яких Управа Відділу мала змогу вітати співачку з Парижу п-і Уляну Чайківську-Виресту та мистецьку групу ОБВУ з Лестеру — «Здєсьтовану Чоту».

Від 1975 до 1977 року головою Відділу був побр. Дмитро Васильків, а членами

Управи побратими: Дмитро Лисак, Ярослав Шлапак, Іван Мазур, Михайло Заброцький, Степан Боднар, Стах Візняк. Головою Контрольної Комісії був побр. В. Савицький, а членами побр.: В. Чіча і Степан Телепчук.

В 1975 році нашу громаду відвідала з концертним виступом співачка з Бельгії Марія Галабурда та піаніст Ярослав Шутка, які приїхали на запрошення Відділу ОБВУ. Відзначено річницю Бродів, на яку запрошено, як доповідача, полк. Євгена Побігущого-Рена. В цьому періоді були окружні академії ОБВУ в Пітерборо, влаштовувано доповіді, відчитувалися реферати з приводу різних національних свят, запрошувалося доповідями членів Головної Управи ОБВУ. Відбулося багато імпрез разом з іншими суспільними організаціями з якими Відділ є завжди в дружній співпраці. Як рівнож Відділ ОБВУ своєю діяльністю підвищує культурний рівень громадського життя.

З нашого членства померли (на протязі існування Відділу) всч. о. Андрій Гринах, Іван Цибрівський, Франко Бартловський і Юрій Киндюх. Вічна їм пам'ять!

ВІДДІЛ ОБВУ В РАШДЕНІ

Відділ про який тут мова був зорганізований у 1959 році з ініціативи тодішнього Окружного Зв'язкового побр. С. Ришковича.

Основуючі збори відбулись у березні, в присутності 12 колишніх вояків, які були вже членами ОБВУ, перебуваючи в інших місцевостях Англії і ті, які під тиском ліквідації таборів мусіли їх залишити й поселилися в місцевостях Рашден і Веллінгборо.

Після заснування Відділу, його Управа почала співпрацювати з Відділом СУБ, що скоріше розпочав свою діяльність.

Першим головою Відділу був побр. М. Князевич, а після двох чи трьох років його очолив побр. М. Щербатюк. До Уп-

рав Відділу на протязі цих років з різними функціями входили такі побратими: В. Слєбодян, С. Яструб, М. Мартинюк, М. Михайлишин, В. Пастернак. Хоч Відділ не був численним, усе ж таки наше членство розуміло, що бій з ворогом не закінчений, а тому включилося до муравлиної праці і за час свого існування зробило багато корисної праці.

На терені діяння Відділу, з ініціативи Окружного Зв'язкового та при співпраці Управи відбулося 20-ліття постанови Української Дивізії УНА, окружного характеру і 15-ліття постанови ОБВУ у Великій Британії, також окружного характеру. Всі члени Відділу брали активну участь у різних імпрезах, які влаштовували громадські організації нашої місце-

вості — СУБ, СУМ та інші. Колишні во-
яки відвідували імпрези, що їх улашто-
вували ближчі, більші осередки нашого
поселення, а також завжди підтримува-
ли почини Централі ОБВУ.

Був у нас і період занепаду на кілька
років. Треба було неабияких зусиль, щоб
розворушити приспаних. Зараз Відділ
очолює побр. М. Князевич і при допомо-
зі голови Округи, члени вив'язуються зі
своїх зобов'язків задовільно, враховуючи

малочисленність. Членство нашого Від-
ділу прикладає максимум зусиль, щоб
праця посувалася вперед. Бере активну
участь у різних маніфестаціях в обороні
наших переслідуваних братів та сестер в
Україні.

І хоч декілька членів відійшли у віч-
ність і їхню втрату Відділ гостро відчу-
ває, все ж Відділ ОБВУ продовжує свою
діяльність.

С. Ришкович

ВІДДІЛ ОБВУ В РОЧДЕЙЛІ

Відділ ОБВУ в Рочдейлі був заснова-
ний у серпні 1948 року і тоді вже нара-
ховував 34 члени. Його діяльність на
протязі п'ятнадцяти років була схака-
ртеризована в першому Альманасі вида-
ному Головною Управою ОБВУ в Англії.

Шістнадцяті Збори Відділу відбулися
24 квітня 1965 року в присутності пред-
ставника Головної Управи побр. пор. М.
Веремієнка. Управу на нову каденцію
очолив побр. М. Лісний. Склад Управи:
побратими — М. Кузів — заступник го-
лови, М. Максимів — секретар, М. Нечи-
пор — скарбник, М. Миколишин —
культурно-освітній референт, М. Баран
— господарчий референт, Я. Томчук —
суспільна опіка, М. Кішко — член діло-
вого комітету. Заступники побратими: М.
Пиріг і Д. Ферентюк. Контрольна Комі-
сія: голова побр. Г. Масний, член побр.
З. Луцинець.

На протязі звітуючого року відбулися
10 засідань, три координаційні засідан-
ня, влаштовано три академії. Була виго-
лошена одна доповідь (проф. В. Шаян),
відбуто одну конференцію окружного
характеру, відбулися чотири застави, на
одній з них обрано королеву краси Від-
ділу. Зкуплено прапор ОБВУ, як також
висвітлено фільм про життя українців у
В. Британії. З фільмом приїздив до гро-
мади побр. І. Федчиняк.

На протязі року було переведено збір-
ку на фонд Централі, а також на сус-
пільну опіку. За стараннями Управи всь.

о. радник А. Бабій відправив Панахиду
за всяків, які спочивають на місцевому
цвинтарі. Заходами Відділу була зорга-
нізована поїздка до Тарасівки — сумів-
ської оселі та на З'їзд ОБВУ, який від-
бувся в Галіфаксі. Кожного року наш
Відділ складав вінок на могилі Незнано-
го Вояка. Був улаштований теж окруж-
ний концерт та посвячено прапор місце-
вого Відділу ОБВУ. У Відділі запровад-
жено пропам'ятну книгу та книгу ді-
яльності.

Під час каденції було продано 100 чи-
сел «Вістей» і 40 чисел «Сурмача». Побр.
Я. Томчук, відвідуючи хворих, уділяв їм
грошову допомогу. Відвідано хворих у
приватних домах і шпиталях 12 разів.
Сальдо в звітному році було ф. 51.00.

Сімнадцяті Загальні Збори відбулися
13 травня 1966 року. Управу поновно
очолив побр. М. Лісний. Склад Управи:
побратими — М. Баран — заступник го-
лови, М. Островерха — секретар, М. Не-
чипор — скарбник, С. Томчук — куль-
турно-освітній референт, І. Калинюк —
господарчий референт, Л. Ферелетич —
суспільна опіка, О. Фурда — заступник
скарбника, М. Миколишин — організа-
ційний референт. Контрольна Комісія:
голова — побр. І. Євчак, член — побр. М.
Максимів.

У звітному році відбуто 10 засідань і 2
сходин Управи, також наші побратими
були на чотирьох координаційних засі-
даннях. Відсвятковано два свята: Свято

Героїв і Свято Покрову. Заходами Відділу була виголошена одна доповідь та організовано чотири забави, одна з вибором королеви краси.

На Зелені Свята відправлено Панахиду на цвинтарі. Відділ брав участь у поході до пам'ятника Незнаного Вояка. Зорганізовано подорож до сумівської оселі і на Крайовий Вояцький З'їзд.

До Відділу приходять 40 чисел «Сурмача» і 40 чисел «Вістей». Вартість інвентаря Відділу становить ф.161.30. Прибутків на протязі року було ф.247.78, витрат ф.194.96. Референт суспільної опіки відвідав чотирнадцять разів хворих та уділив їм грошову допомогу на загальну суму ф.10.00.

Вісімнадцяті Загальні Збори відбулися 31 березня 1967 року. На протязі діяльного року відбулися 10 засідань Управи і 4 координаційні засідання. Вислано 20 листів, отримано 28. Одержано 50 книжок: «В чужинних приплавах», зорганізовано два концерти, відсвятковано Свя-

то Героїв. Як і кожного року відправлено Панахиду на міському цвинтарі. Члени Відділу брали участь в Окружному Святі — 25-ліття УПА. Заходами Відділу сотник Євген Попівський виголосив доповідь. Управа брала участь у підготовці відзначення 20-ліття приїзду українців до Рочдейлю. Зорганізовано 6 забав. На одній з них обрано королеву краси. Відділ і цього року брав участь у поході до пам'ятника Незнаного Вояка. Були проведені три збірки: на фонд Централі, суспільної опіки і для священика.

Відвідано 13 разів хворих. Їм уділено грошову допомогу на загальну суму ф.12.00.

В часі коли громаду відвідав місіонер о. Марків, Управа закупила місійний хрест і цей хрест є під опікою Відділу ОБВУ в Рочдейлі. Організовано подорож на Вояцький З'їзд. Вартість інвентаря Відділу становить ф.161.30.

Дев'ятнадцяті Загальні Збори Відділу відбулися 24 березня 1968 року. Нову

Голова ОБВУ сотник Михайло Білий-Карпинець вручає перехідну чашу Управі Рочдейльського Відділу ОБВУ.

Управу поновно очолив побр. М. Лісний. Склад Управи: побратими — М. Баран — заступник голови, М. Островерха — секретар, М. Нечипор — скарбник, О. Холявка — заступник скарбника, М. Навгородний — культурно-освітній референт, М. Ферелетич — господарчий референт, М. Миколишин — організаційний референт, Д. Ферентюк — суспільна опіка. Заступниками обрано побратимів: М. Ткачика та М. Кашубяка. Контрольну Комісію очолив побр. І. Євчак, член — М. Загородний. В цьому році Відділ нараховував 78 членів. На протязі року відбуто 8 засідань Управи і 4 координаційні. Відзначено Свято Героїв, відправлено Панахиду на цвинтарі за бувших вояків. Відсвятковано 25-ліття постання Дивізії «Галичина» та 20-ліття звільнення з полону, відсвятковано Покров Прес. Богородиці та влаштовано академію в річницю смерті С. Бандери. Заходами Відділу були влаштовані дві доповіді: полк. Є. Рен — «Україна в 50 роках боротьби» і сотник Є. Попівський — «25-ліття І УД».

В поході до пам'ятника Незнаного Вояка взяли участь 40 членів Відділу. Влаштовано на протязі року 5 забав, одна з виборсм королеви краси. Була організована теж поїздка на З'їзд ОбВУ, який відбувся в Лестері. Відбуто рівнож подорож до Тарасівки на весняний Базар. Відділ отримує 40 чисел «Вістей» і всі числа розпродує. Одержали також 50 книжок «Белярія-Ріміні-Англія». Відвідано 14 хворих та уділено їм матеріальну й моральну допомогу.

Вислано на фонд «Сурмача ф. 10.00 (на заклик Централі). Відділ має інвентар вартістю на ф. 184.00. Прибутки цього року становлять ф. 268.00, витрати — ф. 226.00, сальдо — ф. 42.00.

Двадцять річні Загальні Збори відбулися 18 січня 1969 р. Новообрана Управа була обрана в такому складі: голова побр. М. Лісний, побратими: заступник голови — М. Баран, секретар — М. Островерха, скарбник — М. Нечипор, культурно-освітній референт — М. Навгородний, господарчий референт — М. Ферелетич, суспільна опіка — Д. Ферентюк, організаційний референт — М. Миколи-

шин, пресовий референт — Д. Куртяник, вільний член — О. Холявка, заступники: М. Ткачик і М. Кашубяк. Контрольна Комісія: голова — побр. І. Євчак, побратими: М. Паска і М. Дмитерчук — члени. Загальне число членів 72.

Відбуто 8 засідань Управи і 4 координаційні та 3 окружні. Організовано поїздку до Брадфорду на З'їзд ОбВУ. На Зелені Свята відправлено Панахиду на цвинтарі за тих, що впали в боротьбі за Україну. Відсвятковано 20-ліття Відді-

Побр. Михайло Лісний — довголітній голова Відділу.

лу. На цій урочистості був присутній голова Централі сотник М. Білий-Карпинець, який вручив подарунок місцевому голові М. Лісному, якому сповнилося тоді 50 років.

Відділ брав участь у поході до пам'ятника Незнаного Вояка. Відсвятковано 25-ліття бою під Бродами.

Впродовж року продано 120 чисел «Вістей» і 40 «Сурмача». Отримано 12 листів, вислано 18. Святочних побажань ви-

слано 20, одержано 9. Референт суспільної опіки відвідав 10 хворих та вділив грошову допомогу на загальну суму ф. 21.25. Набуто нові шафи. Інвентар Відділу — вартістю ф. 185.15.

При Відділі існує драматичний гурток. Його очолює побр. М. Пісарук. Режисером є Д. Куртяник. Гурток поставив комедію: «Нещастя в хаті», а теж відвідав 4 громади з постановкою. На кінець року в касі Відділу було готівки на суму ф. 54.81.

Двадцять перші річні Загальні Збори відбулися 3 лютого 1970 р. Нову Управу очолив побр. М. Лісний, до Управи ввійшли побр.: М. Баран — заступник голови, М. Островерха — секретар, М. Нечипор — скарбник. І. Яворський — культурно-освітній референт, М. Ферелетич — господарчий референт, М. Кашубяк — суспільна опіка, Д. Ферентюк — організаційний референт, Д. Куртяник — референт преси, М. Миколишин — зв'язковий, О. Холявка — вільний член. Заступники побр.: М. Цісарук, Пилина і М. Навгородний. Контрольна Комісія: голова побр. І. Євчак, побр.: Паска, Мелих — члени. Делегатами на Збори Централі були обрані побратими: М. Лісний та М. Нечипор.

На протязі каденції Управа відбула 8 засідань, на яких обговорювалися різні справи, як свята, академії вояцького характеру та розвагові імпрези. Відділ відвідали члени Головної Управи — сотник М. Білий-Карпинець і сотник І. К. Гвоздик. Одержано 20 листів, вислано 21 лист і побажання з різних okazji. Написано 5 дописів до преси. Відсвятковано Свято Героїв, Свято Покрову. Організовано прогульки, п'ять танцювальних забав. На одній з них обрано королеву краси, яка брала участь у конкурсі під час крайового вибору королеви краси ОБВУ у В. Британії. Як і в попередніх років Відділ брав участь у поході до пам'ятника Незнаного Вояка, де складено вінок.

Заходами Відділу був запрошений до української громади в Рочдейлі сотник І. К. Гвоздик, який виголосив доповідь для громадянства.

Відвідано на протязі року 16 хворих та вділено їм моральну і грошову допо-

могу. Була теж проведена збірка на допомогу хворим. Вартість інтентаря Відділу становить ф. 189.80.

Двадцять другі річні Загальні Збори відбулися 31 січня 1971 року. Управу знову очолив побр. М. Лісний. Склад Управи: побратими — М. Баран — заступник голови, М. Островерха — секретар, помічник-секретар — Р. Водада, скарбник — М. Нечипор, І. Яворський — культурно-освітній референт, М. Ферелетич — господарчий референт, йому в допомсгу обрано М. Кашубяка, суспільна опіка — Д. Ферентюк, організаційний референт — М. Цісарук і О. Гриньків, референт преси — Д. Куртяник, зв'язковий — М. Миколишин, вільний член О. Холявка. Контрольна Комісія: побр. І. Євчак, голова, член — побр. М. Максимів. На протязі року Управа відбула 10 засідань. Вислано 21 лист, одержано 20 листів. Заходами Відділу були виголошені 5 доповідей. Було влаштовано академію в честь генерала Тараса Чупринки та прощальний вечір побр. О. Феданюкові. Відділ відзначив Свято Героїв та його заходами відправлено Панахиду на цвинтарі. Була зорганізована поїздка до Канноку та на Крайовий З'їзд ОБВУ в Лестері. Відділ рівнож брав участь у Побратимській Зустрічі в Манчестері.

Відділ і цього року відзначив Свято Покрову і УПА. Була влаштована забава та відбуто похід до пам'ятника Незнаного Вояка. Відділ брав численну участь у відсвяткуванні ювілею сотника М. Білого-Карпинця. Сальдо на кінець року становить ф. 113.82.

Двадцять треті річні Загальні Збори відбулися 23 січня 1972 року. Новообрану Управу очолив побр. М. Лісний, до Управи ввійшли побратими: М. Баран — заступник голови, М. Островерха — секретар, М. Нечипор — скарбник, М. Цісарук — культурно-освітній референт, господарчий референт — І. Яворський, Д. Куртяник — організаційний референт, Р. Водада — зв'язковий, О. Гриньків, М. Миколишин та О. Холявка — заступники. Відбуто 10 засідань та 2 сходи. Одержано 18 листів, відписано — 12. Заходами Відділу був запрошений з доповіддю сотник І. К. Гвоздик. Влаштовано

Свято Героїв і Свято Покрову. Управа допомагала в З'їзді ОБВУ в Манчестері, за що отримала признання й подяку від Головної Управи.

Членство брало участь у поході до пам'ятника Незнаного Вояка. Відвідано 14 хворих і уділено їм моральну й матеріальну допомогу. Зорганізовано дві забави на купівлю української католицької церкви. Влаштовано Свято моря з прийняттям і забавою, відзначено лицарів Базару, обрано, як і щороку королеву краси Відділу.

Прибутки, разом із сальдом попереднього року, становили ф. 642.92, витрати ф. 594.35, сальдо — ф. 48.57.

Двадцять четверті річні Загальні Збори Відділу відбулися 21 січня 1973 року. Управа працювала на протязі року в такому складі: побр. М. Лісний — голова,

ковий, заступники: М. Головатчук, М. Миколишин, М. Ферелетич, І. Яворський.

На протязі року відбуто 12 засідань і 4 сходини Управи. Члени Відділу брали участь у спільному Свят-Вечорі, відвідали побратимів з колядою, брали участь у маніфестації в Лондоні. Зорганізовано 3 товариські забави. На одній з них обрано королеву краси Відділу. Придбано прапор Чорноморської фльоти. Рівнож відзначено академією Свято Чорноморської фльоти з посвяченням прапору. Відділ брав участь у Побратимській Зустрічі в Галіфаксі. Відзначено Свято Героїв та була відправлена Панахида на цвинтарі з участю членів Відділу і громадянства. Відбуто сходини в річницю бою під Бородами. Відбулося в Рочдейлі також Свято Покрову і 30-ліття УПА з

Управа Відділу ОБВУ в Рочдейлі в 1966 році зі своїм новопосвяченим прапором Відділу.

побратими: М. Баран — заступник голови, М. Островерха — секретар, М. Нечипор — скарбник, М. Цісарук — культурно-освітній референт, О. Холявка — господарчий референт, Д. Ферентюк — суспільна опіка, Р. Водала — організаційний референт, О. Гриньків — зв'яз-

участю українських старшин: сотника Є. Попівського і сотника І. К. Гвоздика. Зорганізовано чотири прогульки. Відділ брав численну участь у пікетуванні советської амбасаді. Відвідано 17 разів хворих побратимів. Одержано 30 листів, вислано 14. Інвентар становить ф. 280.00.

У 30-ліття Відділу ОБВУ. Зліва направа: п. Клерк, побр. Михайло Лісний — голова Відділу, сотник Іван К. Гвоздик заст. голови ОБВУ і п. Г. Бравн.

Управа Відділу ОБВУ з королевою краси Відділу п-ною О. Поливкою (1967 рік).

Прибутки разом із сальдом попереднього року становили ф. 399.22, витрати — ф. 374.59. Сальдо — ф. 24.63.

Двадцять п'яти річні Загальні Збори відбулися 20 січня 1974 року. В Управу ввійшли побратими: М. Лісний — голова, М. Баран — заступник голови, М. Острсверха — секретар, М. Нечипор — скарбник, М. Навгородний — культурно-освітній референт, О. Холявка — господарчий референт, Д. Ферентюк — суспільна опіка, Р. Водала — організаційний референт, М. Цісарук — зв'язковий. Заступники: В. Семчук, О. Гриньків, М. Миколишин і Г. Головатчук. Контрольну Комісію очолив побр. І. Євчак, побратими: М. Максимів та Д. Куртяник — члени.

На протязі року відбуто 10 засідань і четверо сходин Управи. Олержано 25 листів, вислано 14. Вояцтво брало численну участь у спільній Свят-Вечері. Відзначено 40-ліття голоду в Україні. Голсва Відділу брав активну участь у підготові до виставки українського народнього мистецтва. Відзначено Свято Героїв та заходами Відділу відправлено

Панахиду за померлих вояків. Відзначено рівнож 30-ліття постановня І УД УНА. Відділ брав зорганізовану участь у похороні св. пам. сотника М. Білого-Карпинця — тодішнього голови Централі ОБВУ. Пізніше були справлені по ньому поминки та замовлено в його пам'ять Службу Божу й Панахиду. Заходами Відділу відбувся в громаді концерт п-ні Уляни Чайківської-Вирсти. Доповідь: »Постання (30-ліття) Української Дивізії »Галичина« виголосив полк. Євген Рен.

Відділ отримав цього року перехідну чашу ОБВУ. Зорганізовано три прогульки, обрано на забаві королеву краси Відділу, більшість членів брала участь у З'їзді ОБВУ, як теж були заангажовані як упорядчики під час З'їзду. Як і попередньо, брали участь у поході до пам'ятника Незнаного Вояка.

Референт суспільної опіки відвідав 12 разів хворих. Старанням суспільної опіки була найнята Служба Божа за померлих побратимів.

Прибутки, разом із сальдом на початку ділового року, становили ф. 315.37, витрати — ф. 301.91, сальдо — ф. 13.36.

ВІДДІЛ ОБВУ В СКАНТОРПІ

Різними путями-шляхами розходилися вояки, після ліквідації сільськогосподарських таборів графства Лінколну. Немов троянці, після зруйнування Трої, мандрували хто куди шукати своєї долі. Романтики прямували до міст текстильної індустрії, щоб дати стуженим серцям волю, а любителі землі-природи переносилися до найближчих міст графства, щоб у них знайти не тільки новий притулок, але щоб продовжувати славне миеуле поодиноких таборів. Без медалів заслуги, за піднесення сільськогосподарської промисловості, але з ім'ям доброго робітника, без долі, але з безмежною силою волі, прибували залишенці судьби в Сканторп, важливий центр продукції заліза в Англії та приглядаючися руїні

таборів, почали тихцем гоїти рани програних агрикультурних змагань із модерною машинерією. І як в законі фізики матерія не гине, а тільки переходить з одного виду в другий, так само не загинуло українське життя. Зникли табори у Горблінгу, Вулфокс Льюдж, Татершалі, Велінгорі, Морбі, Бостоні, Спалдінгу, Кідбі, Кірмінгтоні, Сантоні, Елшам, Брігу, Сліфорді, Маркет Рейзен, але на їх місце постали нові українські центри у Лінколні, Сканторпі та Грімсбі.

Носіями тяглости зорганізованого українського життя у нових центрах й надалі залишилися колишні вояки. Переорганізація забрала дещо часу, і Сканторп, як новий центр українського життя на території Великої Британії почав

видвигатися щойно при кінці 1954 року.

Заснування Відділу ОБВУ в Скаторпі було кончеюстю для ведення широко-маштабної праці у формі трикутника Пітерборо-Лінколн-Скаторп. Ініціатором зорганізування цього трикутника був побр. Ярослав Фатерига. Скроний вдачею, щирий душею, та безмежно відданий ідеям соборности України він, як член Головної Управи ОБВУ та Зв'язковий Округи Лінколншір, нав'язав контакт із побр. Петром Маслієм, який «зблукав» до Скаторпу з хору В. Будного і студіював електротехніку у Ліндзей коледжу технології та домовився приймати і допомогти створити Відділ ОБВУ. На Основуючих Зборах був присутній побр. Я. Фатерига з побратимом Мироним Кузичем — головою Відділу ОБВУ в Пітерборо та побр. Василем Скаличем — головою ОБВУ в Лінколні. Збори відбулись у вересні 1964 року в залі місцевого Відділу СУБ. Відкрив їх побр. П. Маслій в присутності 29 колишніх вояків, головував побр. Осип Рокош, секретарем був побр. Василь Гладкий. Почесними членами Президії були всч. о. др А. Михальський та побратими: Я. Фатерига, М. Кузич та В. Скалич. Після зложення привітів почесними членами Президії та з'ясування потреби створення Відділу ОБВУ в Скаторпі, вибрано першу Управу. В її склад увійшли побратими: Осип Рокош — голова, Володимир Савченко — секретар, Іван Гриняк — скарбник. Контрольна Комісія: голова — побр. Юрій Габура, Микола Спетрук — заступник, Петро Романів — член.

На закінчення Зборів всч. о. др А. Михальський пригадав присутнім, що ми й надалі залишаємося вояками, але тільки змінили форму дії. Ми замінили зброю на живе слово, котре в слухний час допоможе нам з більшою свідомістю і певніше тримати цю зброю, нею здобувати і перемагати.

Ставши складовою частиною «трикутника», Скаторп проявляв себе більше на форумі окружного маштабу, ніж льокального. Вправді Управи кожної каденції вив'язувались зі своїх завдань по лінії контакту з Головною Управою ОБВУ та фінансовими розчисленнями,

але силою обставин Відділ не зміг видигнутися на вершини. Причина в тому, що в рамках громадської діяльності кожний активний колишній вояк, сповняв дві-три функції. Заангажованість членів ОБВУ в Управі Відділу СУБ, Осередку СУМ, у Товариського Клубу, Батьківського Комітету, Школи Українознавства та в парафії гамували ріст.

Помимо того, хоч часами й понад силу, Відділ діяв. У місяці жовтні 1964 року відбулося перше окружне засідання на

Побр. Осип Рокош — перший голова Відділу ОБВУ в Скаторпі.

якому обговорено деталі окружного відзначення 15-ліття річниці постанови І УД УНА. Таке відзначення відбулося 14 листопада у величезній залі територіальної армії у «Дріл Гол» з участю активу «трикутника». Головну доповідь мав сотник М. Білий-Карпинець — голова Централі ОБВУ. У місяці травні 1965 року у тій же залі відзначено тією

самою формою 50-ліття Української Революції. Головним доповідачем був генеральний секретар ОБВУ побр. д-р С. М. Фостун. У жовтні того ж року відзначено 25-літню річницю створення перших відділів УПА. Заходами округи в місяці травні 1966 року Відділ брав участь в академії присвяченій С. Петлюрі й Є. Коновальцеві у Лінколні, а в листопаді їздив до Пітерборо для відзначення Листопадового Зриву. Брав участь у посвяченні прапору Відділу ОБВУ в Діннінгтоні. Власними силами Відділ відзначив Свято Покрову та були відправлені на Зелені Свята, Панахиди на могилах померлих вояків. Для розваги членства гостила в Сканторпі »Здесяткована Чо-

член ГУ ОБВУ, який загостив до Сканторпу з Лінколну, даючи обом Відділам доповіді про свої враження з поїздки до Австрії. Треба зазначити, що Сканторпський Відділ був добре репрезентований в Італії при офіційному відкритті військового цвинтаря Фута-де-ля-Пас, куди перевезено тлінні останки вояків І УД УНА похоронених у Червії. Їздили туди побратими Ярослав і Марія Фатериги, Іван Кондрат, Осип Гладкий та Микола Красій.

Відділ підтримував дружні відносини з усіма братніми організаціями, а голов-но з місцевим Гуртком ОУЖ та його головою (на протязі 10 років) п-і Марією Шанайдою, бо їхня поміч ставала конеч-

Управа та члени Відділу ОБВУ в Сканторпі — 1965-1970 роки.

та» з Лестеру. Члени Відділу їздили на Окружні Конференції, якими проводив ген. секретар ОБВУ побр. д-р С. М. Фостун, на Вояцькі З'їзди та на Річні Збори ОБВУ.

У році 1970 Відділ набув прапор, який посвятив всч. о. мгр А. Гринах. Біжучого 1973 року на забаві Відділу вибрано вперше королевою краси 18 літню учительку Школи Українознавства та дружинницю СУМ — Анну Маслій. Головою журі був побр. Богдан Головатий,

ністю в усіх більших чи менших організовуваних Відділом імпрезах. Великою допомогою були Відділ СУБ та УТК. У мистецьких виступах брали участь маестро В. Луців, п-і Уляна Чайківська-Вирста, тенор І. Пазюк, мистецька група місцевого Осередку СУМ під керівництвом побр. П. Маслія та учнів Школи Українознавства. Духовну опіку давали всч. отці: О. Маркевич, В. Паславський, д-р А. Михальський та мгр А. Гринах.

Пост голови Відділу аж до 1968 року

займав побр. Осип Рокош. Йому на зміну прийшов побр. Володимир Савченко. За його каденції Відділ придбав власний прапор, який виготовила п-і О. Роснецька з Нотінггему. Довголітнім працівником Відділу, займаючи пост скарбника, є побр. Іван Гриняк, який щороку сто відсотково вив'язується зі свого завдання.

У Відділі найстаршим вояком є 75-літній «дідусь» Володимир Снігур, який перейшов майже всі фронти Визвольних Змагань, а на найновіші змагання забрав ще й свого сина Теодора.

За час існування до складу Управи Відділу входили такі побратими: Петро Романів, Микола Спетрук, Юрій Габура, Петро Соловій, Славко Лящук, Григорій Слобода, Осип Гладкий та Ярослав Фатерига. Контролі перепроводжували побратими: Василь Гладкий та інж. Петро Маслій.

Під кінець 1973 року Відділ начислав 21 член. Прибутків було ф. 43.16, витрат — ф. 27.50, сальдо ф. 15.66.

Відійшли у вічність: Василь Лаврінок, Олекса Петлюк — адміністратор СУМ, Осип Гладкий — голова Суспільної Опіки при СУБ та Лев Лапчинський — голова Відділу СУБ. Вічна їм пам'ять!

інж. П. Маслій

Сканторське тріо — три Анни: Анна Маслій, Анна Ільків і Анна Пукас (сидить).

ВІДДІЛ ОБВУ В СТОКПОРТІ

Відділ ОБВУ в Стокпорті був заснований в 1954 році про що було подано в Альманасі ОБВУ, який обіймає 25 літню діяльність вояцької організації в Англії (1949-1964).

Починаючи від 1965 року і до травня 1974 року до Управ Відділу входили такі побратими: С. Полюжин — голова (6 років), О. Домашовець — голова (2 роки), М. Мирон — голова на рік 1974-75.

В Управах були слідуючі побратими: П. Задорожний, М. Гайда, О. Домашовець, Є. Приймак, Т. Гнилиця, М. Коропіш, І. Паланиця і посестра В. Роман.

Члени Контрольної Комісії від 1965

були побратими: В. Цимбалістий, В. Питльованій, І. Роман, В. Семенген, С. Полюжин, М. Яцків, В. Терещук і Г. Савка.

У конкурсах краси на Крайових Воляцьких З'їздах брали участь панночки: О. Мирон, Н. Полюжин, В. Юськів, Ю. Семенген і Л. Горянська.

Членство Стокпорту є досить активне. Кожна імпреза, Побратимська Зустріч, Крайові З'їзди чи Збори Централі ОБВУ заплановані Округою чи Головною Управою завжди знаходили відгук серед нашого членства. На Зустрічі їхали не тільки члени Відділу, а й їхні дружини та королеви краси.

Стокпортська Управа Відділу ОБВУ передає перехідну чашу Управі Відділу ОБВУ в Міддлетоні в 1967 році при участі побр. Михайла Музики члена Головної Управи ОБВУ.

Члени Відділу ОБВУ в Стокпорті разом з головою Округи побр. Б. Головатим і побр. Михайлом Музикою з нагоди Побратимської Зустрічі в 1972 році.

Королева Краси Відділу Стокпорт в 1974-1975 рр. п-на Лідія Гсрянська.

Відділ ОБВУ є в постійному зв'язку з іншими суспільно-громадськими організаціями Стокпорту і тісно з ними співпрацює. За добре виконувану працю Відділ отримав перехідну чашу ОБВУ в 1967 році.

В міру можливостей кожна Управа влаштовувала академії і річниці національного характеру, часом власними силами, або в співпраці з іншими місцевими суспільно-громадськими організаціями. Заходами ОБВУ були запрошені доповідачі з різними доповідями.

Члени Управи постійно тримають зв'язок зі своїм членством. Відвідують хворих, яких щораз більше. В сучасну пору Відділ має 30 членів.

М. Мирон

ВІДДІЛ ОБВУ В ТОДМОРДЕНІ

Відділ ОБВУ в Тодмордені заснувався тоді, коли була звільнена з полону І Українська Дивізія УНА, а це було вкінці 1948 року. Колишні вояки значно збільшили українську громаду Тодмордену.

Важко точно устійнити, хто був з тих перших піонерів, бо багато з них виїхали до Америки і Канади та до більших українських скупчень в Англії.

Одними з організаторів були побратими М. Романюк і М. Мельник. Спочатку вписалися 24 члени, серед яких були вояки різних формацій. Тепер у Тодмордені нараховується 14 членів. Важко також говорити про початкову працю, бо до 1951 року не збереглися протоколи. За головування побр. В. Щура в 1952 році було запроваджено книгу протоколів, касову книгу та хроніку Відділу. Відділ зобов'язався давати допомогу інвалідам в Австрії, пп. І. Петрівському і О. Григорському, яких приділила нашому Відділові Централья ОБВУ. Управа допомагала в той спосіб, що ходила зі збірковими листами до наших громадян у Тодмордені. Такі збірки провадилися від 1950 року до 1958.

Управа влаштовувала для членства і громадянства Тодмордену виклади військового характеру, які принесли всім багато користи. Викладами займалися побратими М. Романюк і Я. Колодій. Були також впроваджені лекції Українознавства й історії України. Відділ улаштовував також доповіді на теми: «Маршали Маннергайм, Роммель, Монтгомері», «Атомові бомба та охорона від неї» й ін.

На початках свого заснування Відділ ОБВУ відзначував національні річниці та влаштовував академії. Власними силами були відзначені: Свято Героїв, Свято Покрову — Свято УПА, Річниці бою під Бородами. Членство брало активну участь в імпрезах, що їх влаштовували інші громадські організації.

Управа і членство користали з Окружних Конференцій, що відбувались у Манчестері, Болтоні, Брандфорд, Гаддерсфілді й Бері. Членство численно відвідувало й відвідує Крайові Вояцькі З'їзди, які уряджує Централья ОБВУ. Коро-

левими краси з Тодмордену були: п-і К. Сташко, п-на Ірина Парацак та п-ні Анна Брандвуд. Варто згадати, що на Крайовому Вояцькому З'їзді в Брадфорді грала Тодморденська оркестра «Бандура», під керівництвом побр. Л. Білецького, котра, крім пп. Т. Корі та Д. Грейгама, складалася з колишніх вояків.

Члени ОБВУ, крім суто своєї діяльності брали активну участь у праці для громади в організаціях СУБ, СУМ та вчителювали у Школі Українознавства. З колишніх вояків головами СУБ були побр.: М. Новгородний, д-р С. Ших, Я. Колодій, М. Мельник, В. Щур, Т. Парацак. Учителювали побр.: В. Кецун, В.

ноу, а тому всю громадську працю виконують ті ж самі люди, що спричинює часом кризу і занепад. Підтримувався тільки зв'язок з Централєю ОБВУ в Лондоні. Однак члени Управи розпродували книжки між громадянством, як: «За стрілецький звичай», «Броди», «Альманах ОБВУ», «В чужинних приплавах», «Як творилось Українське Військо», «Сурмач», «Дивізійні Вісті», «Карта Галичини» та інші.

На зовнішньому відтинку, з ініціативи Відділу в 1968 році вдалося нам брати участь у поході до пам'ятника Незнаного Вояка та зложити там вінок. У тому багато допоміг нам приятель і щирий пра-

Члени тодморденського Відділу ОБВУ маршують у поході до пам'ятника Невідомого Вояка. В першій трійці зправа п. Джон Грагам великий приятель українців.

Щур, М. Мельник і М. Андрусів, а д-р С. Ших був управителем.

Першим організатором СУМ був побр. М. Мельник, він же був і виховником. Сказане вище говорить про те, що загартовані, під час воєнної хуртовини, вояки багато спричинилися до розвитку громадського життя по осередках нашого поселення в Англії, а зокрема в Тодмордені.

Тодморденська громада не є числен-

ний для української справи п. Джон Грагам.

Управа ОБВУ домоглася, що англійські бібліотеки по сьогодні приймають літературу про Україну й українців в англійській мові.

При ОБВУ існує також гурток шахістів, який постійно змагається з шахістами з Бері, а дружина столового тенісу розіграла змагання з англійськими клю-

бами. Вкінці побр. А. Пашин виграв чашу столового тенісу.

Від заснування Відділу ОБВУ в Тодмордені по 1969 рік відійшли у вічність побратими: Юрій Зілінка, Володимир Кішко та Іван Зінко.

На закінчення треба подякувати всім тим, які в будь-якій мірі спричинилися до розбудови Відділу та культурно збагатили Тодморденську громаду.

Управи Відділу ОБВУ в Тодмордені

1950-1952 рр. Голова побр. М. Романюк, скарбник побр. П. О. Мельник.

1952 р. Голова побр. В. Щур, заступник — побр. П. Бурка, секретар — побр. П. Олійник, скарбник — побр. В. Грицан.

Контрольна Комісія: побр. М. Мельник — голова, побратими А. Пашин і Т. Паращак — члени.

1953 р. Голова — побр. П. Кубіта, побратими: секретар — В. Грицан, скарбник — М. Голяк, культурно-освітній референт — А. Пашин.

Контрольна Комісія: побр. В. Щур — голова, побратими: Т. Паращак і Д. Черниш — члени.

1954 р. Голова — побр. П. Кобіта, побратими: секретар — Т. Паращак, скарбник — М. Савкулич, культурно-освітній референт — М. Новгородний.

Контрольна Комісія: голова — побр. В. Щур, члени побр.: Д. Черниш і Я. Колодій.

1955 р. Голова — побр. В. Грицан, побратими: секретар — Т. Паращак, скарбник — М. Савкулич, культурно-освітній референт — Ю. Зілінка.

Контрольна Комісія: голова побр. Я. Колодій, побр.: Д. Черниш і П. Кобіта — члени.

1956-1967 рр. Голова — побр. Т. Паращак, побратими: секретар — В. Щур, скарбник — М. Мельник, культ-освітній референт — С. Макогін.

Контрольна Комісія: голова — побр. О. Мельник, члени побр.: Д. Черниш і М. Савкулич.

1967-1969 рр. Голова — побр. д-р С. Ших, побратими: секретар — М. Мельник, скарбник — Т. Паращак.

Контрольна Комісія: голова — побр. П. Клюфас, побратими: С. Макогін і М. Савкулич — члени.

1969 р. Голова — побр. Т. Паращак, побратими: секретар — С. Макогін, скарбник — П. Клюфас.

Контрольна Комісія: голова — побр. д-р С. Ших, побратими: Д. Черниш і М. Мельник — члени.

Учасники Окружної Конференції ОБВУ в Шотляндії (1979 р.).

*Управа і члени Відділу в Діннінгтоні зібрані з нагоди посвячення прапору.
Присутній хор. Петро Кіщук орган. референт ОБВУ.*

Управа і члени Відділу ОБВУ в Мансфілді в 1978 році.

КОРОЛЕВИ І КНЯЖНИ КРАСИ ОБВУ В 1964—1979 РОКАХ

<i>Роки</i>	<i>Ім'я і прізвище: (в черговості перша — королева, друга — перша княжна, третя — друга княжна)</i>	<i>Місцевість</i>
1964	Марійка Гуль Марійка Ковалишин Ірина Волошинович	Ноттінггам Манчестер Волвергамптон
1965	Ліда Лещишин Олеся Сулима Мирослава Цибанюк	Брадфорд Лій Лідс
1966	Марійка Кисіль Леся Бойчук Ліда Келемко	Лідс Ковентрі Дарбі
1967	Маруся Юрків Леся Бойчук Оксана Чорній	Бері Ковентрі Лідс
1968	Дарія Ярош Галина Тира Оля Андрусишин	Бері Галіфакс Лондон
1969	Ірина Осичко Дарія Мандзій Анна Назарук	Лондон Брадфорд Дарбі
1970	Людмила Келемко Оксана Решетівська Оксана Бура	Дарбі Лондон Болтон
1971	Марія Гриньків Ірина Гавришко Галина Костур	Глостер Болтон Волвергамптон
1972	Моніка Саврій Орися Щупляк Ангелина Михайлишин	Галіфакс Лестер Ковентрі
1973	Анна Малюська Марта Микитин Оксана Ковальчук	Лондон Манчестер Галіфакс
1974	Лінда Кліщун Оксана Ковальчук Ірина Андрусишин	Лій Галіфакс Лондон
1975	Ольга Вільницька Галина Попадинець Бернадета Савдик	Аштон Брадфорд Манчестер

1976	Ірина Капустинська Анна Доманська Стефанія Рутковська	Лондон Ноттінгем Манчестер
1977	Анна Скринка Марійка Яцків Стефанія Лецишин	Лондон Стокпорт Ковентрі
1978	Ірина Нейлик Софія Романців Марійка Яцків	Лондон Болтон Стокпорт
1979	Леся Глушко Марія Юцишин Анна Микосовська	Пітерборо Болтон Манчестер

ЧЛЕНИ ОБВУ НАГОРОДЖЕНІ МЕДАЛЕЮ – ПОЧЕСНИМ ВІДЗНАЧЕННЯМ ЗА ДОВГОЛІТНЮ ПРАЦЮ

Бацик Григорій	— Лондон
Борковський Роман, пор. (помертньо)	— Лондон
Ватраль Петро	— Ковентрі
Волошин Методій	— Волвергамптон
Веремієнко Микола, пор.	— Брадфорд
Візнавич Іван	— Манчестер
Вільницький Володимир	— Аштон
Галай Степан	— Аштон
Гайва Маріян Д.	— Лондон
Гайдуцький Василь	— Аштон
Гвоздик Іван, сотник	— Галіфакс
Гринюк Михайло	— Дарбі
Горкуляк Василь	— Бері
Гуменюк Василь	— Бедфорд
Гуменюк Михайло	—
Герелюк Гаврило	— Ковентрі
Деременда Ярослав	— Дарбі
Дмитрів Ілля, ред.	— Лондон
Длябога Михайло, сотник (помертньо)	— Лондон
Захарчук Михайло	— Лондон
Іваник Іван	— Аштон
Карпинець-Білий Михайло, сотник (помертньо)	— Лондон
Кіщук Петро, хор.	— Лестер
Крамар Василь	— Бедфорд
Кудлик Теодор І., хор. інж.	— Лондон
Кудярьський Микола	— Аштон
Лісний Михайло	— Рочдейл
Мілько Володимир	— Аштон
Микитин Богдан, пор.	— Міддлетон
Модилюс Михайло	— Бедфорд
Музика Михайло	— Рочдейл
Музичка Іван, о. д-р митрат	— Рим

Нагайло Володимир	— Волвергамптон
Нечипор Михайло	— Рочдейл
Олесків Василь, інж.	— Лондон
Павкнер Іван	— Болтон
Петришин Василь	— Бедфорд
Перегінець Михайло	— Дарбі
Пивоварчук Григорій	— Болтон
Підлиський Володимир	— Блякбурн
Погребний Василь	— Аштон
Попович Микола	— Бадфорд
Прус Петро	— Блякбурн
Равлюк Іван, дир.	— Лондон
Ратушинський Михайло о. крил.	— Болтон
Роснецький Клим	— Ноттінгем
Савків Петро	— Аштон
Савчук Степан	— Волвергамптон
Скальський Іван	— Олдгам
Скаліш Мирослав	— Ноттінгем
Смерека Павло	— Карляйл
Слободян Микола	— Бедфорд
Стешин Євген	— Единбург
Стефанюк Василь	— Лестер
Татарчук Михайло	— Дарбі
Федак Микола	— Блякбурн
Фостун Святомир М., пор. д-р	— Лондон
Фульмес Іван	— Олдгам
Худоба Михайло	— Бері
Циган Осип	— Волвергамптон
Ципух Андрій	— Бедфорд
Цюприк Петро (помертньо)	— Лондон
Щупляк Микола, інж.	— Лестер

НЕЧЛЕНИ ОБВУ НАГОРОДЖЕНІ МЕДАЛЕМ

Блаженніший Патріярх Йосиф І	— Рим
Блаженніший Митрополит Мстислав	— Бавнд Брук, ЗСА
Бабич Марія, хореограф	— Манчестер
Бабуняк Ярослав, диригент	— Манчестер
Бандера Степан (помертньо)	— Мюнхен
Богатирець Сильвестер, о. протопресвітер	— Редінг
Буряк Остап, хореограф	— Бадфорд
Гаврилюк Ярема, о. крил.	— Манчестер
Гаврилюк Ярослав, диригент	— Бадфорд
Гнавк Вольфганг, австрійський діяч	— Відень
Дністровик Петро, хореограф (помертньо)	— Манчестер
Джонс І. Вільям, піаніст	— Манчестер
Кривонос Анатолій	— Манчестер
Мороз Валентин	— Нью-Йорк
Парадюк Дмитро, хореограф	— Манчестер
Пицко Остап, диригент	— Ноттінгем
Прихідний Михайло	— Бедфорд
Рен Євген, полковник	— Мюнхен
Стецько Ярослав, голова Проводу ОУН	— Мюнхен

ВІДІЙШЛИ У ВІЧНІСТЬ

(1964—1980)

Адамів Ілля
Андрієчко Володимир
Антішко Григорій
Антонів Микола
Бабій Кирило
Бабінський Василь
Балдецький Володимир
Баран Василь
Баран Павло
Баранецький Володимир
Бартловський Франко
Бардашевський Дмитро
Басараб Василь
Бацик Григорій
Бенюк Василь
Берчак Дмитро
Березенко Ілярій
Бережанський Михайло
Бідула Роман
Бобецький Василь
Боднар Осип, поручник
Бойко Іван
Борковський Роман, пор.
Бринявський Іван
Бучинський Іван
Василик Михайло
Василенко Володимир,
професор
Васьків Іван
Вашкович Володимир,
поручник
Василишин Василь
Венгер Михайло
Вереснюк Василь
Вертенюк Юрій
Верещук Юрій
Винарчук Антін
Висоцький Петро
Вишинський Роман
Вівчар Василь
Візнович Іван
Вінчур Михайло
Вовк Володимир

Вовк Теодор
Вовчук Володимир
Возний Іван
Волоцюга Микола
Волошенюк Дмитро
Габрій Ілля
Гайдар Михайло
Гарасимів Микола,
підстаршина
Ганиш Василь
Гладкий Осип
Головачук Захарій
Голота Ярослав
Гончарук Федір
Горобців Микола, сотник
армії УНР
Городинський Ігор
Горбань Михайло
Гордійчук Микола
Гордійчук Михайло
Готра Михайло
Грабець Володимир
Гнатишин Василь
Григорозич Степан
Гринах Андрій о.
Гринів Іван
Гринішак Юрій
Гринюк Дмитро
Грицьков'ян Осип
Грицишин Микола
Грубей Володимир
Губер Осип
Гуцуляк Микола
Гінда Осип
Гніп Михайло
Горлінський Никифор,
ст. дес. французької
армії
Гулій Степан
Гуралюк Василь
Даляк Константин
Данилюк Яків
Данків Андрій

Данчук Андрій
Дашевський Ярослав
Демкович Антін
Демчук Петро
Демчук Григорій
Дем'янчук Михайло
Дидина Юліян
Дзьомбак Михайло
Дзюбенківна Анна
Длябога Михайло, сотник
Дмитрів Григорій
Добрянський Микола
Довбенюк Іван, десятник
Драбат Григорій, редактор
Дуб Михайло
Дубанович Володимир
Дударів Константин, інж.
поручник
Дучечко Григорій
Дурбак Петро
Дутчин Петро
Євтимович Сергій, пор.
армії УНР
Еліяшевський Теодор
Жарівський Михайло
Завадович Михайло
Забояк Василь
Запоточний Микола
Звоздяк Петро
Зеленюк Михайло
Зілінка Юрій
Зінко Іван
Зінь Юрій
Змія Іван
Іванюк Іван
Іванишин Гнат
Івантишин Діонізій,
підстаршина
Іванців Василь
Казимирович Ілля
Капаціла Осип
Каратницький Степан, пор.
Карпинець-Білий Михайло,
сотник
Касюк Ярослав
Касюк Степан
Киндюх Юрій
Кінаш Олекса
Кіндрат Володимир
Кішко Володимир
Кобзан Павло
Кобилянський Василь
Козар Степан
Козла Григорій
Колтун Адам

Копитко Володимир
Коробейко Михайло
Коханевич Микола
Клименко Микола, поручник
Кравець Марко
Краснокутський Осип
Критович Петро
Кузьо Петро
Кульчицький Володимир
Кудик Василь
Курилок Іван
Куриляк Юрій
Курик Василь
Куриш Михайло
Кухта Михайло
Кучер Іван
Куфлинський Михайло
Лаврінок Василь
Лазорик Михайло
Лапинський Володимир
Лапчинський Лев
Левицький Лев
Левицький Іван
Левицький Василь
Лешків Михайло
Лецишин Антін
Личманенко Василь, пор.
Лисак Василь
Ловчий Филімон
Лозинський Михайло
Лукасевич Роман
Луковецький Євген
Лушанець Ярослав
Ляшенко Леон
Мазур Михайло
Мазурик Франко
Мазурик Іван
Макаревич Володимир
Макогін Іван
Макух Василь
Малий Андрій
Малик Василь
Маріяш Микола
Маркевич Олександр о.
Марків Василь
Мартинів Дмитро
Мартищук Микола
Марчук Марко
Марунчак Дмитро
Мацьків Мирон
Мельник Степан
Мельник Євстахій
Мельничайко Григорій
Мельниченко Володимир
Мендела Василь

Микитій Осип
Микитка Михайло
Миколишин Микола
Микита Юрій
Микулін Осип
Мисишин Василь
Мироняк Семен
Мицишин Іван
Мокрий Іван
Мочерад Михайло
Мороз Юхим, інженер
Монцібович Климентій,
поручник
Мочерад Михайло
Мурган Степан
Небелюк Іван
Негела Іван
Несторук Петро
Ногач Василь
Озерський Іван
Оліяр Юрій
Опрісник Михайло
Опрісник Микола
Павленко Іван
Павлів Іван
Пазюк Василь
Палагінський Іван
Палащук Микола
Панькуш Михайло
Парфанюк Дам'ян
Пасічник Мирослав
Пастух Михайло
Пейко Степан
Пелехатий Степан
Перебийніс Василь,
сотник армії УНР
Перепічка Микола
Петлюк Олекса
Петрина Василь
Пиндик Володимир
Пилявський Петро
Пилипів Василь
Пиріг Василь
Писарик Осип
Підюс Василь
Пімчук Митрофан
Плехін Василь
Плитус Василь
Плювак Антін
Поврозник Василь
Попівський Євген, сотник
Попик Осип
Потримайко Ілля
Придан Осип
Припхан Степан

Приставник Осип
Процишин Ярослав
Пшеничняк Микола
Пшеничняк Василь
Радьо Мирон, десятник
Раківський Григорій
Ревій Михайло
Рибак Степан, десятник
Ришко Микола
Розмарица Дмитро
Рожнів Степан
Ромахней Микола
Роснецький Клим
Руденський Роман, інженер
Рудяк Степан
Рупенталь Михайло
Савицький Федір
Сакалюк Михайло
Салій Іван
Саляник Петро
Свистун Лука
Семеґен Василь
Семак Михайло
Семенюк Степан
Сидяк Василь
Сиротюк Олекса
Скасків Михайло
Скіцько Іван
Скобель Василь
Скрипник Михайло
Сливка Микола
Слобода Іван
Слободян Михайло
Смук Михайло
Собків Юліян
Согор Володимир
Соколовський Олекса
Сороцький Павло
Сорочак Василь
Сохацький Євген
Сплавник Осип
Станислав Петро
Станецький Лев
Стасюк Михайло
Стецько Василь
Стецько Микола
Стисловський Богдан, інж.
Стрільчик Роман
Сулима Петро
Супрун Пилип
Табачар Григорій
Тихович Володимир,
підстаршина
Ткачук Афанасій
Тригук Ілля

Трухан Петро
Устименко Олександр
Фалюш Василь
Федишин Теодор
Федишин Володимир
Федорняк Ілля
Харлевич Володимир
Худзій Тома
Худоба Михайло
Цебрій Михайло, десятник
Цебрик Степан
Цибрівський Іван
Циган Іван
Цюпка Михайло
Цюприк Петро
Чав'як Григорій
Черевко Ізидор
Черевко Ілярій
Червак Василь
Червоняк Михайло
Червак Євстахій

Чолій Василь
Чорній Лев
Чучман Михайло
Шагай Григорій
Швед Степан
Шевчук Микола
Шеремета Степан
Ширій Андрій
Шлюсар Петро
Шмиглик Степан
Шпачинський Григорій
Штерєб Пахомій
Шуляк Микола, інженер
Щудляк Мирон, десятник
Яблонський Микола
Явтушенко Антін
Яків'як Дмитро
Янішевський Василь
Ясиновський Пилип
Яцик Іван, десятник

Вічна Їм пам'ять!

»Що буде завтра — не знаю. Але бачу в майбутньому, як на перше весняне свято хороводи наших дівчат ідуть з вінками до стрілецьких могил, бачу як у хатах поміж святими образами висить ваша зброя, бачу як молоді матері вчать своїх маленьких дітей разом з першою молитвою вимовляти ваші імена, і як батьки, з пошаною показуючи на вас, говорять до синів: »Дивіться: це борці за волю України!«. Чи хочете ще більшої подяки?».

Богдан Лепкий

І Л Ю С Т Р А Ц І І

	Стор.
Кольорова відзнака ОБВУ	3
Сотник Михайло Білий-Карпинець	9
Хор. інж. Теодор І. Кудлик	11
Пор. Богдан Микитин голова ОБВУ	12
Сотник Іван К. Гвоздик	13
Сотник Михайло Ддябога	13
Пор. д-р Святомир М. Фостун	14
Хор. Петро Кіщук	14
Побр. Маріян Д. Гайва	14
Побр. Михайло Захарчук	14
Побр. Володимир Лесюк	15
Підх. Богдан Головатий	15
Побр. Володимир Нагайло	15
Пор. Нестор Мулька	15
Пор. Андрій Гавірко	16
Побр. Михайло Музика	16
Побр. Ярослав Фатерига	16
Пор. Володимир Вашкович	17
Побр. Михайло Татарчук	17
Побр. Маркіян Шептицький	17
Побр. Володимир Янківський	17
Інж. Василь Олеськів	18
Дир. Іван Равлюк	18
Інж. Петро Маслій	18
Дир. Іван Скальський	18
Побр. Михайло Поврозник	19
Побр. Клим Роснецький	19
Побр. Василь Гуменюк	21
Побр. Олекса Дем'янчук	21
Побр. Василь Скалич	21
Побр. Григорій Трухан	21
Учасники Окружної Конференції ОБВУ в 1971 р.	22
Президія XIX Загальних Зборів ОБВУ в 1972 р.	22
Побр. Маріян Д. Гайва промовляє на Святі Героїв у Чіддінгфолді	25
Маестро Ярослав Бабуняк	27
Вільям Джонс акомпаніатор хору «Гомін»	27
Репрезентативний хор СУБ «Гомін»	27
Репрезентативний ансамбль «Орлик»	28
П-ні М. Бабич і п. Д. Паращак — хореографи	29
Маестро Петро Лазорищак-Дністровик	29
Хор Відділу СУБ «Діброва» у Брадфордді	29
Хор «Верховина» в Ковентрі	29
Маестро Володимир Луців	31
Маестро Ярослав Гаврилюк	32
Хореограф Остап Буряк	32
Диригент Остап Піцко	32
Диригент Мирон Скаліш	32
Квартет студії Мирослава Скали-Старицького	33
Співачка Уляна Чайківська	34
Співачка Одарка Андрійшин	34

Тріо «Конвалія»	34
Дівочий хор Осередку СУМ у Олдгамі	35
Чоловічий хор у Бедфорді	35
Виступ лондонського хору	36
Лондонський мішаний хор	36
Лестерський хор	37
«Здесяткована чота» в Лестері	37
Пор. Микола Клименко	39
Пор. Осип Ярослав Боднар	39
Поет Борис Шкандрій-Бора	40
Полк. Євген Рен	41
Майор інж. Юрій Тис-Крохмалюк	41
Пор. Фелікс Кордуба	41
Мистець графік Ростислав Глукко	41
Пор. Ігор Гаврилів	42
Лестерський чоловічий хор	43
Панахида на воєнному цвинтарі у Фута Пас	46
Панахида на воєнному цвинтарі в Австрії	46
Похід у м. Фельдбаху	47
На воєнному цвинтарі у Фельдбаху	47
Покладення вінків на цвинтарі у Фельдбаху	49
Біля пам'ятника в Ст. Стефані, Австрія	50
На воєнному цвинтарі в м. Інасі, Австрія	52
Пам'ятник у Травтмансдорфі	53
Промова ген. секретаря ОБВУ	54
Його Блаженство Патріарх Йосиф І	56
Його Блаженство Митрополит Мстислав	57
Всч. о. протопресвітер Сергій Молчанівський	58
Всч. о. митрат д-р Іван Музичка	58
Всч. о. крил. Микола Матичак	58
Всч. о. крил. Михайло Ратушинський	58
Всч. о. протопресвітер Сильвестер Богатирець	59
Всч. о. Григорій Лазієнко	60
Свято Героїв у Чіддінгфолді	60
Офіційне започаткування кадетського відділу	61
Український кадетський відділ на Здвижі СУМ	61
Кадети в часі збірки	62
Український кадетський відділ у Ноттінггамі	62
Вручення нагородної грамоти	63
Окружна нарада Управ Відділів ОБВУ в Шотландії	63
Пропам'ятна плита в Оселі СУБ	64
Генерал-полк. Павло Шандрук	65
Генерал-поручник Михайло Крат	65
Священники в похоронному поході	67
Громадські діячі в похоронному поході	63
Сумівська молодь з вінками	68
Пластова репрезентація і громадська	69
Промова проф. Володимира Василенка	69
Промова хор. інж. Теодора І. Кудлика	70
Посвячення пам'ятника на могилі М. Б. Карпинця	70
Пам'ятник на могилі сотника М. Б. Карпинця	71
Президія II З'їзду Світової Ради УКО	72
Промова хор. інж. Т. І. Кудлика в часі В. З'їзду	74
Побратимська Зустріч у Болтоні	74
Королеви краси Відділів ОБВУ на З'їзді в 1978 р.	75
Конкурсове журі в 1978 році	75
Королева краси ОБВУ п-на Анна Малюська	76
Частина членів ГУ ОБВУ на Вояцькому З'їзді	77

Радник Степан Терлецький	78
Медаля ОБВУ	78
В поході на воєнний цвинтар у Фельдбаху	79
Українське громадянство в Тарасівці	81
Звітування голові ОБВУ	82
Відкриття пам'ятника в Тарасівці	82
Посвячення пам'ятника в Тарасівці	83
Спільна Панахида в Тарасівці	83
Пам'ятник поляглим у Тарасівці	84
Блаженніший Патріарх Йосиф править Панахиду	85
Блаженніший Патріарх виголошує проповідь	86
Вручення медалі Блаженнішому Патріярхові	86
Вручення грамоти Бложеннішому Патріярхові	87
Представники українських комбатантських організацій	87
Пропам'ятна таблиця в катедральному храмі УАПЦ	88
Зустріч Блаженнішого Митрополита Мстислава	89
Почесна стійка біля пропам'ятної таблиці	89
Члени ГУ ОБВУ біля пропам'ятної таблиці	90
Збірна група під час перебування в Австрії	90
Побр. хор. Петро Кіщук провадить похід	91
Сумівці віддають почесність поляглим воюкам	91
Панахида на воєнному цвинтарі в Травтмансдорфі	92
Салют поляглим у крипті церкви у Фельдбаху	92
Сумівці складають вінок на цвинтарі у Фельдбаху	93
Побр. хор. Петро Кіщук промовляє на цвинтарі	93
Збірна група в часі перебування в Австрії	94
Прапороносці Відділів ОБВУ	95
Всч. о. митрат І. Музичка читає св. Євангелію	95
Представники ОБВУ несуть головний вінок	96
Похід з площі до пам'ятника	96
Похід підходить до пам'ятника	97
Прапороносці Гуртків ОУЖ біля пам'ятника	97
Відправа Панахиди біля пам'ятника	98
Виступ мішаного хору «Діброва»	98
Представники громадських організацій	99
Гуцульська група — учасники свята в Тарасівці	99
Учасники Окружної Конференції в Лестері	100
Учасники Окружної Конференції в Шотландії	100
Учасники Окружної Конференції в Манчестері	101
Нагородження медалями ОБВУ	101
Нагородження медалями громадських діячів	102
Вручення подарунку побр. хор. П. Кіщуківі	102
Управа Відділу ОБВУ в Аштоні	107
Керівні й звичайні члени Відділу ОБВУ в Бедфорді	111
Чоловічий хор і дитяча оркестра в Бедфорді	113
Нагороджені медалями члени Управи Відділу в Бедфорді	115
Управа Відділу ОБВУ в Болтоні в 1975 році	118
Вручення перехідної чаші ОБВУ в Болтоні	121
Вручення подарунку полк. Євгену Ренові в Болтоні	125
Члени Управи Відділу ОБВУ в Бірмінггамі	128
Посвячення прапора Відділу ОБВУ в Блякбурні	130
Управа Відділу ОБВУ в Бадфорді в 1949-1973 роках	133
Танцювальний ансамбль «Крилаті» в Бадфорді	135
Жіночий хор у Бадфорді	137
Музично-вокальна група «Чабан» у Бадфорді	139
Піаніст Ярослав Шутка	140
Управа Відділу ОБВУ у Волвергемптоні	142
Управа Відділу ОБВУ в Дарбі	145

Вибір королеви краси Відділу ОБВУ в Единбурзі	149
Актори постановки «Ми ще повернемось» у Ковентрі	151
Побр. Степан Рибак	153
Управа Відділу ОБВУ в Лестері	157
Покладення вінка в Лестері у стіп пам'ятника	159
Посвячення прапора Відділу ОБВУ в Лію	162
Вибір королеви краси Відділу ОБВУ в Лію	163
Управа лондонського Відділу ОБВУ в 1976 році	166
П-на Ірина Нейлик — королева краси лондонського Відділу	167
Члени Управи лондонського Відділу ОБВУ	169
Управа Відділу ОБВУ в Ноттінггамі	172
Вручення перехідної чаші ОБВУ в Рочдейлі	176
Побр. Михайло Лісний довг. голова Відділу в Рочдейлі	177
Управа Відділу ОБВУ в Рочдейлі в 1966 році	179
30-ліття Відділу ОБВУ в Рочдейлі	180
Управа Відділу в Рочдейлі з королевою краси в 1967 р.	180
Побр. Осип Рокош перший голова Відділу в Сканторпі	182
Управа та члени Відділу ОБВУ в Сканторпі	183
Сканторпське тріо	184
Передача перехідної чаші в Стокпорті в 1967 році	185
З нагоди Побратимської Зустрічі в Стокпорті	185
Королева краси Відділу в Стокпорті в 1974-1975 рр.	186
В поході до пам'ятника в Тодмордені	187
Учасники Окружної Конференції у Шотляндії в 1979 р.	188
Посвячення прапора ОБВУ в Діннінгтоні	189
Управа і члени Відділу ОБВУ в Мансфілді	189

З М І С Т

МИ ЩЕ ПОВЕРНЕМОСЬ — Микола Верес	4
ВСТУПНЕ СЛОВО	5
У 30-РІЧЧЯ ОБВУ — пор. д-р Святомир М. Фостун	7
ЗАГАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОБВУ В 1964-1978 РОКАХ	9
ЗАГАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОБВУ В 1978-1980 РОКАХ	80
ХРОНІКА ВІДДІЛІВ (назва розділу)	103
ПЛАВБА — Богдан Бора	104
ХРОНІКА ВІДДІЛІВ	105
ІЛЮСТРАЦІЇ	197

